

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου

Ετήσια Έκθεση 2023

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
Ηλεκτρική ενέργεια - Αρμοδιότητες και εξουσίες ΡΑΕΚ	14
Φυσικό αέριο - Αρμοδιότητες και εξουσίες ΡΑΕΚ	15
Ρύθμιση Αγοράς Ηλεκτρισμού & Φυσικού Αερίου	17
Διοικητική Οργάνωση	18
Οργανόγραμμα	19
Γραφείο ΡΑΕΚ	20
Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου ΡΑΕΚ	20
Εκπαίδευση	21
2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΡΑΕΚ	22
Εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις	22
Νόμοι και Κανονισμοί	22
Ρυθμιστικές Αποφάσεις και σημαντικές Αποφάσεις ΡΑΕΚ κατά το 2023	22
Κανόνες αγοράς ηλεκτρισμού	37
Κανόνες Μεταφοράς	37
Κανόνες Διανομής	38
3. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	41
Ευρωπαϊκές νομοθετικές ρυθμίσεις	41
Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος και Έργα Αμοιβαίου Ενδιαφέροντος	44
Διεθνείς δραστηριότητες	45
Άλλες διεθνείς δραστηριότητες	49
Τοπικές δραστηριότητες	49
Έρευνα και Ανάπτυξη	51
Συγχρηματοδοτούμενα και άλλα έργα στα οποία συμμετέχει η ΡΑΕΚ	51
4. ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ	54
Εισαγωγή	54
Δείκτης συγκέντρωσης της αγοράς - Herfindahl - Hirschman index	55
Χορήγηση άδειας, γενικής άδειας και παροχή εξαίρεσης	58
Άδεια Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης	60
Άδεια Προμήθειας Ηλεκτρισμού σε τελικούς πελάτες	60
Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εμπορικούς σκοπούς	60
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ)	60
Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για ιδία χρήση	61
Άδεια Εγκατάστασης Συστήματος Αποθήκευσης Ενέργειας	61
Γενική Άδεια	61
Εξαίρεση από Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εμπορικούς σκοπούς	62
Εξαίρεση από Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για ιδία χρήση	62
Εγκατεστημένη ισχύς σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού	64
Αρχείο αιτήσεων αδειοδότησης και εκδοθεισών αδειών	67
Στοιχεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας κατά το 2023	67
Περιβαλλοντικοί δείκτες σε σχέση με την ετήσια συνολική συμβατική ηλεκτροπαραγωγή	71

Εγκεκριμένη πρόβλεψη μέγιστης συνολικής ισχύος (MW) και συνολικής παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (GWh) για την περίοδο 2023 - 2030	73
Επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας	75
Τιμές ηλεκτρικής ενέργειας	76
Ανάλυση λογαριασμού ΑΗΚ Προμήθειας	85
Τιμές ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση	85
5. ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	87
Νομοθετικό πλαίσιο αγοράς φυσικού αερίου	87
Οργάνωση και ανάπτυξη της αγοράς φυσικού αερίου	88
Χορήγηση Αδειών	89
Άδεια Διαχείρισης Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου	89
Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου	89
6. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ	90
Προστασία καταναλωτών και επίλυση παραπόνων	90
Διαδικασίας Υποβολής Παραπόνων Καταναλωτών	90
Δείκτες απόδοσης	91
Δείκτες Απόδοσης Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής	91
Δείκτες Απόδοσης Προμηθευτή (ΑΗΚ)	93
Παράπονα που υποβλήθηκαν στη ΡΑΕΚ	94
ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΡΑΕΚ	95

ΛΙΣΤΑ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σχεδιάγραμμα 1	Εποπτεία και Αδειοδότηση δραστηριοτήτων αγοράς ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου	17
Σχεδιάγραμμα 2	Εκπαίδευση προσωπικού 2023	21
Σχεδιάγραμμα 3	Συγκέντρωση αγοράς ηλεκτρισμού (χονδρική αγορά)	56
Σχεδιάγραμμα 4	Συγκέντρωση αγοράς ηλεκτρισμού (λιανική αγορά)	56
Σχεδιάγραμμα 5	Δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI) της αγοράς ηλεκτρισμού οικιακών καταναλωτών σε κράτη-μέλη για την περίοδο 2018- 2021	57
Σχεδιάγραμμα 6	Δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI) της αγοράς ηλεκτρισμού μη-οικιακών καταναλωτών σε κράτη-μέλη για την περίοδο 2018- 2021	58
Σχεδιάγραμμα 7	Άδειες Κατασκευής και Λειτουργίας συμβατικών σταθμών και σταθμών ΑΠΕ που χορηγήθηκαν την περίοδο 2004 μέχρι 2023	61
Σχεδιάγραμμα 8	Ισχύς (MW) εξαιρέσεων από άδεια κατασκευής ΑΠΕ για την περίοδο 2006 - 2023	63
Σχεδιάγραμμα 9	Ισχύς (MW) εξαιρέσεων από άδεια λειτουργίας (ΑΠΕ) που εκδόθηκαν την περίοδο 2006 - 2023	64
Σχεδιάγραμμα 10	Παραστατική παρουσίαση και γεωγραφική κατανομή εγκατεστημένων συμβατικών μονάδων για εμπορική χρήση μέχρι το 2023	65
Σχεδιάγραμμα 11	Αριθμός εγκατεστημένων συστημάτων και εγκατεστημένη ισχύς (kW) συστημάτων net-metering για τα έτη 2013- 2023	66
Σχεδιάγραμμα 12	Παραστατική παρουσίαση και γεωγραφική κατανομή εγκατεστημένων μονάδων ΑΠΕ ισχύος μεγαλύτερης από 20kWp μέχρι το 2023	67
Σχεδιάγραμμα 13	Διάγραμμα Sankey για τη συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (GWh) κατά το 2023	68
Σχεδιάγραμμα 14	Ετήσια εγκατεστημένη ισχύς (MW) ΑΠΕ	69
Σχεδιάγραμμα 15	Ετήσια εγκατεστημένη ισχύς (MW) ΑΠΕ και συμβατικών μονάδων	69
Σχεδιάγραμμα 16	Ετήσια παραγωγή (GWh) ΑΠΕ	70
Σχεδιάγραμμα 17	Ετήσια παραγωγή (GWh) ΑΠΕ και συμβατικών μονάδων	70
Σχεδιάγραμμα 18	Καμπύλες διάρκειας ποσοστιαίας διείσδυσης ΑΠΕ για 2013 - 2023	71
Σχεδιάγραμμα 19	Ετήσια διακύμανση περιβαλλοντικού δείκτη εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO ₂) σε γραμμάρια ανά κιλοβατώρα από συμβατικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής μεγάλης κλίμακας	72
Σχεδιάγραμμα 20	Ετήσια διακύμανση περιβαλλοντικών δεικτών εκπομπών ΑΣ, SO ₂ , NO _x σε γραμμάρια ανά κιλοβατώρα από συμβατικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής μεγάλης κλίμακας (λογαριθμική κλίμακα)	73
Σχεδιάγραμμα 21	Εγκεκριμένη πρόβλεψη συνολικής παραγόμενης ενέργειας (GWh) 2024 - 2033	74
Σχεδιάγραμμα 22	Εγκεκριμένη πρόβλεψη μέγιστης συνολικής ισχύος (MW) 2024 - 2033	74
Σχεδιάγραμμα 23	Επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας	75
Σχεδιάγραμμα 24	Τέλη χρήσης δικτύου για καταναλωτές συνδεδεμένους στη χαμηλή τάση, για τα έτη 2016 μέχρι 2023	76
Σχεδιάγραμμα 25	Επιτρεπόμενα έσοδα της ΑΗΚ ανά πωληθείσα μονάδα, για τα έτη 2016 μέχρι 2023	77
Σχεδιάγραμμα 26	Μέση τιμή βασικής διατίμησης χονδρικής, για τα έτη 2016 μέχρι 2023	77
Σχεδιάγραμμα 27	Ανάλυση αναπροσαρμογής τιμής καυσίμου χαμηλής τάσης (€/kWh)	78
Σχεδιάγραμμα 28	ΜΣΚΚ ΑΗΚ παραγωγής (μόνο καύσιμο συμπεριλαμβανομένου κόστους CO ₂)	79
Σχεδιάγραμμα 29	Μίγμα καυσίμου στην ηλεκτροπαραγωγή ΑΗΚ (% κατανάλωσης)	80
Σχεδιάγραμμα 30	Συνολικό κόστος αγοράς δικαιωμάτων CO ₂ ΑΗΚ Παραγωγής, μέσο κόστος ανά δικαίωμα	80

Σχεδιάγραμμα 31	Ποσότητες δικαιωμάτων εκπομπών CO ₂ που αγοράστηκαν από ΑΗΚ Παραγωγή	81
Σχεδιάγραμμα 32	Μέση τιμή διατίμησης οικιακής χρήσης (κώδικας 01)	81
Σχεδιάγραμμα 33	Ανάλυση ΥΔΩ, ΦΠΑ, ΑΠΕ για τη διατίμηση 01	82
Σχεδιάγραμμα 34	Μέση τιμή διατίμησης εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης (κώδικας 10)	82
Σχεδιάγραμμα 35	Μέση τιμή διατίμησης εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης διπλής εγγραφής (κώδικας 30)	83
Σχεδιάγραμμα 36	Μηνιαία διατίμηση εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης διπλής εγγραφής μέσης τάσης (κώδικας 40)	83
Σχεδιάγραμμα 37	Μηνιαία διατίμηση εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης διπλής εγγραφής υψηλής τάσης (κώδικας 50)	84
Σχεδιάγραμμα 38	Τιμή αγοράς ενέργειας από ΑΠΕ (χαμηλή τάση) - σε €/kWh	84
Σχεδιάγραμμα 39	Ανάλυση λογαριασμού ηλεκτρικού ρεύματος για ένα τυπικό οικιακό καταναλωτή με διμηνιαία κατανάλωση 600 kWh (% επί του τελικού τιμολογίου), Δεκέμβριος 2023	85
Σχεδιάγραμμα 40	Κατάταξη της Κύπρου σε σύγκριση με τα υπόλοιπα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας για την περίοδο 2010 - 2023	86
Σχεδιάγραμμα 41	Δείκτες απόδοσης ΙΣΔ (ΑΗΚ)	92
Σχεδιάγραμμα 42	Δείκτες απόδοσης προμηθευτή ΑΗΚ	93
Σχεδιάγραμμα 43	Παράπονα που υποβλήθηκαν στη ΡΑΕΚ κατά το 2023	94

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1	Συντελεστές ρήτρας καυσίμου για προσαρμογή της διατίμησης Δ-Χ	25
Πίνακας 2	Συντελεστές ρήτρας καυσίμου	31
Πίνακας 3	Αποδόσεις Δραστηριοτήτων ΑΗΚ	35
Πίνακας 4	Δείκτες απόδοσης ΙΣΔ (ΑΗΚ)	92
Πίνακας 5	Δείκτες απόδοσης προμηθευτή ΑΗΚ	93

Συντομογραφίες

ΑΗΚ	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΑΠΕ-Η	Συστήματα Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ
ΒΡΔ	Βασική Ρυθμιστική Δραστηριότητα
ΔΕΦΑ	Δημόσια Εταιρεία Φυσικού Αερίου
ΔΕΥΦΑ	Διαχειριστής Εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου
ΔΠΑΣΔ	Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Διανομής
ΔΠΑΣΜ	Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς
ΔΣΑ	Διαχειριστής Συστήματος Αποθήκευσης
ΔΣΔ	Διαχειριστής Συστήματος Διανομής
ΔΣΜΚ	Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου
ΔΣΥΦΑ	Διαχειριστής Συστήματος Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου
ΕΔΔΣΜ	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΑΕ	Έργο Αμοιβαίου Ενδιαφέροντος
ΕΚΕ	Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος
ΕΤΥΦΑ	Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου
ΗΣ	Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός
ΙΔΕΚ	Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας
ΙΣΑ	Ιδιοκτήτης Συστήματος Αποθήκευσης
ΙΣΔ	Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής
ΙΣΜ	Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς
ΙΣΥΦΑ	Ιδιοκτήτης Συστήματος Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου
ΚΑΗ	Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού
ΚΔ	Κανόνες Διανομής
ΚΔΠ	Κανονιστική Διοικητική Πράξη
ΚΜ	Κανόνες Μεταφοράς
ΚΜΔ	Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής
ΚΟΔΑΠ	Κυπριακός Οργανισμός Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών
ΜΣΚΚ	Μέσο Σταθμικό Κόστος Καυσίμου
ΡΑΕΚ	Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου
ΡΒΑΠ	Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων
ΣΕΔΕ	Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών
ΣΗΘΥΑ	Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
ΥΔΩ	Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας
ΥΕΕΒ	Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
ΥΦΑ	Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
ACER	Agency for the Cooperation of Energy Regulators Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας
CEER	Council of European Energy Regulators Συμβούλιο των Ευρωπαίων Ρυθμιστών Ενέργειας
ECG	Electricity Coordination Group
HHI	Δείκτης Συγκέντρωσης της Αγοράς - Herfindahl-Hirschman Index
MEDREG	Mediterranean Energy Regulators Ένωση των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας της Μεσογείου
SPV	Special Purpose Vehicle
TTF	Title Transfer Facility (TTF) - Χρηματιστήριο Αερίου

Εισαγωγικό σημείωμα Προέδρου, Αντιπροέδρου και Μέλους ΡΑΕΚ

Το 2023 αποτέλεσε έτος αναφοράς για τον ενεργειακό μετασχηματισμό, οδηγώντας το παγκόσμιο γίνεσθαι σε σημείο τομής της τεχνολογικής καινοτομίας, της περιβαλλοντικής διαχείρισης και της οικονομικής εξέλιξης.

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συνεχίζουν να εξελίσσονται, όπου η επεκτασιμότητά τους προμηνύει σήματα θεμελιώδους στροφής προς ένα βιώσιμο ενεργειακό μέλλον. Παράλληλα το υδρογόνο αναδεικνύεται ως καταλυτικός παράγοντας στη μετάβαση σε ένα βιώσιμο ενεργειακό μέλλον, γνωρίζοντας μια πρωτοφανή ώθηση στην υιοθέτησή του σε διάφορους τομείς, προσφέροντας ευκαιρίες για απαλλαγή από τον άνθρακα, ευελιξία του ενεργειακού συστήματος και οικονομική ανάπτυξη. Ταυτόχρονα, οι εξελίξεις στην αποθήκευση ενέργειας, τη διαχείριση του δικτύου και την ηλεκτροδότηση φέρνουν επανάσταση στον τρόπο παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης ενέργειας. Η άνοδος των ηλεκτρικών οχημάτων, των έξυπνων πόλεων και των αποκεντρωμένων ενεργειακών συστημάτων προαναγγέλλει μια νέα εποχή συνδεσιμότητας και ανθεκτικότητας. Αυτές οι εξελίξεις δεν αναδιαμορφώνουν απλώς τις βιομηχανίες, αναδιαμορφώνουν τις κοινωνίες, ενισχύουν τις κοινότητες και εκδημοκρατίζουν την πρόσβαση στην ενέργεια όσο ποτέ άλλοτε.

Ωστόσο, μέσα σε αυτό το κύμα προόδου, αντιμετωπίζουμε επίσης προκλήσεις και πολυπλοκότητες. Η ανάγκη για ενεργειακή ασφάλεια, αξιοπιστία και οικονομική προσιτότητα παραμένει πρωταρχική, ιδιαίτερα καθώς αντιμετωπίζουμε γεωπολιτικές αβεβαιότητες και παγκόσμιες διακοπές της εφοδιαστικής αλυσίδας. Επιπλέον, η επείγουσα αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής απαιτεί τολμηρή και αποφασιστική δράση, αναγκάζοντάς μας να επιταχύνουμε τη μετάβαση σε ενεργειακές λύσεις χαμηλών εκπομπών άνθρακα, διασφαλίζοντας παράλληλα μια δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς μετάβαση για όλους. Στο επίκεντρο του ενεργειακού μετασχηματισμού, διεθνώς οι ρυθμιστικές αρχές ενέργειας, έχοντας πρωταρχικό ρόλο στο ενεργειακό τοπίο, έχουν κληθεί να υπερβούν τα άνευ προηγουμένου εμπόδια αξιοποιώντας τις ευκαιρίες.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) κλήθηκε για ακόμη μια φορά να διαδραματίσει ένα πολύπλευρο ρόλο, επιβλέποντας διάφορες πτυχές του ενεργειακού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών της αγοράς, της ανάπτυξης υποδομών και της προστασίας των καταναλωτών. Η αύξηση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η καταμετρημένη παραγωγή και η συμμετοχή των καταναλωτών που γνώρισε η Κύπρος το έτος 2023, δημιούργησαν νέες πολυπλοκότητες στη διαχείριση του δικτύου και στο σχεδιασμό της αγοράς. Η ΡΑΕΚ ανταποκρίθηκε εκσυγχρονίζοντας τα ρυθμιστικά πλαίσια, υιοθετώντας ευέλικτες προσεγγίσεις και ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων για προσαρμογή στο μεταβαλλόμενο τοπίο.

Σε κάθε περίπτωση, ο ρόλος της ΡΑΕΚ παραμένει πρωταρχικός στην πλοήγηση της πολυπλοκότητας του εξελισσόμενου ενεργειακού τοπίου. Καθώς αντιμετωπίζουμε προκλήσεις όπως ο εκσυγχρονισμός του δικτύου, η ηλεκτροδότηση και η ενεργειακή μετάβαση, η ΡΑΕΚ μέσω της διαμόρφωσης και της επιβολής Ρυθμιστικών Αποφάσεων, Αποφάσεων και Κανονισμών, διασφάλισε την ομαλή λειτουργία των ενεργειακών αγορών, ενισχύοντας τον ανταγωνισμό, τις επενδύσεις και την καινοτομία.

Καθώς κοιτάμε μπροστά στο μέλλον του εθνικού ενεργειακού τοπίου, η Κύπρος είναι έτοιμη να παίξει κεντρικό ρόλο στην περιφερειακή ενεργειακή μετάβαση, αξιοποιώντας τους πόρους, τη στρατηγική της θέση και τη δέσμευσή της για βιώσιμη ανάπτυξη, ώστε να γίνει πρότυπο ενεργειακής καινοτομίας και συνεργασίας στη Μεσόγειο. Στο πνεύμα της συνεργασίας και της κοινής ευθύνης, στόχος μας θα πρέπει να είναι να καταστεί η ενέργεια όχι απλώς ένα εμπόρευμα, αλλά ένας καταλύτης για την πρόοδο. Με τα κατάλληλα νομοθετικά και

ρυθμιστικά μέτρα η Κύπρος θα μπορέσει να αποτελέσει ένα ενεργειακό κόμβο όπου κάθε ενεργειακή μονάδα που παράγεται ή συναλλάσσεται θα είναι ένα βήμα προς ένα “καθαρότερο” αύριο.

Η υλοποίηση του έργου της ΡΑΕΚ θα ήταν αδύνατη χωρίς την ύπαρξη ανθρώπινου δυναμικού υψηλής παραγωγικότητας και τεχνογνωσίας, στους οποίους δίδονται θερμές ευχαριστίες για την πολύτιμη συνεισφορά και την ετοιμότητα που επέδειξαν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προέκυψαν καθ’ όλη της διάρκειας του έτους.

1 Εισαγωγή

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) εγκαθιδρύθηκε δια Νόμου το 2003 σύμφωνα με Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Είναι ανεξάρτητη αρχή δημοσίου δικαίου με βασικό σκοπό τη ρύθμιση και επίβλεψη της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου. Επιπλέον, στόχος της είναι να διασφαλίσει μια ανταγωνιστική, ασφαλή και περιβαλλοντικά βιώσιμη εσωτερική αγορά ενέργειας με κύριο μέλημα την προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών.

Παράλληλα, ευθύνη της ΡΑΕΚ είναι να συμβουλεύει τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας σε όλα τα θέματα που αφορούν στην αγορά ενέργειας.

Με βάση τον περί Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμο του 2021 (Ν.129(I)/2021), η ΡΑΕΚ λογοδοτεί για την εκτέλεση των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και, για το σκοπό αυτό, εντός έξι (6) μηνών από το τέλος εκάστου ημερολογιακού έτους, καταρτίζει και υποβάλλει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Η ΡΑΕΚ καταθέτει αντίγραφο κάθε ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων και μεριμνά, ώστε το κοινό να έχει εύκολη πρόσβαση στην εν λόγω έκθεση.

Η παρούσα ετήσια έκθεση πεπραγμένων της ΡΑΕΚ καλύπτει το έτος 2023 και είναι η εικοστή (20η) που εκδίδεται.

Κατά το υπό επισκόπηση έτος, η ΡΑΕΚ προχώρησε στην έκδοση τεσσάρων (4) Ρυθμιστικών Αποφάσεων:

- ▶ Ρυθμιστική Απόφαση 01/2023 (Κ.Δ.Π. 22/2023) αναφορικά με το ρυθμιστικό πλαίσιο για χορήγηση γενικής άδειας (Τροποποίηση),
- ▶ Ρυθμιστική Απόφαση 02/2023 (Κ.Δ.Π. 149/2023) αναφορικά με τη δήλωση ρυθμιστικής πρακτικής και μεθοδολογία μαζικής αλλαγής προμηθευτή,
- ▶ Ρυθμιστική Απόφαση 03/2023 (Κ.Δ.Π. 295/2023) περί εφαρμογής μεταβατικής ρύθμισης στην αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την πλήρη εφαρμογή του του νέου μοντέλου αγοράς ηλεκτρισμού (Τροποποίηση), και
- ▶ Ρυθμιστική Απόφαση 04/2023 (Κ.Δ.Π. 296/2023) αναφορικά με τον καθορισμό λεπτομερειών που αφορούν την παροχή συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης από προμηθευτές.

Παράλληλα, η ΡΑΕΚ προχώρησε στην έκδοση μια σειράς Αποφάσεων με τις πιο σημαντικές να περιλαμβάνουν:

- ▶ Απόφαση 08/2023 -Συντελεστές Ρήτρας Καυσίμου για την Προσαρμογή της Διατίμησης Χονδρικής (Δ-Χ) για την Περίοδο Ιανουάριος – Ιούνιος 2023
- ▶ Απόφαση 22/2023 - Μεθοδολογία Αναπροσαρμογής των Επιτρεπόμενων Εσόδων και Διατιμήσεων των Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Γραμμής Διασύνδεσης
- ▶ Απόφαση 35/2023 - Εξέταση παράβασης Όρου 5(στ) της υπ' αριθμόν ΦΑ 2 – ΔΕΥΦΑ Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και της υπ' αριθμόν 266/2022 Απόφασης ΡΑΕΚ

- ▶ Απόφαση 37/2023 - Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος No.3.10.2 Interconnection Between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL)
- ▶ Απόφαση 58/2023 - Απόρριψη Αίτησης υπ' Αριθμόν ΦΑ-4 της Εταιρείας Hoegh LNG Ltd για χορήγηση Άδειας Κατασκευής, Ιδιοκτησίας και Εκμετάλλευσης Εγκατάστασης Φυσικού Αερίου
- ▶ Απόφαση 76/2023 – Αναθεώρηση Ρυθμιστικής Απόφασης 04/2017 με Θέμα «Περί Εφαρμογής Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την Πλήρη Εφαρμογή του Νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού»
- ▶ Απόφαση 77/2023 – Δυνατότητα Συμμετοχής Εγκαταστάσεων Αποθήκευσης Ενέργειας στη Μεταβατική Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού
- ▶ Απόφαση 78/2023 – Δυνατότητα Καταναλωτών Ηλεκτρισμού για Σύναψη Περισσότερων από μια Συμβάσεων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Πλαίσιο της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού
- ▶ Απόφαση 79/2023 – Υπ' αριθμόν ΦΑ 2- ΔΕΥΦΑ Άδεια Διαχείρισης Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου – Αίτημα κατόχου της Άδειας για τροποποίηση
- ▶ Απόφαση 110/2023 - Καθορισμός Πλαισίου Αδειοδότησης για τη Διεξαγωγή της Δραστηριότητας Διαχειριστή Κλειστού Συστήματος Διανομής
- ▶ Απόφαση 112/2023 - Μεθοδολογία Υπολογισμού Αναπροσαρμογής Καυσίμων Βασικών Διατιμήσεων και Κόστους Αποφυγής Θερμικής Παραγωγής της ΑΗΚ Παραγωγής και Καθορισμός Τιμής Αγοράς ΑΠΕ-Η από την ΑΗΚ-Προμήθεια για τα Έργα ΑΠΕ-Η που Εμπίπτουν στα Σχέδια Χορηγιών και Καθεστώτα Στήριξης της Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές
- ▶ Απόφαση 123/2023 – Αξιολόγηση προσχεδίου συμφωνίας Ιδιοκτήτη – Διαχειριστή Εγκατάστασης ΥΦΑ του όρου 9(2) της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ που υποβλήθηκε για έγκριση της ΡΑΕΚ στις 31 Μαρτίου 2023 από τον Διαχειριστή Εγκατάστασης ΥΦΑ
- ▶ Απόφαση 139/2023 - Έγκριση Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2023 – 2032
- ▶ Απόφαση 149/2023 - Εξέταση Παράβασης Προνοιών της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 02/2018 (Κ.Δ.Π. 259/2018) «Περί Εφαρμογής Δεσμευτικού Χρονοδιαγράμματος για την Μαζική Εγκατάσταση και Λειτουργία από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής Υποδομής Ευφυών Συστημάτων Μέτρησης (Advanced Metering Infrastructure)»
- ▶ Απόφαση 150/2023 - Διατίμηση για την ανάκτηση δαπανών Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας (ΥΔΩ)
- ▶ Απόφαση 154/2023 - Έγκριση της Έκδοσης 1.0.0 των Κανόνων Μεταφοράς
- ▶ Απόφαση 165/2023 - Αξιολόγηση αναθεωρημένης Πρότασης Έργων Σύνδεσης Πρώτης Ανοιχτής Διαδικασίας που υποβλήθηκε προς έγκριση της ΡΑΕΚ από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου στις 31 Μαρτίου 2023
- ▶ Απόφαση 166/2023 - Κατευθυντήριες Γραμμές προς τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου Αναφορικά με τις Χρεώσεις Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

- ▶ Απόφαση 173/2023 - Αίτηση της εταιρείας Euroasia Interconnector Ltd (HE 296435) για Χορήγηση Άδειας Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης (Υπ' Αριθμόν Α1095)
- ▶ Απόφαση 174/2023 - Αίτηση της εταιρείας EUTSO Ltd (HE 366961) για Χορήγηση Άδειας Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης (Υπ' Αριθμόν Α1096)
- ▶ Απόφαση 188/2023 – Εξέταση Πιθανής Παράβασης Όρων των Εξαιρέσεων από την Υποχρέωση Κατοχής Άδειας και των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού από Κατόχους Άδειας που Συμμετέχουν στη Μεταβατική Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού
- ▶ Απόφαση 189/2023 – Παράμετροι Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.9 για το Ημερολογιακό Έτος 2023
- ▶ Απόφαση 195/2023 - Έγκριση Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Διανομής 2023 – 2032
- ▶ Απόφαση 196/2023 - Αξιολόγηση προσχεδίου συμφωνίας Ιδιοκτήτη – Διαχειριστή Εγκατάστασης ΥΦΑ του Όρου 9(2) της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ που υποβλήθηκε για έγκριση της ΡΑΕΚ στις 19 Μαΐου 2023 από τον Διαχειριστή Εγκατάστασης ΥΦΑ
- ▶ Απόφαση 198/2023 - Αίτημα Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για παράταση στην προθεσμία υποβολής της αναθεωρημένης Πρότασης Έργων Σύνδεσης της Πρώτης Ανοιχτής Διαδικασίας
- ▶ Απόφαση 207/2023 - Συντελεστές Ρήτρας Καυσίμου για την Προσαρμογή της Διατίμησης Χονδρικής (Δ-Χ) για την Περίοδο Ιούλιος – Δεκέμβριος 2023
- ▶ Απόφαση 239/2023 – Αλλαγές στους Κανονισμούς Μεταβατικής Ρύθμισης (ΚΜΡ) της Αγοράς Ηλεκτρισμού – Έκδοση 1.10
- ▶ Απόφαση 240/2023 - Επικαιροποίηση και Ενημέρωση Συμφωνίας Διασυνοριακού Επιμερισμού Κόστους Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος Νο 3.10.2 Interconnection between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL)
- ▶ Απόφαση 246/2023 - Υποβολή Κώδικα Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ από κάτοχο Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ
- ▶ Απόφαση 248/2023 - Εξέταση Παράβασης όρου 12(1) της υπ' αριθμόν ΦΑ 1 - ΙΣΜ/ΔΣΜ Άδειας Κατασκευής, Ιδιοκτησίας, Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου
- ▶ Απόφαση 249/2023 - Εξέταση Πιθανής Παράβασης Όρων της Άδειας Προμήθειας της ΑΗΚ Υπ' Αριθμόν Π1-N.419(Α)/ΠΘ1-2006 Σχετικά με τους Καθ' Υπολογισμό Υπερκοστολογημένους Λογαριασμούς Κατανάλωσης Ηλεκτρικής Ενέργειας
- ▶ Απόφαση 283/2023 – Αίτηση της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) για χορήγηση Άδειας Προμήθειας σε μη επιλέγοντες πελάτες
- ▶ Απόφαση 293/2023 – Διαδικασία υποβολής και εξέτασης ένστασης στη βάση του Άρθρου 7(2)(στ) του Ν. 183(Ι)/2004.
- ▶ Απόφαση 298/2023 - Χωριστοί Λογαριασμοί ΑΗΚ για το έτος 2022
- ▶ Απόφαση 304/2023 - Έγκριση της Έκδοσης 1.0.0 των Κανόνων Διανομής

- ▶ Απόφαση 312/2023 - Έγκριση Τροποποιητικής Έκδοσης του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2023-2032
- ▶ Αποφάσεις 317/2023 - Επιτρεπόμενα Έσοδα και Ρυθμιζόμενες Διατιμήσεις Ηλεκτρισμού για το έτος 2023
- ▶ Αποφάσεις 318/2023 - Επιτρεπόμενα Έσοδα και Ρυθμιζόμενη Διατίμηση ΔΣΜΚ για το έτος 2023
- ▶ Απόφαση 331/2023 – Εξέταση παράβασης όρου 12(1) της υπ’ αριθμόν ΦΑ 1 – ΙΣΜ/ΔΣΜ Άδειας Κατασκευής, Ιδιοκτησίας, Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς
- ▶ Απόφαση 365/2023 - Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος No.3.10.2 Interconnection Between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL)
- ▶ Απόφαση 379/2023 - Απόφαση Διασυνοριακού Επιμερισμού Κόστους Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος No 7.3.1 Pipeline From the East Mediterranean Gas Reserves to Greece Mainland via Cyprus and Crete (Currently Known as “EastMed Pipeline”), With Metering and Regulating Station at Megalopoli
- ▶ Απόφαση 403/2023 - Έγκριση Αποδόσεων Δραστηριοτήτων ΑΗΚ, για το Έτος 2022, με Βάση τους Ελεγμένους Χωριστούς Λογαριασμούς του Έτους 2022
- ▶ Απόφαση 415/2023 – Αξιολόγηση Κώδικα Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ που υποβλήθηκε από τον κάτοχο της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ,
- ▶ Απόφαση 429/2023 - Διατίμηση για την ανάκτηση δαπανών Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας (ΥΔΩ)
- ▶ Απόφαση 431/2023 – Έγκριση Προτεινομένων από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής Παραμέτρων των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.10 για το Ημερολογιακό Έτος 2024
- ▶ Απόφαση 433/2023 – Αλλαγές στους Κανονισμούς Μεταβατικής Ρύθμισης (ΚΜΡ) της Αγοράς Ηλεκτρισμού – Έκδοση 1.11
- ▶ Απόφαση 434/2023 – Παράμετροι Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού που Ορίζονται από τη ΡΑΕΚ, Καθορισμός Ελαχίστου Ποσοστού για Αγορά Ενέργειας από την Προ-ημερήσια Αγορά από την ΒΡΔ Προμήθεια της ΑΗΚ ([Zp]%)
- ▶ Απόφαση 446/2023 - Ολοκλήρωση Εξέτασης Πιθανής Παράβασης Όρων της Άδειας Υπ’ Αριθμόν Ν.419(Α)/ΔΣΜ1-2004 του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, Σχετικά με τη Λειτουργία και Αξιοπιστία Δακτυλίου Υπόγειων Καλωδίων Υψηλής Τάσης της Αστικής Περιοχής Λευκωσίας, Σύμφωνα με τις Πρόνοιες του Άρθρου 12 του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου
- ▶ Απόφαση 456/2023 – Έγκριση Παραμέτρων Κάλυψης Εγγύησης των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.11 για το Ημερολογιακό Έτος 2024.

Ηλεκτρική ενέργεια - Αρμοδιότητες και εξουσίες ΠΑΕΚ

- ▶ Διασφαλίζει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στην αγορά ηλεκτρισμού αποφεύγοντας δυσμενείς διακρίσεις με απώτερο στόχο τη μείωση των τιμών.
- ▶ Προστατεύει τα συμφέροντα των καταναλωτών.
- ▶ Προάγει την ανάπτυξη μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς ηλεκτρισμού.
- ▶ Διασφαλίζει την επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας για ικανοποίηση όλων των εύλογων αναγκών και απαιτήσεων για ηλεκτρισμό.
- ▶ Εξασφαλίζει τη συνέχεια, ποιότητα, αξιοπιστία και ασφάλεια της παροχής ηλεκτρισμού.
- ▶ Ενθαρρύνει την αποδοτική χρήση και παραγωγή ηλεκτρισμού.
- ▶ Χορηγεί, ελέγχει, επιβάλλει, τροποποιεί, ανακαλεί άδειες ή παρέχει εξαίρεση από άδειες.
- ▶ Αποτελεί ενιαίο σημείο επαφής για την ενημέρωση των καταναλωτών.
- ▶ Καθορίζει τους κανόνες ή τις διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες εξετάζονται παράπονα που αφορούν τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους κατόχους αδειών, περιλαμβανομένης, όπου το θεωρεί αναγκαίο, της διεξαγωγής έρευνας και της λήψης αποφάσεων για τέτοια παράπονα.
- ▶ Διεξάγει έρευνες είτε αυτεπάγγελτα, είτε μετά από υποβολή παραπόνων.
- ▶ Διασφαλίζει ότι οι κάτοχοι αδειών λειτουργούν αποδοτικά και έχουν την ικανότητα χρηματοδότησης των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων για τις οποίες είναι αδειούχοι.
- ▶ Καθορίζει, δημοσιεύει και επιβάλλει επίπεδα ποιότητας με τα οποία θα συμμορφώνονται οι κάτοχοι αδειών.
- ▶ Ρυθμίζει τις διατιμήσεις, χρεώσεις και άλλους όρους και προϋποθέσεις που εφαρμόζονται από τους αδειούχους για οποιεσδήποτε υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των αδειών τους.
- ▶ Προωθεί την ανάπτυξη περιφερειακών αγορών εντός της Κοινότητας με τρόπο ώστε να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα για την επίτευξη της ασφάλειας εφοδιασμού.
- ▶ Προωθεί την κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ κρατών-μελών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλου διασυννοριακού δυναμικού μεταφοράς για την κάλυψη της ζήτησης και την ενίσχυση της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών.
- ▶ Διασφαλίζει όπως οι Κανονισμοί οι οποίοι διέπουν τη λειτουργία των δικτύων ηλεκτρισμού και της αγοράς (Κανόνες μεταφοράς και διανομής και Κανόνες αγοράς ηλεκτρισμού) ετοιμάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με τον Νόμο.
- ▶ Επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα σε περιπτώσεις παραβάσεων.
- ▶ Διασφαλίζει την εφαρμογή των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας.

- ▶ Είναι αρμόδια αρχή υπεύθυνη για την εκτέλεση των καθηκόντων που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της Οδηγίας 2005/89/ΕΚ.
- ▶ Προωθεί τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ).
- ▶ Ενθαρρύνει την έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της ενέργειας.
- ▶ Καταρτίζει και εφαρμόζει μακροπρόθεσμο προγραμματισμό αναφορικά με το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών ο οποίος περιλαμβάνει την ασφάλεια εφοδιασμού, την ενεργειακή αποδοτικότητα/ διαχείριση της ζήτησης και την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και των στόχων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

Φυσικό αέριο - Αρμοδιότητες και εξουσίες ΡΑΕΚ

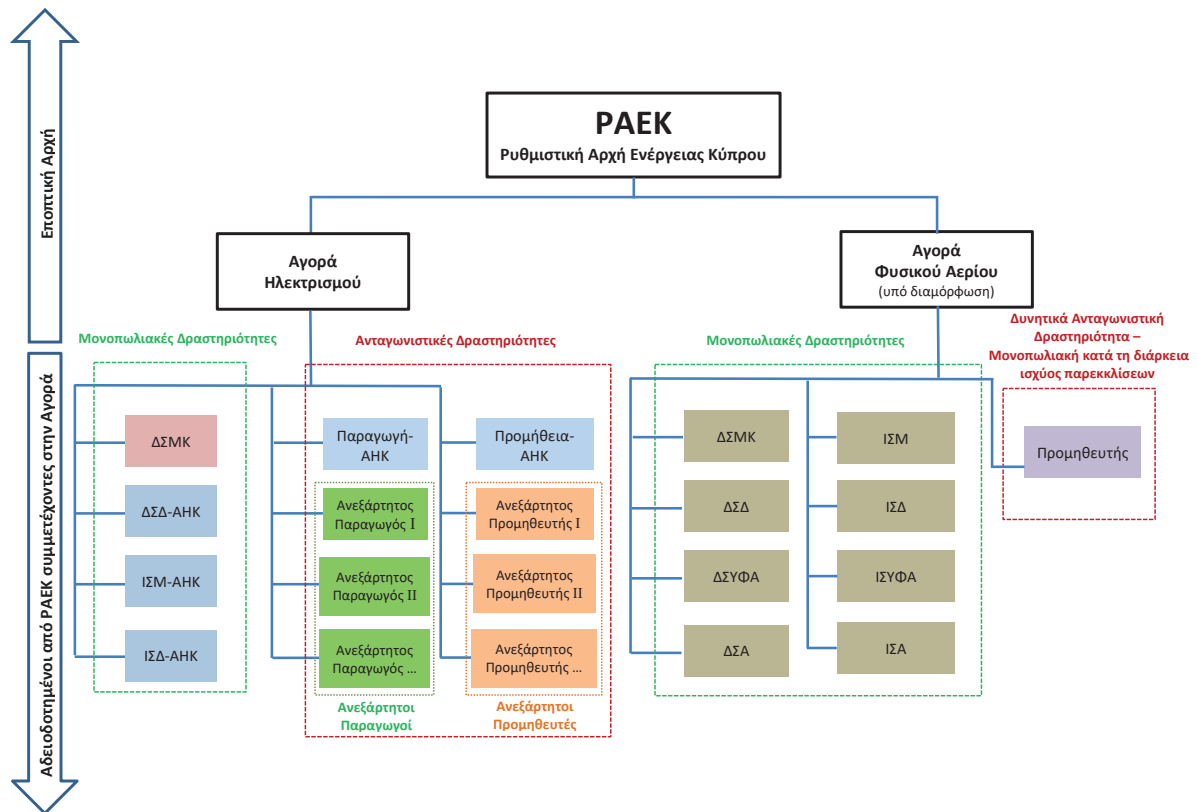
- ▶ Προάγει την ανάπτυξη μιας οικονομικά εύρωστης και αποτελεσματικής αγοράς φυσικού αερίου.
- ▶ Διασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια στην παροχή, ποιότητα και αποτελεσματικότητα στην παροχή φυσικού αερίου.
- ▶ Παρακολουθεί τα θέματα της ασφάλειας της προμήθειας και ιδιαίτερα το ισοζύγιο προμήθειας/ ζήτησης στην αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και των διαθέσιμων προμηθειών, καθώς και το επίπεδο ανταγωνισμού της αγοράς.
- ▶ Διασφαλίζει ως αρμόδια αρχή την εφαρμογή των μέτρων για την κατοχύρωση της ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο. Δημοσιοποιεί μέτρα, τα οποία δυνατό να ληφθούν σε περίπτωση απρόβλεπτης κρίσης στην αγορά ενέργειας ή όταν απειλείται η ασφάλεια προσώπων, έργων ή εγκαταστάσεων ή και η ακεραιότητα των δικτύων.
- ▶ Διασφαλίζει την ετοιμασία Τεχνικών Κανόνων που ορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις τεχνικού σχεδιασμού και λειτουργίας για τη σύνδεση με το δίκτυο εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ), εγκαταστάσεων αποθήκευσης, άλλων δικτύων μεταφοράς ή διανομής και απευθείας αγωγών φυσικού αερίου.
- ▶ Λαμβάνει κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα για τον έλεγχο και τη διαφάνεια, ώστε να αποφεύγεται τυχόν κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδιαίτερα σε βάρος των καταναλωτών.
- ▶ Προστατεύει τα συμφέροντα των τελικών καταναλωτών.
- ▶ Προωθεί την ανάπτυξη περιφερειακών αγορών εντός της ΕΕ με τρόπο ώστε να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα για την επίτευξη της ασφάλειας εφοδιασμού.
- ▶ Προωθεί την κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο φυσικού αερίου μεταξύ κρατών-μελών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλου διασυνοριακού δυναμικού μεταφοράς για την κάλυψη της ζήτησης και την ενίσχυση της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών.
- ▶ Επιλύει διαφορές για την πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, σε σχέση με διαπραγματεύσεις για πρόσβαση στο δίκτυο.

- ▶ Αποτελεί ενιαίο σημείο επαφής για την ενημέρωση των καταναλωτών.
- ▶ Διεξάγει έρευνες είτε αυτεπάγγελτα, είτε μετά από υποβολή παραπόνων.
- ▶ Επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα σε περιπτώσεις παραβάσεων.
- ▶ Καθορίζει τους κανόνες διαχείρισης και κατανομής του δυναμικού διασύνδεσης, σε συνεννόηση με την ή τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών με τα οποία υπάρχει διασύνδεση.
- ▶ Καταρτίζει και εφαρμόζει μακροπρόθεσμο προγραμματισμό αναφορικά με τον προγραμματισμό του εφοδιασμού και της μεταφορικής δυναμικότητας των επιχειρήσεων φυσικού αερίου πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση με τέτοιο τρόπο, ώστε να ικανοποιείται η ζήτηση σε φυσικό αέριο του συστήματος, να επιτυγχάνεται η διαφοροποίηση των πηγών και να διασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών. Ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός περιλαμβάνει την ασφάλεια του εφοδιασμού, την ενεργειακή αποδοτικότητα/ διαχείριση της ζήτησης και την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και των στόχων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

Πέραν των πιο πάνω ειδικών αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, η ΡΑΕΚ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της δύναται:

- ▶ Να λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών.
- ▶ Να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις, με τις οποίες να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα ρυθμίζει την αγορά ηλεκτρισμού και ποιοι από τους κατόχους αδειών θα δεσμεύονται από μια τέτοια ρυθμιστική απόφαση.
- ▶ Να εκδίδει Κανονισμούς με βάση τον Νόμο.

Ρύθμιση Αγοράς Ηλεκτρισμού & Φυσικού Αερίου

ΔΣΜΚ	Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου
ΔΣΔ	Διαχειριστής Συστήματος Διανομής
ΔΣΥΦΑ	Διαχειριστής Συστήματος Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου
ΔΣΑ	Διαχειριστής Συστήματος Αποθήκευσης
ΙΣΜ	Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς
ΙΣΔ	Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής
ΙΣΥΦΑ	Ιδιοκτήτης Συστήματος Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου
ΙΣΑ	Ιδιοκτήτης Συστήματος Αποθήκευσης

Σχεδιάγραμμα 1 – Εποπτεία και Αδειοδότηση δραστηριοτήτων αγοράς ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου

Διοικητική Οργάνωση

ΜΕΛΗ ΡΑΕΚ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Δρ. Ανδρέας Πουλλικκάς Μηχανολόγος Μηχανικός

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Φίλιππος (Άλκης) Φιλίππου Διοίκηση Επιχειρήσεων

ΜΕΛΟΣ

Νεόφυτος (Άκης) Χατζηγεωργίου Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Κοινοπραξία

Ορφανίδης, Χριστοφίδης & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε. ,
Στέλιος Αμερικάνος & ΣΙΑ Δ.Ε.Π.Ε.

ΛΟΓΙΣΤΕΣ

Alliott Partellas Kiliaris Limited

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Αγίας Παρασκευής 20

2002 Στρόβολος Λευκωσία

Ταχ. Θυρ. 24936

1305 Λευκωσία

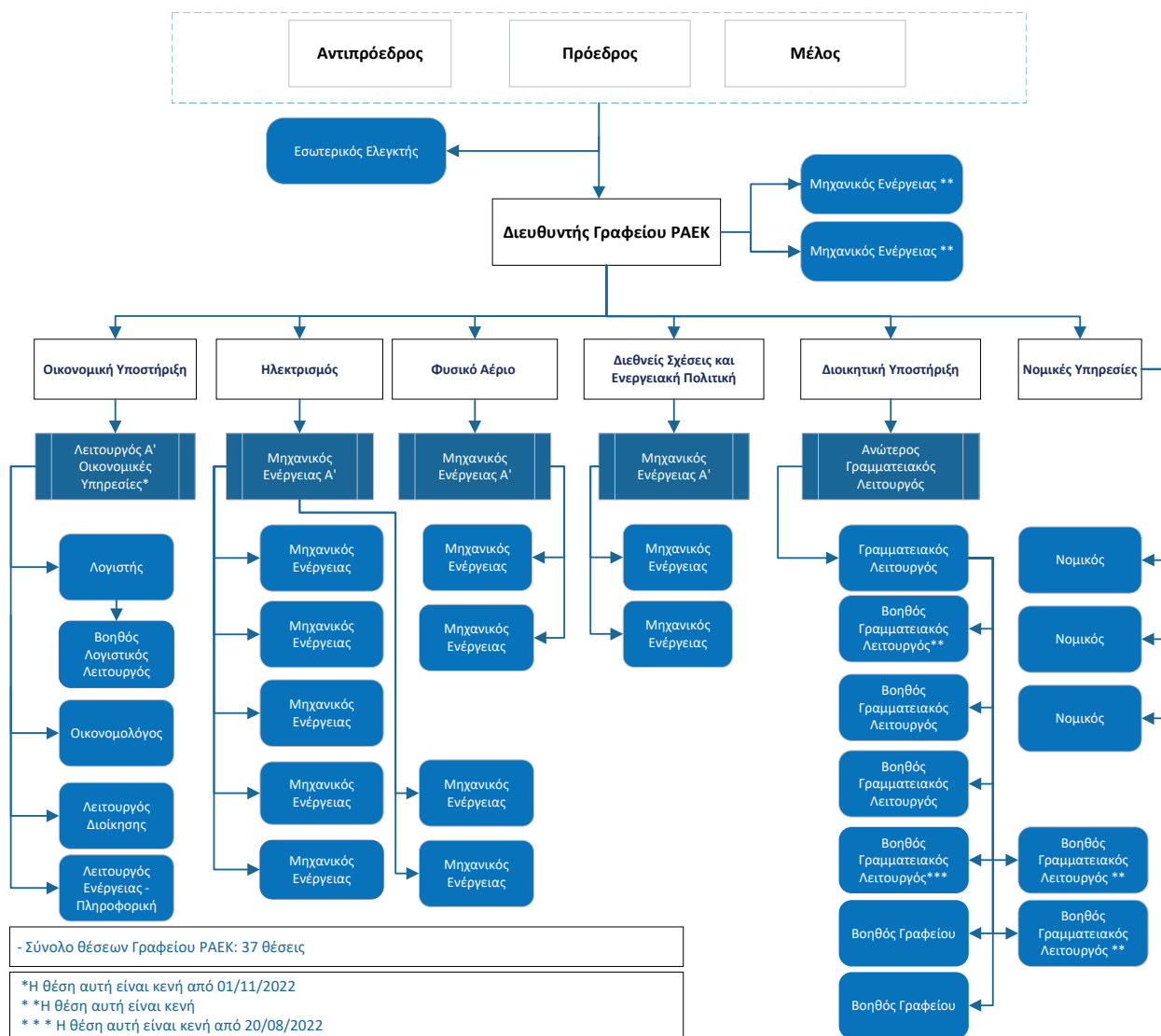
Τηλέφωνο: + 357 22 66 63 63

Τηλεομοιότυπο: + 357 22 66 77 63

Ηλεκτρονική διεύθυνση: regulator.cy@cera.org.cy

Ιστοσελίδα: www.cera.org.cy

Οργανόγραμμα

Γραφείο PAEK

Στις αρχές του 2023 το Γραφείο της PAEK αριθμούσε 29 άτομα σε προσωπικό και μέχρι το τέλος του έτους 30 άτομα. Την 1 Φεβρουαρίου 2023, η PAEK προχώρησε στην πλήρωση μιας (1) μόνιμης θέσης Οικονομολόγου, όπου μεταξύ άλλων έχει την ευθύνη του ελέγχου των Ρυθμιζόμενων Διατιμήσεων.

Με την έγκριση του Προϋπολογισμού της PAEK για το 2023, και αφού είχαν προηγηθεί όλες οι σχετικές εγκρίσεις, η PAEK προχώρησε στην αναβάθμιση της κλίμακας της θέσης του Διευθυντή του Γραφείου της PAEK από Κλ. Α13(ii) σε Α15(i), στην αναβάθμιση των θέσεων των Μηχανικών Ενέργειας Α' από Α12(ii) σε Α13(ii) και στην αναβάθμιση της θέσης των δυο (2) Βοηθών Γραφείου από Α1-Α2-Α5(ii) σε Α2-Α5-Α7(ii) σε προσωπικό επίπεδο.

Στον Προϋπολογισμό της PAEK για το 2023, υπάρχουν εγκεκριμένες δυο (2) θέσεις Μηχανικών Ενέργειας και τρεις (3) θέσεις Βοηθών Γραμματειακών Λειτουργιών. Μετά την αποπαγοποίηση των θέσεων και την προκήρυξη τους στις 22 Σεπτεμβρίου 2023, η PAEK βρίσκεται στη διαδικασία πλήρωσης τους.

Την 1 Δεκεμβρίου 2023, η PAEK προχώρησε στην πλήρωση της μόνιμης θέσης προαγωγής Γραμματειακού Λειτουργού, αφού είχε προηγηθεί η αποπαγοποίηση και είχαν γίνει όλες οι σχετικές διαδικασίες για την πλήρωση της θέσης.

Η PAEK τον Σεπτέμβριο του 2023 προχώρησε στην τροποποίηση οκτώ (8) Σχεδίων Υπηρεσίας του Γραφείου της PAEK και αναμένεται η σχετική έγκρισή τους.

Στο πλαίσιο της καλύτερης λειτουργίας του Γραφείου, κατά το 2023 η PAEK προχώρησε στην καταγραφή αρκετών διαδικασιών της, μέσω σχετικών Εγκυκλίων και στην αυτοματοποίηση μέρους αυτών.

Με την Απόφαση της Ανώτερης Διοίκησης της PAEK υπ' αριθμόν 450/2023, ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2023, έχει αποφασιστεί όπως η Αρχή προχωρήσει στην πλήρη δημιουργία ψηφιακού περιβάλλοντος εργασίας και τη διενέργεια Μελέτης για εξορθολογισμό της οργανικής δομής του Γραφείου της.

Η PAEK για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στα με βάση το νόμο καθήκοντα και αρμοδιότητές της ως Ανεξάρτητη Αρχή, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που τις επιβάλλει η εθνική αλλά και ευρωπαϊκή νομοθεσία στο πλαίσιο της εποπτείας της αγοράς ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, καθώς και της προστασίας των καταναλωτών, θα συμπεριλάβει νέες θέσεις στους εκάστοτε Προϋπολογισμούς της.

Μέχρι την έγκριση, αποπαγοποίηση και πλήρωση των θέσεων οι οποίες θα αιτηθούν στους εκάστοτε προϋπολογισμούς, η PAEK θα προχωρεί όπου είναι αναγκαίο με αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της εκτέλεσης των καθηκόντων της σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία και την προστασία των καταναλωτών.

Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου PAEK

Σκοπός της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι η προσφορά προς τα Μέλη της PAEK, ανεξάρτητης, αντικειμενικής εκτίμησης των εσωτερικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνων και διαδικασιών διακυβέρνησης, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό, ουσιαστικά και αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων της PAEK.

Οι στόχοι της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου αποτελούνται από:

- Την ανεξάρτητη και αντικειμενική εκτίμηση συμμόρφωσης της PAEK με τους Νόμους, Κανονισμούς, Κανόνες, Εγκυκλίους και Αποφάσεις.

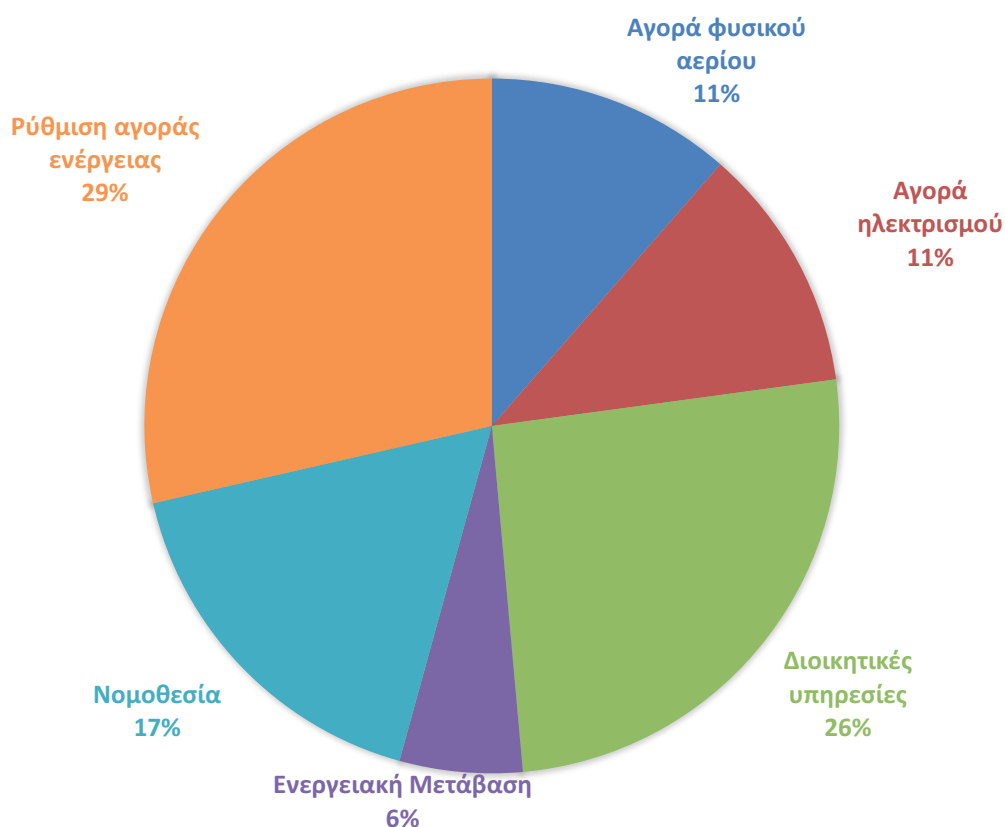
- ▶ Τη διασφάλιση της αποτελεσματικής αξιοποίησης και διαχείρισης των οικονομικών πόρων της ΠΑΕΚ.
- ▶ Τη διαφύλαξη και διασφάλιση των Περιουσιακών Στοιχείων της Αρχής.
- ▶ Τον έλεγχο της αποδοτικής και αποτελεσματικής λειτουργίας των δραστηριοτήτων, με στόχο τη μελλοντική βελτίωσή τους.
- ▶ Τον έλεγχο της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των διαδικασιών, των δικλίδων ασφαλείας, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, των στρατηγικών και της διαχείρισης των τομέων υψηλού κινδύνου.
- ▶ Τη γενικότερη επίτευξη των στρατηγικών στόχων της ΠΑΕΚ.

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αποτελείται από τον Εσωτερικό Ελεγκτή. Αναφέρεται λειτουργικά στα Μέλη της ΠΑΕΚ και διοικητικά στον Διευθυντή του Γραφείου της ΠΑΕΚ.

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου διενεργεί ελέγχους στη βάση του εγκεκριμένου Ετήσιου Ελεγκτικού Πλάνου και παρακολουθεί το βαθμό συμμόρφωσης των ελεγχόμενων, όσον αφορά στη διεύθυνση των ευρημάτων των ελέγχων. Η ΕΕ υποβάλλει σχόλια και εισηγήσεις αναφορικά με νέες διαδικασίες, πολιτικές, κανονισμούς λειτουργίας και οδηγίες. Επιπρόσθετα, εξετάζει και αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων της Εταιρικής Διακυβέρνησης, Διαχείρισης Κινδύνων, και Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Control System).

Εκπαίδευση

Το Σχεδιάγραμμα 2 παρουσιάζει την εκπαίδευση του προσωπικού του Γραφείου της ΠΑΕΚ ανά τομέα δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της χρονιάς 2023.

Σχεδιάγραμμα 2 - Εκπαίδευση προσωπικού 2023

2 Νομοθετικές ρυθμίσεις και αποφάσεις ΡΑΕΚ

Εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι Νόμοι και Κανονισμοί οι οποίοι τροποποιήθηκαν, οι σημαντικότερες Ρυθμιστικές Αποφάσεις και Αποφάσεις της ΡΑΕΚ και, τέλος, οι εξελίξεις στους Κανόνες Αγοράς και στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής.

Νόμοι και Κανονισμοί

Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023 (Ν.44(Ι)/2022)

Με τον Ν.44(Ι)/2023 τροποποιήθηκαν οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμοι, με τη συμπερίληψη προνοιών αναφορικά με τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών του προσωπικού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) που θα επιλέξουν να συνεχίσουν την υπηρεσία τους στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) και θα καταστούν μέλη του προσωπικού του.

Ρυθμιστικές Αποφάσεις και σημαντικές Αποφάσεις ΡΑΕΚ κατά το 2023

Η ΡΑΕΚ κατά το 2023 έλαβε Ρυθμιστικές Αποφάσεις και Αποφάσεις εκ των οποίων οι σημαντικότερες είναι οι εξής:

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Ρυθμιστική Απόφαση 01/2023 (Κ.Δ.Π. 22/2023) αναφορικά με το ρυθμιστικό πλαίσιο για χορήγηση γενικής άδειας (Τροποποίηση)

Με τη Ρυθμιστική Απόφαση 01/2023 (Κ.Δ.Π. 55/2023), η ΡΑΕΚ αποφάσισε όπως στις δραστηριότητες για τις οποίες χορηγείται Γενική Άδεια δυνάμει του άρθρου 27 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2021 έως 2023, συμπεριληφθεί η παραγωγή ηλεκτρισμού από φωτοβολταϊκά συστήματα επί του κελύφους υφιστάμενης οικοδομής ισχύος πάνω από 50kW και καθόρισε το έντυπο της αίτησης και τα σχετικά τέλη. Επιπρόσθετα αποφάσισε τη διαγραφή της φράσης «μέχρι και 50kW» αμέσως μετά τη φράση «Μονάδα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης μικρής κλίμακας».

Η Ρυθμιστική Απόφαση 01/2023, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 3 Φεβρουαρίου 2023.

Ρυθμιστική Απόφαση 02/2023 (Κ.Δ.Π. 149/2023) αναφορικά με τη δήλωση ρυθμιστικής πρακτικής και μεθοδολογία μαζικής αλλαγής προμηθευτή

Με τη Ρυθμιστική Απόφαση 02/2023 (Κ.Δ.Π. 149/2023), η ΡΑΕΚ αποφάσισε το γενικό πλαίσιο της Μαζικής Αλλαγής Προμηθευτή στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 119(3)(α) των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2021 έως 2023 σύμφωνα με το οποίο οι οικιακοί πελάτες δικαιούνται να συμμετέχουν σε συστήματα μαζικής αλλαγής προμηθευτή, καθώς και του άρθρου 119(3)(β), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ

καθορίζει με ρυθμιστική απόφασή της το πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο οι προμηθευτές δύναται να παρέχουν τη δυνατότητα μαζικής αλλαγής προμηθευτή, το οποίο θα διασφαλίζει την εξάλειψη οποιωνδήποτε ρυθμιστικών ή διοικητικών φραγμών στη μαζική αλλαγή προμηθευτή και τη μεγαλύτερη δυνατή προστασία των καταναλωτών έναντι καταχρηστικών πρακτικών.

Η Ρυθμιστική Απόφαση 02/2023, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 19 Μαΐου 2023.

Ρυθμιστική Απόφαση 03/2023 (Κ.Δ.Π. 295/2023) περί εφαρμογής μεταβατικής ρύθμισης στην αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την πλήρη εφαρμογή του νέου μοντέλου αγοράς ηλεκτρισμού (Τροποποίηση)

Με τη Ρυθμιστική Απόφαση 03/2023 (Κ.Δ.Π. 295/2023), η ΡΑΕΚ αποφάσισε την τροποποίηση της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 04/2017 (Κ.Δ.Π. 223/2017) «περί Εφαρμογής Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την πλήρη εφαρμογή του Νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού» στο πλαίσιο αφαίρεσης της αρχικής πρόνοιας με την οποία οι Προμηθευτές υποχρεούνταν να εκπροσωπούν τελικούς πελάτες μηνιαίας χρέωσης, με προγραμματιζόμενους μετρητές τύπου STOD (Seasonal Time Of Day) και την εισαγωγή της δυνατότητας οι Προμηθευτές να μπορούν να εκπροσωπούν οποιουσδήποτε πελάτες ανεξαρτήτως τύπου μετρητή. Η εν λόγω πρόνοια αποφασίστηκε όπως τεθεί σε εφαρμογή από την 1η Απριλίου 2024. Επίσης, τροποποίηση έγινε με τη διαγραφή της σχετικής πρόνοιας οι Παραγωγοί ΑΠΕ-Η οι οποίοι ενδιαφέρονται να ενταχθούν στη Μεταβατική Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού της Κύπρου να πρέπει να ενταχθούν κάτω από Σχέδιο καθεστώτος στήριξης του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και δη πλέον όλοι οι Παραγωγοί ΑΠΕ-Η να μπορούν να ενταχθούν στη Μεταβατική Ρύθμιση.

Η Ρυθμιστική Απόφαση 03/2023, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 22 Σεπτεμβρίου 2023.

Ρυθμιστική Απόφαση 04/2023 (Κ.Δ.Π. 296/2023) αναφορικά με τον καθορισμό λεπτομερειών που αφορούν την παροχή συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης από προμηθευτές

Με τη Ρυθμιστική Απόφαση 04/2023 (Κ.Δ.Π. 296/2023), η ΡΑΕΚ αποφάσισε τον καθορισμό λεπτομερειών που αφορούν την παροχή συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης από προμηθευτές στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 118 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2021 έως 2023.

Η Ρυθμιστική Απόφαση 02/2023, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 22 Σεπτεμβρίου 2023.

ΠΡΟΣΧΕΔΙΑ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης αναφορικά με τη Ρύθμιση Ανάπτυξης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για ηλεκτροπαραγωγή από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου»

Η ΡΑΕΚ στις 14 Ιουλίου 2023, ανακοίνωσε τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης με τίτλο «Ρύθμιση Ανάπτυξης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για ηλεκτροπαραγωγή από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου» και ειδοποίησε τους κατόχους αδειών, αιτητές αδειών ή άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, ότι μπορούν να υποβάλουν γραπτώς στη ΡΑΕΚ σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις επί του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης.

Σύμφωνα με το Προσχέδιο της Απόφασης η ΡΑΕΚ αποφάσισε να επιβάλει ως κατάλληλο, αναγκαίο και αναλογικό μέτρο για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρισμού, τη ρύθμιση της ανάπτυξης έργων ΑΠΕ-Η από την ΑΗΚ για την επόμενη δεκαετία, με τον περιορισμό χορήγησης στην ΑΗΚ Γενικής Άδειας ή/και Αδειών Λειτουργίας ή/και Εξαιρέσεων από Άδεια Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού για εμπορικούς σκοπούς από συστήματα ΑΠΕ-Η.

Έλεγχος συμμόρφωσης του ΔΣΔ σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο για την μαζική εγκατάσταση και λειτουργία ευφύων συστημάτων μέτρησης

Η ΡΑΕΚ με βάση τις πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 02/2018 (Κ.Δ.Π. 259/2018) «περί Εφαρμογής Δεσμευτικού Χρονοδιαγράμματος για τη Μαζική Εγκατάσταση και Λειτουργία από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής Υποδομής Ευφύων Συστημάτων Μέτρησης (Advanced Metering Infrastructure)» προέβη σε ειδοποίηση δυνάμει του άρθρου 15 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νομών του 2021 έως 2023 (Ν.130(Ι)/2021). Η ΑΗΚ υπέβαλε τις ενστάσεις της στην ειδοποίηση για εκ πρώτης όψεως παράβαση της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 02/2018 (Κ.Δ.Π. 259/2018), που της επιδόθηκε από τη ΡΑΕΚ.

Η ΡΑΕΚ με την Απόφαση Αρ 149/2023 αποφάσισε όπως δεν επιβάλλει στην ΑΗΚ Διανομή οποιοδήποτε διοικητικό πρόστιμο για την παραβίαση του σημείου 2 της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 02/2018 (Κ.Δ.Π. 259/2018) και συγκεκριμένα για τη μη παραλαβή 400.000 μετρητών και για τη μη εγκατάσταση τουλάχιστον 171.429 μετρητών μέχρι τον Ιανουάριο του 2023 καθώς το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί για την ολοκλήρωση της εγκατάστασης των συστημάτων μέτρησης δεν έχει λήξει ακόμα. Επιπρόσθετα η ΡΑΕΚ αποφάσισε όπως, συνεχίσει να παρακολουθεί τις ενέργειες της ΑΗΚ Διανομή και επανέλθει με νέα έρευνα σε περίπτωση που δεν τηρηθεί το τελικό ορόσημο ολοκλήρωσης του έργου και εγκατάστασης του συνόλου των μετρητών που τίθεται με τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2018.

Έλεγχος συμμόρφωσης του ΔΣΜΚ και ΔΣΔ σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο για τον καθορισμό των γενικών αρχών και κατευθυντήριων γραμμών για τις χρεώσεις σύνδεσης στα συστήματα μεταφοράς και διανομής

Η ΡΑΕΚ με βάση τις πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2022 (Κ.Δ.Π. 105/2022) «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεση στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής» προέβη σε εξέταση της μελέτης για τον καθορισμό του ενιαίου συντελεστή χρέωσης «Κόστος Μεταφοράς» το οποίο υποβλήθηκε στη ΡΑΕΚ προς έγκριση, ως προνοεί η Ρυθμιστική Απόφαση, εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Κατόπιν ελέγχου της εν λόγω μελέτης, καταγραφής συγκεκριμένων ερωτημάτων από τον ΔΣΜΚ, η ΡΑΕΚ προχώρησε σε υποδείξεις προς τον ΔΣΜΚ για αναθεώρηση της εν λόγω μελέτης καθώς αν και σε γενικές γραμμές η προσέγγιση της μελέτης μπορεί να θεωρηθεί ορθή εντούτοις εντοπίστηκαν σημεία, όπου η υιοθέτηση διαφορετικής προσέγγισης θα επέφερε μείωση του «Κόστους Μεταφοράς».

Έλεγχος συμμόρφωσης του ΔΣΜΚ σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο για τη διαμόρφωσή του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς.

Η ΡΑΕΚ με βάση τις πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ.03/2022 (Κ.Δ.Π. 107/2022) «περί Θέσπισης Βασικών Αρχών για τη Διαμόρφωση του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς» προέβη σε έλεγχο του βαθμού συμμόρφωσης του ΔΣΜΚ, καταγράφηκαν τα ευρήματα του εν λόγω ελέγχου και αναδείχθηκαν συγκεκριμένες αποκλίσεις στο πλαίσιο συμμόρφωσης του ΔΣΜΚ με το ρυθμιστικό πλαίσιο.

Έλεγχος συμμόρφωσης του ΔΣΔ σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο για τη διαμόρφωσή του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Διανομής

Η ΡΑΕΚ με βάση τις πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 04/2022 (Κ.Δ.Π. 108/2022) «περί Θέσπισης Βασικών Αρχών για τη Διαμόρφωση του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Διανομής» προέβη σε έλεγχο του βαθμού συμμόρφωσης του ΔΣΔ, καταγράφηκαν τα ευρήματα του εν λόγω ελέγχου και αναδείχθηκαν συγκεκριμένες αποκλίσεις στο πλαίσιο συμμόρφωσης του ΔΣΔ με το ρυθμιστικό πλαίσιο.

Απόφαση 08/2023 -Συντελεστές Ρήτρας Καυσίμου για την Προσαρμογή της Διατίμησης Χονδρικής (Δ-Χ) για την Περίοδο Ιανουάριος – Ιούνιος 2023

Με την Απόφαση 08/2023, ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε τις βασικές τιμές και τους συντελεστές ρήτρας καυσίμου για την προσαρμογή διατίμησης χονδρικής (Δ-Χ) για την περίοδο Ιανουάριος – Ιούνιος 2023, όπως φαίνεται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1 - Συντελεστές ρήτρας καυσίμου για προσαρμογή της διατίμησης Δ-Χ

	€σ/kWh/1€σ
Χαμηλή τάση	0.00026450
Μέση τάση	0.00025939
Υψηλή τάση	0.00025438

Οι συντελεστές ρήτρας καυσίμου για την προσαρμογή της διατίμησης χονδρικής (Δ-Χ) ισχύουν για σκοπούς αναπροσαρμογής για κάθε 1 €σεντ μεταβολή της τιμής καυσίμου (ενός Μετρικού Τόνου καυσίμου) σε σύγκριση με τη Βασική Τιμή των €300/Μ.Τ. σε κάθε kWh ηλεκτρικής ενέργειας που τιμολογείται.

Η αύξηση στους συντελεστές ρήτρας καυσίμου για την προσαρμογή της διατίμησης χονδρικής (Δ-Χ) οφείλεται εν μέρη στην αυξανόμενη διείσδυση ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή που σχετίζεται με την αντικατάσταση της παραγωγής ΑΠΕ με παραγωγή από συμβατικές μονάδες κατά τις απογευματινές ώρες και λόγω των προβλημάτων που παρουσιάζουν οι μονάδες ατμού του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού Βασιλικού.

Απόφαση 22/2023 – Μεθοδολογία Αναπροσαρμογής των Επιτρεπόμενων Εσόδων και Διατιμήσεων των Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Γραμμής Διασύνδεσης

Με την Απόφαση 22/2023, ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε την έγκριση της Μεθοδολογίας Αναπροσαρμογής των Επιτρεπόμενων Εσόδων και Διατιμήσεων των Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης της Γραμμής Διασύνδεσης και ότι η παρούσα απόφαση θα τεθεί σε εφαρμογή από την ημερομηνία έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών του έργου κοινού ενδιαφέροντος 3.10.2, για το οποίο ο Φορέας Υλοποίησης του έργου έχει την υποχρέωση να ειδοποιήσει γραπτώς τη ΡΑΕΚ.

Απόφαση 35/2023 - Εξέταση παράβασης Όρου 5(στ) της υπ' αριθμόν ΦΑ 2 – ΔΕΥΦΑ Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και της υπ' αριθμόν 266/2022 Απόφασης ΡΑΕΚ

Με την Απόφαση 35/2023 ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε ότι η Δημόσια Επιχείρηση Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ), παραλείποντας να υποβάλει στη ΡΑΕΚ τον Κώδικα Διαχείρισης της Εγκατάστασης ΥΦΑ που προνοείται από τον όρο 5(στ) της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ, εντός της καθορισθείσας από την υπ' αριθμόν 266/2022 Απόφαση της ΡΑΕΚ προθεσμίας υποβολής, παραβίασε την υπ' αριθμόν 266/2022 Απόφαση της ΡΑΕΚ καθώς και τον όρο 5(στ) της Άδειας. Για την εν λόγω παράβαση η ΡΑΕΚ αποφάσισε την επιβολή εφάπαξ διοικητικού προστίμου ύψους €25.000, ποσό το οποίο κρίθηκε εύλογο και δίκαιο για τη φύση της παράβασης. Επιπρόσθετα, η ΡΑΕΚ με την ίδια Απόφαση επέβαλε ημερήσιο διοικητικό πρόστιμο ύψους €250 για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης, έως την ημέρα υποβολής του Κώδικα Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ στη ΡΑΕΚ προς έγκριση, ως προνοείται από τον όρο 5(στ) της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ.

Απόφαση 37/2023 – Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος No.3.10.2 Interconnection Between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL)

Με την Απόφαση 37/2023, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε να καθορίσει τη διάρκεια της οικονομικά ωφέλιμης ζωής των παγίων του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος `Euroasia Interconnector ΕΚΕ 3.10.2`

στα 25 χρόνια. Επίσης, με την εν λόγω απόφαση διευκρίνισε ότι με τη συμπλήρωση της οικονομικά ωφέλιμης ζωής των παγίων της Γραμμής Διασύνδεσης του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος `Euroasia Interconnector EKE 3.10.2` οι επενδύσεις που αφορούν την ενίσχυση ή αντικατάσταση ή ανακαίνιση της Γραμμής Διασύνδεσης, ιδίως όταν αντικαθιστούν πάγια με συμπληρωμένη την ωφέλιμη ζωή και συνεπώς έχουν πλήρως αποσβεστεί στη Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων, και οι δαπάνες νέων επενδύσεων και συντήρησης για τη συνέχιση της λειτουργίας της Γραμμής Διασύνδεσης, συνεχίζουν να βαρύνουν τον Ιδιοκτήτη της Γραμμής Διασύνδεσης σύμφωνα με το άρθρο 14 της Μεθοδολογίας Αναπροσαρμογής των Επιτρεπόμενων Εσόδων και Διατιμήσεων των Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης της Γραμμής Διασύνδεσης και διενεργούνται από κεφάλαια του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης του EKE 3.10.2 τα οποία καλύπτονται αποκλειστικά από τα συνολικά έσοδα που προκύπτουν από τα μισθώματα συμφόρησης και τα τέλη χρήσης της Γραμμής Διασύνδεσης.

Απόφαση 58/2023 - Απόρριψη Αίτησης υπ' Αριθμόν ΦΑ-4 της Εταιρείας Hoegh LNG Ltd για χορήγηση Άδειας Κατασκευής, Ιδιοκτησίας και Εκμετάλλευσης Εγκατάστασης Φυσικού Αερίου

Με την Απόφαση 58/2023, ημερομηνίας 7 Μαρτίου 2023, η PAEK αποφάσισε την απόρριψη της υπ' αριθμόν ΦΑ-4 αίτησης της εταιρείας Hoegh LNG Ltd για χορήγηση Άδειας Κατασκευής, Ιδιοκτησίας και Εκμετάλλευσης Εγκατάστασης Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου, για τους λόγους που καταγράφονται στην εν λόγω Απόφαση η οποία είναι δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα της PAEK.

Απόφαση 76/2023 – Αναθεώρηση Ρυθμιστικής Απόφασης 04/2017 με Θέμα «Περί Εφαρμογής Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την Πλήρη Εφαρμογή του Νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού»

Με την Απόφαση 76/2023, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2023, η PAEK αποφάσισε την έναρξη της διαδικασίας τροποποίησης της Ρυθμιστικής Απόφασης 04/2017 «περί Εφαρμογής Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την πλήρη εφαρμογή του Νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού» (ΚΔΠ 223/2017) με τη διαγραφή πρόνοιας που προέβλεπε ότι «Οι Παραγωγοί ΑΠΕ-Η οι οποίοι ενδιαφέρονται να ενταχθούν στη Μεταβατική Ρύθμιση Αγοράς Ηλεκτρισμού της Κύπρου θα πρέπει να ενταχθούν κάτω από Σχέδιο καθεστώτος στήριξης του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού», ώστε να μπορούν να συμμετέχουν νέες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ΑΠΕ-Η οι οποίες αναμένεται να συνδεθούν στο ηλεκτρικό δίκτυο καθώς η εμπορική λειτουργία της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού δεν μπορεί να ξεκινήσει πριν την επίλυση των εκκρεμοτήτων που αναφέρονται στην ανακοίνωση της PAEK ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 2022, με αποτέλεσμα την ανάγκη επέκτασης του χρονικού διαστήματος δραστηριοποίησης ανεξάρτητων παραγωγών ηλεκτρισμού και ανεξάρτητων προμηθευτών ηλεκτρισμού στο πλαίσιο της Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την πλήρη εφαρμογή του νέου μοντέλου αγοράς ηλεκτρισμού.

Απόφαση 77/2023 – Δυνατότητα Συμμετοχής Εγκαταστάσεων Αποθήκευσης Ενέργειας στη Μεταβατική Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού

Με την Απόφαση 77/2023, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2023 η PAEK αποφάσισε όπως καλέσει τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής να προβούν σε όλες τις αναγκαίες τροποποιήσεις των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού και/ή των Κανόνων Μεταφοράς και/ή των Κανόνων Διανομής έτσι ώστε να είναι δυνατή χωρίς διακρίσεις η συμμετοχή των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ανάντη του μετρητή στη Μεταβατική Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού, και να υποβάλουν στη PAEK για έγκριση Τελική Πρόταση Τροποποίησης των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού ή/και των Κανόνων Μεταφοράς και/ή των Κανόνων Διανομής, μέχρι την 31η Μαΐου 2023.

Απόφαση 78/2023 – Δυνατότητα Καταναλωτών Ηλεκτρισμού για Σύναψη Περισσότερων από μια Συμβάσεων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Πλαίσιο της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού

Με την Απόφαση 78/2023, ημερομηνίας 10 Μαρτίου 2023, η PAEK αποφάσισε όπως καλέσει τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου να διερευνήσει τροποποιήσεις στους Κανονισμούς Μεταβατικής Ρύθμισης

της Αγοράς Ηλεκτρισμού ώστε να παρέχεται η δυνατότητα εκπροσώπησης πελάτη από δύο Προμηθευτές, διασφαλίζοντας το δικαίωμα των καταναλωτών υπό την ιδιότητά τους ως πελάτες, να συνάπτουν ταυτόχρονα περισσότερες από μία συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, με την προϋπόθεση ότι έχουν καθοριστεί τα απαιτούμενα σημεία σύνδεσης και μέτρησης, ώστε στη περίπτωση που ένας ανεξάρτητος προμηθευτής δεν μπορεί να καλύψει όλη την κατανάλωση τότε ο καταναλωτής να μπορεί να καλύψει το υπόλοιπο της κατανάλωσης του από δεύτερο προμηθευτή, και να υποβάλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση Τελική Πρόταση Τροποποίησης των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού μέχρι την 31η Μαΐου 2023.

Απόφαση 79/2023 – Υπ’ αριθμόν ΦΑ 2- ΔΕΥΦΑ Άδεια Διαχείρισης Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου – Αίτημα κατόχου της Άδειας για τροποποίηση του υπ’ αριθμόν 2(β) σημείου της υπ’ αριθμόν 288/2021 Απόφασης ΡΑΕΚ

Με την Απόφαση 79/2023, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε όπως δεν κάνει αποδεκτό το αίτημα του κατόχου της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ, ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 2022 για τροποποίηση της προϋπόθεσης 2(β) της υπ’ αρ. 288/2021 Απόφασης της ΡΑΕΚ. Παράλληλα, η ΡΑΕΚ αποφάσισε την έκδοση και επίδοση ειδοποίησης παραβίασης αναφορικά με την παράβαση της υπ’ αριθμόν 288/2021 Απόφασης της ΡΑΕΚ, ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2021, και συνακόλουθα του όρου 9(6) της υπ’ αριθμόν ΦΑ 2 – ΔΕΥΦΑ Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου, με την οποία κάλεσε τον κάτοχο της Άδειας για υποβολή γραπτών ενστάσεων και παραστάσεων εντός χρονικής περιόδου τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της ειδοποίησης.

Απόφαση 110/2023 - Καθορισμός Πλαισίου Αδειοδότησης για τη Διεξαγωγή της Δραστηριότητας Διαχειριστή Κλειστού Συστήματος Διανομής

Με την Απόφαση 110/2023, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2023, η ΡΑΕΚ για την Άδεια Διαχειριστή Κλειστού Συστήματος Διανομής που προνοείται στην παράγραφο (ε) του εδαφίου (1) του άρθρου 26 του Ν.130(Ι)/2021, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι, καθόρισε το έντυπο υποβολής αίτησης, τους πρότυπους όρους και τα τέλη αίτησης, τα ετήσια τέλη, τα τέλη τροποποίησης και τα τέλη μεταβίβασης τα οποία θα ισχύουν για το χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοση των νέων Κανονισμών Έκδοσης Αδειών και των νέων Κανονισμών Τελών Αδειών.

Απόφαση 112/2023 - Μεθοδολογία Υπολογισμού Αναπροσαρμογής Καυσίμων Βασικών Διατιμήσεων και Κόστους Αποφυγής Θερμικής Παραγωγής της ΑΗΚ Παραγωγής και Καθορισμός Τιμής Αγοράς ΑΠΕ-Η από την ΑΗΚ-Προμήθεια για τα Έργα ΑΠΕ-Η που Εμπίπτουν στα Σχέδια Χορηγιών και Καθεστώτα Στήριξης της Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές

Με την Απόφαση 112/2023, ημερομηνίας 11 Απριλίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε την τροποποίηση της Έκθεσης της ΡΑΕΚ Αρ. 04/2018 με θέμα «Μεθοδολογία Υπολογισμού Αναπροσαρμογής Καυσίμων Βασικών Διατιμήσεων και Τιμής Αγοράς Ενέργειας από ΑΠΕ-Η». Η τροποποίηση αφορά μεταξύ άλλων την προσθήκη ως τελευταίας παραγράφου του Κεφαλαίου 4 της ακόλουθης παραγράφου: «Η Τιμή Αγοράς από ΑΠΕ-Η από την ΑΗΚ-Προμήθεια για τα έργα που είναι ενταγμένα σε Σχέδια Χορηγιών και Καθεστώτα Στήριξης και είναι συμβεβλημένα με την ΑΗΚ Προμήθεια καθορίζεται ως εξής:

Στις περιπτώσεις όπου το Κόστος Αποφυγής θερμικής παραγωγής της ΑΗΚ Παραγωγής, όπως αυτό υπολογίζεται με βάση τη Μεθοδολογία Υπολογισμού Αναπροσαρμογής Καυσίμων Βασικών Διατιμήσεων και Κόστους Αποφυγής Θερμικής Παραγωγής της ΑΗΚ Παραγωγής, είναι κάτω από τα 11€/kWh τότε η Τιμή Αγοράς από ΑΠΕ-Η θα ισούται με την εκάστοτε τιμή του εν λόγω Κόστους Αποφυγής θερμικής παραγωγής της ΑΗΚ Παραγωγής.

- ▶ Στις περιπτώσεις όπου το Κόστος Αποφυγής θερμικής παραγωγής της ΑΗΚ Παραγωγής, όπως αυτό υπολογίζεται με βάση τη Μεθοδολογία Υπολογισμού Αναπροσαρμογής Καυσίμων Βασικών Διατιμήσεων και Κόστους Αποφυγής Θερμικής Παραγωγής της ΑΗΚ Παραγωγής, υπερβαίνει τα 11€/kWh τότε η Τιμή Αγοράς από ΑΠΕ-Η θα ισούται με τη μέση τιμή Αγοράς από ΑΠΕ-Η της δεκαετίας 2013-2022, ήτοι Χαμηλής Τάσης στα 11€/kWh.

- ▶ Η τιμή της Μέσης και Υψηλής Τάσης θα υπολογίζεται από την ΑΗΚ Προμήθεια με βάση τις εγκεκριμένες απώλειες σε μηνιαία βάση.»
- ▶ Η παρούσα Απόφαση αποφασίστηκε όπως τεθεί σε εφαρμογή από την 1η Μαΐου 2023.

Απόφαση 123/2023 – Αξιολόγηση προσχεδίου συμφωνίας Ιδιοκτήτη – Διαχειριστή Εγκατάστασης ΥΦΑ του όρου 9(2) της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ που υποβλήθηκε για έγκριση της ΡΑΕΚ στις 31 Μαρτίου 2023 από τον Διαχειριστή Εγκατάστασης ΥΦΑ

Με την Απόφαση 123/2023, ημερομηνίας 28 Απριλίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε της δεν εγκρίνει το προσχεδίου της συμφωνίας Ιδιοκτήτη – Διαχειριστή της Εγκατάστασης ΥΦΑ που υποβλήθηκε από τον κάτοχο της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ στις 31 Μαρτίου 2023 για τους λόγους που καταγράφηκαν στο Παράρτημα της εν λόγω Απόφασης.

Απόφαση 139/2023 - Έγκριση Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2023 – 2032

Με την Απόφαση 139/2023, ημερομηνίας 12 Μαΐου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε το προτεινόμενο από τον ΔΣΜΚ Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2023-2032.

Απόφαση 149/2023 - Εξέταση Παράβασης Προνοιών της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 02/2018 (Κ.Δ.Π. 259/2018) «Περί Εφαρμογής Δεσμευτικού Χρονοδιαγράμματος για την Μαζική Εγκατάσταση και Λειτουργία από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής Υποδομής Ευφυών Συστημάτων Μέτρησης (Advanced Metering Infrastructure)»

Με την Απόφαση 149/2023, ημερομηνίας 19 Μαΐου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε όπως δεν επιβάλει στην ΑΗΚ Διανομή οποιοδήποτε διοικητικό πρόστιμο για την παραβίαση του σημείου 2 της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 02/2018 (Κ.Δ.Π. 259/2018) και συγκεκριμένα τη μη παραλαβή 400.000 μετρητών και τη μη εγκατάσταση τουλάχιστον 171.429 μετρητών μέχρι τον Ιανουάριο του 2023 καθώς το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί για την ολοκλήρωση της εγκατάστασης των συστημάτων μέτρησης δεν έχει λήξει ακόμα. Επιπρόσθετα, η ΡΑΕΚ αποφάσισε όπως, συνεχίσει να παρακολουθεί τις ενέργειες της ΑΗΚ Διανομή και επανέλθει με νέα έρευνα σε περίπτωση που δεν τηρηθεί το τελικό ορόσημο ολοκλήρωσης του έργου και εγκατάστασης του συνόλου των μετρητών που τίθεται με τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2018.

Απόφαση 150/2023 - Διατίμηση για την ανάκτηση δαπανών Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας (ΥΔΩ)

Με την Απόφαση 150/2023, ημερομηνίας 19 Μαΐου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε τη διατίμηση για την ανάκτηση των δαπανών των ΥΔΩ (Δ-ΥΔΩ) στα €0,00058/kWh και εφαρμογή αυτής για τους μηνιαίους καταναλωτές, από τους λογαριασμούς ηλεκτρισμού η καταμέτρηση των οποίων θα γίνει στο τέλος του μηνός Ιουνίου 2023, και για τους διμηνιαίους καταναλωτές, από τους λογαριασμούς ηλεκτρισμού η καταμέτρηση των οποίων θα αρχίσει να γίνεται από την 1η Ιουνίου 2023.

Απόφαση 154/2023 - Έγκριση της Έκδοσης 1.0.0 των Κανόνων Μεταφοράς

Με την Απόφαση 154/2023, ημερομηνίας 26 Μαΐου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε την Έκδοση 1.0.0 των Κανόνων Μεταφοράς, όπως αυτή έχει υποβληθεί από τον ΔΣΜΚ η οποία θα τεθεί σε ισχύ με μεταγενέστερη Απόφαση της ΡΑΕΚ κατόπιν έγκρισης της έκδοσης 1.0.0 των Κανόνων Διανομής και κατάργησης των υφιστάμενων Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

Απόφαση 165/2023 - Αξιολόγηση αναθεωρημένης Πρότασης Έργων Σύνδεσης Πρώτης Ανοιχτής Διαδικασίας που υποβλήθηκε προς έγκριση της ΡΑΕΚ από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου στις 31 Μαρτίου 2023

Με την Απόφαση 165/2023, ημερομηνίας 2 Ιουνίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε τη μη έγκριση της αναθεωρημένης Πρότασης Έργων Σύνδεσης της Πρώτης Ανοιχτής Διαδικασίας εκτίμησης ζήτησης φυσικού αερίου στο Σύστημα Μεταφοράς, που υποβλήθηκε από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου στις 31 Μαρτίου 2023, καλώντας τον κάτοχο της Άδειας όπως:

- ▶ προβεί στις απαραίτητες τροποποιήσεις των εγγράφων της Πρότασης Έργων Σύνδεσης, σύμφωνα με τα όσα καταγράφηκαν στο Παράρτημα Ι της εν λόγω Απόφασης, και
- ▶ υποβάλει στη ΡΑΕΚ, εντός τριών (3) εβδομάδων από την ημερομηνία κοινοποίησης της υπ' αριθμόν 165/2023 Απόφασης της ΡΑΕΚ, επικαιροποιημένη Πρόταση Έργων Σύνδεσης προς έγκριση.

Απόφαση 166/2023 - Κατευθυντήριες Γραμμές προς τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου Αναφορικά με τις Χρεώσεις Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

Με την Απόφαση 166/2023, ημερομηνίας 2 Ιουνίου 2023, η ΡΑΕΚ εξέδωσε Κατευθυντήριες Γραμμές προς τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου αναφορικά με τις Χρεώσεις Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Οι εν λόγω Κατευθυντήριες Γραμμές εκδόθηκαν προς υποβολή του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για την άμεση και ορθή κατάρτιση της μεθοδολογίας καθορισμού των χρεώσεων σύνδεσης με το Σύστημα Μεταφοράς φυσικού αερίου, και κατ' επέκταση για επιτάχυνση της υλοποίησης της Πρώτης Ανοιχτής Διαδικασίας Εκτίμησης Ζήτησης στο Σύστημα Μεταφοράς φυσικού αερίου και της σύναψης των πρώτων συμφωνιών σύνδεσης και λαμβάνοντας υπόψη τον όρο της άδειας 8(1) της Άδειας Κατασκευής, Ιδιοκτησίας, Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

Απόφαση 173/2023- Αίτηση της εταιρείας Euroasia Interconnector Ltd (HE 296435) για Χορήγηση Άδειας Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης (Υπ' Αριθμόν Α1095)

Με την Απόφαση 173/2023, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε να χορηγήσει Άδεια Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης στην εταιρεία EuroAsia Interconnector LTD (HE 296435), για την ηλεκτρική διασύνδεση της Κύπρου (Κοφίνου) και Ελλάδας (Κρήτη) συνολικής ισχύος 1050MW, με διάρκεια ισχύος τριάντα (30) χρόνια.

Στην εν λόγω άδεια προστέθηκε μεταξύ άλλων ειδικός όρος ο οποίος προνοεί ότι ο κάτοχος άδειας οφείλει να τηρεί το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της γραμμής διασύνδεσης ως αυτό έχει εγκριθεί στη Συμφωνία Διασυνοριακού Επιμερισμού Κόστους ΡΑΕΚ-ΡΑΕ. Σε περίπτωση αναθεώρησης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της γραμμής διασύνδεσης τότε ο κάτοχος άδειας υποχρεούται να υποβάλει αίτημα τροποποίησης του χρονοδιαγράμματος στο πλαίσιο της σχετικής Συμφωνίας και να λάβει σχετική έγκριση.

Απόφαση 174/2023- Αίτηση της εταιρείας EUTSO Ltd (HE 366961) για Χορήγηση Άδειας Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης (Υπ' Αριθμόν Α1096)

Με την Απόφαση 174/2023, ημερομηνίας 13 Ιουνίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε να χορηγήσει Άδεια Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης στην εταιρεία EUTSO Ltd (HE 366961), για την ηλεκτρική διασύνδεση της Κύπρου (Κοφίνου) και Ελλάδας (Κρήτη) συνολικής ισχύος 1050MW, με διάρκεια ισχύος τριάντα (30) χρόνια.

Στην εν λόγω άδεια προστέθηκαν μεταξύ άλλων οι ακόλουθοι ειδικοί όροι:

- ▶ Ο κάτοχος Άδειας οφείλει να συνάψει Σύμβαση Συνεργασίας ή να έχει σε ισχύ Σύμβαση Συνεργασίας με Ευρωπαϊό Διαχειριστή Μεταφοράς για την εξασφάλιση των απαραίτητων υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης πριν από την έναρξη λειτουργίας της διασύνδεσης και οφείλει να διασφαλίζει ότι η

Σύμβαση Συνεργασίας θα είναι σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Άδειας του. Η Σύμβαση Συνεργασίας με Ευρωπαϊό Διαχειριστή Μεταφοράς για την εξασφάλιση των απαραίτητων υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης, υποβάλλεται στη ΡΑΕΚ για έγκριση πριν από τη σύναψή της και υπόκειται σε τροποποίηση κατόπιν κοινού αιτήματος των μερών προς τη ΡΑΕΚ ή κατόπιν απαίτησης της ΡΑΕΚ.

- ▶ Να υποβάλει 18 μήνες πριν την ολοκλήρωση της υποδομής της ηλεκτρικής διασύνδεσης (ως ημερομηνία ολοκλήρωσης της υποδομής της ηλεκτρικής διασύνδεσης ορίζεται η ημερομηνία η οποία έχει εγκριθεί στη Συμφωνία Διασυνοριακού Επιμερισμού Κόστους ΡΑΕΚ-ΡΑΕ) προς έγκριση τελικό επιχειρηματικό σχέδιο διαχειριστή γραμμής διασύνδεσης το οποίο δεν πρέπει να διαφέρει ουσιωδώς από το σχέδιο που υποβλήθηκε με την αίτηση και αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και εφαρμογής αυτού διασφαλίζοντας ότι η στελέχωσή του θα ολοκληρωθεί επαρκώς πριν την ολοκλήρωση της υποδομής της ηλεκτρικής διασύνδεσης.
- ▶ Να υποβάλει 12 μήνες πριν την ολοκλήρωση της υποδομής της ηλεκτρικής διασύνδεσης (ως ημερομηνία ολοκλήρωσης της υποδομής της ηλεκτρικής διασύνδεσης ορίζεται η ημερομηνία η οποία έχει εγκριθεί στη Συμφωνία Διασυνοριακού Επιμερισμού Κόστους ΡΑΕΚ-ΡΑΕ) προς έγκριση τελικό λεπτομερές χρονοδιάγραμμα μεταβατικής περιόδου δοκιμών και εκπαίδευσης το οποίο δεν πρέπει να διαφέρει ουσιωδώς από το χρονοδιάγραμμα που υποβλήθηκε με την αίτηση και θα διενεργηθεί σε συνεννόηση με τον Ιδιοκτήτη της Γραμμής Διασύνδεσης και τους άλλους εμπλεκόμενους διαχειριστές και ρυθμιστικές αρχές (όπου απαιτείται).
- ▶ Ο κάτοχος Άδειας Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης, οφείλει να έχει σε ισχύ Σύμβαση Συνεργασίας με τον κάτοχο της Άδειας Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης, πριν από την έναρξη λειτουργίας της διασύνδεσης και να διασφαλίζει ότι η Σύμβαση Συνεργασίας θα είναι σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Άδειας του. Η Σύμβαση Συνεργασίας με τον κάτοχο της Άδειας Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης τροποποιείται μόνο κατόπιν έγκρισης κοινού αιτήματος των μερών προς τη ΡΑΕΚ ή κατόπιν απαίτησης της ΡΑΕΚ.

Απόφαση 188/2023 – Εξέταση Πιθανής Παράβασης Όρων των Εξαιρέσεων από την Υποχρέωση Κατοχής Άδειας και των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού από Κατόχους Άδειας που Συμμετέχουν στη Μεταβατική Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού

Με την Απόφαση 188/2023, ημερομηνίας 16 Ιουνίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε ότι δεν διαπιστώθηκαν οποιεσδήποτε στρατηγικές συμπεριφορές που να μην εμπίπτουν στις αρχές του ευρωπαϊκού και εθνικού δικαίου του ανταγωνισμού από τους συγκεκριμένους συμμετέχοντες για την υπό αναφορά περίοδο Απριλίου 2022 με Σεπτέμβριο 2022 καθώς τα οποιοδήποτε ανισοζύγια ήταν εντός των παραμέτρων των ΚΜΡ και να καλέσει όλους της Συμμετέχοντες στη Μεταβατική Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού της βελτιώσουν της διαδικασίες πρόβλεψης των μηνιαίων δηλώσεων ηλεκτρικής ενέργειας έτσι ώστε να ελαχιστοποιήσουν τα σχετικά ανισοζύγια.

Απόφαση 189/2023 – Παράμετροι Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.9 για το Ημερολογιακό Έτος 2023

Με την Απόφαση 189/2023, ημερομηνίας 16 Ιουνίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε την έγκριση των παραμέτρων των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού που αφορούν τις Μοναδιαίες χρεώσεις μη συμμόρφωσης και τα Όρια ανοχής χρέωσης μη συμμόρφωσης απόκλισης, και κάλεσε τον ΔΣΜΚ όπως προβεί σε όλες τις αναγκαίες τροποποιήσεις στους Κανονισμούς Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού, έτσι ώστε οι παράμετροι UNCRES, UNCP και UNCNDP να μπορούν να οριστούν με διαφορετικές τιμές για τα πλεονάσματα και για τα ελλείματα παραγωγής και όπως για την εφαρμογή της παραμέτρου TOLRES ο ΔΣΜΚ (σε συνεργασία με τον ΔΣΔ) να αναπτύξει μεθοδολογία για υπολογισμό της ενέργειας των περικοπών για κάθε πάρκο με συγκεκριμένη μεθοδολογία, η οποία θα εξαιρείται από τον υπολογισμό της απόκλισης.

Απόφαση 195/2023 - Έγκριση Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Διανομής 2023 – 2032

Με την Απόφαση 195/2023, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε το προτεινόμενο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Διανομής 2023-2032, όπως αυτό έχει υποβληθεί από τον ΔΣΔ, με την προϋπόθεση όπως αφαιρεθούν αναφορές.

Απόφαση 196/2023 - Αξιολόγηση προσχεδίου συμφωνίας Ιδιοκτήτη – Διαχειριστή Εγκατάστασης ΥΦΑ του Όρου 9(2) της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ που υποβλήθηκε για έγκριση της ΡΑΕΚ στις 19 Μαΐου 2023 από τον Διαχειριστή Εγκατάστασης ΥΦΑ

Με την Απόφαση 196/2023, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε την έγκριση του προσχεδίου της συμφωνίας Ιδιοκτήτη – Διαχειριστή της Εγκατάστασης ΥΦΑ που προνοείται από τον όρο 9(2) της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ και η οποία υποβλήθηκε προς έγκριση της ΡΑΕΚ από τον Διαχειριστή Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στις 19 Μαΐου 2023.

Απόφαση 198/2023 - Αίτημα Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για παράταση στην προθεσμία υποβολής της αναθεωρημένης Πρότασης Έργων Σύνδεσης της Πρώτης Ανοιχτής Διαδικασίας

Με την Απόφαση 198/2023, ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε να μην εγκρίνει το αίτημα του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου για παράταση στην προθεσμία υποβολής της αναθεωρημένης Πρότασης Έργων Σύνδεσης μέχρι τις 31 Ιουλίου 2023 καλώντας τον όπως προβεί σε άμεση εφαρμογή της υπ' αριθμόν 165/2023 Απόφασης της ΡΑΕΚ.

Απόφαση 207/2023 - Συντελεστές Ρήτρων Καυσίμου για την Προσαρμογή της Διατίμησης Χονδρικής (Δ-Χ) για την Περίοδο Ιούλιος – Δεκέμβριος 2023

Με την Απόφαση 207/2023, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε τις βασικές τιμές και τους συντελεστές ρήτρων καυσίμου για την προσαρμογή διατίμησης χονδρικής (Δ-Χ) για την περίοδο Ιούλιος – Δεκέμβριος 2023, όπως φαίνεται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2 - Συντελεστές ρήτρων καυσίμου

Συντελεστές ρήτρων καυσίμου για προσαρμογή της διατίμησης Δ-Χ	
	€/kWh/1€σ
Χαμηλή τάση	0.00025464
Μέση τάση	0.00024730
Υψηλή τάση	0.00024042

Απόφαση 239/2023 – Αλλαγές στους Κανονισμούς Μεταβατικής Ρύθμισης (ΚΜΡ) της Αγοράς Ηλεκτρισμού – Έκδοση 1.10

Με την Απόφαση 239/2023, ημερομηνίας 21 Ιουλίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε τη διενέργεια αλλαγών στους Κανονισμούς Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.9 και την έκδοση των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.10.

Απόφαση 240/2023 – Επικαιροποίηση και Ενημέρωση Συμφωνίας Διασυνοριακού Επιμερισμού Κόστους Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος Νο 3.10.2 Interconnection between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL)

Με την Απόφαση 240/2023, ημερομηνίας 21 Ιουλίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε την υπογραφή της Συμφωνίας μεταξύ της ΡΑΕΚ και της ΡΑΕ με τίτλο « Joint Decision of the Hellenic Regulatory Authority for Energy (RAE) and the Cyprus Energy Regulatory Authority (CERA) following the Commission Delegated Regulation (EU)

2022/564 with regards to revision and updates related to the Cross-Border Cost Allocation Agreement, of 10 October 2017 and the Joint Decision of the Hellenic Regulatory Authority for Energy (RAE) and the Cyprus Energy Regulatory Authority (CERA) of 23 April 2023, following the Commission Delegated Regulation (EU) 2020/389», η οποία αφορά επικαιροποιημένα και αναθεωρημένα θέματα σχετικά με:

- ▶ το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του ΕΚΕ 3.10.2, και
- ▶ την αναγνώριση του πρόσθετου κεφαλαιουχικού κόστους και την επιβεβαίωση του ήδη συμφωνηθέντος διασυνωριακού επιμερισμού του κόστους, δηλαδή ότι το 37% του κόστους υλοποίησης (σύμφωνα με τη Συμφωνία CBCA της 10ης Οκτωβρίου 2017) αυτού του βήματος κατανέμεται στην Ελλάδα και το 63% στην Κύπρο, νοουμένου ότι το έργο θα επιχορηγηθεί κατά €750 εκ. από τρίτους.

Απόφαση 246/2023 - Υποβολή Κώδικα Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ από κάτοχο Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ

Με την Απόφαση 246/2023, ημερομηνίας 1 Αυγούστου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε ότι από την 6η Ιουλίου 2023, ημερομηνία κατά την οποία ο κάτοχος της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ υπέβαλε προς έγκριση στη ΡΑΕΚ τον Κώδικα Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ, άρθηκε η παράβαση της υπ' αριθμόν 266/2022 Απόφασης της ΡΑΕΚ και του όρου 5(στ) της Άδειας και συνεπώς τερματίζεται η υποχρέωση καταβολής ημερήσιου διοικητικού προστίμου που επιβλήθηκε στον κάτοχο της Άδειας με την υπ' αριθμόν 35/2023 Απόφαση της ΡΑΕΚ, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2023.

Απόφαση 248/2023 - Εξέταση Παράβασης όρου 12(1) της υπ' αριθμόν ΦΑ 1 - ΙΣΜ/ΔΣΜ Άδειας Κατασκευής, Ιδιοκτησίας, Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου

Με την Απόφαση 248/2023, ημερομηνίας 1 Αυγούστου 2023, η ΡΑΕΚ εκτιμώντας ότι ο κάτοχος της Άδειας παραλείποντας να υποβάλει στη ΡΑΕΚ έως την ημερομηνία λήψης της εν λόγω Απόφασης την αναθεωρημένη Πρόταση Έργων Σύνδεσης της Πρώτης Ανοιχτής Διαδικασίας, δεν συμμορφώθηκε ή πιθανό να μην συμμορφώθηκε προς νομικά δεσμευτικές Αποφάσεις της ΡΑΕΚ, αποφάσισε την έκδοση και επίδοση, δυνάμει του Άρθρου 13(1) των περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμων του 2004 μέχρι 2022, ειδοποίησης παράβασης του Όρου 12(1) της Άδειας Κατασκευής, Ιδιοκτησίας, Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, προς τον κάτοχο της Άδειας (ΔΕΦΑ) καλώντας τον για υποβολή γραπτών ενστάσεων και παραστάσεων εντός χρονικής περιόδου τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της ειδοποίησης.

Απόφαση 249/2023 - Εξέταση Πιθανής Παράβασης Όρων της Άδειας Προμήθειας της ΑΗΚ Υπ' Αριθμόν Π1-N.419(Α)/ΠΘ1-2006 Σχετικά με τους Καθ' Υπολογισμό Υπερκοστολογημένους Λογαριασμούς Κατανάλωσης Ηλεκτρικής Ενέργειας

Με την Απόφαση 249/2023, ημερομηνίας 1 Αυγούστου 2023, ΡΑΕΚ αποφάσισε, κατόπιν σχετικής αυτεπάγγελτης έρευνας, ότι με την αυξημένη έκδοση καθ' υπολογισμό υπερκοστολογημένων λογαριασμών κατανάλωσης κατά την περίοδο Ιουνίου 2022 - Σεπτεμβρίου 2022 και με τις ενέργειες και παραλείψεις της η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, κάτοχος της υπ' αριθμόν Π1-N.419(Α)/ΠΘ1-2006 Άδειας Προμήθειας, παραβίασε τους όρους 3 και 4(α) της Άδειας Προμήθειας που κατέχει καθώς και παραβίασε τον Κανονισμό 13 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Δείκτες Απόδοσης) Κανονισμών του 2005 (Κ.Δ.Π. 571/2005) και τους Κανόνες Προμήθειας 7.1.2 και 7.1.4(15) των Κανόνων Προμήθειας σε Τελικούς Πελάτες. Η ΡΑΕΚ με την υπ' αριθμόν 249/2023 Απόφαση της, αποφάσισε περαιτέρω την επιβολή διοικητικού προστίμου στην ΑΗΚ ύψους πενήντα χιλιάδων ευρώ (€50,000).

Απόφαση 283/2023 – Αίτηση της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) για χορήγηση Άδειας Προμήθειας σε μη επιλέγοντες πελάτες

Με την Απόφαση 283/2023, ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε τη χορήγηση της αιτούμενης Άδειας για Προμήθεια Φυσικού Αερίου σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες στη Δημόσια Επιχείρηση Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ).

Απόφαση 293/2023 – Διαδικασία υποβολής και εξέτασης ένστασης στη βάση του Άρθρου 7(2)(στ) του Ν. 183(Ι)/2004.

Με την Απόφαση 293/2023, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2023, η ΡΑΕΚ διαπιστώνοντας την ανάγκη κατάρτισης διαδικασίας υποβολής και εξέτασης ένστασης για επανεξέταση κατά απόφασης ή ρυθμιστικής απόφασης ή προσχέδιου απόφασης ή ρυθμιστικής απόφασης της ΡΑΕΚ κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 183(Ι)/2004, ενέκρινε και δημοσίευσε τη Διαδικασία Υποβολής και Εξέτασης Ένστασης στη βάση του άρθρου 7(2)(στ) του περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμου (Ν.183(Ι)/2004).

Απόφαση 298/2023 - Χωριστοί Λογαριασμοί ΑΗΚ για το έτος 2022

Με την Απόφαση 298/2023, ημερομηνίας 1 Σεπτεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ έδωσε οδηγίες στην ΑΗΚ να δημοσιεύσει τους ελεγμένους και εγκεκριμένους από το Διοικητικό Συμβούλιό της, Χωριστούς Λογαριασμούς για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 στην ιστοσελίδα της ΑΗΚ, και να υποβάλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση τις επεξηγήσεις σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού της απόδοσης επί της μέσης ΡΒΑΠ για τις ΒΡΔ Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής και του Περιθωρίου Κόστους επί των εξόδων εμπορολογιστικής διαχείρισης για τη ΒΡΔ Προμήθειας.

Απόφαση 304/2023 - Έγκριση της Έκδοσης 1.0.0 των Κανόνων Διανομής

Με την Απόφαση 304/2023, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε την προτεινόμενη Έκδοση 1.0.0 των Κανόνων Διανομής, όπως αυτή έχει υποβληθεί από τον ΔΣΔ η οποία τίθεται σε ισχύ μαζί με την εγκεκριμένη έκδοση 1.0.0 των Κανόνων Μεταφοράς όπως επίσης την κατάργηση όλων των εγκεκριμένων και σε ισχύ εκδόσεων των υφιστάμενων Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

Απόφαση 312/2023 - Έγκριση Τροποποιητικής Έκδοσης του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2023-2032

Με την Απόφαση 312/2023, ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε την τροποποιητική Έκδοση του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς 2023-2032, ως αυτή έχει υποβληθεί από τον ΔΣΜΚ.

Αποφάσεις 317/2023 - Επιτρεπόμενα Έσοδα και Ρυθμιζόμενες Διατιμήσεις Ηλεκτρισμού για το έτος 2023

Με την Απόφαση 317/2023, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε τα επιτρεπόμενα έσοδα και τις ρυθμιζόμενες βασικές διατιμήσεις ηλεκτρισμού για το έτος 2023. Να παραμείνουν για το έτος 2023 σε ισχύ οι ρυθμιζόμενες διατιμήσεις του έτους 2022.

Αποφάσεις 318/2023 - Επιτρεπόμενα Έσοδα και Ρυθμιζόμενη Διατίμηση ΔΣΜΚ για το έτος 2023

Με την Απόφαση 318/2023, ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε τα επιτρεπόμενα έσοδα και τη ρυθμιζόμενη βασική διατίμηση του ΔΣΜΚ για το έτος 2023, η οποία ανέρχεται στα 0.11 €/kWh.

Απόφαση 331/2023 – Εξέταση παράβασης όρου 12(1) της υπ’ αριθμόν ΦΑ 1 – ΙΣΜ/ΔΣΜ Άδειας Κατασκευής, Ιδιοκτησίας, Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς

Με την 331/2023, ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2023, η ΠΑΕΚ αποφάσισε την επιβολή στη ΔΕΦΑ, για την παράβαση του όρου 12(1)(α) της Άδειας Κατασκευής, Ιδιοκτησίας, Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, εφάπαξ διοικητικού προστίμου ύψους €25.000 καθώς και ημερήσιου διοικητικού προστίμου ύψους €250 για κάθε ημέρα συνέχισης της παράβασης.

Απόφαση 365/2023- Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος No.3.10.2 Interconnection Between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL)

Με την απόφαση 365/223, ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 2023, η ΠΑΕΚ αποφάσισε να επεκτείνει τη διάρκεια της οικονομικά ωφέλιμης ζωής των παγίων του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος `Euroasia Interconnector EKE 3.10.2` η οποία καθορίζεται στην Απόφαση της ΠΑΕΚ υπ’ αριθμόν 37/2023, ημερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2023 από 25 χρόνια στα 35 χρόνια.

Απόφαση 379/2023- Απόφαση Διασυννοριακού Επιμερισμού Κόστους Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος No 7.3.1 Pipeline From the East Mediterranean Gas Reserves to Greece Mainland via Cyprus and Crete (Currently Known as “EastMed Pipeline”), With Metering and Regulating Station at Megalopoli

Με την απόφαση 379/223, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2023, η ΠΑΕΚ αποφάσισε την υπογραφή της Συμφωνίας μεταξύ της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΠΑΕΚ), της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων της Ελλάδας (ΡΑΑΕΥ) και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Δικτύων και Περιβάλλοντος της Ιταλίας (ARERA) με τίτλο «Coordinated decision on Eastmed PCI Investment Request and on the allocation of the investment costs by the Regulatory Authority for Energy Waste and Water (RAEWW), the Cyprus Energy Regulatory Authority (CERA) and the Italian Regulatory Authority for Energy, Networks and Environment (ARERA)».

Συγκεκριμένα υιοθετήθηκαν και αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

Οι αποδοτικές επενδυτικές δαπάνες που προκύπτουν και που σχετίζονται με το έργο κοινού ενδιαφέροντος 7.3.1 “Pipeline from the East Mediterranean gas reserves to Greece mainland via Cyprus and Crete [currently known as “EastMed Pipeline”], with metering and regulating station at Megalopoli”, βαρύνουν τον Φορέα Υλοποίησης IGI Poseidon S.A. του έργου.

Δεν απαιτούνται αποζημιώσεις από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς της Κύπρου, της Ελλάδας ή της Ιταλίας και δεν πρόκειται να κατανεμηθούν δαπάνες σχετικά με το έργο κοινού ενδιαφέροντος 7.3.1 στην Κύπρο, την Ελλάδα και την Ιταλία.

Με βάση τον διασυννοριακό επιμερισμό κόστους, δεν θα συμπεριληφθεί κανένα κόστος που αφορά το έργο κοινού ενδιαφέροντος 7.3.1 “Pipeline from the East Mediterranean gas reserves to Greece mainland via Cyprus and Crete [currently known as “EastMed Pipeline”], with metering and regulating station at Megalopoli” στις εθνικές διατιμήσεις της Κύπρου, της Ελλάδας ή της Ιταλίας.

Ο φορέας υλοποίησης του έργου IGI Poseidon S.A. θα ενημερώνει τακτικά τις εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές ΡΑΑΕΥ, ΠΑΕΚ και ΑΡΕΡΑ, δύο φορές το χρόνο, για την πρόοδο του έργου κοινού ενδιαφέροντος 7.3.1. και τον προσδιορισμό του κόστους και των επιπτώσεων που συνδέονται με αυτό.

Οι πληροφορίες πρέπει να υποβληθούν την ίδια ημερομηνία που ο Φορέας Υλοποίησης του έργου οφείλει να υποβάλει την ετήσια έκθεση έργου κοινού ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 και το άρθρο 5 παράγραφος 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/869, όπως ισχύει ανάλογα με την έγκριση της πρώτης λίστας έργων κοινού ενδιαφέροντος βάσει του Κανονισμού (ΕΕ)

2022/869. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τουλάχιστον την ετήσια έκθεση του έργου κοινού ενδιαφέροντος 7.3.1.

Στη συνέχεια, οι επικαιροποιημένες πληροφορίες υποβάλλονται από τον Φορέα Υλοποίησης IGI Poseidon S.A. εντός έξι μηνών από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της ετήσιας έκθεσης έργου κοινού ενδιαφέροντος.

Απόφαση 403/2023 - Έγκριση Αποδόσεων Δραστηριοτήτων ΑΗΚ, για το Έτος 2022, με Βάση τους Ελεγμένους Χωριστούς Λογαριασμούς του Έτους 2022

Με την Απόφαση 403/2023, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε τις Αποδόσεις Δραστηριοτήτων ΑΗΚ, για το Έτος 2022, με Βάση τους Ελεγμένους Χωριστούς Λογαριασμούς του Έτους 2022 όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3 - Αποδόσεις Δραστηριοτήτων ΑΗΚ για το έτος 2022

	Παραγωγή	Μεταφορά	Διανομή	Προμήθεια
Απόδοση επί της Μέσης Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων	0,33%	2.88%	2.33%	
Περιθώριο Κέρδους επί εξόδων Εμπορολογιστικής Διαχείρισης				36.83%

Απόφαση 415/2023 – Αξιολόγηση Κώδικα Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ που υποβλήθηκε από τον κάτοχο της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ

Με την Απόφαση 415/2023, ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε να κάνει αποδεκτή της κατάρτιση του Κώδικα Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ στην αγγλική γλώσσα, καθώς και να μην εγκρίνει τον Κώδικα Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ που υποβλήθηκε από τον κάτοχο της Άδειας Διαχείρισης Εγκατάστασης ΥΦΑ στις 6 Ιουλίου 2023, καλώντας τον για επαναυποβολή στη βάση των επισημάνσεων της που καταγράφηκαν στο Παράρτημα της εν λόγω Απόφασης.

Απόφαση 429/2023 - Διατίμηση για την ανάκτηση δαπανών Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας (ΥΔΩ)

Με την Απόφαση 429/2023, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ ενέκρινε τη διατίμηση για την ανάκτηση των δαπανών των ΥΔΩ (Δ-ΔΣ) στα €0,00102/kWh και εφαρμογή αυτής για τους μηνιαίους καταναλωτές, από τους λογαριασμούς ηλεκτρισμού η καταμέτρηση των οποίων θα γίνει στο τέλος του μηνός Ιανουαρίου 2024, και για τους διμηνιαίους καταναλωτές, από τους λογαριασμούς ηλεκτρισμού η καταμέτρηση των οποίων θα αρχίσει να γίνεται από την 1η Ιανουαρίου 2024.

Απόφαση 431/2023 – Έγκριση Προτεινομένων από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής Παραμέτρων των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.10 για το Ημερολογιακό Έτος 2024

Με την Απόφαση 431/2023, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε την έγκριση των Συντελεστών Απωλειών Διανομής του Συστήματος Διανομής (Μέση και Χαμηλή Τάση) για το 2024.

Απόφαση 433/2023 – Αλλαγές στους Κανονισμούς Μεταβατικής Ρύθμισης (ΚΜΡ) της Αγοράς Ηλεκτρισμού – Έκδοση 1.11

Με την Απόφαση 433/2023, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε τη διενέργεια αλλαγών στους Κανονισμούς Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.10 και την έκδοση των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.11.

Απόφαση 434/2023 – Παράμετροι Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού που Ορίζονται από τη ΡΑΕΚ, Καθορισμός Ελαχίστου Ποσοστού για Αγορά Ενέργειας από την Προ-ημερήσια Αγορά από την ΒΡΔ Προμήθεια της ΑΗΚ ([Zp]%)

Με την Απόφαση 434/2023, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε την αναθεώρηση της τιμής της παραμέτρου [zp]% όπως καθορίστηκε με την Απόφαση της ΡΑΕΚ υπ' αριθμόν 309/2020 ως 18% για τους μήνες χαμηλής ζήτησης (Νοέμβριο έως Απρίλιο), και ως 28% για τους μήνες υψηλής ζήτησης (Μάιο έως και Οκτώβριο)

Απόφαση 446/2023 - Ολοκλήρωση Εξέτασης Πιθανής Παράβασης Όρων της Άδειας Υπ' Αριθμόν Ν.419(Α)/ΔΣΜ1-2004 του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, Σχετικά με τη Λειτουργία και Αξιοπιστία Δακτυλίου Υπόγειων Καλωδίων Υψηλής Τάσης της Αστικής Περιοχής Λευκωσίας, Σύμφωνα με τις Πρόνοιες του Άρθρου 12 του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου

Με την Απόφαση 446/2023, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε ότι οι ενέργειες και παραλείψεις του ΔΣΜΚ κατά τον ουσιώδη χρόνο της Έρευνας σχετικά με:

- ▶ τη διαχείριση βλαβών και προβλημάτων του δακτυλίου υπόγειων καλωδίων υψηλής τάσης της αστικής περιοχής Λευκωσίας,
- ▶ τη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς κατά τη θερινή περίοδο του 2019, την κατάσταση του Συστήματος Μεταφοράς,
- ▶ την τήρηση του κριτηρίου ασφάλειας και αξιοπιστίας N-1 στο Σύστημα Μεταφοράς από τον Φεβρουάριο του 2019 μέχρι και σήμερα,
- ▶ τον τρόπο με τον οποίο καταρτίζονταν τα Δεκαετή Προγράμματα Ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς (ΔΠΑΣΜ),
- ▶ την υλοποίηση των έργων του ΔΠΑΣΜ,
- ▶ την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς,
- ▶ την συντήρηση του Συστήματος Μεταφοράς,
- ▶ αναφορικά με το επίπεδο ασφαλείας του συστήματος μεταφοράς και ποιότητας υπηρεσίας,
- ▶ αναφορικά με τη διαχείριση της βλάβης στο υπόγειο καλώδιο «Στρόβολος – Ιερατική Σχολή Αρ.1»

συνιστούν παράβαση των άρθρων 70(1)(α) ,73(3)(α) και 76(3) του εν ισχύ Νόμου Ν.130(Ι)/2021 καθώς και των αντίστοιχων άρθρων του Ν.122(Ι)/2003 που ίσχυε έως το 2021, των όρων της Άδειας που αφορά του κατόχου της Άδειας και του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς από τον ΔΣΜΚ. Η ΡΑΕΚ αποφάσισε την επιβολή στον ΔΣΜΚ διοικητικού προστίμου ύψους (εκατό χιλιάδων Ευρώ) (€100.000) το οποίο κρίνεται ως εύλογο, δίκαιο και αναλογικό λαμβανομένης υπόψη της φύσης, της σοβαρότητας και της διάρκειας των παραβάσεων, και αφού αξιολογήθηκαν και λήφθηκαν υπόψη ως μετριαστικοί παράγοντες η έμπρακτη πρόθεση του ΔΣΜΚ για συμμόρφωση καθώς και οι αντικειμενικοί λόγοι που συνέδραμαν στις παραβάσεις και υπερέβαιναν τις δυνατότητες του ΔΣΜΚ.

Η ΡΑΕΚ κάλεσε τον ΔΣΜΚ όπως προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για αυστηρή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης των έργων 27, 29, 38, 61, 62, 67, 87, 88, 89, 110 που αφορούν την επίλυση των προβλημάτων του Δακτυλίου όπως αυτά παρουσιάζονται στο εγκεκριμένο ΔΠΑΣΜ 2023-2032

Απόφαση 456/2023 – Έγκριση Παραμέτρων Κάλυψης Εγγύησης των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.11 για το Ημερολογιακό Έτος 2024

Με την Απόφαση 456/2023, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2023, η ΡΑΕΚ αποφάσισε την έγκριση των Παραμέτρων Κάλυψης Εγγύησης των Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Έκδοση 1.11 για το Ημερολογιακό Έτος 2024.

Κανόνες αγοράς ηλεκτρισμού

Σύμφωνα με τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2021 έως 2023, οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού (ΚΑΗ):

- ▶ Διέπουν τους μηχανισμούς, τις τιμές και άλλους όρους και προϋποθέσεις που τυγχάνουν εφαρμογής στις περιπτώσεις που οι κάτοχοι αδειών αγοράζουν ή πωλούν ηλεκτρισμό με βάση διευθετήσεις που διενεργούνται από τον ΔΣΜΚ.
- ▶ Διασφαλίζουν ότι οι κάτοχοι αδειών από τους οποίους ζητείται να συμμετέχουν στην αγορά και η πώληση ηλεκτρισμού, με βάση τις διευθετήσεις αυτές, δεν υπόκεινται σε δυσμενή διάκριση.
- ▶ Προάγουν την αποδοτικότητα και την οικονομία και διευκολύνουν τον ανταγωνισμό στην αγορά και την πώληση ηλεκτρισμού με βάση τις διευθετήσεις αυτές.
- ▶ Προβλέπουν χρεώσεις μη συμμόρφωσης που ο ΔΣΜΚ, υπό την ιδιότητά του ως ο Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρισμού, επιβάλλει σε οποιονδήποτε εκ των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρισμού, σε περίπτωση παράλειψής του να τηρήσει οποιαδήποτε υποχρέωση προβλέπεται στους ΚΑΗ.
- ▶ Είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

Οι ΚΑΗ τηρούνται από όλους τους τελικούς πελάτες που συμμετέχουν απευθείας ή σωρευτικά στην αγορά ηλεκτρισμού, τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 27 στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή οι εξαιρέσεις τους.

Κατά το υπό αναφορά έτος, η ΡΑΕΚ με την Απόφαση υπ' αριθμόν 155/2023, ημερομηνίας 26 Μαΐου 2023, ενέκρινε σχετική εισήγηση του ΔΣΜΚ και καθόρισε τη σύνθεση της άτυπης συμβουλευτικής επιτροπής για την επανεξέταση των ΚΑΗ, καθώς κατά τη διαδικασία ετοιμασίας του λογισμικού Συστήματος Διαχείρισης της Αγοράς, έχει προκύψει ανάγκη για την τροποποίηση τους.

Κανόνες Μεταφοράς

Σύμφωνα με τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2021 έως 2023, οι Κανόνες Μεταφοράς (ΚΜ):

- ▶ Διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που εφαρμόζονται από τους κατόχους αδειών οποτεδήποτε επιθυμούν να συνδεθούν με το σύστημα μεταφοράς ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς ή για τη μεταφορά ηλεκτρισμού.
- ▶ Διασφαλίζουν ότι οι τεχνικοί όροι που εφαρμόζονται σε κατόχους αδειών οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς δεν δημιουργούν αδικαιολόγητη διάκριση στους κατόχους αδειών.

- ▶ Προάγουν την αποδοτικότητα, αξιοπιστία και οικονομία στη χρήση και ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς.
- ▶ Είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

Οι πρόνοιες των ΚΜ τηρούνται από τους τελικούς πελάτες στην έκταση που το απαιτούν οι όροι σύνδεσής τους με το δίκτυο μεταφοράς και από όλους τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή εξαιρέσεις, αντίστοιχα.

Κατά το υπό αναφορά έτος, υποβλήθηκε στη ΡΑΕΚ η εισήγηση του ΔΣΜΚ αναφορικά με τη σύνθεση της άτυπης συμβουλευτικής επιτροπής ΚΜ, η οποία εγκρίθηκε με την Απόφαση της ΡΑΕΚ υπ' αριθμόν 45/2023, στα πλαίσια εξέτασης των ΚΜ. Μετά τη νενομισμένη διαδικασία η ΡΑΕΚ με την Απόφαση υπ' αριθμόν 154/2023 ενέκρινε τους ΚΜ – Έκδοση 1.0.0. Η εν λόγω έκδοση αποτελεί την πρώτη έκδοση των ΚΜ, οι οποίοι διαχωρίζονται από τους Κανόνες Διανομής (ΚΔ) σύμφωνα με την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας, αφού με την προηγούμενη νομοθεσία οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής αποτελούσαν ενιαίο κείμενο.

Κανόνες Διανομής

Σύμφωνα με τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2021 έως 2023, οι Κανόνες Διανομής (ΚΔ):

- ▶ Διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που εφαρμόζονται από τους κατόχους αδειών οποτεδήποτε επιθυμούν να συνδεθούν με το σύστημα διανομής ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα διανομής ή για τη διανομή ηλεκτρισμού.
- ▶ Διασφαλίζουν ότι οι τεχνικοί όροι που εφαρμόζονται σε κατόχους αδειών οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα διανομής δεν δημιουργούν αδικαιολόγητη διάκριση στους κατόχους αδειών.
- ▶ Προάγουν την αποδοτικότητα, αξιοπιστία και οικονομία στη χρήση και ανάπτυξη του συστήματος διανομής.
- ▶ Είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

Οι πρόνοιες των ΚΔ τηρούνται από τους τελικούς πελάτες στην έκταση που το απαιτούν οι όροι σύνδεσής τους με το δίκτυο διανομής και από όλους τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή εξαιρέσεις, αντίστοιχα.

Κατά το υπό αναφορά έτος, υποβλήθηκε στη ΡΑΕΚ η εισήγηση του ΔΣΔ αναφορικά με τη σύνθεση της άτυπης συμβουλευτικής επιτροπής ΚΔ, η οποία εγκρίθηκε με την Απόφαση της ΡΑΕΚ υπ' αριθμόν 71/2023, στα πλαίσια εξέτασης των ΚΔ. Μετά τη νενομισμένη διαδικασία η ΡΑΕΚ με την Απόφαση υπ' αριθμόν 304/2023 ενέκρινε τους ΚΔ – Έκδοση 1.0.0. Η εν λόγω έκδοση αποτελεί την πρώτη έκδοση των ΚΔ, οι οποίοι διαχωρίζονται από τους ΚΜ σύμφωνα με την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας, αφού με την προηγούμενη νομοθεσία οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής αποτελούσαν ενιαίο κείμενο.

Πρόοδος των εργασιών για τη Λειτουργία της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού στην Κύπρο

Περαιτέρω σε σχέση με την πρόοδο των εργασιών για τη Λειτουργία της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού η ΡΑΕΚ στις 23 Δεκεμβρίου 2023 εξέδωσε σχετική ανακοίνωση. Η εν λόγω ανακοίνωση καταγράφει τα εξής προς ενημέρωση κάθε ενδιαφερόμενου.

Ο ΔΣΜΚ με την ιδιότητά του ως ο Λειτουργός της Αγοράς έχει προχωρήσει σε δύο διαφορετικές περιόδους δοκιμαστικής λειτουργίας της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού. Σκοπός ήταν ο πλήρης έλεγχος όλων των λειτουργιών σε επίπεδο Λειτουργού Αγοράς και σε επίπεδο Συμμετεχόντων καθώς επίσης η επαλήθευση και η βελτίωση όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την λειτουργία της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού. Τα αποτελέσματα της δοκιμαστικής λειτουργίας κατέδειξαν την ανάγκη βελτιωτικών αλλαγών στα λογισμικά διαχείρισης της αγοράς ηλεκτρισμού και διαχείρισης μετρητικών δεδομένων καθώς και την στελέχωση του ΔΣΜΚ με δικό του προσωπικό για να τερματιστεί η εξάρτηση του από προσωπικό της ΑΗΚ, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις να μπορεί να λειτουργεί αμερόληπτα.

Μετά από ενημέρωση που έλαβε η ΡΑΕΚ από τον ΔΣΜΚ όσον αφορά την πρόοδο των εργασιών κατά το έτος 2023 και την επίλυση των εκκρεμοτήτων που σχετίζονται με την έναρξη της πλήρους λειτουργίας της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού, η ΡΑΕΚ επισημαίνει τα εξής:

- ▶ Λογισμικό σύστημα διαχείρισης της αγοράς ηλεκτρισμού: Ο ΔΣΜΚ έχει παραλάβει υπό προϋποθέσεις το λογισμικό σύστημα διαχείρισης της αγοράς ηλεκτρισμού, Market Management System (MMS), στις 31 Μαρτίου 2023. Οι εκκρεμότητες που απομένουν για την τελική παραλαβή του λογισμικού αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι τις 31 Μαρτίου 2024. Σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο, το λογισμικό σύστημα MMS θα ελεγχθεί από ανεξάρτητο φορέα ως προς την συνέπεια του με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.
- ▶ Λογισμικό σύστημα διαχείρισης μετρητικών δεδομένων: Ο ΔΣΜΚ προγραμματίζει έλεγχο των μετρητικών δεδομένων που εισάγονται στο λογισμικό σύστημα MMS από το λογισμικό σύστημα διαχείρισης μετρητικών δεδομένων, Meter Data Management System (MDMS), του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) κατά τους πρώτους μήνες του 2024. Ο έλεγχος θα καταδείξει τον βαθμό αξιοπιστίας των μετρητικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς εκκαθάρισης. Από τον έλεγχο, αναμένεται ο εντοπισμός και διόρθωση τυχόν προβλημάτων, ώστε κατά την επόμενη δοκιμαστική περίοδο λειτουργίας της αγοράς τα μετρητικά δεδομένα τα οποία χρησιμοποιούνται για τις εκκαθαρίσεις της αγοράς να είναι πλήρη και αξιόπιστα.
- ▶ Αμεροληψία του ΔΣΜΚ: Η υποχρέωση αμεροληψίας του ΔΣΜΚ, ως Λειτουργού της Αγοράς, και η οποία θα πρέπει να ολοκληρωθεί και πιστοποιηθεί πριν την εμπορική λειτουργία της ΑΑΗ, δεν έχει μέχρι σήμερα επιτευχθεί, παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί με την δημοσίευση του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικό) Νόμο του 2023 στις 6 Νοεμβρίου 2023, όπου τέθηκε υποχρέωση προς την ΑΗΚ να εκδώσει Κανονισμούς εντός τεσσάρων μηνών. Μετά την έκδοση των Κανονισμών και με την έκδοση σχετικού Διατάγματος από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, η ΑΗΚ σε συνεργασία με τον ΔΣΜΚ θα καλέσει εγγράφως έκαστο μέλος του προσωπικού της που υπηρετεί και υπάγεται στον ΔΣΜΚ όπως δηλώσει ενδιαφέρον για μεταφορά του από την ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ.

Παράλληλα, ο ΔΣΜΚ υλοποίησε την πρώτη φάση του έργου σε σχέση με την πιστοποίηση του ΔΣΜΚ με βάση τις Πρόνοιες του Άρθρου 80 του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021 (Ν. 130(Ι)/2021) το οποίο προνοεί την αμεροληψία και την ανεξαρτησία του ΔΣΜΚ, σύμφωνα με την Απόφαση της ΡΑΕΚ Αρ. 28/2022.

- ▶ Στελέχωση του ΔΣΜΚ: Η στελέχωση του ΔΣΜΚ με προσωπικό βάρδιας για τη λειτουργία της ΑΑΗ, η οποία είναι απαραίτητη προϋπόθεση ώστε η αγορά ηλεκτρισμού να μπορεί να λειτουργεί με ωράριο βάρδιας εξακολουθεί να εκκρεμεί. Μέχρι σήμερα έχουν πληρωθεί την 1η Σεπτεμβρίου 2023 οι δύο διευθυντικές θέσεις του ΔΣΜΚ, Διευθυντής Λειτουργίας Συστήματος και Διευθυντής Λειτουργίας Αγοράς, που προνοούνται από τον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2021 (Ν. 130(Ι)/2021). Ο διορισμός των δύο Διευθυντών αποτελούσε προϋπόθεση για την στελέχωση του ΔΣΜΚ, αφού οι δύο Διευθυντές αποτελούν μέλη της Διευρυμένης Ειδικής Επιτροπής του ΔΣΜΚ, η οποία είναι αρμόδια για την πρόσληψη του υπόλοιπου προσωπικού.

Ο ΔΣΜΚ έχει πληροφορήσει τη ΡΑΕΚ ότι ενόσω παραμένουν σε εκκρεμότητα οι πιο πάνω σημαντικές ενέργειες δεν μπορεί να διασφαλιστεί η ασφαλής μετάβαση σε περιβάλλον Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού. Πιο συγκεκριμένα, αυτές οι εκκρεμότητες αποτελούν κρίσιμα ορόσημα και καθορίζουν την ημερομηνία έναρξης της τελικής δοκιμαστικής περιόδου, όπου θα ελεγχθούν όλα τα συστήματα σε ταυτόχρονη λειτουργία κάτω από πραγματικές συνθήκες. Σύμφωνα με την έκθεση προόδου που υπέβαλε ο ΔΣΜΚ προς τη ΡΑΕΚ η έναρξη λειτουργίας της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού αναμένεται το φθινόπωρο του 2025.

Μέχρι την υλοποίηση των πιο πάνω, οι Συμμετέχοντες θα συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται μέσω των επιμέρους ελέγχων και δοκιμών που ήδη διενεργεί ο ΔΣΜΚ. Επιπλέον, ήδη, έχουν τη δυνατότητα απρόσκοπτης πρόσβασης στη δοκιμαστική πλατφόρμα του λογισμικού MMS, ώστε να συνεχίζουν τις δοκιμές της λειτουργικότητας των συστημάτων που αναπτύσσουν με το λογισμικό MMS.

Η ΡΑΕΚ έχει δώσει οδηγίες στον ΔΣΜΚ όπως:

- ▶ μετά από συνεννόηση με τα μέλη της Διευρυμένης Ειδικής Επιτροπής του ΔΣΜΚ, η οποία είναι αρμόδια για την πρόσληψη του υπόλοιπου προσωπικού του ΔΣΜΚ να προγραμματιστούν όλες οι διαδικασίες πρόσληψης (οι οποίες σε ένα οργανισμό δημοσίου δικαίου είναι χρονοβόρες), να επισπεύσει και επικαιροποιήσει το χρονοδιάγραμμα ενεργειών πρόσληψης προσωπικού,
- ▶ δημοσιεύσει επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα των ενεργειών, που απαιτούνται μέχρι την έναρξη της λειτουργίας της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού,
- ▶ ενημερώνει όλους τους ενδιαφερόμενους με ανακοινώσεις στην ιστοσελίδα του για την πρόοδο των εργασιών για τη λειτουργία της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού κάθε έξι μήνες.

3 ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ευρωπαϊκές νομοθετικές ρυθμίσεις

Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της Οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου

Η Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 αύξησε τον στόχο για το μερίδιο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην κατανάλωση ενέργειας της ΕΕ στο 42,5% έως το 2030, σε σύγκριση με τον προηγούμενο στόχο του 32% και με φιλοδοξία να φτάσει το 45%. Αυτός ο στόχος αναφέρεται σε μέσο όρο της ΕΕ, ενώ τα κράτη μέλη θέτουν τις δικές τους εθνικές συνεισφορές στον στόχο. Επίσης, τα κράτη μέλη θέτουν έναν ενδεικτικό στόχο για καινοτόμο τεχνολογία ΑΠΕ που είναι τουλάχιστον το 5% της νέας εγκατεστημένης δυναμικότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030.

Η Οδηγία έθεσε επίσης πρόσθετους στόχους για τους τομείς των μεταφορών, των κτιρίων, της βιομηχανίας και της θέρμανσης και ψύξης. Όσον αφορά τις μεταφορές, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν μεταξύ της δέσμευσης για μείωση κατά 14,5% της έντασης των αερίων του θερμοκηπίου ή της διασφάλισης μεριδίου ΑΠΕ τουλάχιστον 29% έως το 2030.

Ο ετήσιος στόχος αύξησης του μεριδίου των ΑΠΕ στη βιομηχανία έχει τεθεί στο 1,6%, με πρόσθετους στόχους για το ανανεώσιμο υδρογόνο (42% έως το 2030 και 60% έως το 2035). Για τη θέρμανση και την ψύξη υπάρχει εθνικός δεσμευτικός στόχος για ετήσια αύξηση του μεριδίου ΑΠΕ κατά 0,8% έως το 2026, ακολουθούμενη από ετήσια αύξηση 1,1% έως το 2030. Ο ενδεικτικός στόχος για το μερίδιο ΑΠΕ στον κτιριακό τομέα είναι 49% έως το 2030.

Οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 (αναδιτύπωση)

Η Οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 ενισχύει σημαντικά τη φιλοδοξία της ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση. Καθιερώνει την «προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση» ως θεμελιώδη αρχή της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ, προσδίδοντάς της νομική ισχύ για πρώτη φορά. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι η ενεργειακή απόδοση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τις χώρες της ΕΕ σε όλες τις σχετικές πολιτικές και τις σημαντικές επενδυτικές αποφάσεις που λαμβάνονται στον ενεργειακό και μη ενεργειακό τομέα.

Η αναθεώρηση της Οδηγίας για το 2023 αποτελεί συνέχεια πρότασης αναδιτύπωσης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση που υπέβαλε η Επιτροπή τον Ιούλιο του 2021, στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων της ΕΕ για την Πράσινη Συμφωνία. Η πρόταση του 2021 ενισχύθηκε περαιτέρω στο πλαίσιο του σχεδίου REPowerEU, που υπέβαλε η Επιτροπή τον Μάιο του 2022, με στόχο τη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία.

Η πλήρης εφαρμογή της Οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση θα είναι καίριας σημασίας για να συμμορφωθεί η ΕΕ με τη δέσμευση της παγκόσμιας δέσμευσης για διπλασιασμό του παγκόσμιου ποσοστού βελτιώσεων

της ενεργειακής απόδοσης από περίπου 2% σε πάνω από 4% έως το 2030.

Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1804 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων και για την κατάργηση της Οδηγίας 2014/94/ΕΕ

Ο εν λόγω Κανονισμός δημοσιεύτηκε το Σεπτέμβριο του 2023 και έχει ως στόχο να καθορίσει υποχρεωτικούς εθνικούς στόχους που οδηγούν στην εγκατάσταση επαρκούς αριθμού υποδομών εναλλακτικών καυσίμων στην Ένωση, για οδικά οχήματα, αμαξοστοιχίες, σκάφη και σταθμευμένα αεροσκάφη. Προβλέπονται κοινές τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις σχετικά με την πληροφόρηση των χρηστών, την κοινοποίηση δεδομένων και τις απαιτήσεις πληρωμής στις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων.

Καθορίζονται επίσης κανόνες που πρέπει να θεσπιστούν από τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων σε πεδία στα οποία δεν έχουν οριστεί υποχρεωτικοί στόχοι σε επίπεδο Ένωσης, και για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την ανάπτυξη αυτών των υποδομών.

Παράλληλα, ο κανονισμός εγκαθιδρύει μηχανισμό υποβολής εκθέσεων με σκοπό την ενθάρρυνση της συνεργασίας και διασφαλίζει την επαρκή παρακολούθηση της προόδου. Ο μηχανισμός υποβολής εκθέσεων έχει τη μορφή δομημένης, διαφανούς και επαναλαμβανόμενης διαδικασίας που λαμβάνει χώρα μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών με σκοπό την ολοκλήρωση των εθνικών πλαισίων πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες τοπικές και περιφερειακές στρατηγικές για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων, τη συνακόλουθη εφαρμογή τους και την πραγματοποίηση αντίστοιχων ενεργειών από την Επιτροπή για τη στήριξη και την ταχύτερη ανάπτυξη των υποδομών εναλλακτικών καυσίμων στα κράτη μέλη.

Δέσμη μέτρων για την απαλλαγή των αγορών υδρογόνου και φυσικού αερίου από τις ανθρακούχες εκπομπές

Στις 21 Δεκεμβρίου 2023 επιτεύχθηκε προσωρινή πολιτική συμφωνία μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία πρέπει να επικυρωθεί και να εγκριθεί επίσημα και από τα δύο θεσμικά όργανα. Η προσωρινή συμφωνία προβλέπει χωριστή νέα οντότητα της ΕΕ για τους διαχειριστές δικτύων υδρογόνου (ΕΔΔΥ). Θα είναι ανεξάρτητη από το υφιστάμενο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου (ΕΔΔΣΜ Αερίου) και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας), ενώ θα αξιοποιεί παράλληλα τις συνέργειες και τη συνεργασία μεταξύ των τριών τομέων. Συμφωνήθηκε όπως θεσπιστούν προεπιλεγμένες διατάξεις για την εφαρμογή της αρχής της αλληλεγγύης σε περίπτωση κρίσης, όπου δεν υπάρχουν διμερείς συμφωνίες. Η συμφωνία περιλαμβάνει τη θέσπιση μηχανισμού διασυννοριακής συνδιαλλαγής για την εκ των υστέρων αναθεώρηση της αποζημίωσης, την εθελοντική μείωση της μη απαραίτητης κατανάλωσης από προστατευόμενους πελάτες και διασφαλίσεις για τις διασυννοριακές ροές.

Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και (ΕΕ) 2019/942 με σκοπό τη βελτίωση της προστασίας της Ένωσης από τη χειραγώγηση της χονδρικής αγοράς ενέργειας

Η πρόταση Κανονισμού υποβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 14 Μαρτίου 2023 ως απάντηση στις υψηλές και ασταθείς τιμές της ενέργειας το 2022, προσαρμόζοντας το πεδίο εφαρμογής του προηγούμενου κανονισμού στις τρέχουσες και εξελισσόμενες συνθήκες της αγοράς.

Ο Κανονισμός θέτει τη βάση για αυξημένη διαφάνεια και ακεραιότητα της αγοράς, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη του κοινού στη λειτουργία των χονδρικών αγορών ενέργειας. Δημιουργεί σαφέστερες και αυστηρότερες απαιτήσεις για τους συμμετέχοντες στην αγορά της ΕΕ που διαμένουν σε τρίτη χώρα. Στο εξής, θα πρέπει να ορίζουν αντιπρόσωπο σε κράτος μέλος στου οποίου τη χονδρική αγορά ενέργειας δραστηριοποιούνται. Ο αντιπρόσωπος πρέπει να ορίζεται με γραπτή εντολή και να είναι εξουσιοδοτημένος να ενεργεί εξ ονόματος του συμμετέχοντος στην αγορά.

Επίσης, ο νέος Κανονισμός παρέχει στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) το δικαίωμα να διερευνά υποθέσεις με διασυνοριακή διάσταση, όπου επηρεάζονται τουλάχιστον δύο κράτη μέλη.

Ο Κανονισμός εισάγει νέα εργαλεία που θα πρέπει να χρησιμοποιεί ο ACER για τη διεξαγωγή ερευνών. Για παράδειγμα, θα είναι σε θέση να διενεργεί επιτόπιες επιθεωρήσεις και να εκδίδει αιτήματα παροχής πληροφοριών, ενώ θα έχει επίσης την εξουσία να λαμβάνει καταθέσεις και να εκδίδει αποφάσεις.

Επιπλέον, θα έχει την εξουσία να επιβάλλει περιοδικές χρηματικές ποινές προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις αποφάσεις των επιτόπιων επιθεωρήσεων και τα αιτήματα παροχής πληροφοριών.

Η εξουσία επιβολής προστίμων για παραβιάσεις των απαγορεύσεων ή για μη τήρηση των ουσιαστικών υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στον κανονισμό θα παραμείνει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Στις 18 Μαρτίου 2024 το Συμβούλιο εξέδωσε τον νέο Κανονισμό ο οποίος ακολούθως θα υπογραφεί, θα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ και θα αρχίσει να ισχύει είκοσι ημέρες αργότερα.

Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/943 και Οδηγία (ΕΕ) 2019/944, με σκοπό τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης

Η πρόταση Κανονισμού υποβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 14 Μαρτίου 2023 και οι στοχευμένες μεταρρυθμίσεις έχουν σκοπό να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις που αποκαλύφθηκαν από την ενεργειακή κρίση, ιδίως την αστάθεια των τιμών και την ασφάλεια του εφοδιασμού. Εισάγουν επίσης μακροπρόθεσμες αλλαγές που είναι απαραίτητες για την επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας. Συγκεκριμένα, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στο Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 (Κανονισμός αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας) αφορούν το Άρθρο 7 (Αγορά της επόμενης ημέρας και εντός της ημέρας), την εισαγωγή του νέου Άρθρου 7α (Προϊόν Εξομάλυνσης Ζήτησης Αιχμής) καθώς και του νέου Άρθρου Άρθρο 7β σχετικά με την Αποκλειστική συσκευή μέτρησης. Οι προτάσεις αναδιατυπώνουν επιπλέον τα Άρθρα 8 (Διαπραγμάτευση στις αγορές της επόμενης ημέρας και στις ενδοημερήσιες αγορές), 9 (Προθεσμιακές αγορές), 8 (Χρεώσεις για πρόσβαση σε δίκτυα, χρήση δικτύων και ενίσχυση) και Άρθρο 19 (Έσοδα από συμφόρηση), στο οποίο προστίθενται τα νέα: Άρθρο 19α (Συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας), Άρθρο 19αβ (Βάση δεδομένων της Ένωσης), Άρθρο 19α (Εθελοντικές τυποποιημένες Power Purchase Agreements), Άρθρο 19ad (Ευρωπαϊκό Σύστημα Δημοπρασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας), Άρθρο 19β (Σχέδια άμεσης στήριξης τιμών για νέες επενδύσεις στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας), Άρθρο 19γ (Αξιολόγηση των αναγκών ευελιξίας), Άρθρο 19δ (Ενδεικτικοί εθνικοί στόχοι για την ανταπόκριση στη ζήτηση και την αποθήκευση ενέργειας), Άρθρο 19ε (Μηχανισμοί υποστήριξης ευελιξίας) και Άρθρο 19στ (Αρχές σχεδιασμού για μηχανισμούς υποστήριξης ευελιξίας). Η πρόταση για τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 περιλαμβάνει επίσης αναδιατύπωση των Άρθρων 21 (Γενικές αρχές για μηχανισμούς χωρητικότητας), 50 (Παροχή πληροφοριών), 57 (Συνεργασία μεταξύ ΔΣΔ και ΔΣΜ) και 69 (Επισκοπήσεις και εκθέσεις της Επιτροπής).

Σχετικά με τις τροποποιήσεις στην Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 (Οδηγία για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας), αυτές επικεντρώνονται στην αναδιατύπωση των Άρθρων 4 (Ελεύθερη επιλογή προμηθευτή), 11 (Δικαίωμα για σύμβαση ορισμένου χρόνου, σταθερής τιμής και δυναμικής τιμής ηλεκτρικής ενέργειας), 31 (Καθήκοντα ΔΣΔ), 33 (Ενσωμάτωση της ηλεκτροκίνησης στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας), 59 (Καθήκοντα και εξουσίες των ρυθμιστικών αρχών) καθώς και την εισαγωγή των νέων Άρθρων 15α (Δικαίωμα κοινής χρήσης ενέργειας), 18α (Διαχείριση κινδύνου προμηθευτή), 27α (Ύστατος Προμηθευτής), 28α (Προστασία από αποσυνδέσεις για ευάλωτους πελάτες) και 66α (Πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή ενέργεια κατά τη διάρκεια κρίσης τιμών ηλεκτρικής ενέργειας).

Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1162 της Επιτροπής σχετικά με απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και αμερόληπτες και διαφανείς διαδικασίες για την πρόσβαση σε δεδομένα μέτρησης και κατανάλωσης

Προκειμένου να διασφαλιστεί η εφαρμογή των απαιτήσεων διαλειτουργικότητας, ο Κανονισμός θεσπίζει μοντέλο αναφοράς για τα δεδομένα μέτρησης και κατανάλωσης, το οποίο καθορίζει τους κανόνες και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για να καταστεί δυνατή η διαλειτουργικότητα. Απαριθμεί τους συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας τους οποίους αφορά η παρούσα πράξη, καθώς και τους ρόλους και τις αρμοδιότητες που τους αντιστοιχούν μεμονωμένα ή από κοινού.

Ο εν λόγω Κανονισμός εφαρμόζεται σε δεδομένα μέτρησης και κατανάλωσης με τη μορφή επικυρωμένων ιστορικών δεδομένων μέτρησης και κατανάλωσης και μη επικυρωμένων δεδομένων μέτρησης και κατανάλωσης σε σχεδόν πραγματικό χρόνο. Θεσπίζει κανόνες που παρέχουν στους τελικούς πελάτες της αγοράς λιανικής ηλεκτρικής ενέργειας και στα επιλέξιμα μέρη τη δυνατότητα έγκαιρης, απλής και ασφαλούς πρόσβασης στα εν λόγω δεδομένα.

Επιπλέον, διασφαλίζει τη διαφανή και απρόσκοπτη πρόσβαση των προμηθευτών και των παρόχων υπηρεσιών στα δεδομένα των τελικών πελατών, με τρόπο ώστε να μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τα δεδομένα αυτά εύκολα, υπό την προϋπόθεση ότι οι πελάτες έχουν παράσχει την απαιτούμενη άδεια. Αυτή η ειδική διαδικασία έγκρισης μπορεί να συνδέεται με συμβατική συμφωνία ή με ρητή ρήτρα της συμβατικής συμφωνίας με το επιλέξιμο μέρος. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η διαλειτουργικότητα διασφαλίζεται έτσι ώστε να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των καταναλωτών επί των δεδομένων τους, και οι συμμετέχοντες στην αγορά να έχουν κοινή αντίληψη του είδους των δεδομένων και των ροών εργασίας που απαιτούνται για συγκεκριμένες υπηρεσίες και διαδικασίες. Μπορεί να απαιτείται από τους πελάτες να παρέχουν άδεια σε προμηθευτές ή άλλους συμμετέχοντες στην αγορά, όπως φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης, στο πλαίσιο των συμβατικών συμφωνιών τους. Σε περίπτωση που ένας πελάτης τερματίσει τη σύμβασή του με προμηθευτή ή άλλον συμμετέχοντα στην αγορά, ο προμηθευτής ή ο συμμετέχων στην αγορά θα πρέπει να συνεχίσει να έχει πρόσβαση στα δεδομένα μέτρησης που είναι αναγκαία για σκοπούς τιμολόγησης ή ισολογισμού.

Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν την κοινοχρησία ορισμένων δεδομένων μέτρησης για νόμιμους δημόσιους σκοπούς, για παράδειγμα με περιβαλλοντικές ή στατιστικές αρχές, καθώς και με διαχειριστές συστημάτων ή άλλους συμμετέχοντες στην αγορά.

Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος και Έργα Αμοιβαίου Ενδιαφέροντος

Στις 28 Νοεμβρίου 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τον πρώτο κατάλογο των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) και των Έργων Αμοιβαίου Ενδιαφέροντος (ΕΑΕ) βάσει του αναθεωρημένου Κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2022 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, με τον οποίο τίθεται τέλος στη στήριξη των υποδομών ορυκτών καυσίμων και, αντ' αυτών, δίνεται έμφαση στις διασυνδεδεμένες ενεργειακές υποδομές του μέλλοντος. Ο νέος κατάλογος δημοσιεύεται σε συνέχεια των πέντε καταλόγων των ΕΚΕ που εγκρίθηκαν, ανά διετία, από το 2013.

Ο κατάλογος περιλαμβάνει συνολικά 166 έργα. Όσον αφορά τα ΕΚΕ, ο κατάλογος περιλαμβάνει 85 έργα ηλεκτρικής ενέργειας, εκ των οποίων τα 12 αφορούν την αποθήκευση, τα 5 είναι έργα έξυπνων δικτύων και τα 12 είναι έργα υπεράκτιων υποδομών. Για πρώτη φορά, περιλαμβάνονται 65 έργα υδρογόνου και ηλεκτρολυτικών κυψελών και 14 έργα δικτύων CO₂. Περιλαμβάνει επίσης 10 ΕΑΕ τα οποία αφορούν διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας με το Ηνωμένο Βασίλειο, τα Δυτικά Βαλκάνια, καθώς και με χώρες της Βόρειας Αφρικής.

Τα μισά από τα 166 έργα του καταλόγου των ΕΚΕ/ΕΑΕ επικεντρώνονται σε καλύτερα διασυνδεδεμένα σύγχρονα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και νέες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, στοιχεία απαραίτητα για την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, για την επίτευξη των στόχων όσον αφορά την απαν-

θρακοποίηση και τη βελτίωση της ολοκλήρωσης της αγοράς της ΕΕ.

Όλα τα έργα ΕΚΕ και ΕΑΕ υποβλήθηκαν σε υποχρεωτική αξιολόγηση βιωσιμότητας ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στην ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο ή στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Επιπλέον, κατά την εκτέλεση των έργων, οι φορείς υλοποίησης θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τη συμμόρφωσή τους με την περιβαλλοντική νομοθεσία και να αποδεικνύουν ότι τα έργα δεν βλάπτουν σημαντικά το περιβάλλον.

Τα έργα τα οποία αφορούν την Κύπρο και έχουν ενταχθεί στον 1ο κατάλογο ΕΚΕ/ΕΑΕ είναι τα ακόλουθα:

- ▶ Ομάδα έργων Ισραήλ - Κύπρος - Ελλάδα (προς το παρόν επονομαζόμενα ως «EuroAsia Interconnector»). Η ομάδα έργων περιλαμβάνει τα ακόλουθα ΕΚΕ:
 - ♦ Ηλεκτρική διασύνδεση μεταξύ Χαδέρα (Ισραήλ) και Κοφίνου (Κύπρος), και
 - ♦ Ηλεκτρική διασύνδεση μεταξύ Κοφίνου (Κύπρος) και Κρήτης (Ελλάδα)
- ▶ Ομάδα υποδομών φυσικού αερίου και συναφούς εξοπλισμού για τη μεταφορά νέων πηγών αερίου από τα υπεράκτια κοιτάσματα της Ανατολικής Μεσογείου η οποία περιλαμβάνει το ακόλουθο ΕΚΕ:
 - ♦ EastMed Pipeline - Αγωγό φυσικού αερίου υπεράκτια της Κύπρου προς την ηπειρωτική Ελλάδα μέσω της Κρήτης, και
- ▶ Ανάπτυξη υποδομών αερίου στην Κύπρο το επονομαζόμενο «Cyprus Gas2EU».

Πέραν από τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που είναι ενταγμένα στον 5ο ενωσιακό κατάλογο, βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση της ηλεκτρικής διασύνδεσης 2000MW μεταξύ Αιγύπτου και Κύπρου. Το έργο προνοεί την υλοποίηση της ηλεκτρικής διασύνδεσης Αιγύπτου-Κύπρου με την χρήση υποθαλάσσιων καλωδίων υψηλής τάσης συνεχούς ροής (HVDC) με δυνατότητα μεταφοράς 2000MW. Επιπλέον, το έργο προνοεί ότι η διασύνδεση θα ολοκληρωθεί σε δύο φάσεις, με την πρώτη φάση να παρέχει την δυνατότητα μεταφοράς 1000MW.

Διεθνείς δραστηριότητες

Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER)

Ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) (<https://www.acer.europa.eu>) είναι κοινοτικό όργανο με νομική προσωπικότητα και ιδρύθηκε με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού 713/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 για την ίδρυση Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας. Ο ACER άρχισε να λειτουργεί επισήμως τον Μάρτιο του 2011 και έχει την έδρα του στη Λιουμπλιάνα της Σλοβενίας.

Ο κύριος στόχος του Οργανισμού είναι να βοηθά και να συντονίζει τις δράσεις των εθνικών ρυθμιστικών αρχών ενέργειας σε επίπεδο ΕΕ, να διασφαλίζει την ολοκλήρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και να εναρμονίζει τα κανονιστικά πλαίσια εντός του πλαισίου των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ.

Επίσης, συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ώστε να λαμβάνονται δεσμευτικές αποφάσεις για τα κράτη-μέλη. Παρεμβαίνει με εισηγήσεις για επίλυση διαφορών μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών και συμβάλλει στη δημιουργία κοινών Πανευρωπαϊκών Κωδίκων (Network Codes).

Ο ACER παίζει κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη ενός δικτύου ευρωπαϊκής κλίμακας και κανόνων αγοράς με στόχο την ενίσχυση του ανταγωνισμού. Ο Οργανισμός συντονίζει περιφερειακές και διαπεριφερειακές πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στην ολοκλήρωση της αγοράς. Παρακολουθεί τις εργασίες των Ευρωπαϊκών Δικτύων Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς (ΕΔΔΣΜ) και παρακολουθεί τη γενικότερη λειτουργία των αγορών φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και ειδικότερα τη λειτουργία της χονδρικής εμπορίας ενέργειας.

Ο Οργανισμός αποτελείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου διορίζονται από ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, το Ρυθμιστικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από ανώτερους εκπροσώπους των ρυθμιστικών αρχών των κρατών μελών της ΕΕ και το Συμβούλιο Προσφυγών, το οποίο υπάγεται μεν στον Οργανισμό αλλά είναι ανεξάρτητο από τις διοικητικές και ρυθμιστικές του δομές και το οποίο επιλαμβάνεται προσφυγών κατά αποφάσεων του ACER.

Η Κύπρος εκπροσωπείται στο Ρυθμιστικό Συμβούλιο από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της ΠΑΕΚ ή/και εξουσιοδοτημένο προσωπικό του Τομέα Διεθνών Σχέσεων και Ενεργειακής Πολιτικής. Κατά τη διάρκεια του 2023, η ΠΑΕΚ συμμετείχε στην 113η – 120η Γενική Συνέλευση του ACER, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν είτε διαδικτυακά είτε δια ζώσης.

Πέραν από τις Γενικές Συνελεύσεις, η ΠΑΕΚ συμμετείχε σε διάφορες θεσμοθετημένες ομάδες εργασίας σχετικές με την εφαρμογή του Κανονισμού σχετικά με την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας, τις υποδομές ηλεκτρισμού και αερίου, τα διασυννοριακά ζητήματα, τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, τη διαχείριση της πανδημίας, τους καταναλωτές και άλλα.

Συμβούλιο των Ευρωπαίων Ρυθμιστών Ενέργειας (CEER)

Το Συμβούλιο των Ευρωπαίων Ρυθμιστών Ενέργειας (CEER) (<http://www.ceer.eu/>) ιδρύθηκε το 2000 και αποτέλεσε την πρώτη αυτόνομα οργανωμένη κοινότητα των ανεξάρτητων ρυθμιστικών αρχών ενέργειας στην Ευρώπη. Είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός και έχει την έδρα του στις Βρυξέλλες.

Ο βασικός στόχος του CEER είναι η προώθηση μιας ενιαίας, ανταγωνιστικής, αποτελεσματικής και βιώσιμης εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη. Μέσω του CEER, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες και βέλτιστες πρακτικές. Επιπλέον, ο CEER παρέχει βοήθεια στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας της Ευρώπης και είναι η φωνή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Συνεργάζεται πολύ στενά με τον ACER. Είναι, επίσης, μέλος στη Διεθνή Συνομοσπονδία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ICER), η οποία συγκεντρώνει παρόμοιες οργανώσεις από όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων των NARUC (Αμερική), ERRA (Κεντρική/ Ανατολική Ευρώπη) και MEDREG (περιοχή της Μεσογείου).

Το Συμβούλιο αποτελείται από τη Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο. Οργανώνει το έργο του μέσα από ομάδες εργασίας (working groups), οι οποίες μπορεί να υποστηρίζονται από ομάδες δράσης (task forces) και ροές εργασίας (work streams) που είναι επιφορτισμένες με συγκεκριμένα θέματα. Η ΠΑΕΚ συμμετείχε σε διάφορες θεσμοθετημένες ομάδες εργασίας σχετικές με τις υποδομές ηλεκτρισμού και αερίου, τα διασυννοριακά ζητήματα, τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, τους καταναλωτές και άλλα.

Το Συμβούλιο συνέρχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα συνήθως στις Βρυξέλλες. Τα Μέλη της ΠΑΕΚ ή/και εξουσιοδοτημένο προσωπικό του Τομέα Διεθνών Σχέσεων και Ενεργειακής Πολιτικής εκπροσωπούν την Κύπρο σε αυτές τις συνεδριάσεις.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η ΠΑΕΚ συμμετείχε στην 176η – 183η Γενική Συνέλευση του CEER, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν είτε διαδικτυακά είτε δια ζώσης.

Η PAEK συμμετείχε επίσης σε διάφορες θεσμοθετημένες ομάδες εργασίας του CEER σχετικές με τις υποδομές ηλεκτρισμού και αερίου, τα διασυνοριακά ζητήματα, τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, τους καταναλωτές και άλλα.

Ένωση των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας της Μεσογείου (MEDREG)

Η Ένωση των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας της Μεσογείου (MEDREG) (<http://medreg-regulators.org/>) ιδρύθηκε το 2007, σύμφωνα με τον ιταλικό νόμο και έχει την έδρα της στη Ρώμη. Σήμερα αποτελείται από 27 Ρυθμιστικές Αρχές Ενέργειας από 22 χώρες, (Αλβανία (ERE), Αλγερία (CREG και ARH), Βοσνία- Ερζεγοβίνη (SERC), Κροατία (HERA), Κύπρος (PAEK), Αίγυπτος (EgyptEra και GASREG), Γαλλία (CRE), Ελλάδα (PAE), Ισραήλ (PUA και NGA), Ιταλία (AEEGSI), Ιορδανία (EMRC και MEMR), Λίβανος (LCEC), Λιβύη (ME), Μάλτα (REWS), Μαυροβούνιο (REGAGEN), Μαρόκο (ANRE και MEM), Παλαιστίνη (PERC), Πορτογαλία (ERSE), Σλοβενία (AGEN-RS), Ισπανία (CNMC), Τυνησία (MIT) και Τουρκία (EMRA)).

Η MEDREG προωθεί ένα διαφανές, σταθερό και εναρμονισμένο κανονιστικό πλαίσιο στην περιοχή της Μεσογείου, με έμφαση στην ολοκλήρωση της αγοράς και στις επενδύσεις υποδομών, καθώς και στην προστασία των καταναλωτών και τη συνεργασία των ενδιαφερόμενων φορέων στη λεκάνη της Μεσογείου, με στόχο την εφαρμογή των προϋποθέσεων για τη δημιουργία μιας μελλοντικής Μεσογειακής Κοινότητας Ενέργειας, που να βασίζεται σε μια προσέγγιση από τη βάση στην κορυφή (bottom-up approach).

Η MEDREG υποστηρίζεται ενεργά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το CEER. Η Γενική Συνέλευση της MEDREG συνεδριάζει δύο φορές το χρόνο.

Κατά τη διάρκεια του 2023, συμμετείχε στην 35η και 36η Γενική Συνέλευση της MEDREG.

Παράλληλα η PAEK συμμετέχει σε θεσμοθετημένες ομάδες εργασίας σχετικά με θεσμικά θέματα, τον ηλεκτρισμό, το αέριο, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την εξοικονόμηση ενέργειας και τους καταναλωτές. Η PAEK κατά την περίοδο 2023-2024 είναι Αντιπρόεδρος της θεσμικής ομάδας εργασίας για τον ηλεκτρισμό (Electricity working group - ELE WG)

Regulatory Authority Advisory Committee (RAAC) East Mediterranean Gas Forum (EMGF)

Το 2018, η Αίγυπτος παρουσίασε μια Πρωτοβουλία για τη δημιουργία του Φόρουμ Αερίου της Ανατολικής Μεσογείου ως πλατφόρμα για δομημένο πολιτικό διάλογο για το φυσικό αέριο, που οδηγεί στην ανάπτυξη μιας βιώσιμης περιφερειακής αγοράς φυσικού αερίου που θα μπορούσε να ξεκλειδώσει το πλήρες δυναμικό των πόρων φυσικού αερίου στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Το EMGF έχει εξελιχθεί σταδιακά στο πιο διάσημο Ενεργειακό Φόρουμ στην περιοχή της Μεσογείου. Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, έχει γίνει μια διπλωματική ανακάλυψη και ένα έργο μετασχηματισμού στην περιοχή. Η σημασία του EMGF υπερβαίνει την ενέργεια. Είναι ένας βασικός παράγοντας για την περιφερειακή ειρήνη και μια ζωτική κινητήρια δύναμη για την οικονομική ανάπτυξη και ευημερία.

Το EMGF αναγνωρίζοντας τον κρίσιμο ρόλο των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας στην επίτευξη των στόχων του, προώθησε τη δημιουργία της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ρυθμιστικών Αρχών («RAAC»), το οποίο επιτρέπει τη συμμετοχή των αντίστοιχων Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας κάθε μέλους του EMGF για να μοιραστούν την εμπειρία τους συμβάλλοντας στην εναρμόνιση των κανονισμών και των πολιτικών εμπορίου και προμήθειας φυσικού αερίου σε περιφερειακό επίπεδο.

Η PAEK συμμετέχει ενεργά ως μέλος του RAAC από την έναρξη της σύστασής του. Στις 2 Μαρτίου 2023 η PAEK ανέλαβε την Αντιπροεδρία του RAAC για ένα χρόνο όπου και έθεσε τις διαδικασίες για την εύρυθμη

λειτουργία του RAAC, προχώρησε με την οριστικοποίηση οδικού χάρτη ενεργειών και προγράμματος εργασίας στη βάση των στόχων που τέθηκαν σε επίπεδο EMGF.

Στις 17 Μαΐου 2023, πραγματοποιήθηκε η 4η συνάντηση του RAAC στα γραφεία της PAEK στη Λευκωσία.

Ενεργειακή Κοινότητα (European Community)

Η Ενεργειακή Κοινότητα (European Community) (<https://www.energy-community.org>) ιδρύθηκε από τη Διεθνή Συνθήκη που υπογράφηκε στην Αθήνα το 2005. Η Συνθήκη για την ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας ενώνει την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις χώρες από την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μαύρης Θάλασσας.

Κύριοι στόχοι της είναι να προσελκύσει επενδύσεις στην παραγωγή και τα δίκτυα της ενέργειας για να εξασφαλίσει σταθερή και συνεχή παροχή ενέργειας, να συμβάλει στην ολοκλήρωση της αγοράς ενέργειας, να ενισχύσει την ασφάλεια του εφοδιασμού, να προωθήσει την προστασία του περιβάλλοντος και να ενισχύσει τον περιφερειακό ανταγωνισμό.

Η Ενεργειακή Κοινότητα αποτελείται από εννέα συμβαλλόμενα μέρη (Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κόσοβο, Βόρεια Μακεδονία, Γεωργία, Μολδαβία, Μαυροβούνιο, Σερβία and Ουκρανία), τρεις παρατηρητές (Αρμενία, Νορβηγία και Τουρκία) και δεκαεννέα συμμετέχοντες κράτη-μέλη της ΕΕ.

Ρυθμιστικό Συμβούλιο Ενεργειακής Κοινότητας (ECRB)

Το Ρυθμιστικό Συμβούλιο Ενεργειακής Κοινότητας (ECRB) (<https://www.energy-community.org>) είναι η πλατφόρμα συντονισμού για την ανταλλαγή γνώσεων και την ανάπτυξη των βέλτιστων πρακτικών για τις ρυθμιζόμενες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου στην Ενεργειακή Κοινότητα. Η αποστολή του είναι να διευκολύνει την ανάπτυξη ανταγωνιστικών και ολοκληρωμένων αγορών φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας προς όφελος της Ενεργειακής Κοινότητας των επιχειρήσεων και των πολιτών.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη, το Ρυθμιστικό Συμβούλιο:

- ▶ Συμβουλεύει το Υπουργικό Συμβούλιο ή τη Μόνιμη Ομάδα Υψηλού Επιπέδου για τις λεπτομέρειες νομικών, τεχνικών και ρυθμιστικών κανόνων,
- ▶ Εκδίδει συστάσεις σε θέματα διασυνοριακών διαφορών μεταξύ δύο ή περισσότερων ρυθμιστικών αρχών, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε από αυτούς,
- ▶ Λαμβάνει μέτρα, εφόσον εξουσιοδοτηθεί σχετικά από το Υπουργικό Συμβούλιο,
- ▶ Υιοθετεί διαδικαστικές πράξεις.

Το ECRB αποτελείται από εκπροσώπους των ρυθμιστικών αρχών των οκτώ συμβαλλόμενων μερών (Αλβανία (ERE), Βοσνία-Ερζεγοβίνη (SERC), Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ERC), Μαυροβούνιο (REGAGEN), Σερβία (AERS), Μολδαβία (ANRE), Ουκρανία (NEURC) και Κοσσυφοπέδιο (ERO)). Το ECRB περιλαμβάνει, επίσης, δέκα εκπροσώπους Ρυθμιστικών Αρχών, χωρίς δικαίωμα ψήφου, τους λεγόμενους συμμετέχοντες (Αυστρία (E-Control), Βουλγαρία (SEWRC), Κροατία (HERA), Κύπρος (PAEK), Γερμανία (BNetzA), Ελλάδα (PAE), Ουγγαρία (MEKH), Ιταλία (AEEGSI), Ρουμανία (ANRE) και έναν εκπρόσωπο του ACER). Επιπλέον, το καθεστώς παρατηρητή έχει ανατεθεί σε δύο Ρυθμιστικές Αρχές (Γεωργία (GNERC) και Τουρκία (EMRA)).

Φόρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιούργησε το 1998 το Ευρωπαϊκό Ρυθμιστικό Φόρουμ για την Ηλεκτρική Ενέργεια (Florence Forum) για τη δημιουργία μιας κοινής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας εντός της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ. Ένα έτος αργότερα δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Ρυθμιστικό Φόρουμ για το Φυσικό Αέριο (Madrid Forum), ισοδύναμο του Φόρουμ της Φλωρεντίας, για τον τομέα του φυσικού αερίου. Τα Ευρωπαϊκά Ρυθμιστικά Φόρα συγκαλούνται μία με δύο φορές το χρόνο με τη συμμετοχή της Επιτροπής, των κρατών μελών, μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσώπων των ρυθμιστικών αρχών ενέργειας και των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, εκπροσώπων οργανώσεων εμπόρων, καταναλωτών, χρηστών δικτύων μεταφοράς, καθώς και των οργανωμένων αγορών ενέργειας, και έχουν αναδειχθεί σήμερα σε ανεπίσημα συμβουλευτικά όργανα της Κοινότητας και χώρους ανάδειξης προβλημάτων της εσωτερικής αγοράς αλλά και προώθησης λύσεων σε αυτά. Τα Ευρωπαϊκά Ρυθμιστικά Φόρα της Φλωρεντίας και της Μαδρίτης, αποτέλεσαν τη βάση για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ενεργειακού Φόρουμ των Πολιτών (London Forum), το οποίο παρέχει υποστήριξη στους καταναλωτές για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην αγορά ενέργειας και αναζητά λύσεις. Επίσης, αποτέλεσαν βάση για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ρυθμιστικού Φόρουμ Αειφόρου Ενέργειας (Bucharest Forum), το οποίο ασχολείται με την προώθηση της αειφόρου ενέργειας.

Η ΠΑΕΚ παρακολουθεί συστηματικά τα Ευρωπαϊκά Φόρα της Ενέργειας και συμμετέχει στις εργασίες τους.

Άλλες διεθνείς δραστηριότητες

Κατά το υπό αναφορά έτος, η ΠΑΕΚ συμμετείχε με παρουσιάσεις στις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες:

- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, με θέμα «H2 Strategies and H2 Competitiveness», στα πλαίσια του «Hydrogen and Green Gases Forum», στις 23 Ιουνίου 2023, στην Αθήνα.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, με θέμα «Η νέα κατάσταση για ένα ασφαλές και βιώσιμο μέλλον», στα πλαίσια του «8ου Συνεδρίου Ενεργειακής Μετάβασης του Ελληνικού Οργανισμού Ενεργειακής Οικονομίας (ΗΑΕΕ), με θέμα «Επανεξετάζοντας την ενέργεια, στις 29 Σεπτεμβρίου 2023, στην Αθήνα.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, στην πρώτη Ενότητα με τίτλο «Ενεργειακή Ασφάλεια σε ένα Διεθνώς Ασταθές Περιβάλλον» του Συνεδρίου «Ενεργειακή Ασφάλεια και Πράσινη Ανάπτυξη», που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Ελλάδας μεταξύ 27-29 Νοεμβρίου 2023 στην Αθήνα.

Τοπικές δραστηριότητες

Κατά το υπό επισκόπηση έτος, η ΠΑΕΚ συμμετείχε με παρουσιάσεις στις ακόλουθες τοπικές δραστηριότητες:

- ▶ Χαιρετισμός Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, στην παρουσίαση του βιβλίου «25+1 Ερωτήσεις για την Ενεργειακή Κρίση» του Ορέστη Ομράν, στη Λεβέντιο Πινακοθήκη, στις 17 Φεβρουαρίου 2023, στη Λευκωσία.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, με θέμα «Tackling the energy and climate crises: striving for a greener Europe with energy security», στο πλαίσιο του «2nd Conference of the University of Cyprus Model United Nations (UCYMUN 2023)», στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, την 1η Απριλίου 2024, στη Λευκωσία.

- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, με θέμα «Ρυθμιστικές Προκλήσεις κατά την Ενεργειακή Μετάβαση», στα πλαίσια του 2ου Συνεδρίου Ενέργειας με τίτλο «Πράσινη Μετάβαση και Επιχειρηματικότητα – Ευκαιρίες και Προκλήσεις προς μια Βιώσιμη Οικονομία» στις 7 Απριλίου 2023, στη Διεθνή Έκθεση Κύπρου, στη Λευκωσία.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, στο πλαίσιο της εκδήλωσης του Πανεπιστημίου Frederick με θέμα «Ενεργειακή Μετάβαση: Διεθνείς Καλές Πρακτικές και ο Κυπριακός Ενεργειακός Τομέας», στην αίθουσα εκδηλώσεων «Τάσος Παπαδόπουλος» του Πανεπιστημίου Frederick, στις 15 Μαΐου 2023, στη Λευκωσία.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, με θέμα «Electricity Market: What lies ahead», στο πλαίσιο του «CyprusTalksGreen5 - Charging ahead: The role of Transportation and Storage in a Clean Energy Future», στις 29 Ιουνίου 2023, στο Royal Hall, στη Λευκωσία.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, στο πλαίσιο της «Ημερίδας Πράσινου Υδρογόνου», που διοργανώθηκε από το Hydrogen Europe, την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και τον Σύνδεσμο Υδρογόνου Κύπρου, στις 15 Σεπτεμβρίου 2023, στο Ξενοδοχείο Hilton, στη Λευκωσία.
- ▶ Εναρκτήρια ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, στο πλαίσιο της ημερίδας «Cyprus Energy Vision 2030 – Conference and Discussion», που διοργανώθηκε από το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, στο ΤΕΠΑΚ, στη Λεμεσό.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, με θέμα «Ενεργειακή Μετάβαση – Ρυθμιστικές Προκλήσεις για την ολοκλήρωση της Αγοράς Ηλεκτρισμού στην Κύπρο στο πλαίσιο του σεμιναρίου «Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και οι επιπτώσεις στους πολίτες», που διοργανώθηκε από την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Επενδυτικών Προγραμμάτων του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου (ΠΔΣ), στις 4 Οκτωβρίου 2023, στο Ξενοδοχείο Κλεοπάτρα, στη Λευκωσία.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, στα πλαίσια του «7th International Conference on Renewable Energy Sources and Energy Efficiency», που διοργανώθηκε από το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), το YEEB και το International Renewable Energy Agency (IRENA), στις 12 – 14 Οκτωβρίου 2023, στο Ξενοδοχείο Hilton, στη Λευκωσία.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, στο πλαίσιο του «11ου Ενεργειακού Συμποσίου», που διοργανώθηκε από το Ινστιτούτο Ενέργειας Ευρώπης (IENE) και την εταιρεία Financial Media Way (FMW), στις 31 Οκτωβρίου 2023, στο Royal Hall, στη Λευκωσία.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, με θέμα «Ενεργειακή Μετάβαση: Ρυθμιστικές Προκλήσεις για τον Κυπριακό Ενεργειακό Τομέα», στο πλαίσιο της ημερίδας «Το αυξανόμενο κόστος ενέργειας και οι τρόποι αντιμετώπισης του», που διοργανώθηκε από το Δημοκρατικό Κόμμα (ΔΗΚΟ), την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και τον Σύνδεσμο Υδρογόνου Κύπρου, στις 25 Νοεμβρίου 2023, στη Λευκωσία.
- ▶ Ομιλία Δρ. Ανδρέα Πουλλικκά, Πρόεδρου ΠΑΕΚ, με θέμα «Creating the regulatory framework to grow the region's resource development», στο πλαίσιο του «Eastern Mediterranean Energy Conference & Exhibition (EMC)», στις 28 Νοεμβρίου 2023, στη Λεμεσό.

Συγχρηματοδοτούμενα και άλλα έργα στα οποία συμμετέχει η PAEK

Ευφυείς αισθητήρες φωτός για τα ηλεκτρικά πλέγματα επόμενης γενιάς - Intelligent light sensing for next generation smart grids (LightSense)

Το πρόγραμμα LightSense συγκαταλέγεται στα προγράμματα RESTART 2016-2020 του ΙΔΕΚ για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία.

Ο πρωταρχικός στόχος του έργου, είναι η ολιστική αντιμετώπιση των ανοιχτών προκλήσεων σχετικά με τη διαθεσιμότητα, την ανοχή σε σφάλματα και την ασφάλεια των δικτύων διανομής ενέργειας στην Κύπρο, με έμφαση στην έγκαιρη πρόληψη βλαβών και την ανίχνευση εισβολών. Ειδικότερα, αποσκοπεί στην:

- ▶ Αξιοποίηση των δυνατοτήτων οπτικής μέτρησης των οπτικών ινών που είναι εγκατεστημένες στο δίκτυο, με στόχο τη συνεχή, απομακρυσμένη και αυτοματοποιημένη παρακολούθηση της κατάστασης και της ακεραιότητας της υποδομής δικτύου του κύριου προμηθευτή ενέργειας στην Κύπρο.
- ▶ Εξαγωγή κρίσιμων πληροφοριών, όπως η ακριβής θέση βλαβών, συμπεριλαμβανομένων των θερμών σημείων, καθώς και η παροχή προβλέψεων σχετικά με την επικείμενη εμφάνιση και τον εντοπισμό βλαβών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αξιοπιστία και η αδιάκοπη προσφορά ενέργειας.
- ▶ Αντιμετώπιση της έλλειψης πολιτικών ασφάλειας και αξιοπιστίας του δικτύου που να προσαρμόζονται σε πραγματικά δεδομένα δικτύου, στο πλαίσιο της ενεργούς παρακολούθησης των μελλοντικών έξυπνων δικτύων σε επιχειρησιακό επίπεδο.
- ▶ Συνεχή ευφυή επιτήρηση της διαδικτυακής υποδομής προς αποτροπή μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης ή δολιοφθοράς.

Κατά το 2023, η PAEK συμμετείχε ενεργά σε όλα τα εργαστήρια «Living Labs» και παραδοτέα της κοινοπραξίας του προγράμματος LightSense. Η PAEK είχε την ευθύνη του συντονισμού του παραδοτέου 7.4 «Policy Considerations», το οποίο είχε σκοπό την αξιολόγηση εθνικών και διεθνών προτύπων οπτικών ινών, την ανάλυση νομοθεσιών και κανονισμών περί της χρήσης οπτικών ινών και την υποβολή προτάσεων βάσει των ευρημάτων του έργου για την ενσωμάτωση πολιτικών κατανεμημένης ανίχνευσης οπτικών ινών και αύξησης της ασφάλειας κρίσιμων υποδομών.

Το πρόγραμμα Lightsense ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2023 και βρίσκεται στη φάση αξιολόγησης από το ΙΔΕΚ.

Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση της επιχειρησιακής παρατηρησιμότητας και διαχείρισης του δικτύου διανομής με καινοτόμες αναλυτικές τεχνικές για υψηλή διείσδυση φωτοβολταϊκών - Modernising the distribution grid for enabling high penetration of photovoltaic electricity through advanced data analytic operational observability and management (ELECTRA)

Το πρόγραμμα ELECTRA συγκαταλέγεται στα προγράμματα RESTART 2016-2020 του ΙΔΕΚ για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία.

Το έργο αφορά τη δημιουργία ενός ισχυρού ερευνητικού δικτύου, το οποίο θα συμμετάσχει ενεργά στο στόχο της εφαρμοσμένης έρευνας και συγκεκριμένα να διασφαλίσει την βέλτιστη ενσωμάτωση φωτοβολταϊκών συστημάτων στο δίκτυο διανομής, διασφαλίζοντας υψηλότερα επίπεδα διείσδυσης μέσω της ενεργού συμμετοχής όλων των βασικών συνιστωσών της τετραπλής έλικας (έρευνα, επιχειρήσεις, εκπρόσωποι τελικών χρηστών, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής).

Το ολοκληρωμένο έργο είναι ένα έργο διεπιστημονικής συνεργασίας μεγάλης εμβέλειας που προβλέπει κατά κύριο λόγο την αντιμετώπιση της έγκαιρης πρόκλησης για μείωση του άνθρακα σε μια ολιστική προσέγγιση, επιτρέποντας υψηλότερα μερίδια φωτοβολταϊκών συστημάτων στο δίκτυο διανομής. Οι συντονισμένες και ολοκληρωμένες δραστηριότητες του πεδίου του έργου για την ανάπτυξη και την επικύρωση μιας πρωτοποριακής προσαρμοστικής αρχιτεκτονικής διαχείρισης διανομής πολλαπλών υπηρεσιών που επιτρέπει την αποτελεσματική, ανθεκτική και ασφαλή λειτουργία μελλοντικών συστημάτων διανομής με υψηλή διείσδυση καταναεμημένης ενέργειας.

Τέλος, το προτεινόμενο έργο θα προσπαθήσει να ενισχύσει τις ερευνητικές δραστηριότητες για την πραγματική απελευθέρωση του πραγματικού δυναμικού των φωτοβολταϊκών συστημάτων και την υψηλή διείσδυση τους στο ενεργειακό μείγμα.

Κατά το 2023, η PAEK συμμετείχε ενεργά σε όλες της συναντήσεις και παραδοτέα της κοινοπραξίας του προγράμματος ELECTRA. Η PAEK συνέταξε τα παραδοτέα της δέσμης 8, τα οποία αφορούσαν τον προσδιορισμό των κανόνων της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τον προσδιορισμό των σχετικών τρεχουσών πολιτικών στην Ευρώπη και την Κύπρο σχετικά με τις αναδυόμενες τεχνολογίες ΦΒ και τις απαιτήσεις ευθυγράμμισης της διαλειτουργικότητας.

Το πρόγραμμα ELECTRA ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2023 και βρίσκεται στη φάση αξιολόγησης από το ΙΔΕΚ.

Συγκριτική αξιολόγηση κόστους συστημάτων μεταφοράς 2021 (Transmission Cost Benchmarking project 2021 - TCB21)

Το TCB21 είναι ένα έργο συγκριτικής αξιολόγησης κόστους που πραγματοποιείται από τον CEER και τον σύμβουλό του Sumiscid και έχει ως κύριο στόχο του τη διεκπεραίωση μιας ισχυρής και μεθοδολογικά ορθής διαδικασίας για την αξιολόγηση της απόδοσης των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς (ΔΣΜ). Το έργο καλύπτει τόσο τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας όσο και φυσικού αερίου και περιλαμβάνει συνολικά 46 ΔΣΜ από 16 χώρες της Ευρώπης. Το έργο είναι αρκετά φιλόδοξο προσπαθώντας να κινητοποιήσει τις εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές και τους ΔΣΜ σε μια κοινή προσπάθεια για την ανάπτυξη ισχυρών και ολοκληρωμένων δεδομένων και μοντέλων. Κατά τη διάρκεια του έργου, οι ΔΣΜ καλούνται να παρέχουν όλα τα δεδομένα για τις χρηματοοικονομικές τους ροές καθώς και τα κόστη για τα περιουσιακά τους στοιχεία, όπου μετέπειτα οι Ρυθμιστικές Αρχές θα αξιολογήσουν. Η πρώτη συγκριτική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε το 2018 (TCB18), ενώ το έργο πραγματοποιείται κάθε τρία χρόνια.

Κατά το έτος 2023, η PAEK συμμετείχε σε αυτή την πρωτοβουλία του CEER, με την ενεργή παρουσία της σε όλες τις συναντήσεις του έργου. Οι συναντήσεις είχαν ως στόχο την συμβολή τόσο των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών όσο και των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, προς την βέλτιστη παραμετροποίηση και ανάπτυξη ενός αποδοτικού μοντέλου για τη συγκριτική αξιολόγηση κόστους. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του 2024.

DG REFORM/SC2021/123 «Αναθεώρηση του Σχεδίου της Κύπρου για την Ενέργεια και το Κλίμα»

Στα πλαίσια αναθεώρησης του εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, που υποβλήθηκε το 2020, η Κύπρος έχει ζητήσει τεχνική υποστήριξη από την DG REFORM, βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/240 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (Technical Support Instrument - "TSI Regulation").

Ο γενικός στόχος αυτής της σύμβασης παροχής υπηρεσιών είναι να συμβάλει σε θεσμικές, διοικητικές και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που υποστηρίζουν την ανάπτυξη στην Κύπρο, παρέχοντας κατευθυντήριες γραμμές στις δύο αρμόδιες αρχές, τη PAEK και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ). Οι μεταρρυθμίσεις αυτές έχουν επίκεντρο τόσο τον εκσυγχρονισμό και ψηφιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών των δικτύων, όσο και την προώθηση των ΑΠΕ.

Η παροχή της εν λόγω Τεχνικής Υποστήριξης ξεκίνησε το Μάρτιο του 2022 και από τότε η ΠΑΕΚ συμμετείχε ενεργά σε όλες τις συναντήσεις παρέχοντας υποστήριξη σε τεχνικά και ρυθμιστικά θέματα προς την ολοκλήρωση των Παραδοτέων. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του 2024.

Κατάθεση Ερευνητικών Προτάσεων κατά το 2023

Κατά το έτος 2023, η ΠΑΕΚ είχε εμπλακεί ενεργά ως εταίρος στη συγγραφή και υποβολή ερευνητικής πρότασης με το τίτλο «Peer-to-Peer Green Energy Sharing Platform for Cold Ironing» και ακρώνυμο «P2P-Ironing», η οποία είχε κατατεθεί στις 20 Οκτωβρίου 2023 στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος του ΙΔΕΚ με τίτλο «Co-Develop (AG-SH-HE) – ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (AG-SH-HE) /0823» .

Το «P2P-Ironing» οραματίζεται να διευκολύνει μια πράσινη λύση για τις ενεργειακές ανάγκες των εμπορικών πλοίων κατά το στάδιο του ελλιμενισμού τους (Cold Ironing), όπως ορίζεται από τις ευρωπαϊκές οδηγίες και τις διεθνείς νομοθεσίες, προωθώντας έτσι την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές των πλοίων. Το Έργο προτείνει το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση ενός συστήματος διαδραστικής ενέργειας που θα βασίζεται στη τεχνολογία blockchain για την υποστήριξη του Cold Ironing. Το σύστημα θα πραγματοποιήσει μια αυτοματοποιημένη αγορά για εμπορία και ανταλλαγή ενέργειας μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών: Παραγωγοί Ενέργειας, Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης και Καταναλωτές (εμπορικά πλοία).

Η εν λόγω πρόταση εξασφάλισε βαθμολογία 13.54/15.00 και κατατάσσεται μεταξύ των επιλέξιμων προτάσεων που θα ξεκινήσουν εντός του έτους 2024.

4 ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

Η ΡΑΕΚ είναι η καθ' ύλη αρμόδια αρχή για την εποπτεία της αγοράς ηλεκτρισμού και τη χορήγηση αδειών σε πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρισμού.

Οι δραστηριότητες της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρισμού αφορούν ανταγωνιστικές δραστηριότητες, δηλαδή δίδεται η δυνατότητα σε ενδιαφερόμενα πρόσωπα, αφού αποκτήσουν τις σχετικές άδειες, να δραστηριοποιηθούν και συμμετάσχουν σε ανταγωνιστική βάση στον τομέα της αγοράς ηλεκτρισμού και σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που θέτει η ΡΑΕΚ, ως ανεξάρτητοι Παραγωγοί ή/και ως ανεξάρτητοι Προμηθευτές ηλεκτρισμού.

Αν και οι δραστηριότητες της παραγωγής και προμήθειας ανήκουν στο ανταγωνιστικό μέρος της αγοράς ηλεκτρισμού, η ΑΗΚ ως Παραγωγός και ως Προμηθευτής λόγω του ότι κατέχει, για το παρόν στάδιο, δεσπόζουσα θέση στην αγορά, ρυθμίζεται από τη ΡΑΕΚ. Συγκεκριμένα, η ΡΑΕΚ προβαίνει σε έλεγχο αλλά και σε ρύθμιση των οικονομικών της παραμέτρων, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται ένα υγιές περιβάλλον που να επιτρέπει την εισδοχή νέων ανεξάρτητων Παραγωγών και Προμηθευτών που να μπορούν να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις.

Οι δραστηριότητες της μεταφοράς και διανομής ηλεκτρισμού εκ φύσεως αποτελούν μονοπωλιακές δραστηριότητες. Οι εν λόγω δραστηριότητες αφορούν τη διαχείριση και την ιδιοκτησία του συστήματος μεταφοράς και συστήματος διανομής. Το σύστημα μεταφοράς και το σύστημα διανομής είναι οι εναέριες γραμμές ή/και υπόγεια καλώδια για τη μεταφορά και διανομή του ηλεκτρισμού από τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρισμού (ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς από συμβατικές μονάδες και σταθμούς ΑΠΕ) προς τους τελικούς πελάτες για κατανάλωση.

Η ιδιοκτησία του συστήματος μεταφοράς και συστήματος διανομής ανήκουν στην ΑΗΚ, η οποία κατέχει τις σχετικές άδειες από τη ΡΑΕΚ ως Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς (ΙΣΜ) και Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ), αντίστοιχα.

Η διαχείριση του συστήματος μεταφοράς ανήκει στον ΔΣΜΚ, κατόπιν χορήγησης της σχετικής άδειας από τη ΡΑΕΚ, ο οποίος αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Η διαχείριση του συστήματος διανομής ανήκει στον ΔΣΔ.

Κατά την υπό μελέτη περίοδο, η Κύπρος βρίσκεται σε μεταβατική ρύθμιση της αγοράς ενέργειας, κατά την οποία επιτρέπεται η σύναψη διμερών συμβολαίων μεταξύ Ανεξάρτητων Παραγωγών και Ανεξάρτητων Προμηθευτών και η εκκαθάριση γίνεται σε μηνιαία βάση.

Στα πλαίσια πλήρους διαφάνειας και ενημέρωσης όλων των ενδιαφερομένων η ΡΑΕΚ προβαίνει στην έκδοση σχετικών Ανακοινώσεων αναφορικά με την πρόοδο των εργασιών που αφορούν την Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού. Κατά το υπό αναφορά έτος η ΡΑΕΚ έχει εκδώσει Ανακοίνωση με θέμα «Πρόοδος των εργασιών για τη Λειτουργία της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού στην Κύπρο», ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2023, όπου επισημαίνει, μεταξύ άλλων, τις εκκρεμότητες προς επίλυση ώστε να είναι δυνατή η μετάβαση στην πλήρη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού.

Δείκτης συγκέντρωσης της αγοράς - Herfindahl - Hirschman index

Κατά το 2023 δραστηριοποιούνταν στον τομέα προμήθειας ηλεκτρισμού, συνολικά οκτώ (8) προμηθευτές πέραν του ρυθμιζόμενου προμηθευτή «ΑΗΚ Προμήθεια».

Ως μέτρο υπολογισμού της συγκέντρωσης προμηθευτών στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού και στη λιανική αγορά ηλεκτρισμού, χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης Herfindahl-Hirschman (Herfindahl-Hirschman index - HHI), ο οποίος υπολογίζεται ως το άθροισμα των τετραγώνων των μεριδίων αγοράς όλων των επιχειρήσεων παραγωγής και προμήθειας, αντίστοιχα. Για αποτέλεσμα,

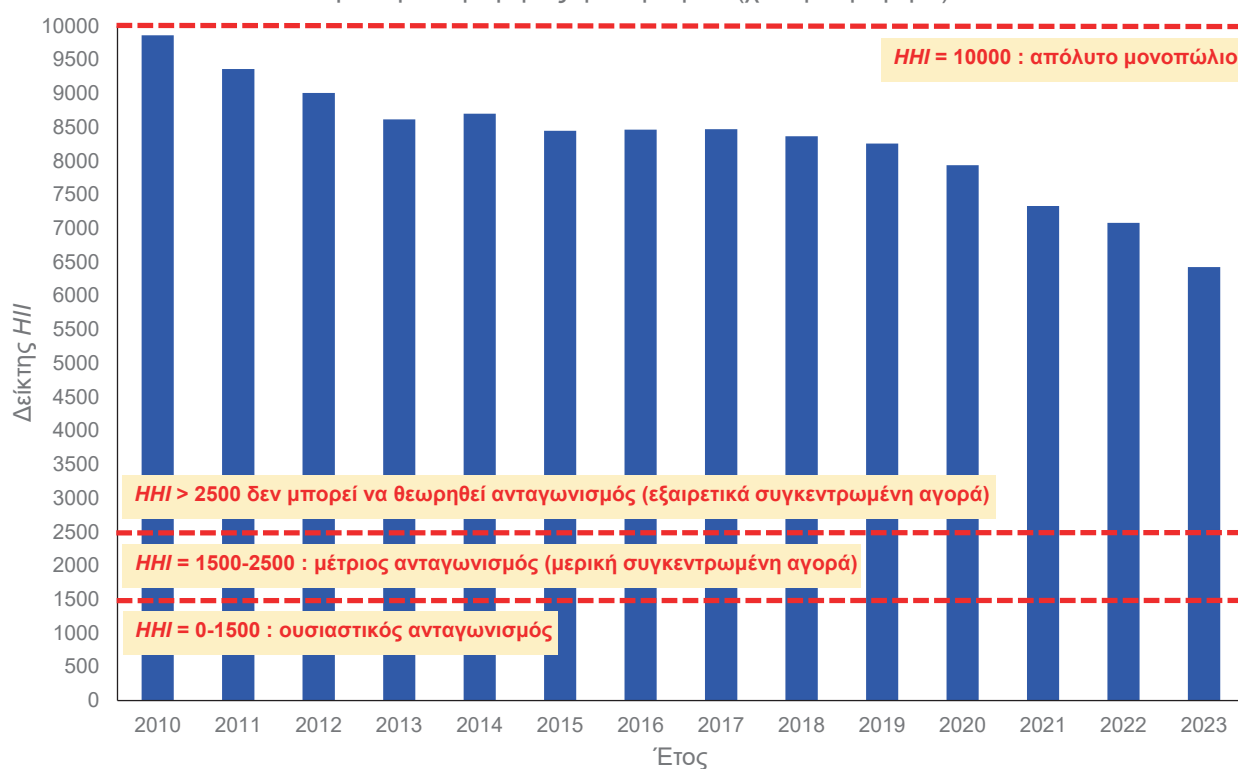
- ▶ $HHI = 0 - 1500$, θεωρείται ουσιαστικός ανταγωνισμός,
- ▶ $HHI = 1500 - 2500$, θεωρείται μέτριος ανταγωνισμός (μερική συγκεντρωμένη αγορά),
- ▶ $HHI > 2500$, δεν μπορεί να θεωρηθεί ανταγωνισμός (εξαιρετικά συγκεντρωμένη αγορά)
- ▶ $HHI = 10000$, θεωρείται απόλυτο μονοπώλιο, δηλαδή με μόνο ένα συμμετέχοντα στην αγορά.

Η ΑΗΚ είναι, στο παρόν στάδιο, εκ των πραγμάτων ουσιαστικά η μεγαλύτερη και η μοναδική κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρισμού, γεγονός που:

- ▶ Κατατάσσει τη δραστηριότητα παραγωγής της ΑΗΚ σε θέση ισχύος στην χονδρική αγορά ηλεκτρισμού το οποίο τεκμηριώνεται με βάση τα ιστορικά στοιχεία του δείκτη HHI (Σχεδιάγραμμα 3). Συμπεραίνεται ότι η χονδρική αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου κατατάσσεται στις εξαιρετικά συγκεντρωμένες αγορές και δη στη μη ύπαρξη ουσιαστικού ανταγωνισμού και αυτό οφείλεται στην θέση ισχύος της δραστηριότητας Παραγωγής της ΑΗΚ.
- ▶ Κατατάσσει τη δραστηριότητα Προμήθειας της ΑΗΚ σε θέση ισχύος στην λιανική αγορά ηλεκτρισμού το οποίο τεκμηριώνεται με βάση τα ιστορικά στοιχεία του δείκτη HHI (Σχεδιάγραμμα 4). Συμπεραίνεται ότι η λιανική αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου κατατάσσεται στις εξαιρετικά συγκεντρωμένες αγορές και δη στη μη ύπαρξη ουσιαστικού ανταγωνισμού και αυτό οφείλεται στην θέση ισχύος της δραστηριότητας Προμήθειας της ΑΗΚ.

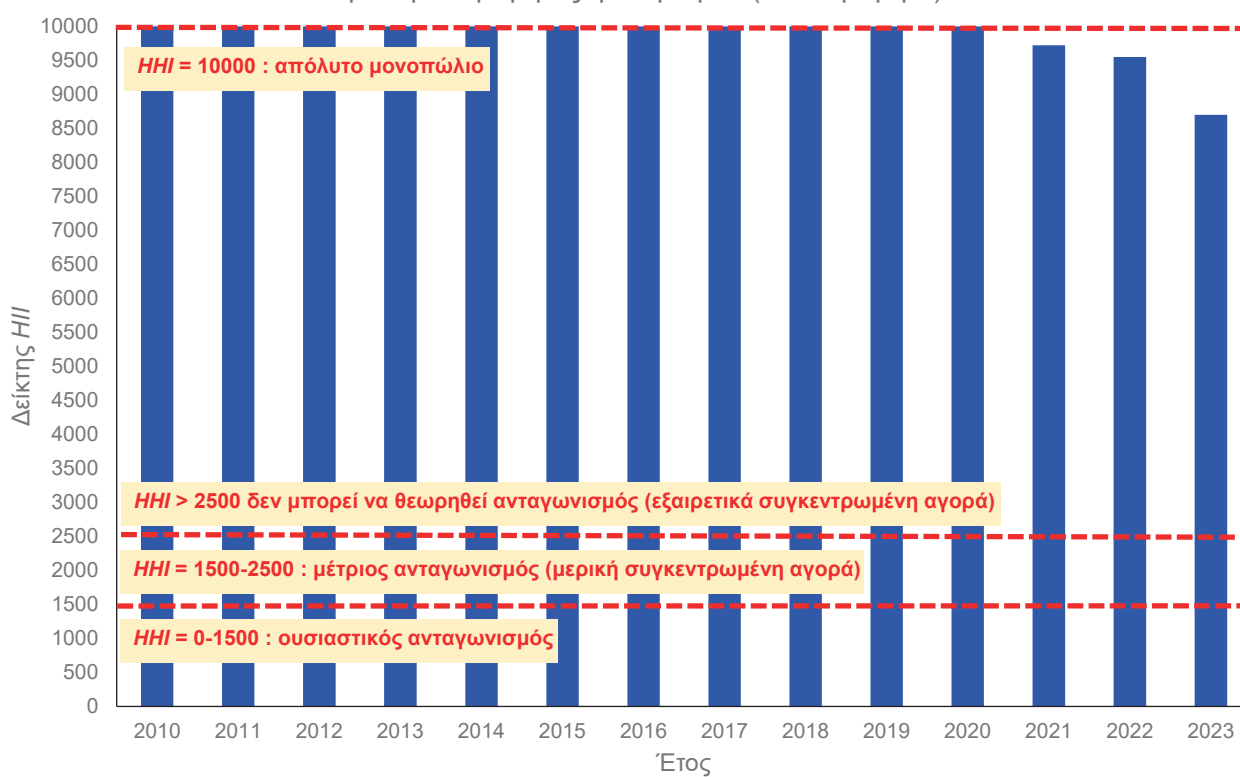
Με βάση τα πιο πάνω διαπιστώνεται έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές χονδρικής και λιανικής ηλεκτρισμού λόγω του μεγέθους και της θέσης της ΑΗΚ.

Συγκέντρωση αγοράς ηλεκτρισμού (χονδρική αγορά)

Σχεδιάγραμμα 3 - Συγκέντρωση αγοράς ηλεκτρισμού (χονδρική αγορά)

Συγκέντρωση αγοράς ηλεκτρισμού (λιανική αγορά)

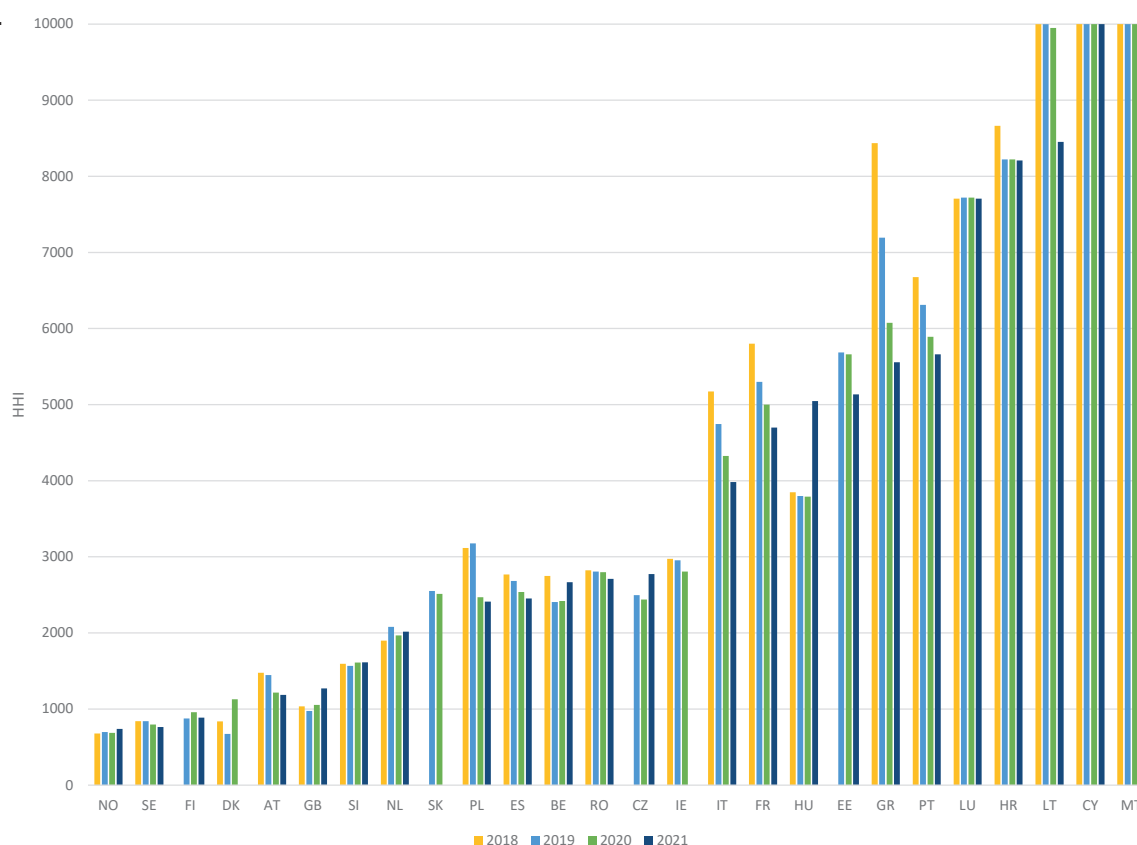

Σχεδιάγραμμα 4 - Συγκέντρωση αγοράς ηλεκτρισμού (λιανική αγορά)

Στα Σχεδιαγράμματα 5 και 6 που ακολουθούν, παρουσιάζονται οι τιμές του ΗΗΙ σε άλλα κράτη-μέλη. Όπως παρατηρείται στο Σχεδιάγραμμα 5, για την ηλεκτρική αγορά οικιακών καταναλωτών, έξι (6) από τα δεκαοκτώ (18) κράτη-μέλη, που απέστειλαν δεδομένα για το 2021, κατέγραψαν χαμηλά επίπεδα συγκέντρωσης ($\text{HHI} < 2000$) το 2021, με την πλειοψηφία να παρουσιάζει υψηλά επίπεδα συγκέντρωσης ($\text{HHI} > 2000$). Το 2021 στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, τα κράτη-μέλη κατέγραψαν μείωση στα επίπεδα ΗΗΙ σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Η Λιθουανία παρουσίασε ισχυρή μείωση από $\text{HHI} = 9.950$ το 2020 σε 8.452 το 2021. Επιπλέον, η Εσθονία (-525), η Ελλάδα (-520), η Ιταλία (-343), η Γαλλία (-300) και η Πορτογαλία (-230) παρουσίασαν επίσης σημαντική μείωση συγκέντρωσης το 2021. Οι χώρες που σημείωσαν τις καλύτερες επιδόσεις για το 2021 ήταν η Νορβηγία, η Σουηδία και η Φινλανδία.

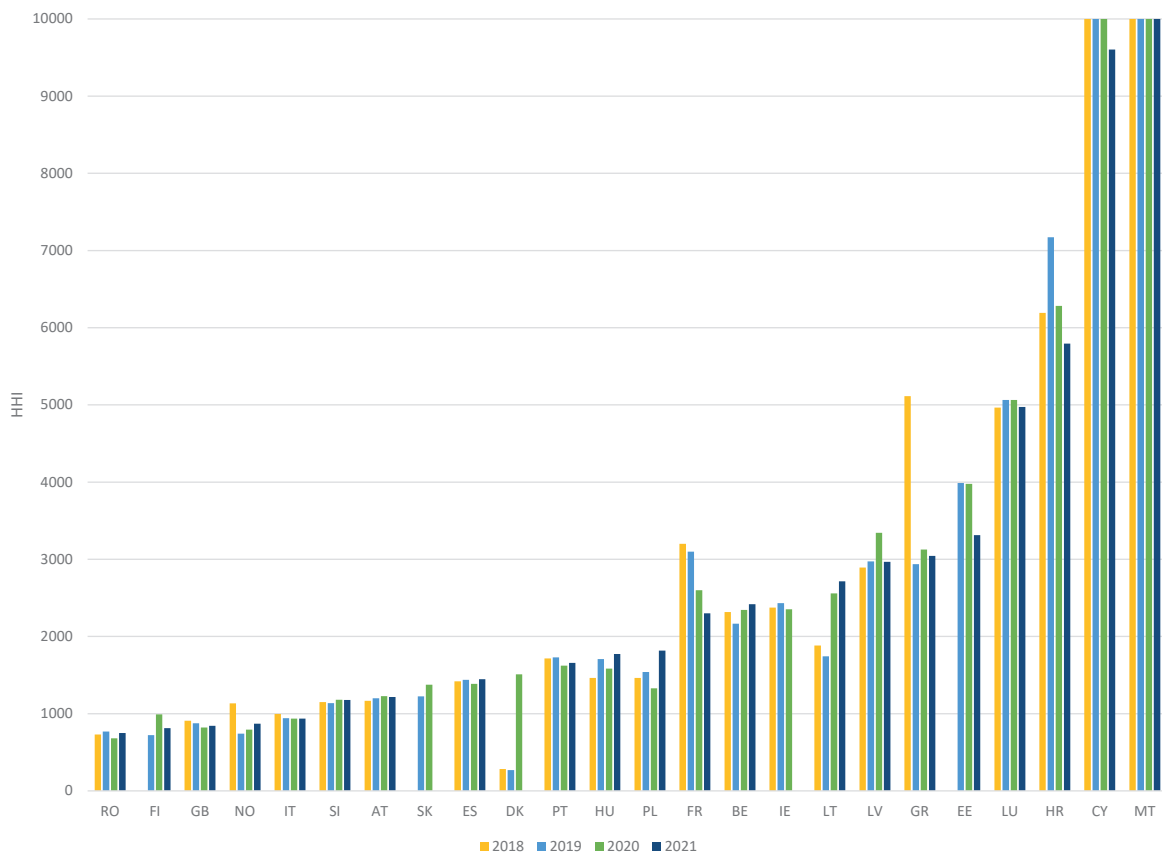
Οι τιμές του ΗΗΙ είναι λιγότερο συγκεντρωτικές σε αγορές μη-οικιακών καταναλωτών. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι οι μη-οικιακοί καταναλωτές είναι πιο ενεργοί όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας και ενδεχομένως πιο ανοιχτοί σε νέους προμηθευτές. Όπως παρατηρείται στο Σχεδιάγραμμα 6, στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας μη-οικιακών καταναλωτών, έντεκα (11) από τα δεκαεννέα (19) κράτη-μέλη, που απέστειλαν δεδομένα για το 2021, κατέγραψαν χαμηλά επίπεδα συγκέντρωσης ($\text{HHI} < 2000$) το 2021. Αυτό είναι σύμφωνο με τα στοιχεία των προηγούμενων ετών. Κατά την τελευταία πενταετία, η Ελλάδα και η Γαλλία κατέγραψαν αξιοσημείωτη μείωση -4.911 και -1.400 αντίστοιχα. Οι χώρες που σημείωσαν τις καλύτερες επιδόσεις για το 2021 ήταν η Ρουμανία, η Νορβηγία, η Φινλανδία, η Μεγάλη Βρετανία και η Ιταλία.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 66 (Παρεκκλίσεις) της Οδηγίας 2019/944/ΕΚ το άρθρο 4 «Ελευθερία Επιλογής Προμηθευτή» δεν εφαρμόζεται στη Μάλτα έως τις 5 Ιουλίου 2027 και η περίοδος αυτή δύναται να παραταθεί κατά πρόσθετο χρονικό διάστημα, που δεν υπερβαίνει τα οκτώ έτη

Σχεδιάγραμμα 5 - Δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI) της αγοράς ηλεκτρισμού οικιακών καταναλωτών σε κράτη-μέλη για την περίοδο 2018 - 2021¹

¹ ACER Annual Report on the Results of Monitoring the Internal Electricity and Natural Gas Markets in 2021 - Energy Retail Markets and Consumer Protection Volume

Σχεδιάγραμμα 6 - Δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI) της αγοράς ηλεκτρισμού μη-οικιακών καταναλωτών σε κράτη-μέλη για την περίοδο 2018 - 2021²

Χορήγηση άδειας, γενικής άδειας και παροχή εξαιρέσεως

Η αδειοδότηση δραστηριοτήτων που είναι σχετικές με τον ηλεκτρισμό ρυθμίζονται από τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2021 έως 2023, τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Έκδοση Αδειών) Κανονισμούς, τις Ρυθμιστικές Αποφάσεις 02/2021 – ΚΔΠ 523/2021 και 01/2023 – ΚΔΠ 01/2023 αναφορικά με το «Ρυθμιστικό Πλαίσιο για Χορήγηση Γενικής Άδειας», και τις υπ' αριθμόν 373/2021, 45/2022, 279/2022 και 110/2023 Αποφάσεις της ΠΑΕΚ.

Οι άδειες που χορηγεί η ΠΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 26 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2021 έως 2023, αφορούν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- ▶ Κατασκευή και λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού με συμβατικά καύσιμα για εμπορικούς σκοπούς.
- ▶ Κατασκευή και λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού με συμβατικά καύσιμα για ιδία χρήση και εφεδρικούς σκοπούς με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη από το 1MW.
- ▶ Κατασκευή και λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού με χρήση ΑΠΕ με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη από τα 8MW.
- ▶ Προμήθεια ηλεκτρισμού σε τελικούς πελάτες

² ACER Annual Report on the Results of Monitoring the Internal Electricity and Natural Gas Markets in 2021 - Energy Retail Markets and Consumer Protection Volume

- ▶ Προμήθεια ηλεκτρισμού σε πελάτες χονδρικής.
- ▶ Εκτέλεση των καθηκόντων του Υπεύθυνου Φορέα Εξισορρόπησης.
- ▶ Εκτέλεση των καθηκόντων του Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης.
- ▶ Εγκατάσταση ή/και λειτουργία εγκατάστασης αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν αποκλειστικά για ιδία χρήση.
- ▶ Εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του ΔΣΜΚ.
- ▶ Εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του ΔΣΔ.
- ▶ Εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς (ΙΣΜ).
- ▶ Εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ).
- ▶ Εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του Λειτουργού της Αγοράς.
- ▶ Εκτέλεση των καθηκόντων του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης.
- ▶ Εκτέλεση των καθηκόντων του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης.
- ▶ Κατασκευή απευθείας γραμμής.

Οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση κατοχής άδειας που χορηγεί η ΡΑΕΚ σύμφωνα με το εδάφιο (4) του άρθρου 27 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2021 έως 2023, αφορούν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- ▶ Κατασκευή και λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού με χρήση ΑΠΕ ισχύος μεγαλύτερης των 50kW έως και 8MW.
- ▶ Κατασκευή και λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού με συμβατικά καύσιμα ηλεκτρικής ισχύος μεγαλύτερης των 30kW έως και 1MW για ιδία χρήση ή για εφεδρικούς σκοπούς.

Οι γενικές άδειες που χορηγεί η ΡΑΕΚ σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 27 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2021 έως 2023, αφορούν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- ▶ Παραγωγή ηλεκτρισμού από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρισμού που δεν είναι συνδεδεμένοι με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής.
- ▶ Παραγωγή ηλεκτρισμού από εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού μέγιστης ισχύος έως και 20kW.
- ▶ Παραγωγή ηλεκτρισμού για ιδία χρήση από συστήματα ισχύος έως και 30kW.
- ▶ Παραγωγή ηλεκτρισμού από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ ισχύος έως και 50kW.
- ▶ Παραγωγή ηλεκτρισμού από μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης μικρής κλίμακας σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου.

Από τις 3 Φεβρουαρίου 2023 και σύμφωνα με τη Ρυθμιστική Απόφαση 01/2023 – ΚΔΠ 22/2023 αναφορικά με το «Ρυθμιστικό Πλαίσιο για Χορήγηση Γενικής Άδειας», στις δραστηριότητες για τις οποίες χορηγείται Γενική Άδεια δυνάμει του άρθρου 27 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2021 έως 2023, συμπεριλήφθηκε η παραγωγή ηλεκτρισμού από φωτοβολταϊκά συστήματα επί του κελύφους υφιστάμενης οικοδομής ισχύος πάνω από 50kW.

Άδεια Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης

Το 2023 χορηγήθηκε Άδεια Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και Άδεια Διαχειριστή Γραμμή Διασύνδεσης για την ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου (Κοφίνου) και Ελλάδας (Κρήτη).

Άδεια Προμήθειας Ηλεκτρισμού σε τελικούς πελάτες

Το 2023 υποβλήθηκαν πέντε (5) αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Προμήθειας Ηλεκτρισμού σε τελικούς πελάτες για την περίοδο ισχύος της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού και έχουν χορηγηθεί πέντε (5) Άδειες Προμήθειας Ηλεκτρισμού σε τελικούς πελάτες για την περίοδο ισχύος της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού και έχει απορριφθεί μία (1) αίτηση.

Η ΡΑΕΚ για την περίοδο ισχύος της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού έχει χορηγήσει συνολικά τριάντα (30) Άδειες Προμήθειας Ηλεκτρισμού σε τελικούς πελάτες.

Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εμπορικούς σκοπούς

Συμβατικές μονάδες

Το 2023 υποβλήθηκαν τέσσερις (4) αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Κατασκευής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με συμβατικά καύσιμα για εμπορικούς σκοπούς συνολικής ηλεκτρικής ισχύος 96MWe και απορρίφθηκαν 2 αιτήσεις.

Έλαιο Πυρόλυσης

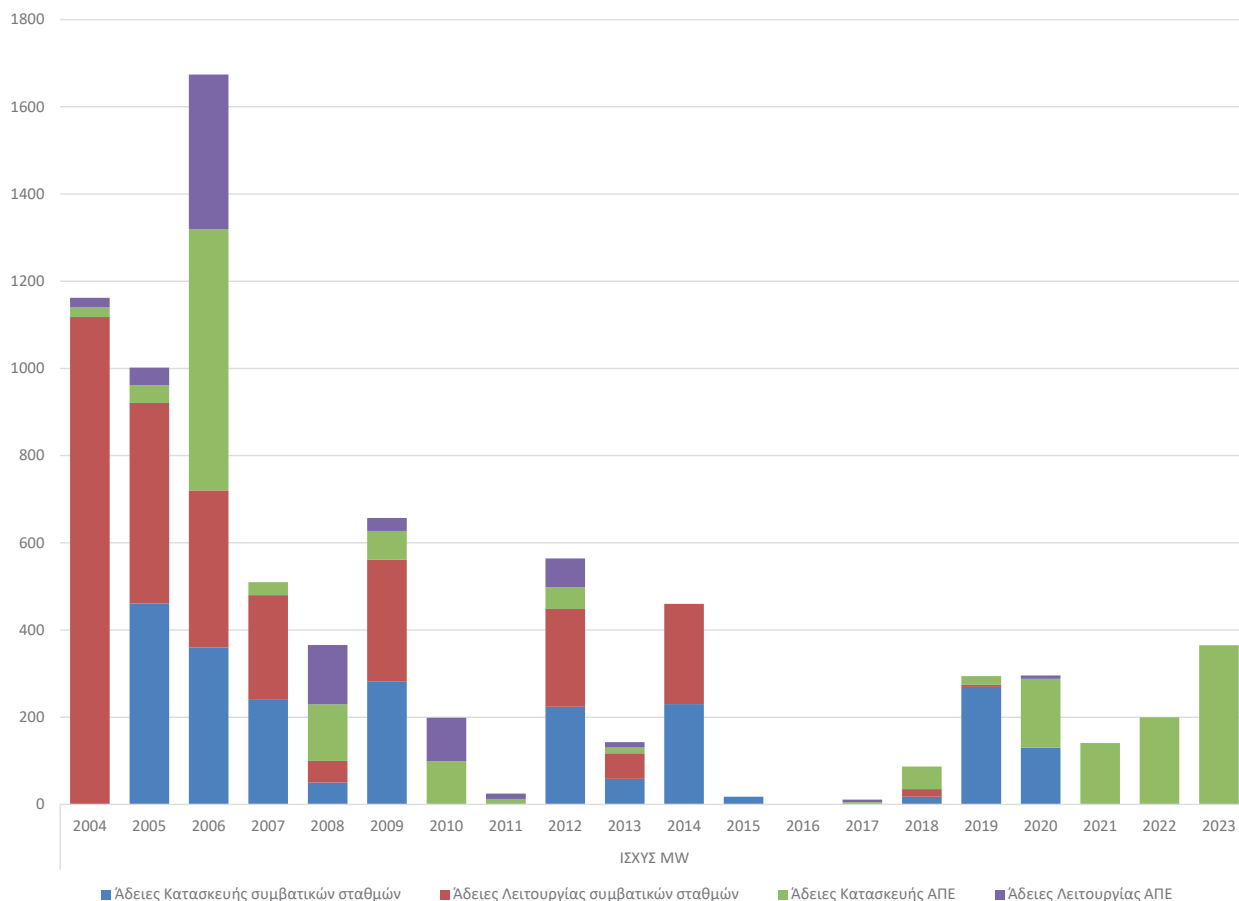
Το 2023 υποβλήθηκε μία (1) αίτηση για χορήγηση Άδειας Κατασκευής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με έλαιο πυρόλυσης.

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ)

Φωτοβολταϊκά συστήματα

Το 2023 υποβλήθηκαν οκτώ (8) αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Κατασκευής σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, φωτοβολταϊκά συστήματα, για εμπορικούς σκοπούς συνολικής ηλεκτρικής ισχύος 128,5MWe, χορηγήθηκαν δεκατρείς (13) Άδειες Κατασκευής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, φωτοβολταϊκά συστήματα, για εμπορικούς σκοπούς συνολικής ηλεκτρικής ισχύος 365,4MWe και απορρίφθηκε μία (1) αίτηση.

Το Σχεδιάγραμμα 7 που ακολουθεί, παρουσιάζει στατιστικά στοιχεία των Αδειών Κατασκευής και Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εμπορικούς σκοπούς που χορήγησε η ΡΑΕΚ από συμβατικές μονάδες και μονάδες ΑΠΕ για την περίοδο 2004 μέχρι 2023.

Σχεδιάγραμμα 7 - Άδειες Κατασκευής και Λειτουργίας συμβατικών σταθμών και σταθμών ΑΠΕ που χορηγήθηκαν την περίοδο 2004 μέχρι 2023

Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για ίδια χρήση

Συμβατικές μονάδες για ίδια χρήση

Το 2023 έχουν υποβληθεί δύο (2) αιτήσεις για χορήγηση Άδειας για Κατασκευή και Λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικά καύσιμα για ίδια χρήση συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 5,68MWe και χορηγήθηκαν (2) Άδειες για Κατασκευή και Λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικά καύσιμα για ίδια χρήση συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 5,68MWe.

Άδεια Εγκατάστασης Συστήματος Αποθήκευσης Ενέργειας

Το 2023 υποβλήθηκαν δεκατρείς (13) αιτήσεις για χορήγηση Άδειας για εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης ενέργειας με μέγιστη ισχύ εξόδου 252MW και αποθηκευτική ισχύ 904MWh και χορηγήθηκαν οκτώ (8) Άδειες για εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης ενέργειας με μέγιστη ισχύ εξόδου 135MW και αποθηκευτική ισχύ 554MWh.

Γενική Άδεια

Το 2023 χορηγήθηκαν οι πιο κάτω Γενικές Άδειες για παραγωγή ηλεκτρισμού:

- Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, φωτοβολταϊκά συστήματα για εμπορικούς σκοπούς εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 0,05MWe, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 0,046MWe,

- ▶ Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, φωτοβολταϊκά συστήματα για εμπορικούς σκοπούς εγκατεστημένης ισχύος πάνω 0,05MWe σε κέλυφος κτιρίου, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 4,58MWe,
- ▶ Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, φωτοβολταϊκά συστήματα για ιδία χρήση εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 0,05MWe, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 0,096MWe,
- ▶ Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, φωτοβολταϊκά συστήματα για εμπορικούς σκοπούς εγκατεστημένης ισχύος πάνω 0,05MWe σε κέλυφος κτιρίου, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 70,25MWe,
- ▶ Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για ιδία χρήση κατόπιν απλής κοινοποίησης σύνδεσης στο ΔΣΔ εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 0,05MWe, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 94,684MWe,
- ▶ Αυτόνομοι Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, φωτοβολταϊκά συστήματα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 0,07MWe, και
- ▶ Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρισμού με συμβατικά καύσιμα για ιδία χρήση και εφεδρικούς σκοπούς και αυτόνομα συστήματα αυτοπαραγωγής συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 11,82MWe.

Εξαιρέση από Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εμπορικούς σκοπούς

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Φωτοβολταϊκά συστήματα

Το 2023 χορηγήθηκαν διακόσιες πενήντα δύο (252) Εξαιρέσεις Κατασκευής σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εμπορικούς σκοπούς, φωτοβολταϊκά συστήματα, εγκατεστημένης ισχύος 702,48MWe και τριάντα έξι (36) Εξαιρέσεις Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εμπορικούς σκοπούς, φωτοβολταϊκά συστήματα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 79,05MWe.

Εξαιρέση από Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για ιδία χρήση

Συμβατικές μονάδες για ιδία χρήση και εφεδρικούς σκοπούς συνδεδεμένες με το δίκτυο και αυτόνομα συστήματα αυτοπαραγωγής

Το 2023 χορηγήθηκαν πενήντα έξι (56) Εξαιρέσεις Κατασκευής και Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικά καύσιμα για ιδία χρήση και εφεδρικούς σκοπούς συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 15,2MWe.

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

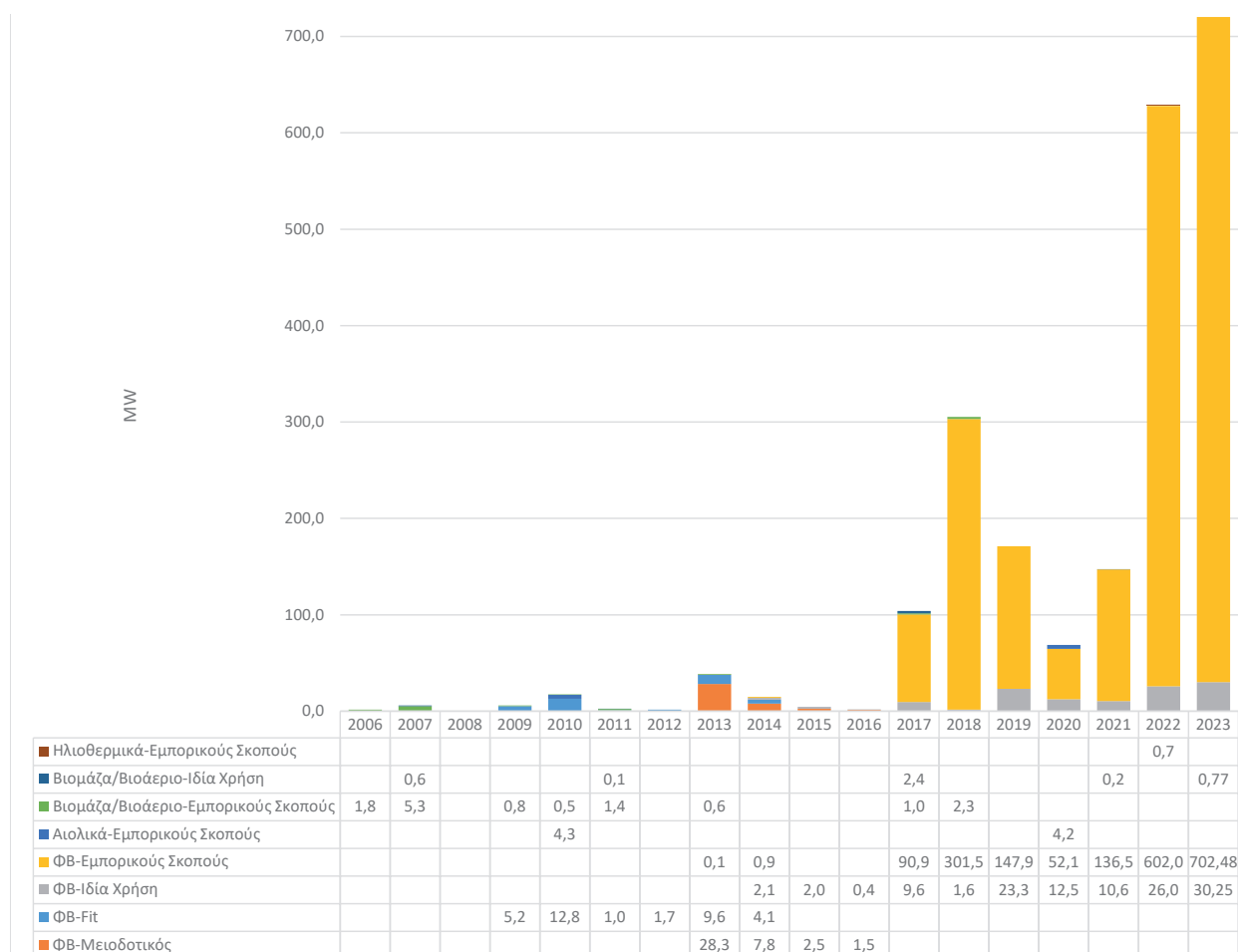
Φωτοβολταϊκά συστήματα

Το 2023 χορηγήθηκαν ενενήντα (90) Εξαιρέσεις Κατασκευής σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για ιδία χρήση, φωτοβολταϊκά συστήματα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 30,25MWe και είκοσι έξι (26) Εξαιρέσεις Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για ιδία χρήση, φωτοβολταϊκά συστήματα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 7,5MWe.

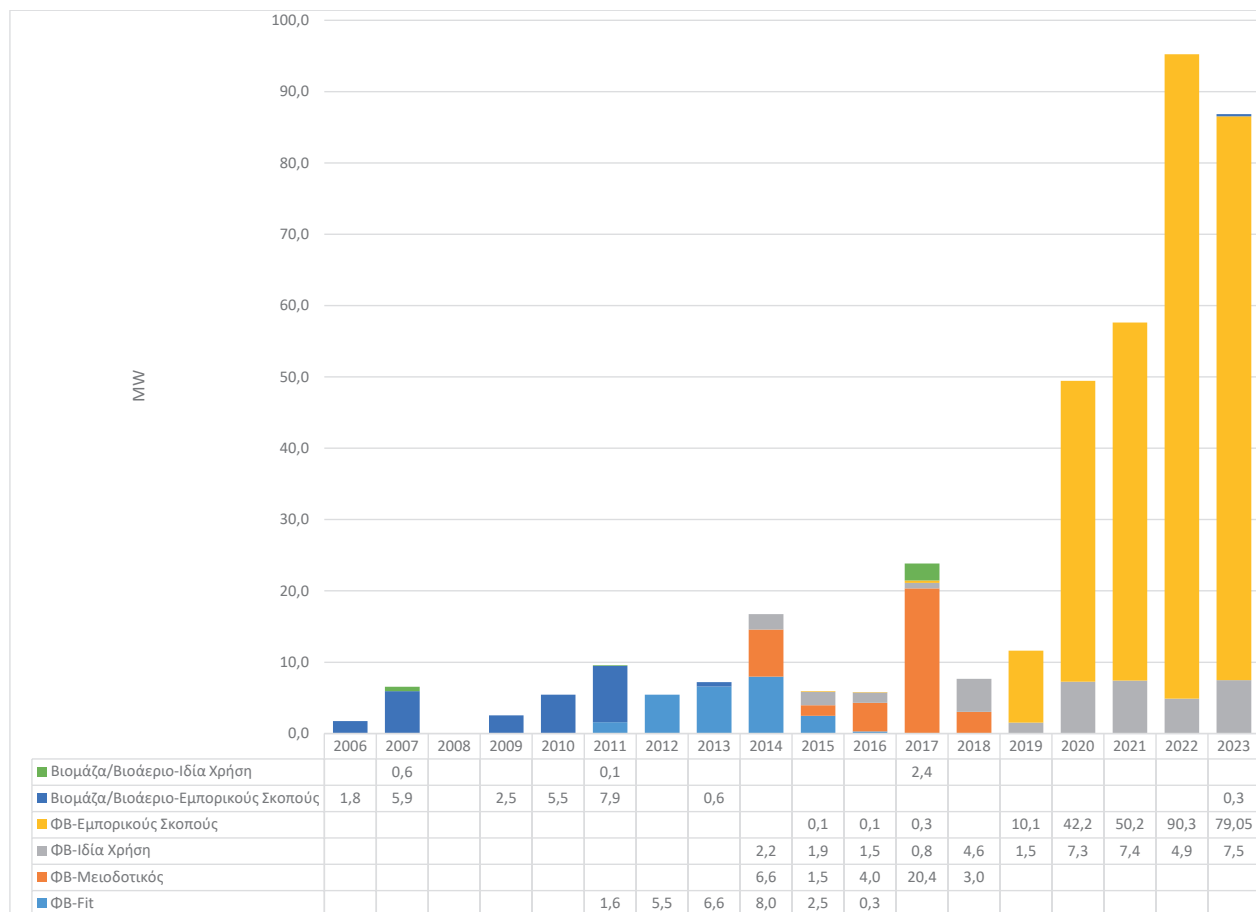
Συστήματα Βιομάζας / Βιοαερίου

Το 2023 χορηγήθηκαν τρεις (3) Εξαιρέσεις Κατασκευής σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για ιδία χρήση, με βιομάζα / βιοαέριο, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 0,77MWe και μία (1) Εξαιρέση Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για ιδία χρήση, με βιομάζα / βιοαέριο, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 0,3MWe

Τα Σχεδιαγράμματα 8 και 9, παρουσιάζουν την εγκατεστημένη ισχύ των Εξαιρέσεων Κατασκευής σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ και Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ αντίστοιχα, οι οποίες χορηγήθηκαν την περίοδο 2006 μέχρι 2023.

Σχεδιαγράμμα 8 - Ισχύς (MW) εξαιρέσεων από άδεια κατασκευής ΑΠΕ για την περίοδο 2006 – 2023

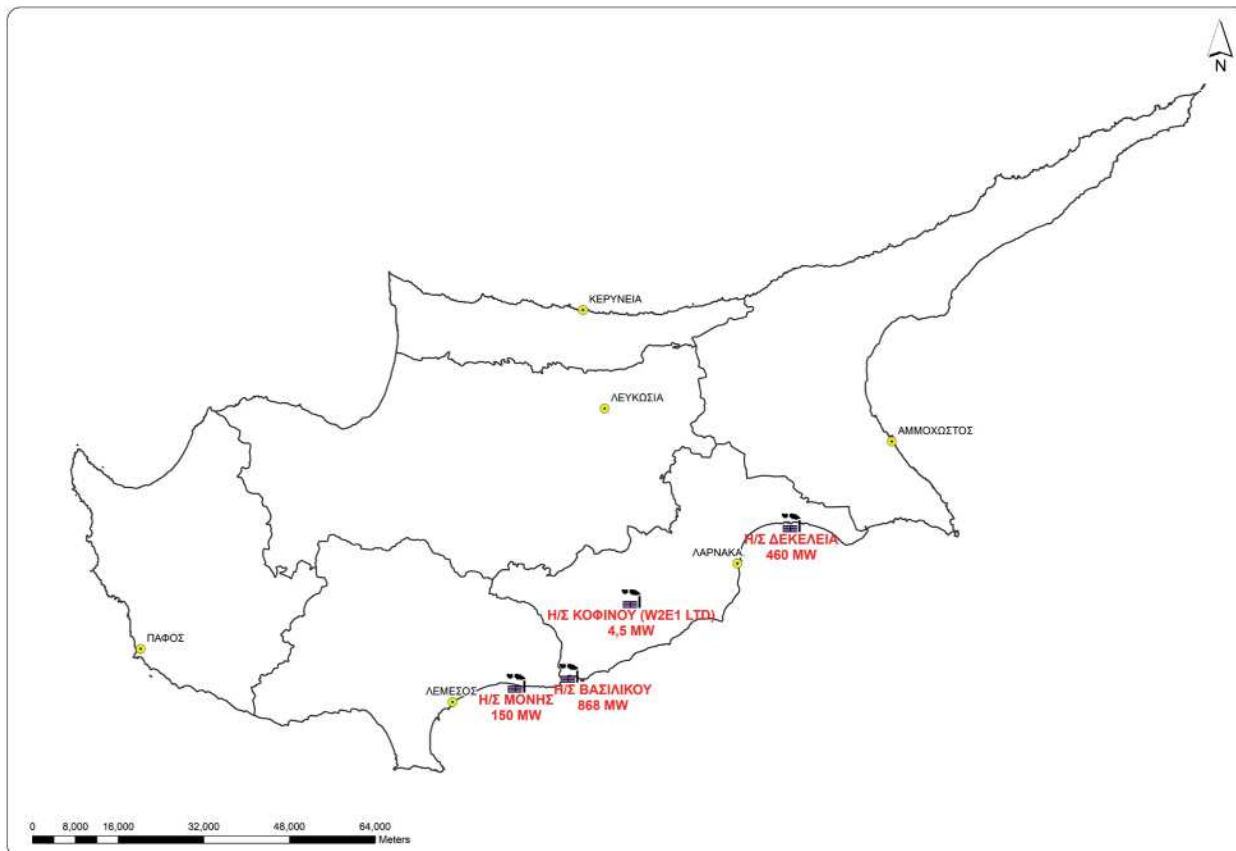

Σχεδιάγραμμα 9 - Ισχύς (MW) εξαιρέσεων από άδεια λειτουργίας (ΑΠΕ) που εκδόθηκαν την περίοδο 2006 – 2023

Εγκατεστημένη ισχύς σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού

Συμβατικές Μονάδες

Η συνολική εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύς συμβατικών μονάδων για εμπορικούς σκοπούς έχει αυξηθεί κατά το έτος 2023, και έχει διαμορφωθεί στα 1482,5MWe. Η γεωγραφική κατανομή των συμβατικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής εμπορικής χρήσης παρουσιάζεται στο Σχεδιάγραμμα 10.

Σχεδιάγραμμα 10 - Παραστατική παρουσίαση και γεωγραφική κατανομή εγκατεστημένων συμβατικών μονάδων για εμπορική χρήση μέχρι το 2023

Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των συμβατικών μονάδων για ίδια χρήση και εφεδρικούς σκοπούς και των αυτόνομων συστημάτων αυτοπαραγωγής έχει αυξηθεί κατά το έτος 2023, και έχει διαμορφωθεί στα 303,1MWe.

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των αιολικών πάρκων για εμπορικούς σκοπούς δεν έχει διαφοροποιηθεί κατά το έτος 2023, παραμένει στα 157,5MWe, ως είχε και το προηγούμενο έτος 2022.

Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς φωτοβολταϊκών συστημάτων για εμπορικούς σκοπούς έχει αυξηθεί κατά το έτος 2023, και έχει διαμορφωθεί στα 358,4MWe.

Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων για ίδια χρήση, εκτός των συστημάτων με τη μέθοδο συμψηφισμού μετρήσεων, έχει αυξηθεί κατά το έτος 2023, και έχει διαμορφωθεί στα 59,24MWe.

Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των αυτόνομων φωτοβολταϊκών συστημάτων αυτοπαραγωγής έχει αυξηθεί κατά το έτος 2023, και έχει διαμορφωθεί στα 2,08MWe.

Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των σταθμών βιομάζας/βιοαερίου για εμπορικούς σκοπούς έχει μειωθεί κατά το έτος 2023 και έχει διαμορφωθεί στα 4,18MWe.

Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς σταθμών βιομάζας/βιοαερίου για ίδια χρήση έχει αυξηθεί κατά το έτος 2023 και έχει διαμορφωθεί στα 5,6MWe.

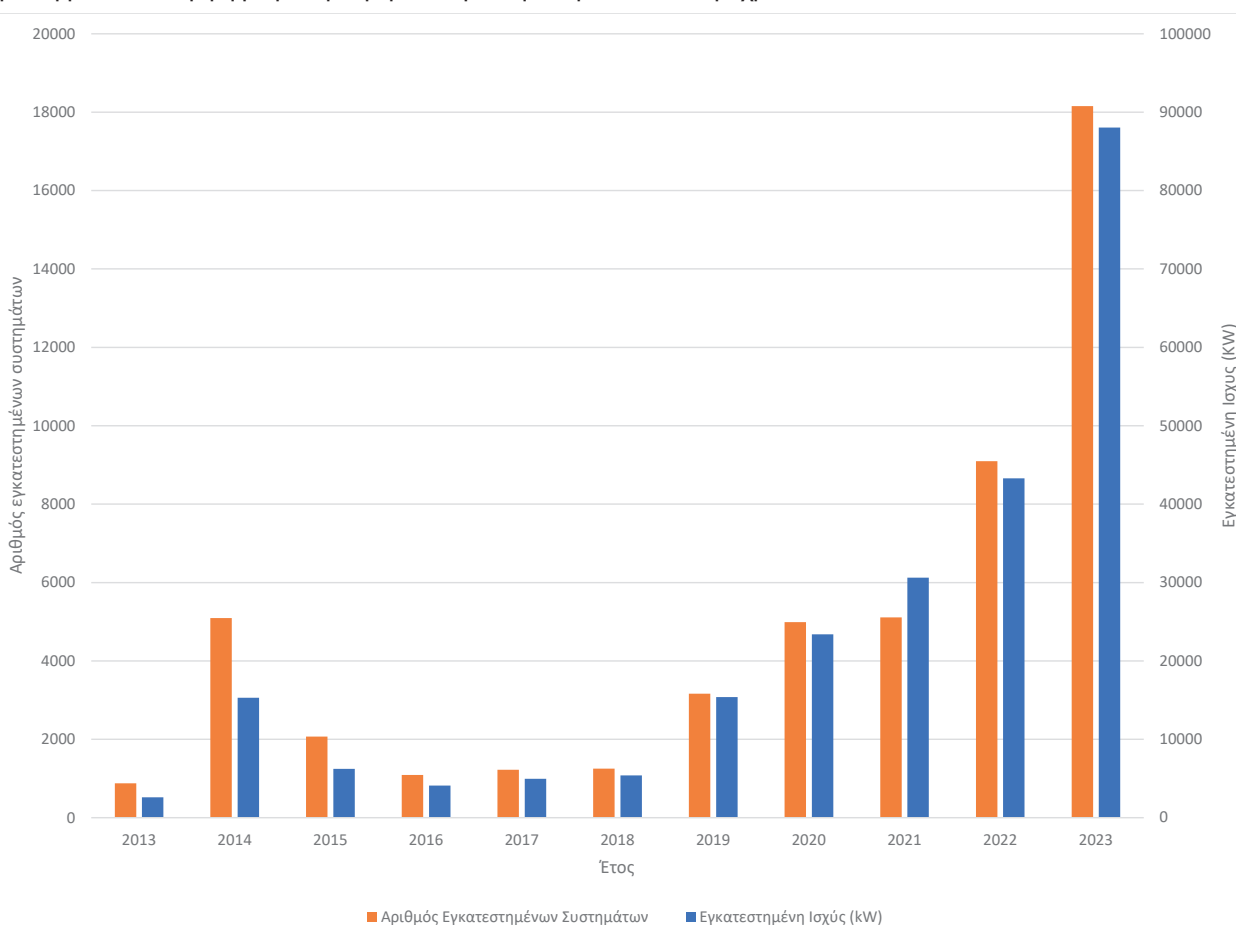
Φωτοβολταϊκά συστήματα με τη μέθοδο συμψηφισμού μετρήσεων

Ο συμψηφισμός μετρήσεων απευθύνεται σε όλους τους καταναλωτές στα υποστατικά των οποίων γίνεται εγκατάσταση μικρού φωτοβολταϊκού συστήματος με ισχύ μέχρι και 10kW_e. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή γίνεται συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από το φωτοβολταϊκό σύστημα που είναι εγκατεστημένο στο υποστατικό και εγχέεται στο δίκτυο και της εισαγόμενης από το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, για την κάλυψη των αναγκών του υποστατικού.

Κατά το έτος 2023, έχει διεκπεραιωθεί η εγκατάσταση 18.155 φωτοβολταϊκών συστημάτων, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 88,05MWe.

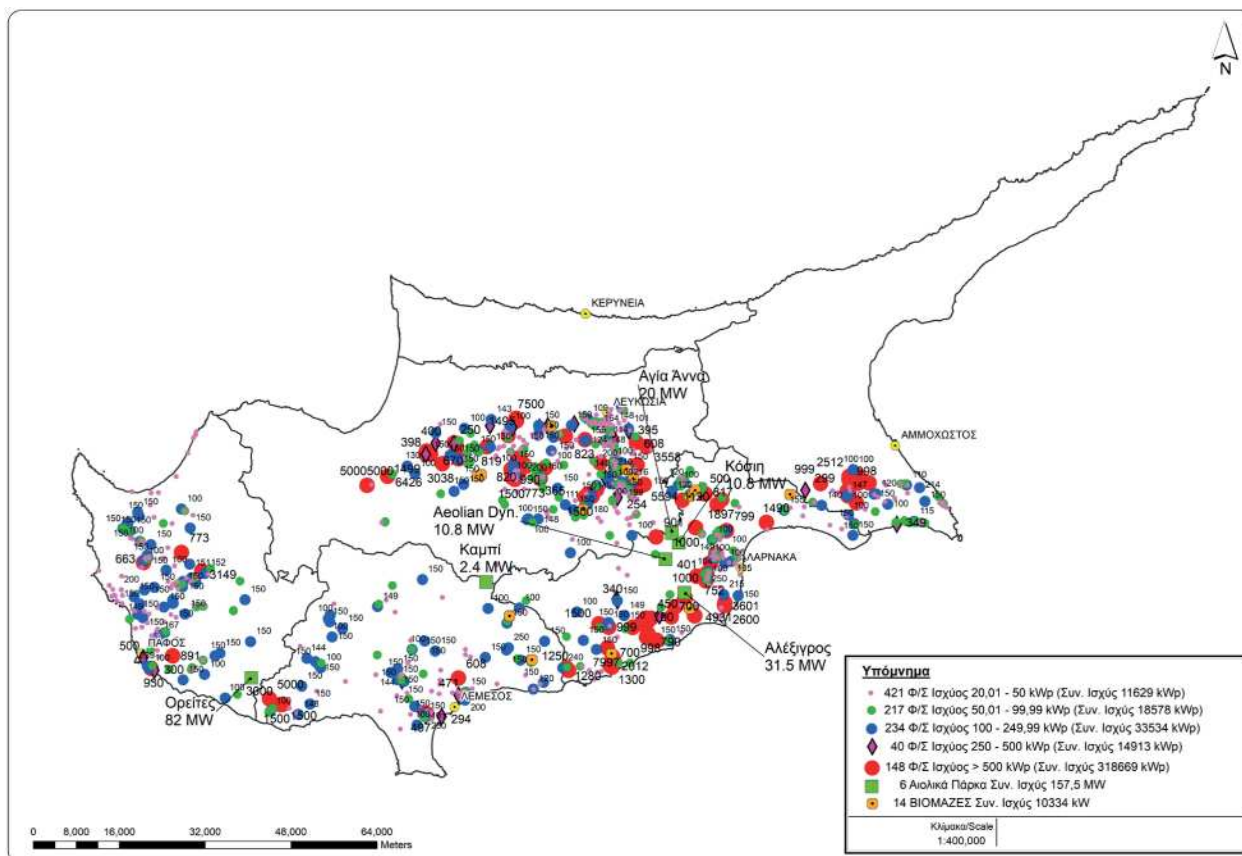
Η συνολική εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων της κατηγορίας συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering) κατά το έτος 2023 είναι 239,8MWe.

Το Σχεδιάγραμμα 11, παρουσιάζει τον αριθμό και την ισχύ των εγκατεστημένων φωτοβολταϊκών συστημάτων με τη μέθοδο συμψηφισμού μετρήσεων για την περίοδο 2013 μέχρι 2023.

Σχεδιάγραμμα 11 - Αριθμός εγκατεστημένων συστημάτων και εγκατεστημένη ισχύς (kW) συστημάτων net-metering για τα έτη 2013 – 2023

Το Σχεδιάγραμμα 12 απεικονίζει τη γεωγραφική κατανομή των εγκατεστημένων μονάδων ΑΠΕ, ισχύος μεγαλύτερης από 20kW_p, μέχρι το 2023, καθώς και την ομοιόμορφη κατανομή των μονάδων ΑΠΕ στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σχεδιάγραμμα 12 - Παραστατική παρουσίαση και γεωγραφική κατανομή εγκατεστημένων μονάδων ΑΠΕ ισχύος μεγαλύτερης από 20kWp μέχρι το 2023

Αρχείο αιτήσεων αδειοδότησης και εκδοθεισών αδειών

Όλοι οι κατάλογοι των αιτήσεων των αδειών και εξαιρέσεων καθώς και των εκδοθεισών αδειών και εξαιρέσεων είναι δημοσιευμένοι στην ιστοσελίδα της ΠΑΕΚ.

Στοιχεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας κατά το 2023

Μέγιστη συνολική παραγωγή ισχύος και ηλεκτρικής ενέργειας

Η μέγιστη ζήτηση ηλεκτρικής ισχύος για το έτος 2023 σημειώθηκε στις 24 Ιουλίου 2023. Η μέγιστη συνολική παραγωγή ισχύος ανήλθε στα 1233 MW.

Συνολική παραγωγή ενέργειας (GWh)

Αναφορικά με την καταγεγραμμένη συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, κατά το έτος 2023, έχουν καταγραφεί τα ακόλουθα σημαντικά στοιχεία:

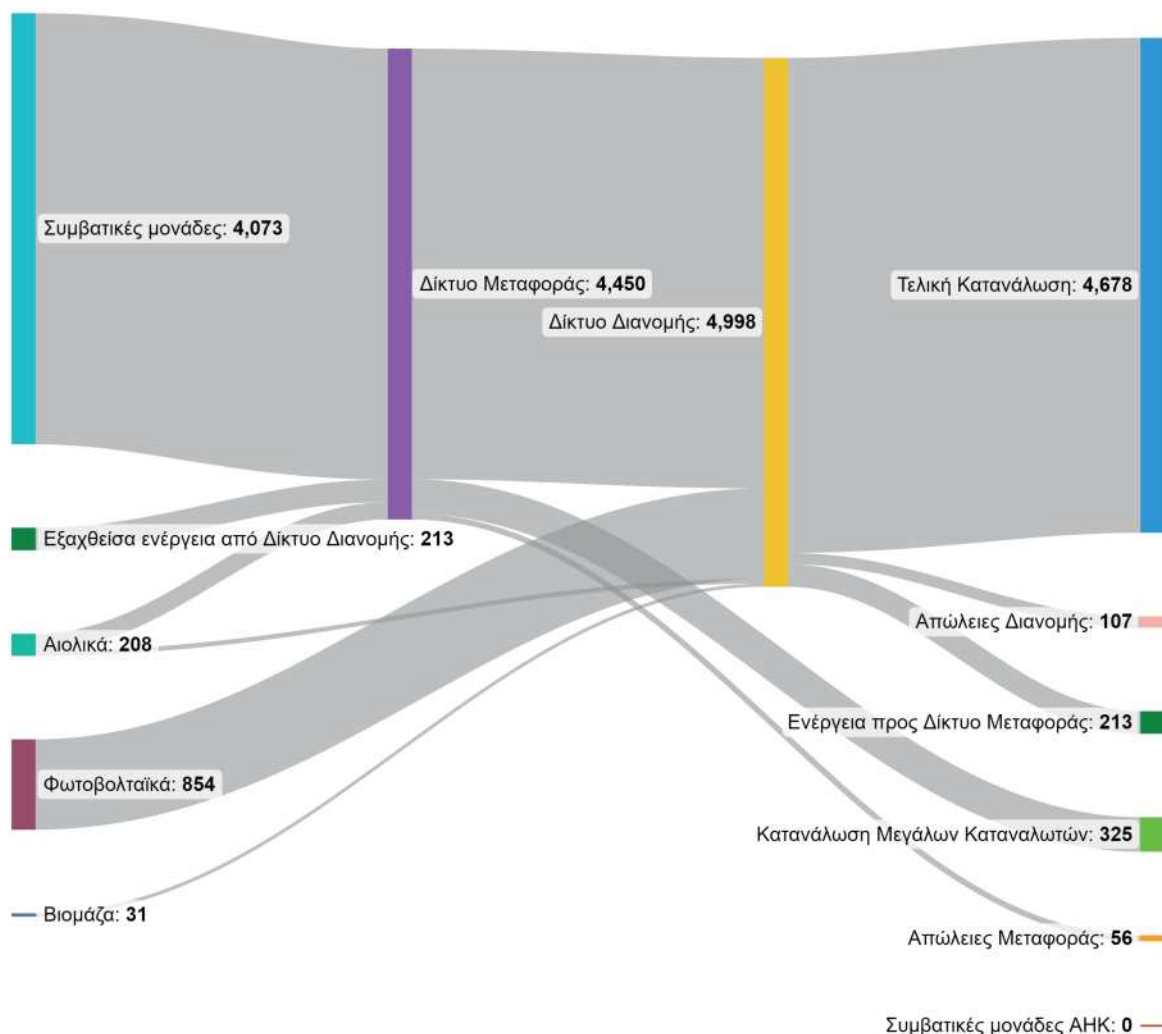
- ▶ Το σύνολο της μεικτής παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας έφθασε στις 5.080.710 MWh.
- ▶ Η συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές μονάδες ανήλθε στις 3.986.447 MWh.
- ▶ Η συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ανήλθε στις 1.094.263 MWh.
- ▶ Η ενέργεια από συμβατικές μονάδες που εισήλθε στο σύστημα μεταφοράς έφθασε στις 4.073.333 MWh.

- ▶ Η ενέργεια από μονάδες ΑΠΕ που εισήλθε στο σύστημα μεταφοράς έφθασε στις 163.998 MWh.
- ▶ Η ενέργεια από μονάδες ΑΠΕ που εισήλθε στο σύστημα διανομής έφθασε στις 930.264 MWh.
- ▶ Η ενέργεια από το σύστημα μεταφοράς που εισήλθε στο σύστημα διανομής έφθασε στις 4.068.608 MWh.
- ▶ Οι καταγραφείσες απώλειες του συστήματος μεταφοράς ανήλθαν στις 56.050 GWh, ή 1,32%, της εισερχόμενης ενέργειας στο σύστημα μεταφοράς.
- ▶ Οι καταγραφείσες απώλειες κατά τη διανομή ανήλθαν στις 106.728 MWh, ή 2,77%, της εισερχόμενης ενέργειας στο σύστημα διανομής.

Συντελεστής φορτίου

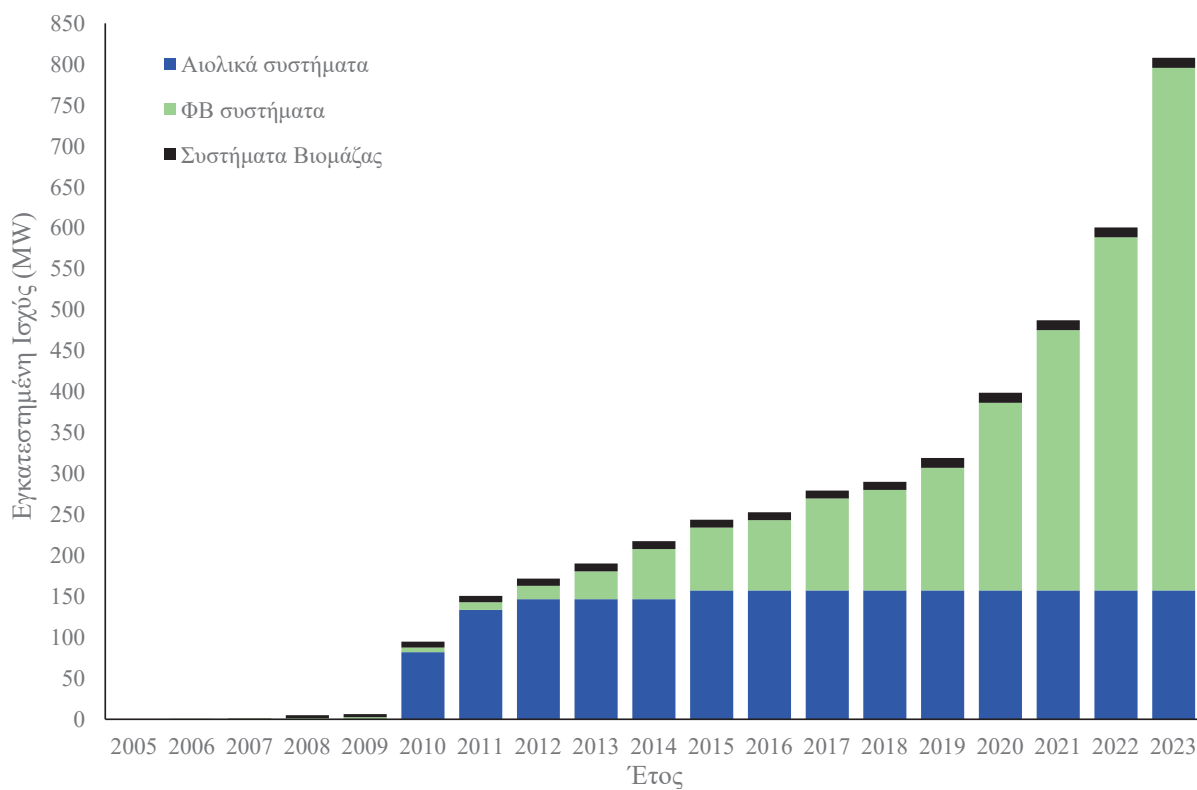
Ο ετήσιος συντελεστής φορτίου για το 2023, ήταν 47,0%, ο οποίος παρουσίασε μείωση σε σύγκριση με τον συντελεστή φορτίου για το έτος 2022 που ήταν της τάξης του 52,8%. Ο συντελεστής φορτίου υπολογίζεται ως ο λόγος της ετήσιας τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ως προς τη ετήσια ηλεκτρική ενέργεια που δύναται να παραχθεί με τη μέγιστη παραγωγή ισχύος που καταγράφηκε κατά έτος, η οποία περιλαμβάνει τη συμβατική παραγωγή και την παραγωγή ΑΠΕ.

Το Σχεδιάγραμμα 13 απεικονίζει τη συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας για το 2023.

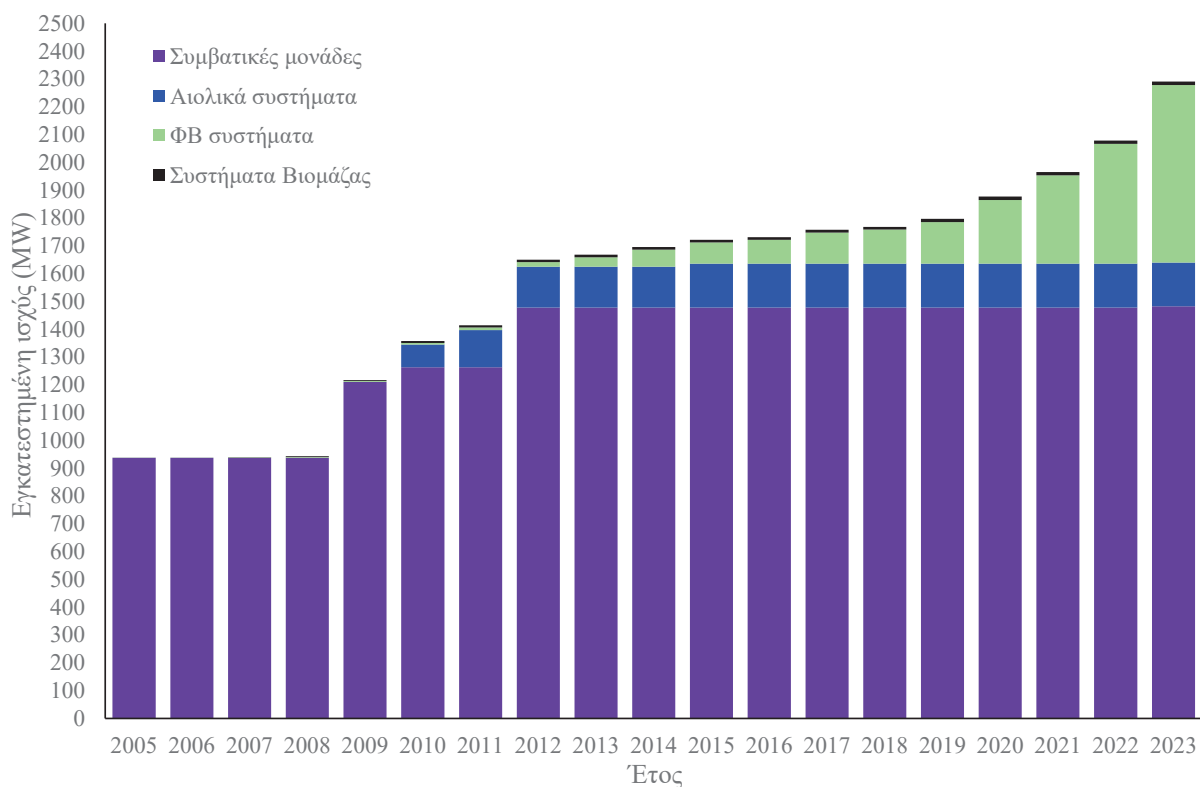

Σχεδιάγραμμα 13 - Διάγραμμα Sankey για τη συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (GWh) κατά το 2023

Τα Σχεδιαγράμματα 14 και 15 απεικονίζουν ιστορικά στοιχεία της εγκατεστημένης ισχύος μονάδων ΑΠΕ και συμβατικών μονάδων, οι οποίες είναι συνδεδεμένες στο δίκτυο. Παρατηρείται από τα σχεδιαγράμματα ότι η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των μονάδων ΑΠΕ έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Το 2023, η εγκατεστημένη ισχύς των μονάδων ΑΠΕ έχει φτάσει το 35% της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος όλων των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο.

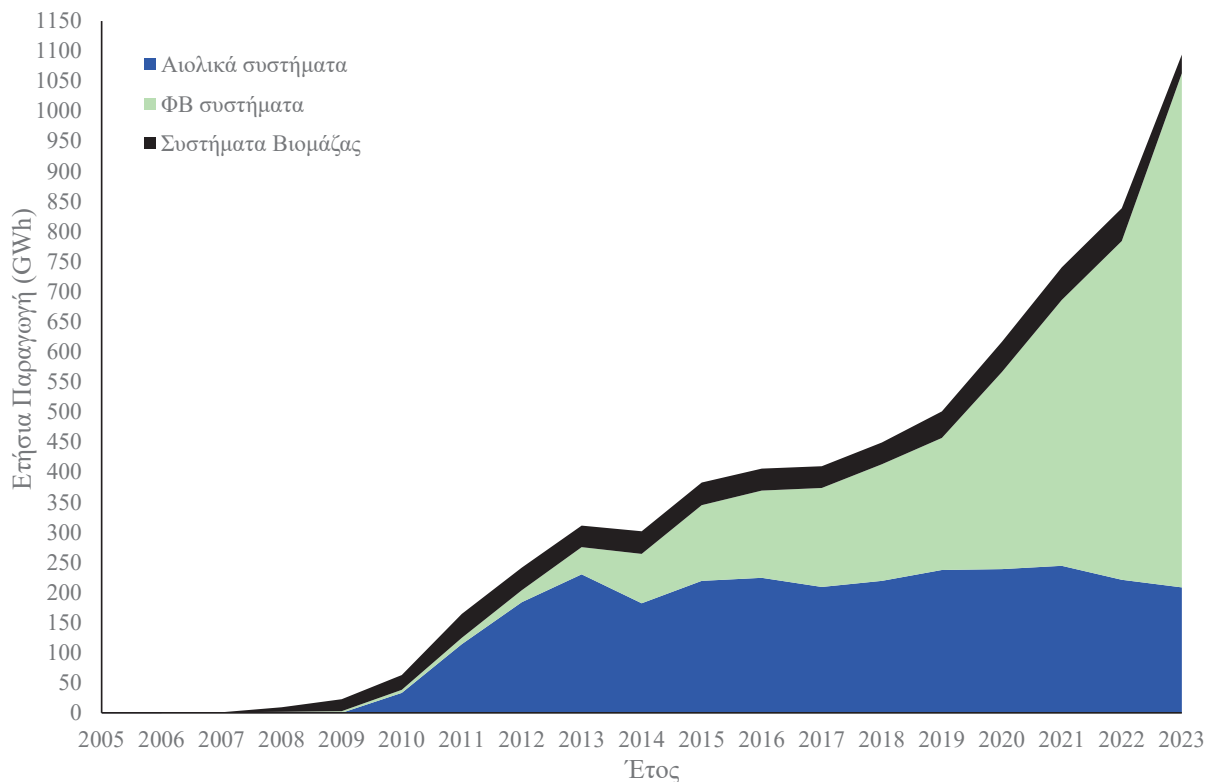

Σχεδιάγραμμα 14 - Ετήσια εγκατεστημένη ισχύς (MW) ΑΠΕ

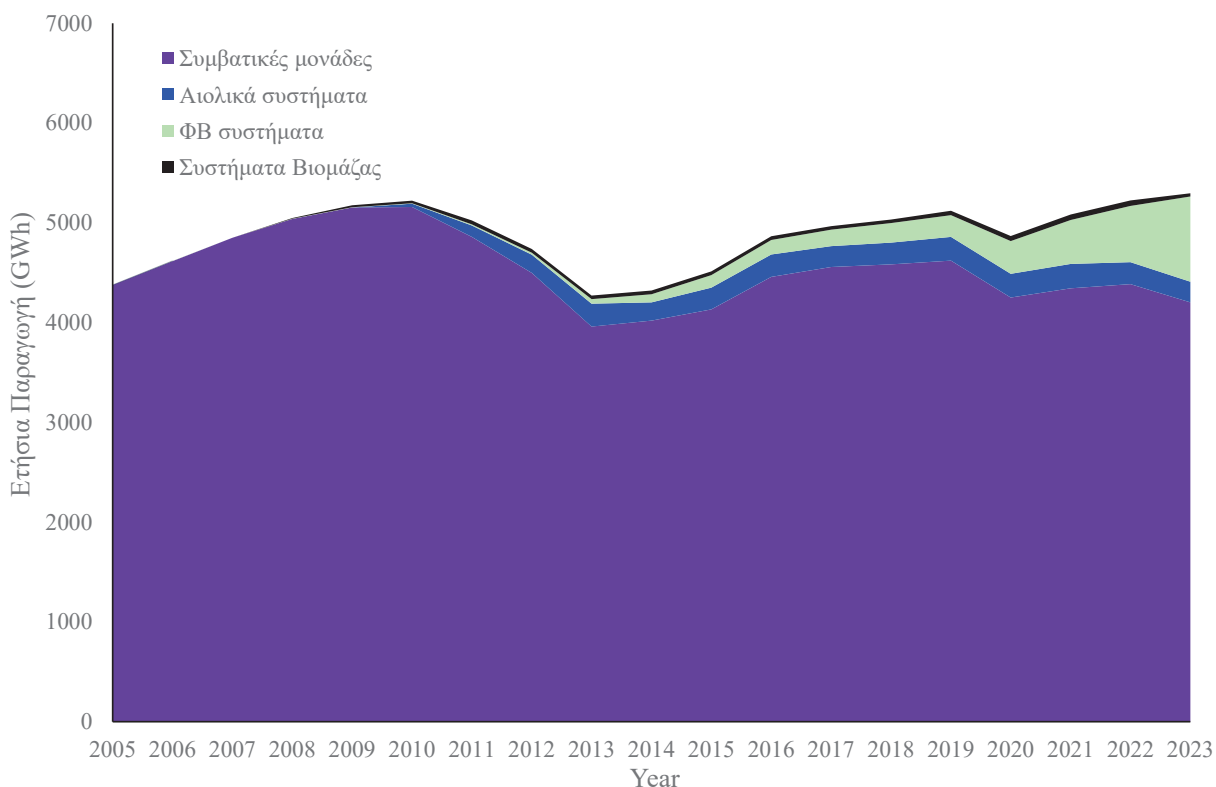

Σχεδιάγραμμα 15 - Ετήσια εγκατεστημένη ισχύς (MW) ΑΠΕ και συμβατικών μονάδων

Τα Σχεδιαγράμματα 16 και 17 απεικονίζουν ιστορικά στοιχεία παραγωγής από ΑΠΕ και συμβατικές μονάδες, οι οποίες είναι συνδεδεμένες στο δίκτυο. Παρατηρείται από τα σχεδιαγράμματα ότι η συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες ΑΠΕ έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Το 2023, η ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες ΑΠΕ έχει φτάσει το 22% της συνολικής παραγωγής από όλες τις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο.

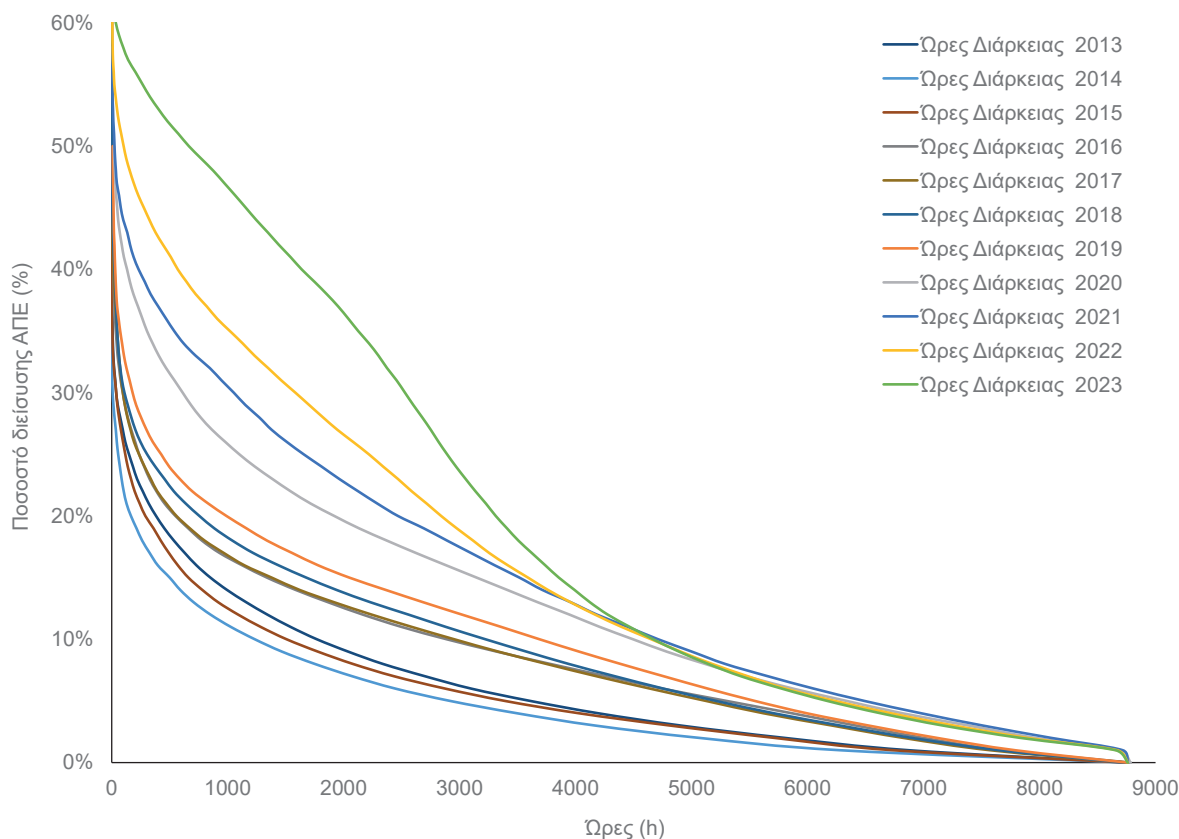

Σχεδιάγραμμα 16 - Ετήσια παραγωγή (GWh) ΑΠΕ

Σχεδιάγραμμα 17 - Ετήσια παραγωγή (GWh) ΑΠΕ και συμβατικών μονάδων

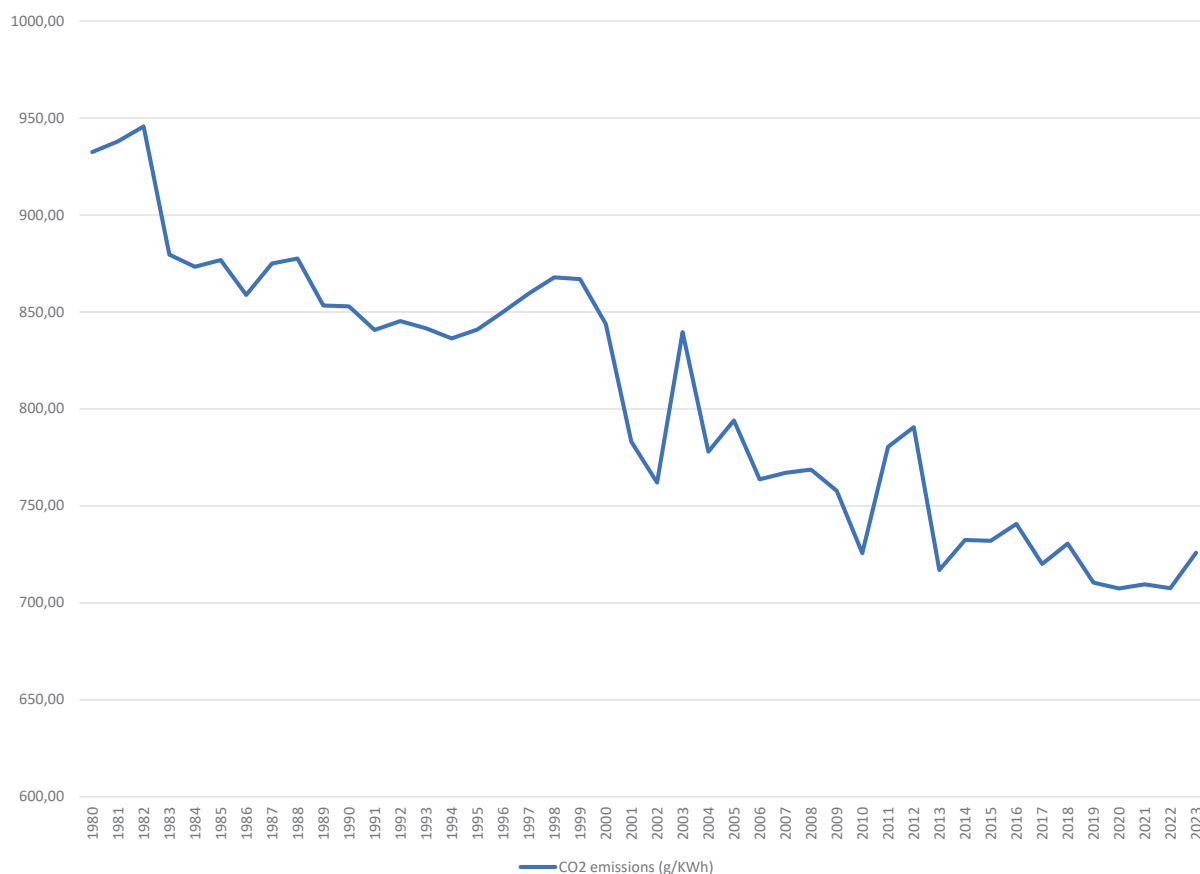
Στο Σχεδιάγραμμα 18 παρουσιάζονται οι καμπύλες διάρκειας της ποσοστιαίας διείσδυσης ΑΠΕ στο σύστημα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για την τελευταία δεκαετία.

Σχεδιάγραμμα 18 – Καμπύλες διάρκειας ποσοστιαίας διείσδυσης ΑΠΕ για 2013 - 2023

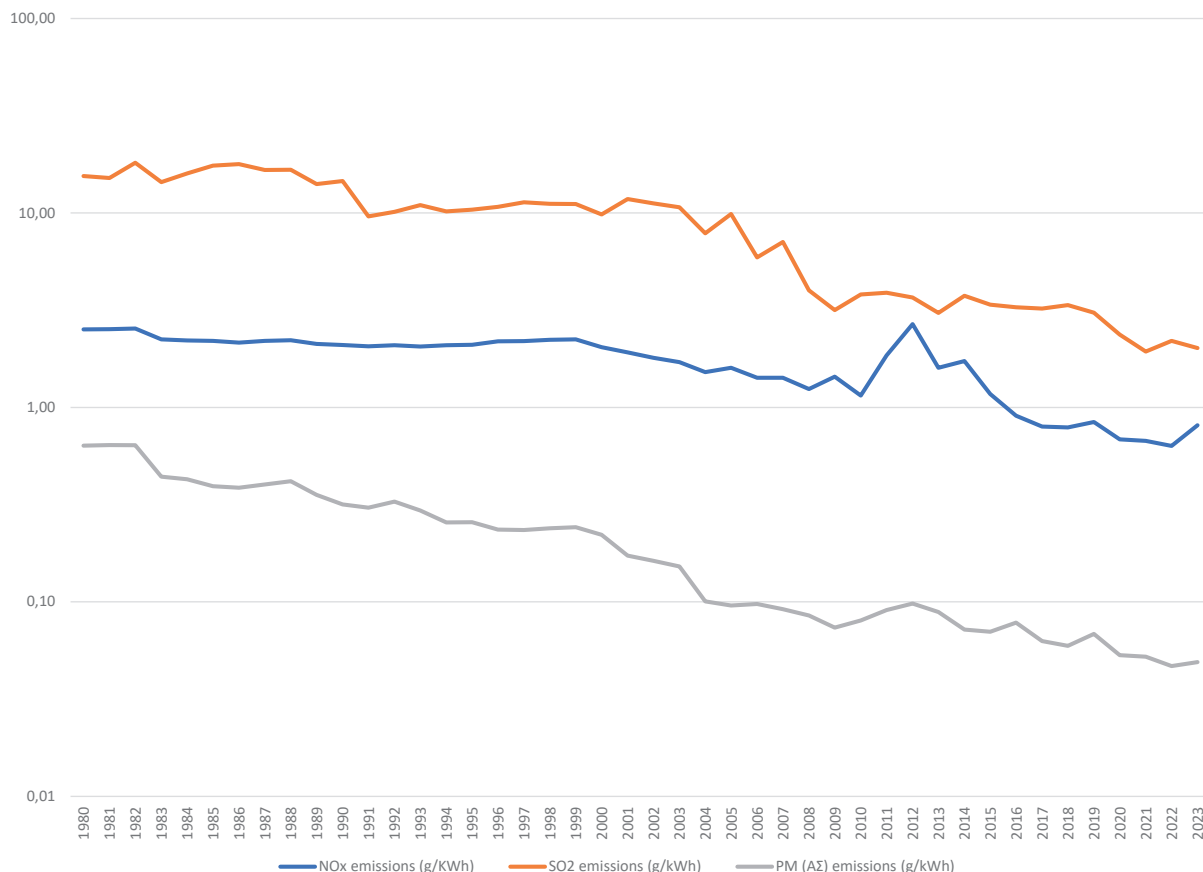
Περιβαλλοντικοί δείκτες σε σχέση με την ετήσια συνολική συμβατική ηλεκτροπαραγωγή

Σημαντικό αντίκτυπο, ως αποτέλεσμα της υψηλής εξάρτησης της ηλεκτροπαραγωγής του νησιού από συμβατικούς σταθμούς, αντιμετωπίζει η ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος. Για την ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων αυτών χρησιμοποιήθηκε ο περιβαλλοντικός δείκτης που σχετίζει την ετήσια εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και των ατμοσφαιρικών ρύπων, και πιο συγκεκριμένα του μονοξειδίου του άνθρακα (CO), του διοξειδίου του θείου (SO₂), των οξειδίων του αζώτου (NO_x) και των αιωρούμενων σωματιδίων (ΑΣ), από τον τομέα της συμβατικής ηλεκτροπαραγωγής μεγάλης κλίμακας στην Κυπριακή Δημοκρατία. Η ετήσια διακύμανση του περιβαλλοντικού δείκτη εκπομπών CO₂ κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας έκθεσης παρουσιάζεται στο Σχεδιάγραμμα 19.

Σχεδιάγραμμα 19 - Ετήσια διακύμανση περιβαλλοντικού δείκτη εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) σε γραμμάρια ανά κιλοβατώρα από συμβατικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής μεγάλης κλίμακας

Για σκοπούς ευκολότερης σύγκρισης, στο Σχεδιάγραμμα 20 απεικονίζεται σε κοινούς άξονες λογαριθμικής κλίμακας η ετήσια διακύμανση των περιβαλλοντικών δεικτών εκπομπής SO₂, NO_x και ΑΣ, κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας έκθεσης.

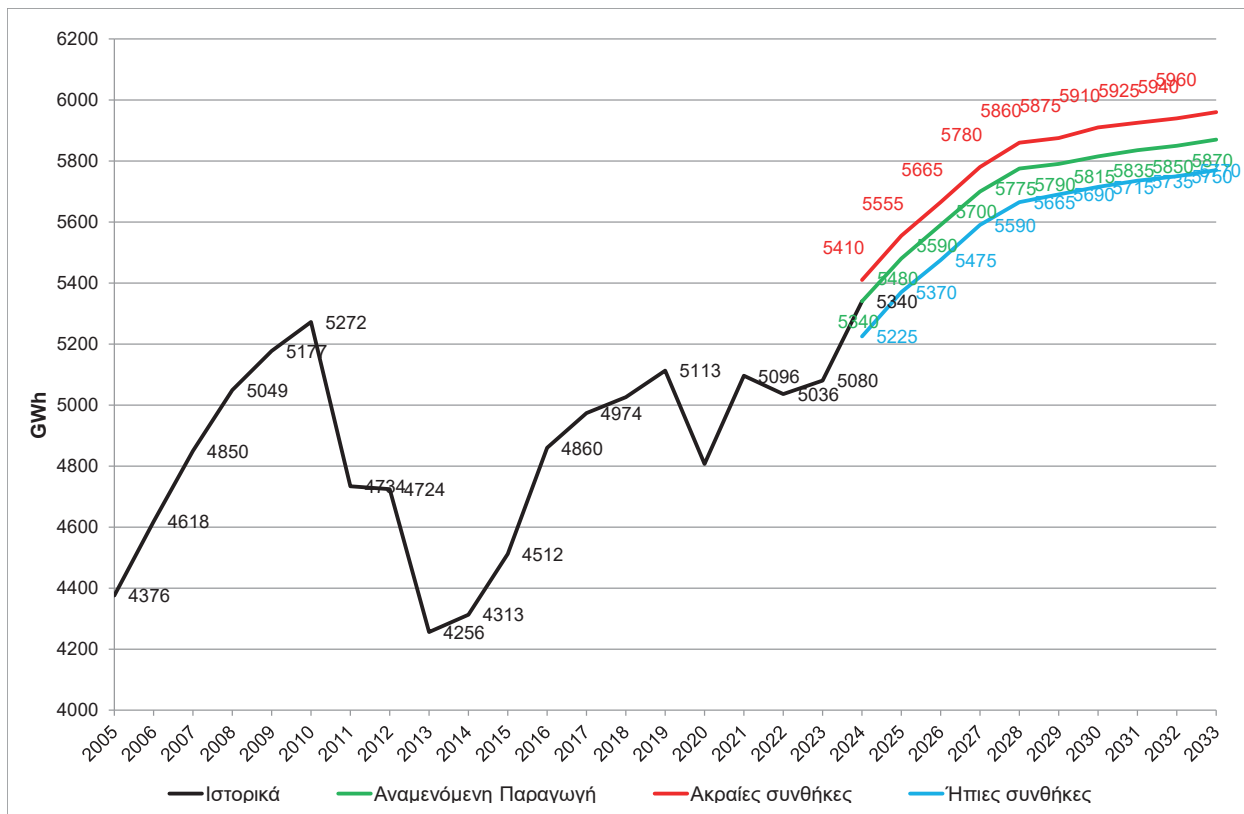

Σχεδιάγραμμα 20 - Ετήσια διακύμανση περιβαλλοντικών δεικτών εκπομπών ΑΣ, SO₂, NO_x σε γραμμάρια ανά κιλοβατώρα από συμβατικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής μεγάλης κλίμακας (λογαριθμική κλίμακα)

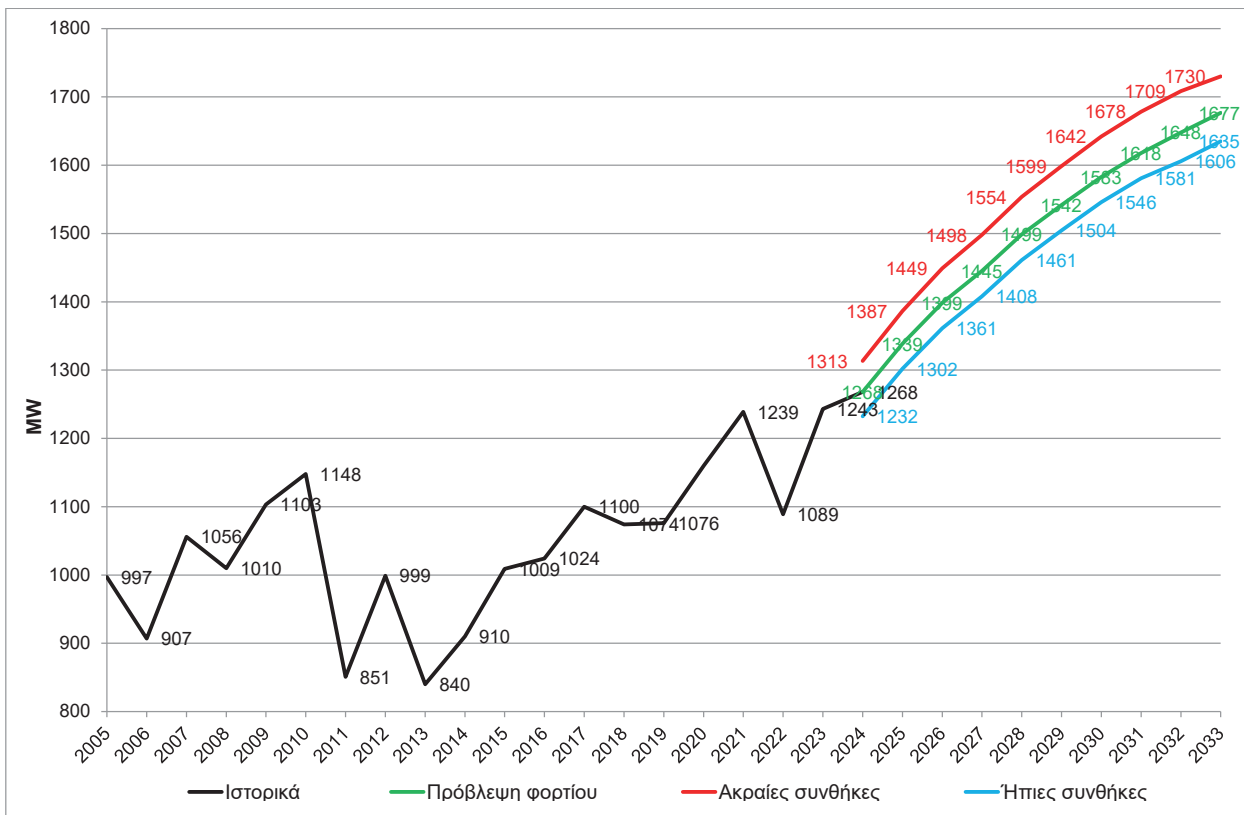
Εγκεκριμένη πρόβλεψη μέγιστης συνολικής ισχύος (MW) και συνολικής παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (GWh) για την περίοδο 2024 - 2033

Τα Σχεδιαγράμματα 21 και 22 παρουσιάζουν την εγκεκριμένη πρόβλεψη συνολικής παραγόμενης ενέργειας (GWh) και μέγιστης συνολικής ισχύος (MW) για την περίοδο 2024-2033.

Το πάνω όριο αντιπροσωπεύει την αναμενόμενη ζήτηση σε ακραίες συνθήκες, δηλαδή σε συνθήκες παρατεταμένου καύσωνα το καλοκαίρι και χαμηλών θερμοκρασιών τον χειμώνα. Το κάτω όριο αντιπροσωπεύει την αναμενόμενη ζήτηση σε συνθήκες ήπιων θερμοκρασιών.

Σχεδιάγραμμα 21 - Εγκριμένη πρόβλεψη συνολικής παραγόμενης ενέργειας (GWh) 2024 - 2033

Σχεδιάγραμμα 22 - Εγκριμένη πρόβλεψη μέγιστης συνολικής ισχύος (MW) 2024 - 2033

Επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας

Η ΡΑΕΚ, σύμφωνα με τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2021 έως 2023, έχει την ευθύνη για την επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο, την αξιοπιστία και ασφάλεια του συστήματος παραγωγής, μεταφοράς και διανομής, καθώς και για την ποιότητα της παροχής ηλεκτρισμού. Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί συστηματικά την επάρκεια, ποιότητα και αξιοπιστία της παροχής ηλεκτρισμού και, οποτεδήποτε διαπιστώσει τυχόν ελλείμματα, ενημερώνει σχετικά τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο οποίος, μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ και τον ΔΣΜΚ, λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα με βάση τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2021 έως 2023.

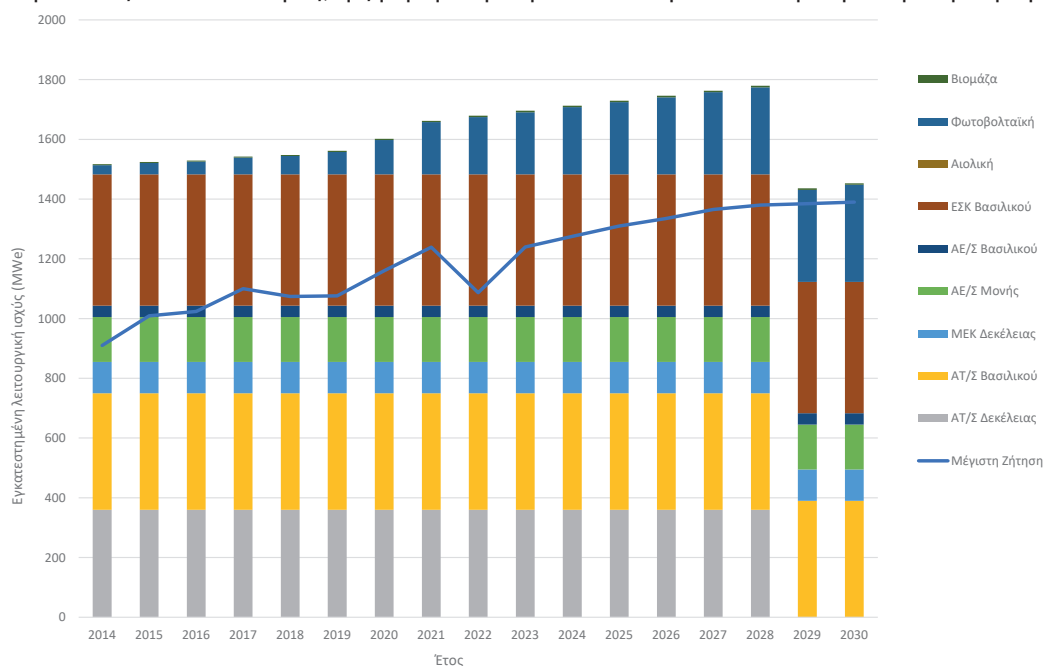
Με βάση τη βιβλιογραφία, υπάρχουν αρκετοί δείκτες οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αξιολογηθεί η επάρκεια ισχύος ενός ηλεκτρικού συστήματος. Οι εν λόγω δείκτες μπορούν να διαχωριστούν σε δυο βασικές κατηγορίες όπως:

- ▶ αιτιοκρατικοί δείκτες, και
- ▶ στοχαστικοί δείκτες.

Οι αιτιοκρατικοί δείκτες αξιολογούν την ικανότητα του ηλεκτρικού συστήματος να παρέχει ικανοποιητική εγκατεστημένη ισχύ, χωρίς όμως να λαμβάνεται υπόψη η καθημερινή του λειτουργία. Οι στοχαστικοί δείκτες λαμβάνουν υπόψη τη λειτουργία του ηλεκτρικού συστήματος, και στηρίζονται, π.χ., στην αναμενόμενη απώλεια φορτίου και στην αναμενόμενη μη εξυπηρετηθείσα ενέργεια. Ο υπολογισμός των στοχαστικών δεικτών προϋποθέτει ανάλυση της λειτουργίας του ηλεκτρικού συστήματος, μέσω προσομοιώσεων του συστήματος ηλεκτροπαραγωγής.

Στο Σχεδιάγραμμα 23 παρουσιάζεται η εγκατεστημένη λειτουργική ισχύς των υφιστάμενων μονάδων παραγωγής κατά την στιγμή της μέγιστης ζήτησης του συστήματος. Το συγκεκριμένο σχεδιάγραμμα δεν λαμβάνει υπόψη τη λειτουργία του συστήματος όπως τις προγραμματισμένες συντηρήσεις των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής, τις απρόβλεπτες βλάβες των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής αλλά και τη διακύμανση της ζήτησης και την πιθανή είσοδο νέων μονάδων στο σύστημα.

Όπως παρουσιάζεται στο Σχεδιάγραμμα 23, κατά την περίοδο της μέγιστης ζήτησης, υπό την προϋπόθεση ότι όλες οι μονάδες είναι διαθέσιμες, η ζήτηση θα μπορεί να καλυφθεί από την υφιστάμενη παραγωγή.

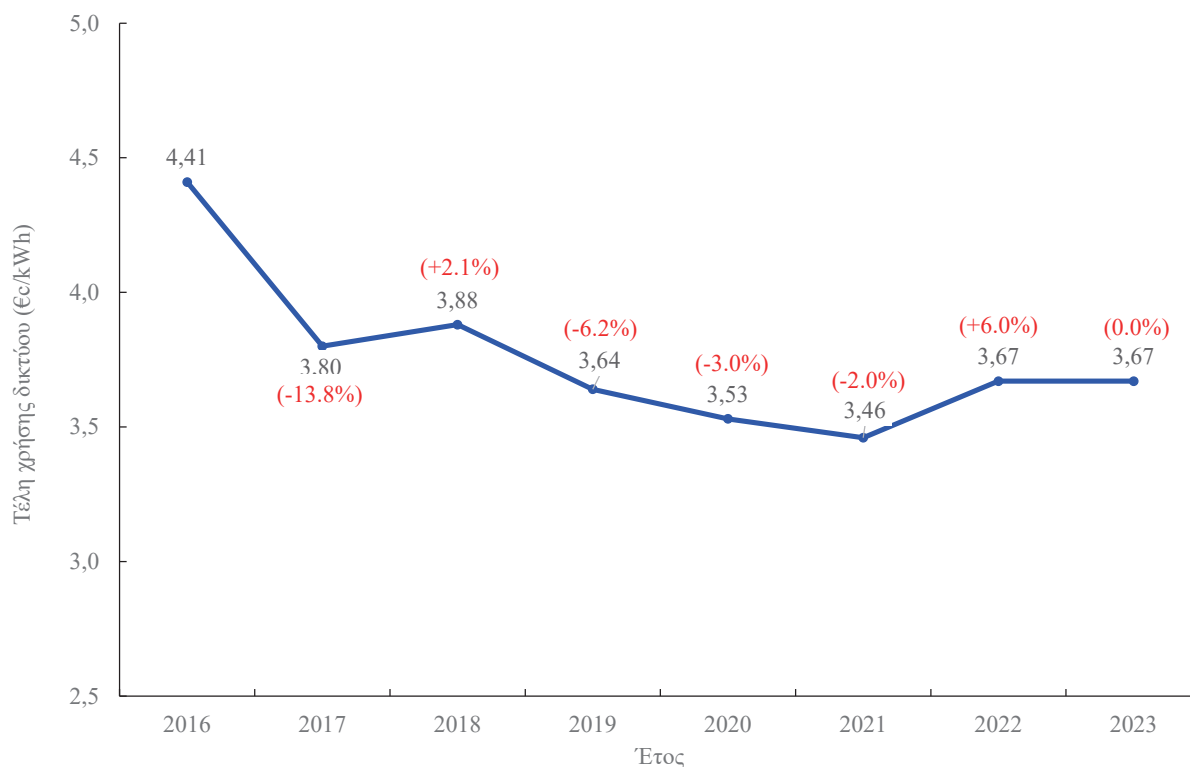
Σχεδιάγραμμα 23 - Επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας

Τιμές ηλεκτρικής ενέργειας

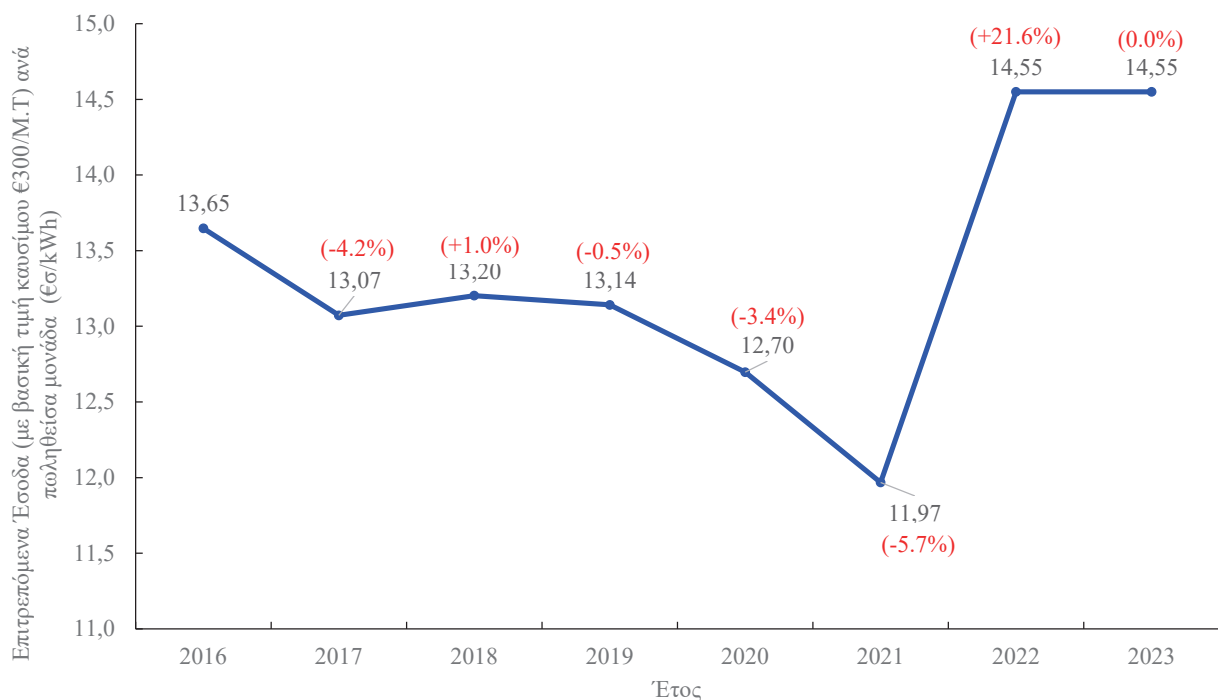
Στα Σχεδιαγράμματα 24, 25 και 26 παρουσιάζονται ιστορικά στοιχεία για κάθε ένα από τα έτη 2016 μέχρι και 2023 (σε €/kWh):

- ▶ τα τέλη χρήσης δικτύου για καταναλωτές συνδεδεμένους στη Χαμηλή Τάση (περιλαμβάνει τη διατίμηση χρήσης συστήματος μεταφοράς, διατίμηση χρήσης συστήματος διανομής μέσης τάσης, διατίμηση χρήσης συστήματος διανομής χαμηλής τάσης, διατίμηση για την ανάκτηση των δαπανών του ΔΣΜΚ και τη διατίμηση επικουρικών υπηρεσιών και μακροχρόνιας εφεδρείας,
- ▶ τα επιτρεπόμενα έσοδα της ΑΗΚ ανά πωληθείσα μονάδα,
- ▶ η μέση τιμή της βασικής διατίμησης χονδρικής (Δ-Χ) ανά εξαχθείσα μονάδα.

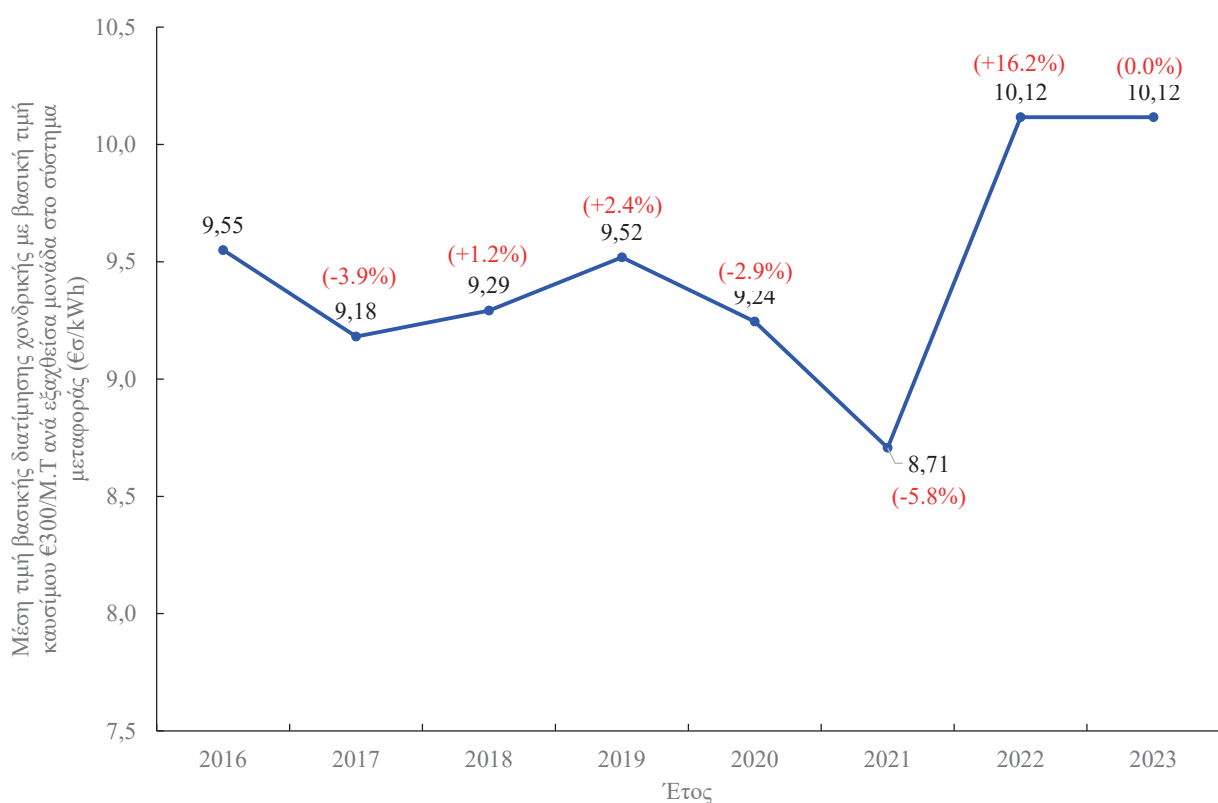
Σημειώνεται ότι από το 2017 έχουν τεθεί σε ισχύ ρυθμιζόμενες διατιμήσεις ηλεκτρισμού της ΑΗΚ, οι οποίες βασίζονται στη δήλωση ρυθμιστικής πρακτικής και μεθοδολογία διατιμήσεων ηλεκτρισμού (Ρυθμιστική Απόφαση 02/2015, ΚΔΠ 208/2015), μέχρι το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού από την οποία περίοδο, θα τεθεί σε πλήρη ισχύ η ρυθμιστική πρακτική και μεθοδολογία διατιμήσεων ηλεκτρισμού (Ρυθμιστική Απόφαση 01/2021, ΚΔΠ 359/2021).

Σχεδιάγραμμα 24 - Τέλη χρήσης δικτύου για καταναλωτές συνδεδεμένους στη χαμηλή τάση, για τα έτη 2016 μέχρι 2023

Σχεδιάγραμμα 25 - Επιτρεπόμενα έσοδα της ΑΗΚ ανά πωληθείσα μονάδα, για τα έτη 2016 μέχρι 2023

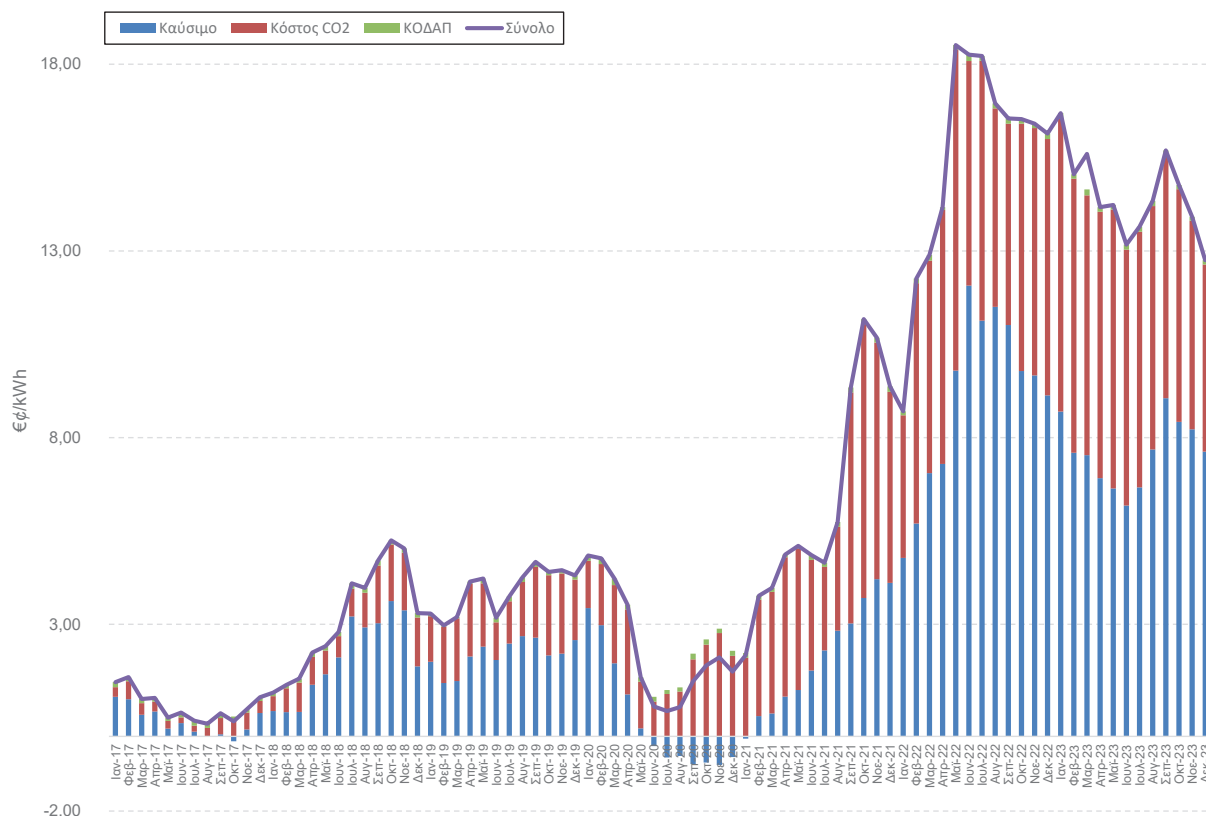

Σχεδιάγραμμα 26 - Μέση τιμή βασικής διατίμησης χονδρικής, για τα έτη 2016 μέχρι 2023

Στα ακόλουθα σχεδιαγράμματα παρουσιάζονται τα στοιχεία που αφορούν την τελική τιμή ηλεκτρισμού για διάφορες κατηγορίες διατιμήσεων (που συμπεριλαμβάνει το κόστος καυσίμου και δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ άνω των €300/M.T.), αλλά και τα στοιχεία που επηρεάζουν το ύψος των διατιμήσεων.

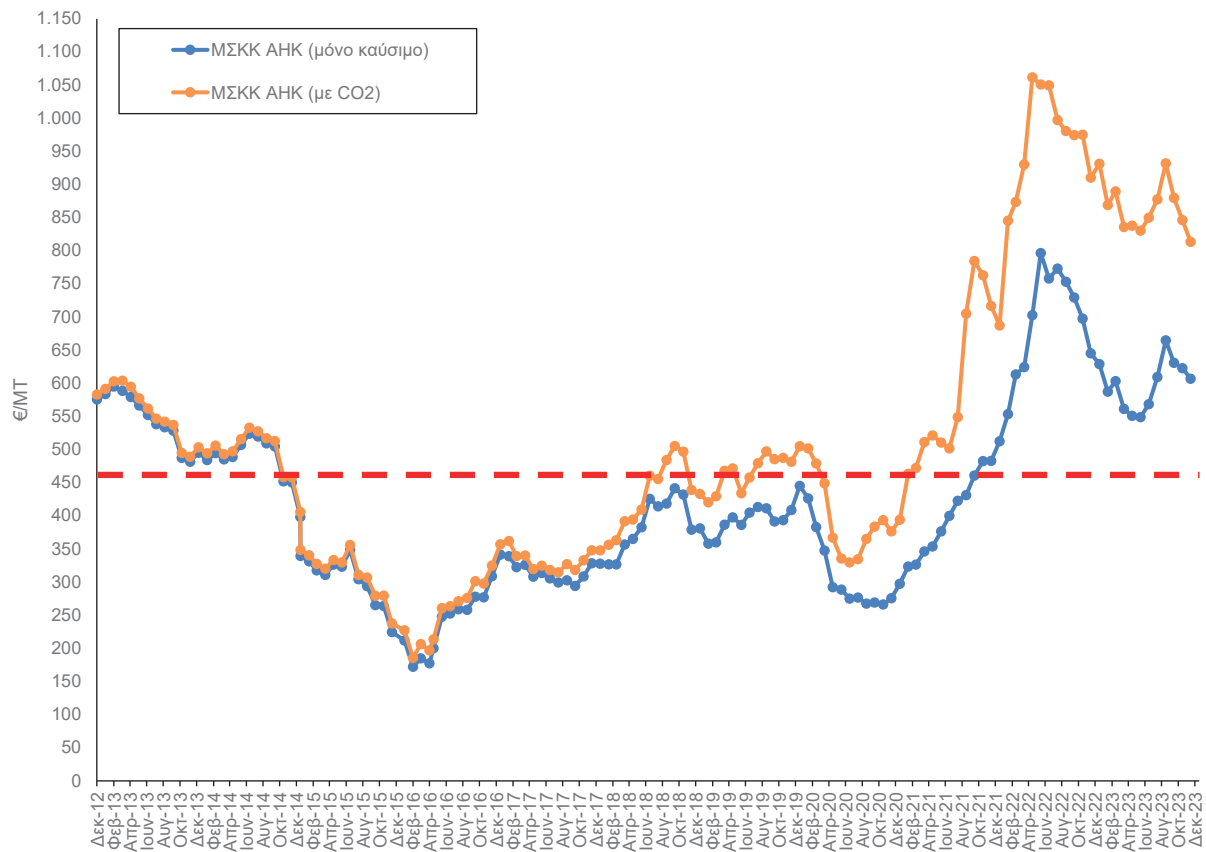
Στο Σχεδιάγραμμα 27 παρουσιάζεται ανάλυση της αναπροσαρμογής τιμής καυσίμου (€/kWh) που χρεώθηκε ανά μία κιλοβατώρα στα τιμολόγια των καταναλωτών χαμηλής τάσης από τον Ιανουάριο 2017 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023, σε καύσιμο, κόστος αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών CO₂, και κόστος ΚΟΔΑΠ (Κυπριακός

Οργανισμός Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών). Από τον Ιούνιο του 2020 μέχρι και τον Ιανουάριο του 2021 η αναπροσαρμογή για το κόστος καυσίμου ήταν αρνητική αφού το κόστος καυσίμου ήταν χαμηλότερο από 300 €/Μ.Τ.

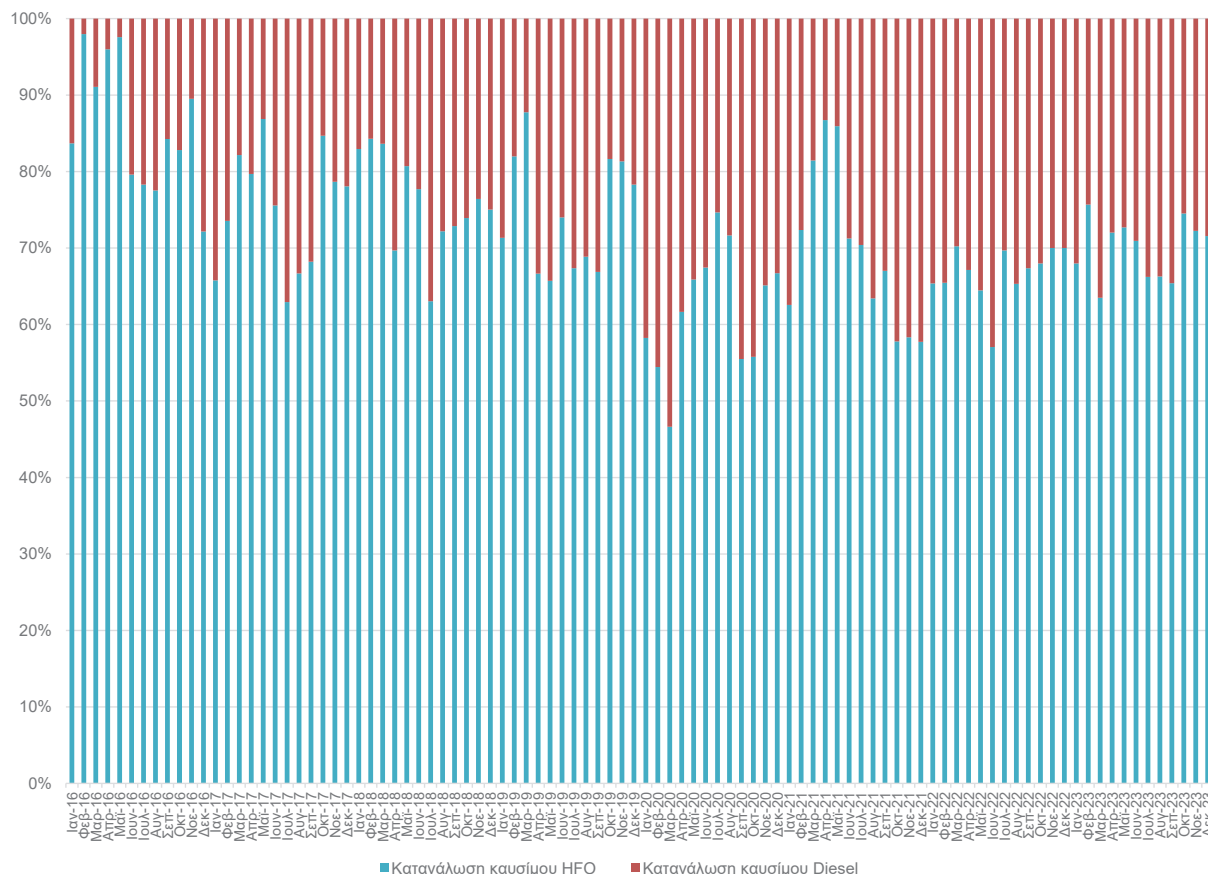
Σχεδιάγραμμα 27 - Ανάλυση αναπροσαρμογής τιμής καυσίμου χαμηλής τάσης (€/kWh)

Στο Σχεδιάγραμμα 28 παρουσιάζεται η κίνηση του συνολικού μέσου σταθμικού κόστους καυσίμου (ΜΣΚΚ) (συμπεριλαμβανομένου κόστους αγοράς δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων) και του ΜΣΚΚ που συμπεριλαμβάνει κόστος καυσίμου μόνο, από τον Δεκέμβριο του 2012 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023. Η ΑΗΚ Παραγωγή έχει εφαρμόσει από τον υπολογισμό του ΜΣΣΚ Ιουνίου 2022, νέα μεθοδολογία σχετικά με την αγορά δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων. Συνοπτικά, σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή, οι αγορές δικαιωμάτων βασίζεται στις πραγματικές εβδομαδιαίες καταναλώσεις καυσίμου ώστε να εφαρμόζεται πλήρως η πραγματική εποχικότητα στις αγορές δικαιωμάτων.

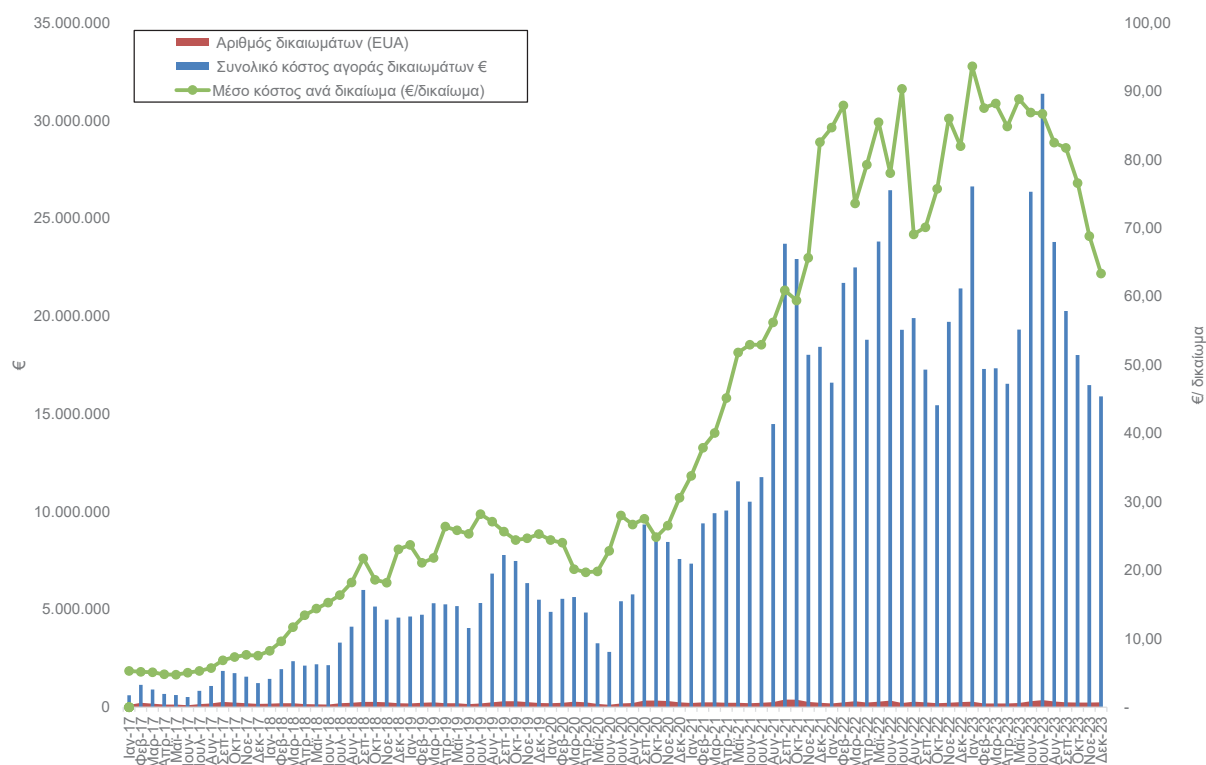
Σχεδιάγραμμα 28 - ΜΣΚΚ ΑΗΚ παραγωγής (μόνο καύσιμο συμπεριλαμβανομένου κόστους CO2)

Στο Σχεδιάγραμμα 29 παρουσιάζεται το μίγμα καυσίμου από τον Ιανουάριο 2016 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023 που έχει καταναλωθεί για ηλεκτροπαραγωγή. Όπως φαίνεται στο Σχεδιάγραμμα, τους μήνες Ιανουάριο με Δεκέμβριο 2023, η αναλογία μίγματος καυσίμου στην ηλεκτροπαραγωγή κατά μέσο όρο είναι HFO: 70%, GasOil: 30%.

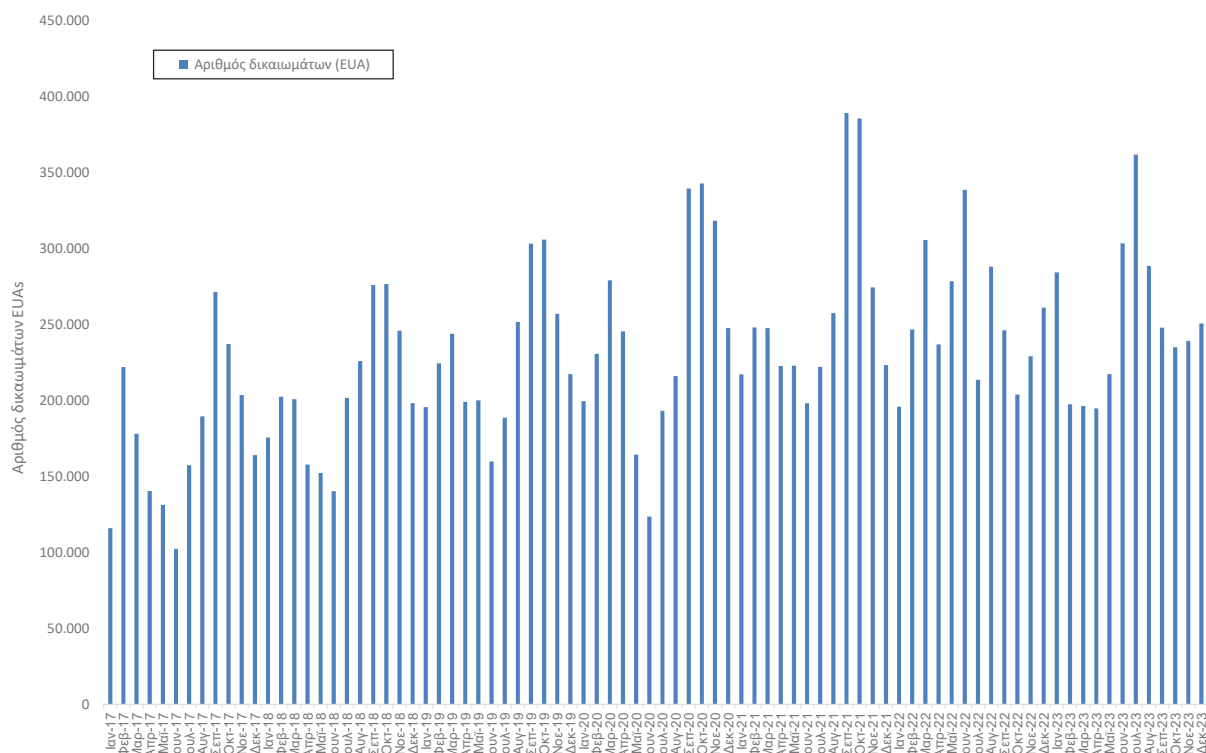
Σχεδιάγραμμα 29 - Μίγμα καυσίμου στην ηλεκτροπαραγωγή ΑΗΚ (% κατανάλωσης)

Στο Σχεδιάγραμμα 30 παρουσιάζεται το συνολικό και μέσο μοναδιαίο κόστος αγοράς δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων από τον Ιανουάριο 2017 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023.

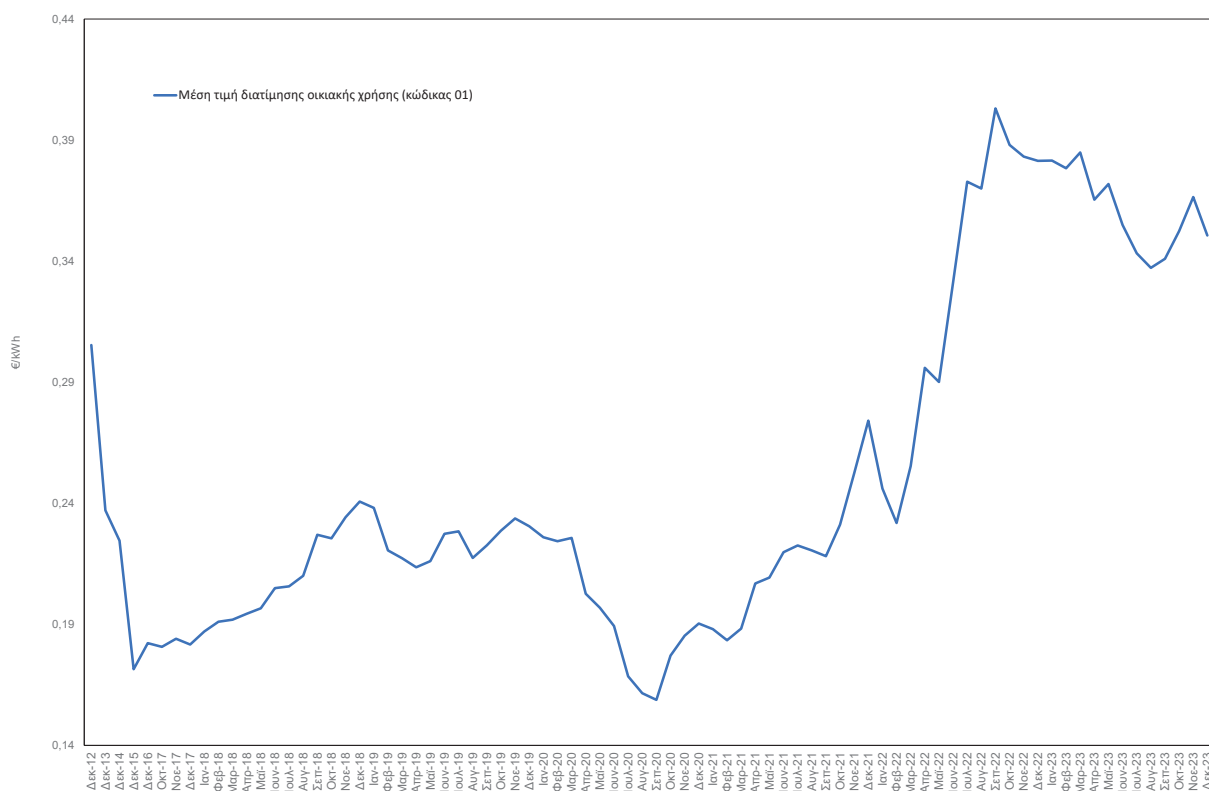
Σχεδιάγραμμα 30 - Συνολικό κόστος αγοράς δικαιωμάτων CO2 ΑΗΚ Παραγωγής, μέσο κόστος ανά δικαίωμα

Στο Σχεδιάγραμμα 31 παρουσιάζονται οι ποσότητες δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων που έχουν αγοραστεί από την ΑΗΚ Παραγωγή για την περίοδο Ιανουάριο 2017 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023.

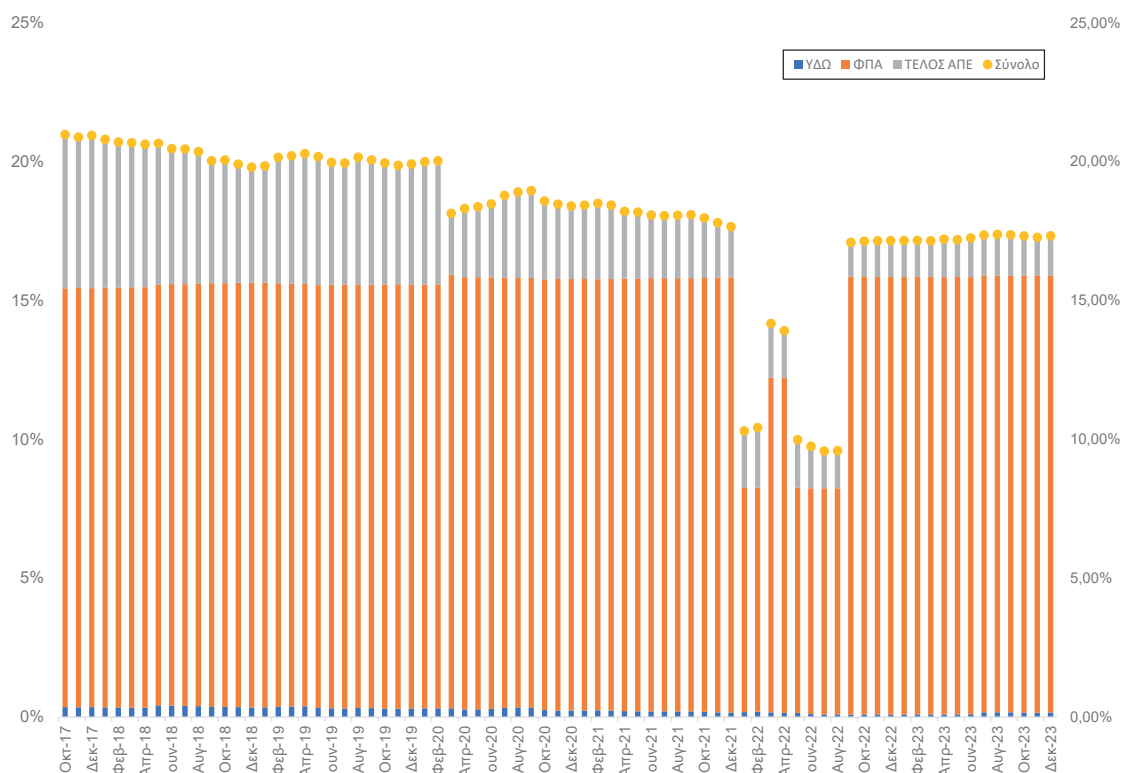
Σχεδιάγραμμα 31 - Ποσότητες δικαιωμάτων εκπομπών CO2 που αγοράστηκαν από ΑΗΚ Παραγωγή

Στο Σχεδιάγραμμα 32 παρουσιάζεται η μέση τιμή της διατίμησης οικιακής χρήσης (κώδικας 01) με διμηνιαία κατανάλωση 600kWh από τον Δεκέμβριο 2012 μέχρι και τον Δεκέμβριο 2023, που συμπεριλαμβάνει ΦΠΑ και τέλος ΑΠΕ.

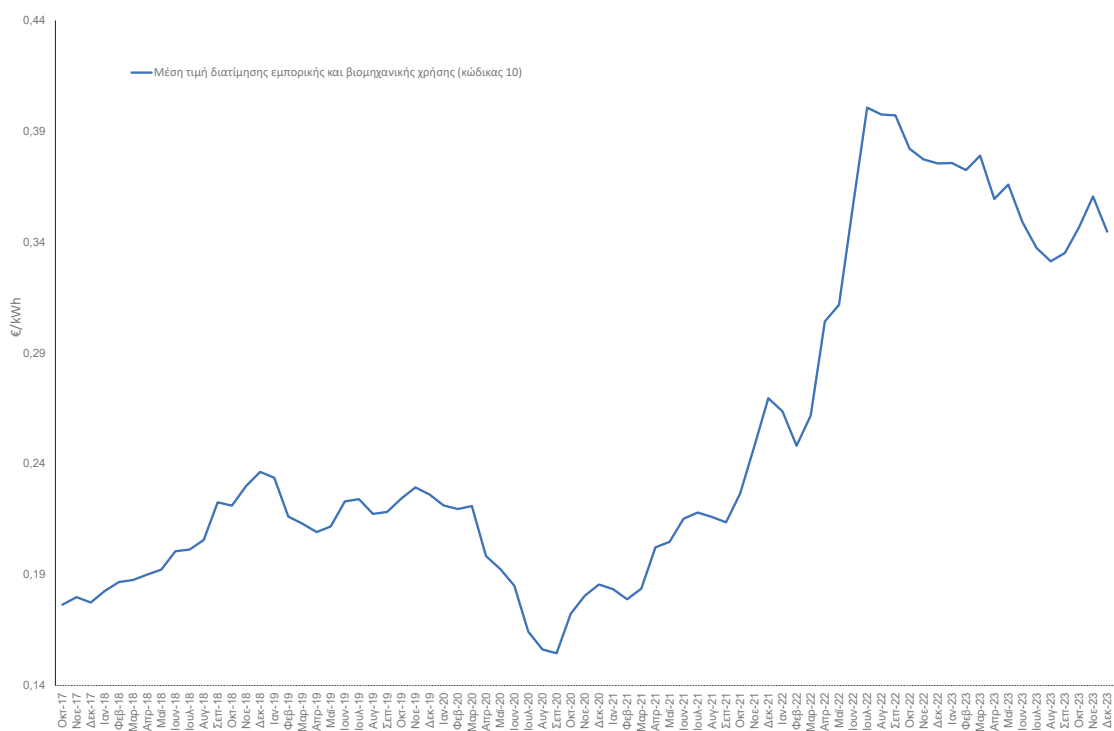
Σχεδιάγραμμα 32 - Μέση τιμή διατίμησης οικιακής χρήσης (κώδικας 01)

Στο Σχεδιάγραμμα 33 παρουσιάζονται τα ποσοστά τέλους για υποχρεώσεις δημόσιας ωφέλειας (ΥΔΩ), ΦΠΑ και τέλους ΑΠΕ στο συνολικό ποσό τιμολογίου για ένα μέσο οικιακό καταναλωτή (διμηνιαία κατανάλωση 600kWh) από τον Οκτώβριο 2017 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023.

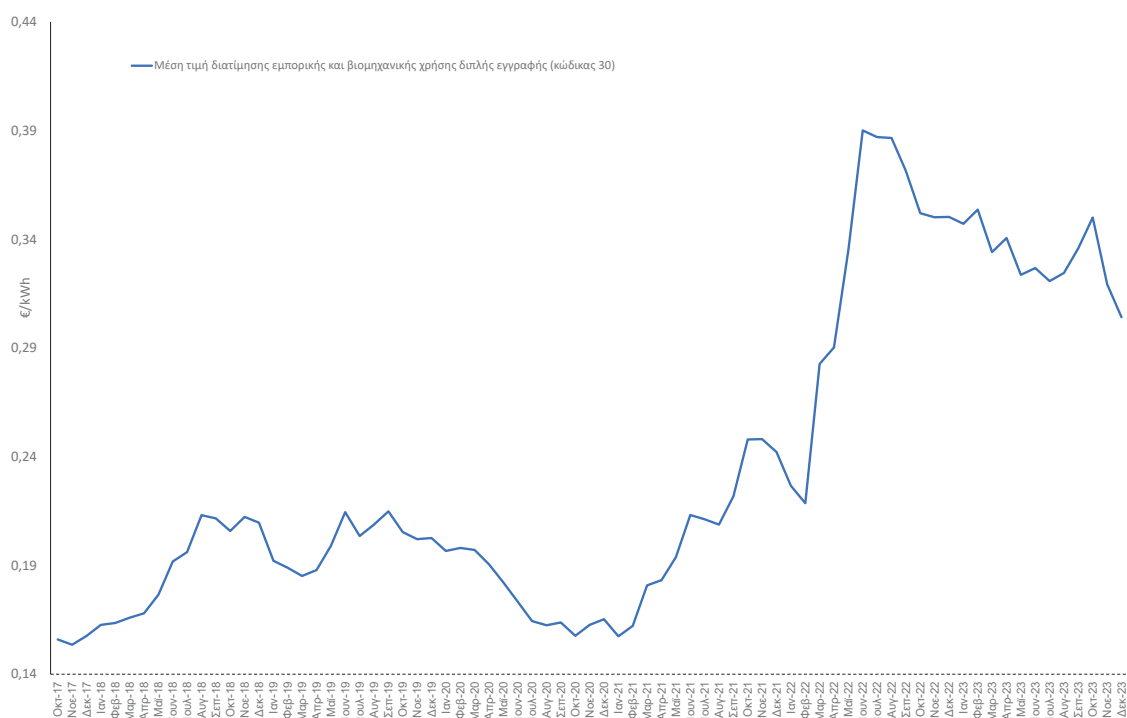
Σχεδιάγραμμα 33 - Ανάλυση ΥΔΩ, ΦΠΑ, ΑΠΕ για τη διατίμηση 01

Στο Σχεδιάγραμμα 34 παρουσιάζεται η μέση τιμή της διατίμησης 10 - εμπορικής χρήσης μονής εγγραφής χαμηλής τάσης - διμηνιαία καταμέτρηση, από τον Οκτώβριο 2017 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023 που συμπεριλαμβάνει ΦΠΑ και τέλος ΑΠΕ.

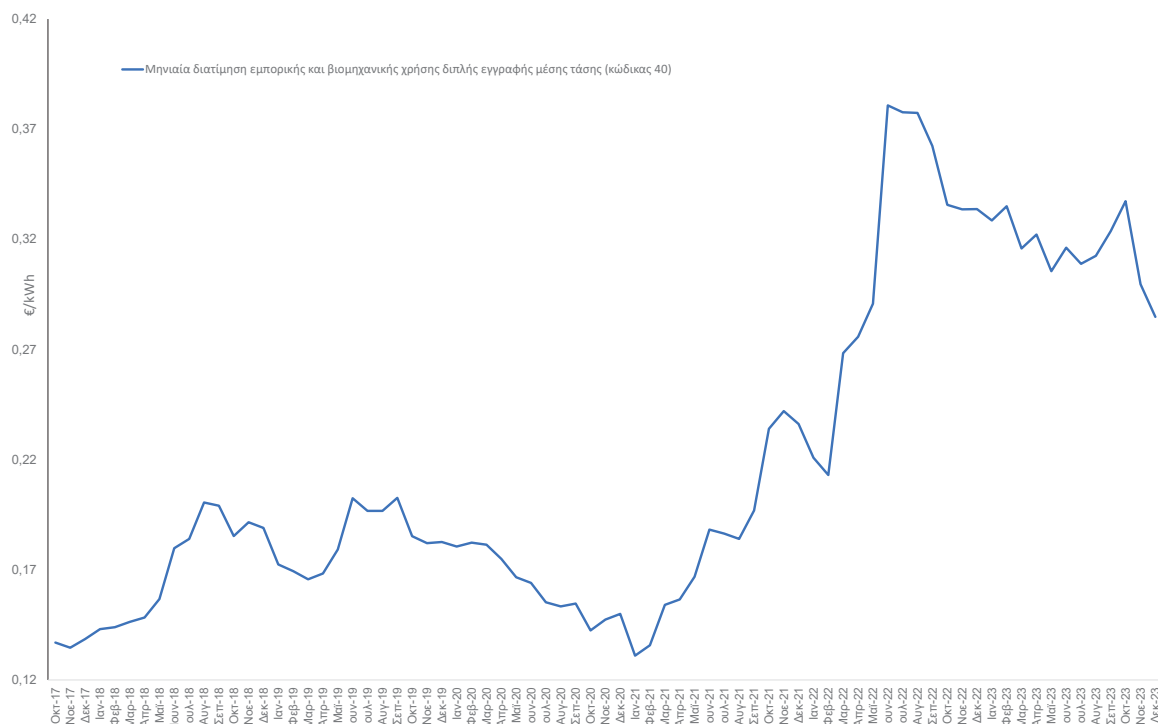
Σχεδιάγραμμα 34 - Μέση τιμή διατίμησης εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης (κώδικας 10)

Στο Σχεδιάγραμμα 35 παρουσιάζεται η μέση τιμή της διατίμησης 30 - μηνιαία διατίμηση εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης διπλής εγγραφής χαμηλής τάσης από τον Οκτώβριο 2017 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023, που συμπεριλαμβάνει ΦΠΑ και τέλος ΑΠΕ.

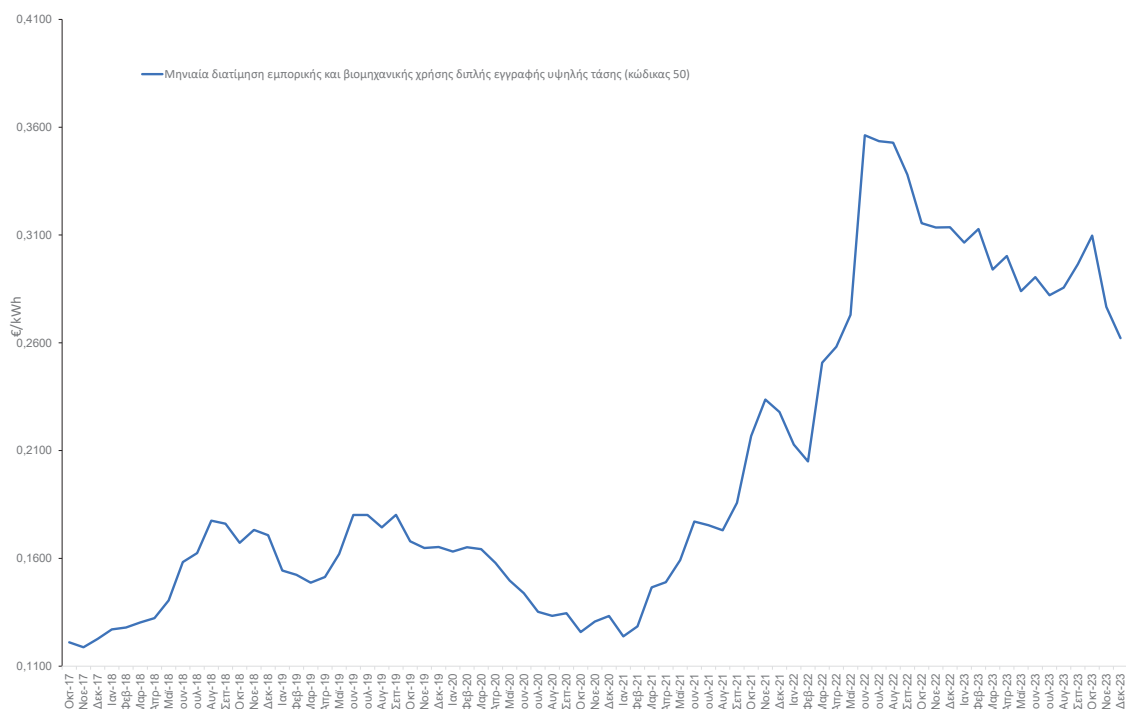
Σχεδιάγραμμα 35 - Μέση τιμή διατίμησης εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης διπλής εγγραφής (κώδικας 30)

Στο Σχεδιάγραμμα 36 παρουσιάζεται η μέση τιμή της διατίμησης 40 - μηνιαία διατίμηση εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης διπλής εγγραφής μέσης τάσης από τον Οκτώβριο 2017 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023, που συμπεριλαμβάνει ΦΠΑ και τέλος ΑΠΕ.

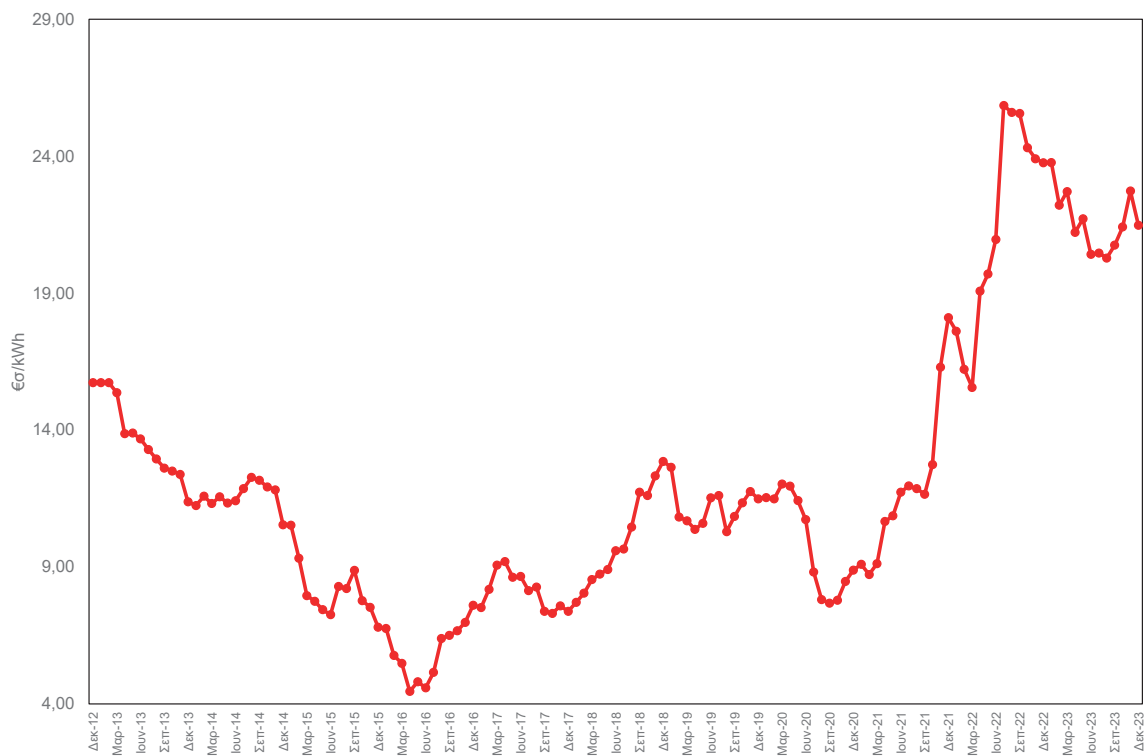
Σχεδιάγραμμα 36 - Μηνιαία διατίμηση εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης διπλής εγγραφής μέσης τάσης (κώδικας 40).

Στο Σχεδιάγραμμα 37 παρουσιάζεται η μέση τιμή της διατίμησης 50 - μηνιαία διατίμηση εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης διπλής εγγραφής υψηλής τάσης από τον Οκτώβριο 2017 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023, που συμπεριλαμβάνει ΦΠΑ και τέλος ΑΠΕ.

Σχεδιάγραμμα 37 - Μηνιαία διατίμηση εμπορικής και βιομηχανικής χρήσης διπλής εγγραφής υψηλής τάσης (κώδικας 50)

Στο Σχεδιάγραμμα 38 παρουσιάζεται το κόστος αγοράς ενέργειας από ΑΠΕ, στη χαμηλή τάση, από τον Δεκέμβριο 2012 μέχρι τον Δεκέμβριο 2023.

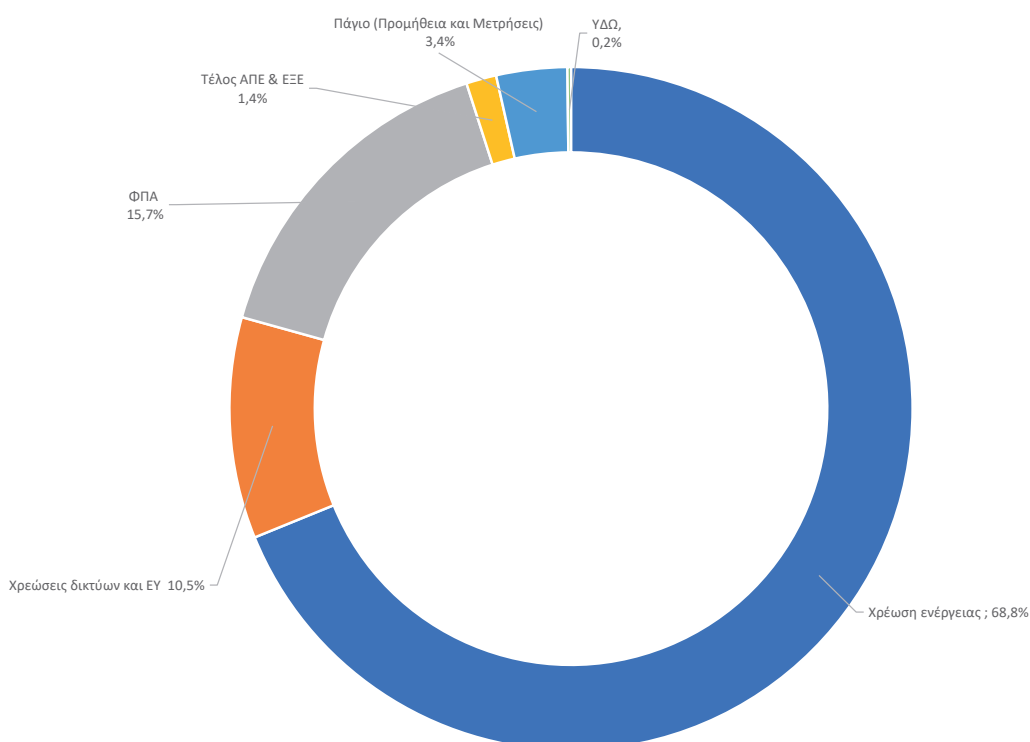
Σχεδιάγραμμα 38 - Τιμή αγοράς ενέργειας από ΑΠΕ (χαμηλή τάση) - σε €/kWh

Από τα πιο πάνω Σχεδιαγράμματα παρατηρείται ότι το 2023 οι βασικές διατιμήσεις ηλεκτρισμού παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με το έτος 2022.

Ωστόσο, σε όλες τις κατηγορίες διατιμήσεων παρατηρείται μικρή μείωση σε σύγκριση με το 2022, η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση του κόστους καυσίμου για ηλεκτροπαραγωγή, ως αποτέλεσμα τόσο της πτώσης των διεθνών τιμών καυσίμων όσο και της μείωσης του κόστους αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Ανάλυση λογαριασμού ΑΗΚ Προμήθειας

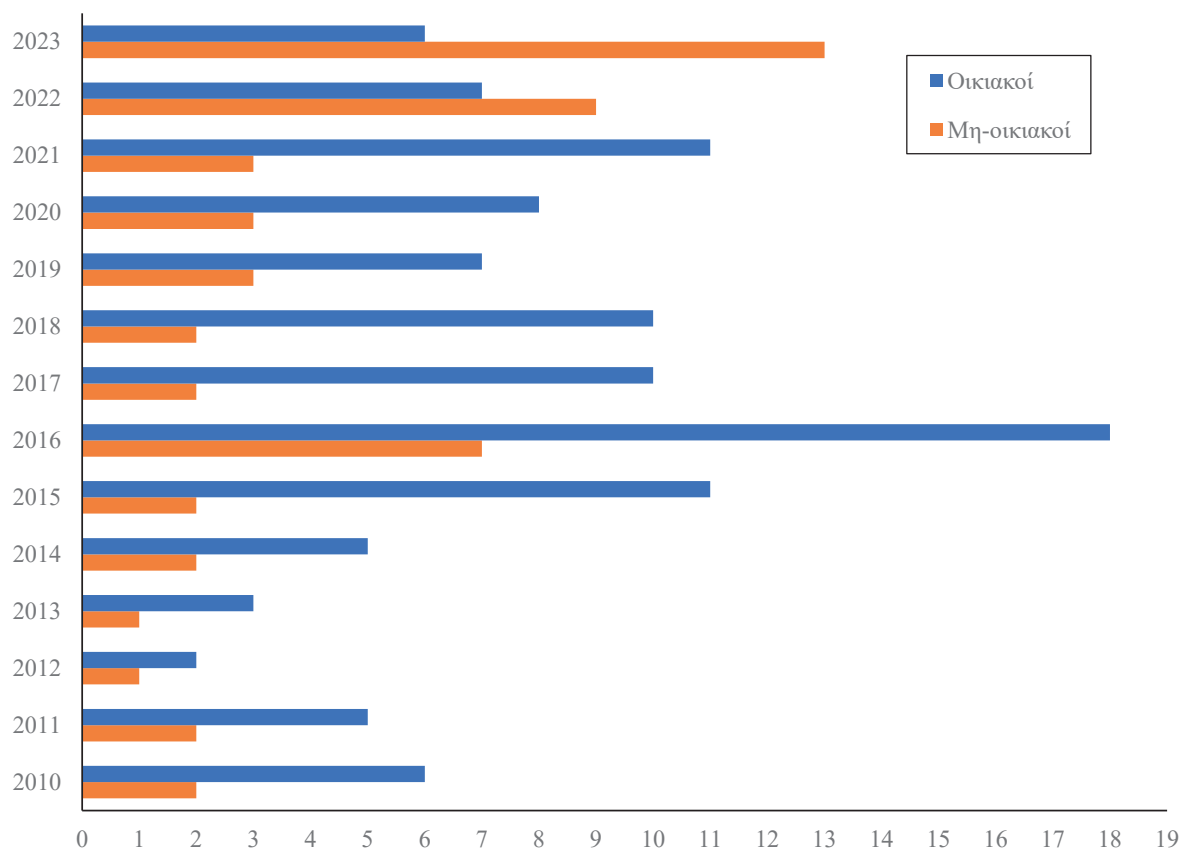
Στο Σχεδιάγραμμα 39 παρουσιάζεται η ανάλυση του τιμολογίου ηλεκτρισμού ανά κατηγορία χρέωσης, για έναν τυπικό οικιακό καταναλωτή με διμηνιαία κατανάλωση 600kWh τον Δεκέμβριο του 2023, στη βασική τιμή (δηλαδή στη βασική τιμή καυσίμου €300/μετρικό τόνο).

Σχεδιάγραμμα 39 - Ανάλυση λογαριασμού ηλεκτρικού ρεύματος για ένα τυπικό οικιακό καταναλωτή με διμηνιαία κατανάλωση 600 kWh (% επί του τελικού τιμολογίου), Δεκέμβριος 2023

Τιμές ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Στο Σχεδιάγραμμα 40 που ακολουθεί, παρουσιάζεται η κατάταξη της Κύπρου σε σύγκριση με τα υπόλοιπα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας που χρεώνονται στους τελικούς οικιακούς και μη οικιακούς καταναλωτές. Όπως παρατηρείται, η Κύπρος βρίσκεται ανάμεσα στα Κράτη Μέλη με τις υψηλότερες τιμές ενέργειας όσον αφορά τους μη οικιακούς καταναλωτές. Οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας για τους οικιακούς καταναλωτές κυμαίνονται στον μέσο όρο των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ.

Σχεδιάγραμμα 40 - Κατάταξη της Κύπρου σε σύγκριση με τα υπόλοιπα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας για την περίοδο 2010 – 2023^{3,4}

3. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_pc_205/default/table?lang=en

4. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_pc_204_custom_11281787/default/table?lang=en

5 ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Νομοθετικό πλαίσιο αγοράς φυσικού αερίου

Οι εν ισχύ περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμοι του 2004 έως 2022, οι οποίοι υιοθετούν τα σημαντικά χαρακτηριστικά του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου, προνοούν για τη ρύθμιση της αγοράς φυσικού αερίου στην Κυπριακή Δημοκρατία και μεταξύ άλλων θεσπίζουν τους κανόνες για τη μεταφορά, διανομή, προμήθεια και αποθήκευση του φυσικού αερίου. Επιπλέον, προσδιορίζουν τους κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του τομέα του φυσικού αερίου, την πρόσβαση στην αγορά, την εκμετάλλευση των δικτύων καθώς και τα κριτήρια και τις διαδικασίες χορήγησης αδειών μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και αποθήκευσης φυσικού αερίου. Επίσης, περιγράφονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ και καθορίζεται ολοκληρωμένα το εύρος των δραστηριοτήτων και ο ρόλος της.

Σημειώνεται ότι οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμοι του 2004 έως 2022, παρέχουν τις βασικές πρόνοιες ενόψει της επικείμενης εισαγωγής φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, όμως δεν προσδιορίζουν το μοντέλο της αγοράς και το οργανωτικό πλαίσιο που θα χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη της αγοράς, παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο την εύλογη ευχέρεια στο κράτος για τις πράπουσες επιλογές. Επιπλέον, προβλέπουν τη δυνατότητα παρεκκλίσεων, κατά τις διατάξεις και της Οδηγίας, χωρίς όμως να θεσμοθετούν συγκεκριμένα τις παρεκκλίσεις αυτές αφήνοντας στην κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου τον πλήρη καθορισμό τους.

Βασικό στοιχείο του πλαισίου λειτουργίας των αγορών φυσικού αερίου, αλλά και ηλεκτρισμού, όπως αυτό αποτυπώνεται με πολύ αναλυτικό τρόπο στο Ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο (Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο), είναι ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων της παραγωγής και εμπορίας φυσικού αερίου, οι οποίες οφείλουν πλέον να πραγματοποιούνται σε συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, από εκείνες της μεταφοράς και της διανομής, για τις οποίες προβλέπεται η ρυθμιζόμενη πρόσβαση τρίτων υπό την εποπτεία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, του ACER και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμοι του 2004 έως 2022, προβλέπουν για την Κύπρο τη δυνατότητα παρέκκλισης από συγκεκριμένα άρθρα τους, καθώς μπορεί να θεωρηθεί είτε απομονωμένη, είτε αναδυόμενη αγορά. Στην περίπτωση της Κύπρου, είναι δυνατόν αφενός μεν να υπάρξει παρέκκλιση από την εφαρμογή του ανταγωνισμού στην προμήθεια φυσικού αερίου προς τους τελικούς καταναλωτές, ιδιαίτερα για όσο διάστημα η Κυπριακή αγορά φυσικού αερίου θεωρείται αναδυόμενη, αφετέρου δε να μην υπάρξει ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων των διαχειριστών φυσικού αερίου (μεταφορά, διανομή, αποθήκευση, ΥΦΑ, κλπ.) από τις δραστηριότητες της εμπορίας και προμήθειας, κατά τον προβλεπόμενο στην Οδηγία τρόπο, επί παραδείγματι, για τις εγκαταστάσεις μεταφοράς, με ιδιοκτησιακό διαχωρισμό.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την υπ' αριθμόν 87.649 Απόφασή του με ημερομηνία 5 Ιουνίου 2019, στη βάση των προνοιών του Νόμου, καθόρισε το πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς του φυσικού αερίου για το διάστημα ισχύος της αναδυόμενης αγοράς ή μέχρι τη λήψη Απόφασης τερματισμού των παρεκκλίσεων από το Συμβούλιο και διόρισε Διαχειριστές. Πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με την Απόφαση, εφαρμόζεται μεταξύ άλλων παρέκκλιση από την εφαρμογή του ανταγωνισμού στην προμήθεια φυσικού αερίου προς τους τελικούς καταναλωτές καθ' όλη τη διάρκεια του καθεστώτος της αναδυόμενης αγοράς, οπότε ο προμηθευτής καθίσταται υπεύθυνος για τη σύναψη όλων των σχετικών συμβάσεων εισαγωγής φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου του ΥΦΑ, καθώς και για όλες τις συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου σε καταναλωτές όλων των κατηγοριών. Επιπλέον, με την εν λόγω Απόφαση διορίστηκε η Δημόσια Επιχείρηση Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ Λτδ) ως ΔΣΜ, ΔΣΔ και Διαχειριστής Εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΔΕΥΦΑ) για χρονική περίοδο τριάντα (30) ετών από την ημερομηνία έκδοσης των σχετικών αδειών από τη ΡΑΕΚ.

Περαιτέρω, το Υπουργικό Συμβούλιο με την υπ' αριθμόν 91.503 Απόφασή του με ημερομηνία 7 Ιουλίου 2021, στη βάση των προνοιών του Νόμου, όρισε τη ΔΕΦΑ Λτδ, ως Διαχειριστή Συστήματος Αποθήκευσης (ΔΣΑ) για χρονική περίοδο τριάντα (30) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής άδειας από τη ΡΑΕΚ. Επιπλέον, αποφάσισε την εφαρμογή μερικής παρέκκλισης, έως και το 2025, από την εφαρμογή των άρθρων 18 και 24 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμων του 2004 έως 2022.

Οργάνωση και ανάπτυξη της αγοράς φυσικού αερίου

Τον Ιούνιο του 2016, σε συνέχεια της Έκθεσης που υποβλήθηκε από τη ΡΑΕΚ σχετικά με τις επιλογές για την ανάπτυξη της αγοράς φυσικού αερίου στην Κύπρο, λήφθηκε Απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο για έλευση ΥΦΑ στην Κύπρο το συντομότερο δυνατό και πριν το 2020. Το ΥΦΑ θα αποτελεί αρχικά αποκλειστική επιλογή τροφοδοσίας της εσωτερικής αγοράς με φυσικό αέριο και στη συνέχεια, μετά την τροφοδοσία της αγοράς από τα γηγενή κοιτάσματα, θα αποτελεί εναλλακτική επιλογή που θα διασφαλίζει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού.

Σε συνέχεια της μελέτης που πραγματοποιήθηκε από τη ΔΕΦΑ Λτδ σχετικά με την ανάπτυξη της αγοράς φυσικού αερίου στη Κύπρο ώστε να αξιοποιηθεί η προσφορότερη λύση για εισαγωγή ΥΦΑ το αργότερο μέχρι το 2020, με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ανατέθηκε στη ΔΕΦΑ Λτδ τον Ιούνιο του 2017 η προκήρυξη δύο διαγωνισμών για μακροπρόθεσμη προμήθεια ΥΦΑ και για στρατηγικό επενδυτή για τις απαιτούμενες υποδομές.

Κατόπιν Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου του Απριλίου 2018 συστάθηκε εταιρία ειδικού σκοπού (Special Purpose Vehicle - SPV) με την επωνυμία Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου Λτδ (ΕΤΥΦΑ Λτδ), η οποία θα υλοποιήσει τις απαιτούμενες υποδομές για έλευση ΥΦΑ.

Η ΔΕΦΑ Λτδ ενεργώντας εκ μέρους της ΕΤΥΦΑ Λτδ δημοσίευσε τον Οκτώβριο του 2018 διαγωνισμό για το σχεδιασμό, κατασκευή και λειτουργία του τερματικού σταθμού εισαγωγής ΥΦΑ στον κόλπο του Βασιλικού. Η προσφορά κατακυρώθηκε σε διεθνή κοινοπραξία το Δεκέμβριο του 2019.

Με τον περί Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου Νόμο του 2022 (Ν. 140(I)/2022) ιδρύθηκε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου υπό την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Φυσικού Αερίου» (ΔΕΦΑ) σκοπός της οποίας είναι η προμήθεια φυσικού αερίου στη Δημοκρατία, η διανομή και μεταφορά του εντός της Δημοκρατίας, καθώς και η ανάπτυξη, λειτουργία και διαχείριση όλων των αναγκαίων υποδομών για την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της. Σύμφωνα με τον εν λόγω Νόμο, οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις, δικαιώματα ή οποιοσδήποτε άδειες κατέχει η ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία ΔΕΦΑ Λτδ, μεταβιβάζονται στη ΔΕΦΑ, ενώ οι υπάλληλοι οι οποίοι εργοδοτούνταν στη ΔΕΦΑ Λτδ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου συνεχίζουν να εργοδοτούνται στη ΔΕΦΑ.

Η είσοδος του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο, στο πλαίσιο των στόχων της ενεργειακής πολιτικής για τη διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών της χώρας και την προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί σημαντική απόφαση στον τομέα της ενέργειας.

Δεδομένου ότι η αγορά φυσικού αερίου στην Κύπρο είναι υπό ανάπτυξη, βασικός στόχος είναι η δημιουργία μιας οργανωμένης αγοράς, κατά τα πρότυπα των προηγμένων αντίστοιχων αγορών παγκοσμίως, αλλά και κατά τη βέλτιστη πρακτική της ευρωπαϊκής βιομηχανίας φυσικού αερίου, με εύρυθμη λειτουργία όλων των εμπλεκόμενων στην αγορά, είτε πρόκειται για επιχειρήσεις φυσικού αερίου, είτε πρόκειται για θεσμοθετημένους από τη νομοθεσία φορείς.

Η ΡΑΕΚ δίδει μεγάλη προτεραιότητα στην εξυπηρέτηση του στόχου της γρήγορης και αποτελεσματικής διείσδυσης του φυσικού αερίου με ανταγωνιστικούς όρους στην Κυπριακή αγορά.

Οι υποχρεώσεις της ΡΑΕΚ που αφορούν στην αγορά του φυσικού αερίου και το ρυθμιστικό εύρος δικαιοδοσίας της καθορίζονται στους περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμους του 2004 έως 2022. Η ΡΑΕΚ έχει διαμορφώσει το ρυθμιστικό πλαίσιο της αγοράς γνωρίζοντας ότι με την έλευση του φυσικού αερίου και την έναρξη της λειτουργίας της αγοράς θα αποτελέσει τον εγγυητή της ορθής λειτουργίας της και της προστασίας των καταναλωτών για το διάστημα ισχύος των παρεκκλίσεων αλλά και της ομαλής μετάβασης σε μια υγιή ανοιχτή αγορά.

Στο πλαίσιο αυτό η ΡΑΕΚ κατά την υπό μελέτη περίοδο με την υπ' αριθμόν 166/2023 Απόφασή της, ημερομηνίας 2 Ιουνίου 2023, εξέδωσε τις Κατευθυντήριες Γραμμές προς τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου αναφορικά με τις Χρεώσεις Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

Χορήγηση Αδειών

Η αδειοδότηση δραστηριοτήτων που είναι σχετικές με το φυσικό αέριο ρυθμίζονται από τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμους του 2004 έως 2022 και τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Έκδοση Αδειών) Κανονισμούς (Κ.Δ.Π.298/2006).

Οι άδειες που χορηγεί η ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 8 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμων του 2004 έως 2022, αφορούν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- ▶ Κατασκευή ή/και εκμετάλλευση εγκαταστάσεων φυσικού αερίου ή/και εγκατάστασης αποθήκευσης ή/και δικτύων αγωγών, αγωγών και συναφών εξοπλισμών.
- ▶ Εκτέλεση οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες του ιδιοκτήτη εγκατάστασης φυσικού αερίου, ή/και εγκατάστασης αποθήκευσης, ή/και δικτύων αγωγών, αγωγών και συναφών εξοπλισμών.
- ▶ Εκτέλεση οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες της διαχείρισης συστήματος.
- ▶ Προμήθεια φυσικού αερίου, μεταξύ άλλων και σε πελάτες χονδρικής.
- ▶ Προμήθεια φυσικού αερίου σε επιλέγοντες πελάτες.
- ▶ Προμήθεια φυσικού αερίου σε μη επιλέγοντες πελάτες.
- ▶ Εκτέλεση οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες του διαχειριστή του δικτύου εισαγωγής/αποθήκευσης/ μεταφοράς/διανομής φυσικού αερίου.
- ▶ Εκτέλεση οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες του ιδιοκτήτη του δικτύου εισαγωγής/αποθήκευσης/ μεταφοράς/διανομής φυσικού αερίου.

Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου

Το 2023 χορηγήθηκε Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε μη επιλέγοντες πελάτες στη Δημόσια Επιχείρηση Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ).

6 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ

Προστασία καταναλωτών και επίλυση παραπόνων

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ρυθμιστών Ενέργειας (Council of European Energy Regulators – CEER) σε συνεργασία με όλες τις ρυθμιστικές αρχές προωθούν μέτρα για υλοποίηση της προστασίας και αναβάθμισης των δικαιωμάτων των καταναλωτών ενέργειας και ειδικότερα των ευάλωτων καταναλωτών. Ως βασικό μέτρο είναι η στήριξη του CEER από τις ρυθμιστικές αρχές, οι οποίες γνωστοποιούν τη σύσταση της νέας ιστοσελίδας του που αφορά αποκλειστικά στην ενημέρωση των καταναλωτών ενέργειας.

Η ιστοσελίδα του CEER που αναφέρεται αποκλειστικά στους καταναλωτές ενέργειας είναι η <https://www.ceer.eu/consumers>.

Η ΡΑΕΚ, με σκοπό να διασφαλίσει ότι διατίθενται στους καταναλωτές το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τους τρόπους προσφυγής σε μηχανισμούς επίλυσης διαφορών που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς, ετοιμάζει ενημερωτικό έντυπο το οποίο διατίθεται τουλάχιστον σε ηλεκτρονική μορφή στα ενιαία σημεία επαφής, ήτοι τα Γραφεία Εξυπηρέτησης του Πολίτη και τα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία του ΥΕΕΒ.

Διαδικασία Υποβολής Παραπόνων Καταναλωτών

Με την Απόφαση 88/2022, λαμβάνοντας υπόψη τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνου) Κανονισμούς του 2005 (ΚΔΠ 570/2005), η ΡΑΕΚ αποφάσισε τον καθορισμό της Διαδικασίας Υποβολής Παραπόνων Καταναλωτών, η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ, <https://www.cera.org.cy/el-gr/katanalotes>.

Σύμφωνα με τη διαδικασία:

- ▶ Οποιοσδήποτε καταναλωτής δύναται να υποβάλει παράπονο στον προμηθευτή ή/και στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ) ή/και στον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) αναφορικά με παράβαση των υποχρεώσεων, αρμοδιοτήτων και καθηκόντων που προκύπτουν από τους δείκτες απόδοσης προμήθειας ηλεκτρισμού ή με παράβαση σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο θέμα που εμπίπτει στις υποχρεώσεις, στις αρμοδιότητες και στα καθήκοντα του προμηθευτή ή/και του ΙΣΔ ή/και του ΔΣΔ.
- ▶ Ο προμηθευτής ή/και ο ΙΣΔ ή/και ο ΔΣΔ ανταποκρίνονται στα παράπονα των καταναλωτών εντός του χρόνου ανταπόκρισης που καθορίζεται στους Δείκτες Απόδοσης:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ Ή ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ
Ανταπόκριση σε παράπονα, αιτήματα, επιστολές, ή πληροφορίες	20 ημέρες
Διερεύνηση παραπόνων ως προς την τάση	30 ημέρες
Διερεύνηση παραπόνων ως προς την ακρίβεια μετρητών	30 ημέρες
Ανταπόκριση σε παράπονο σχετικά με λογαριασμούς	3 ημέρες

Ο προμηθευτής ή/και ο ΙΣΔ ή/και ο ΔΣΔ εξετάζει το παράπονο μέσα στην προθεσμία που καθορίζεται στους δείκτες απόδοσης και ενημερώνει τον καταναλωτή για την απόφαση ή την ενέργεια του επί του παραπόνου μέσα στην προθεσμία που καθορίζεται στους δείκτες απόδοσης.

- ▶ Ο καταναλωτής δύναται να υποβάλει εκ νέου το παράπονο του εντός προθεσμίας επτά ημερών από την ημερομηνία γνωστοποίησης σ' αυτόν της απόφασης ή από την ημερομηνία ανταπόκρισης του προμηθευτή ή/και του ΙΣΔ ή/και του ΔΣΔ σε περίπτωση που ο καταναλωτής δεν ικανοποιείται από την απόφαση ή ενέργεια του προμηθευτή ή/και του ΙΣΔ ή/και του ΔΣΔ.
- ▶ Ο καταναλωτής δύναται να υποβάλει γραπτώς το παράπονο του στη ΠΑΕΚ σε περίπτωση που δεν ικανοποιείται από την ανταπόκριση/απόφαση του προμηθευτή ή/και του ΙΣΔ ή/και του ΔΣΔ ή σε περίπτωση που ο προμηθευτής ή/και ο ΙΣΔ ή/και ο ΔΣΔ παραλείπει να ανταποκριθεί στο παράπονο εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στους δείκτες απόδοσης ή να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που προβλέπονται στους δείκτες απόδοσης.

Μόνο εάν ο καταναλωτής που ακολούθησε την πιο πάνω διαδικασία δεν ικανοποιηθεί από τον προμηθευτή ή/και ή/και τον ΙΣΔ ή/και τον ΔΣΔ, μπορεί να υποβάλει γραπτό παράπονο στη ΠΑΕΚ.

Δείκτες απόδοσης

Η ΠΑΕΚ ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχει η νομοθεσία, έχει εκδώσει με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και αφού κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εγκρίθηκαν από αυτή, τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Δείκτες Απόδοσης) Κανονισμούς του 2005 – Κ.Δ.Π. 571/2005.

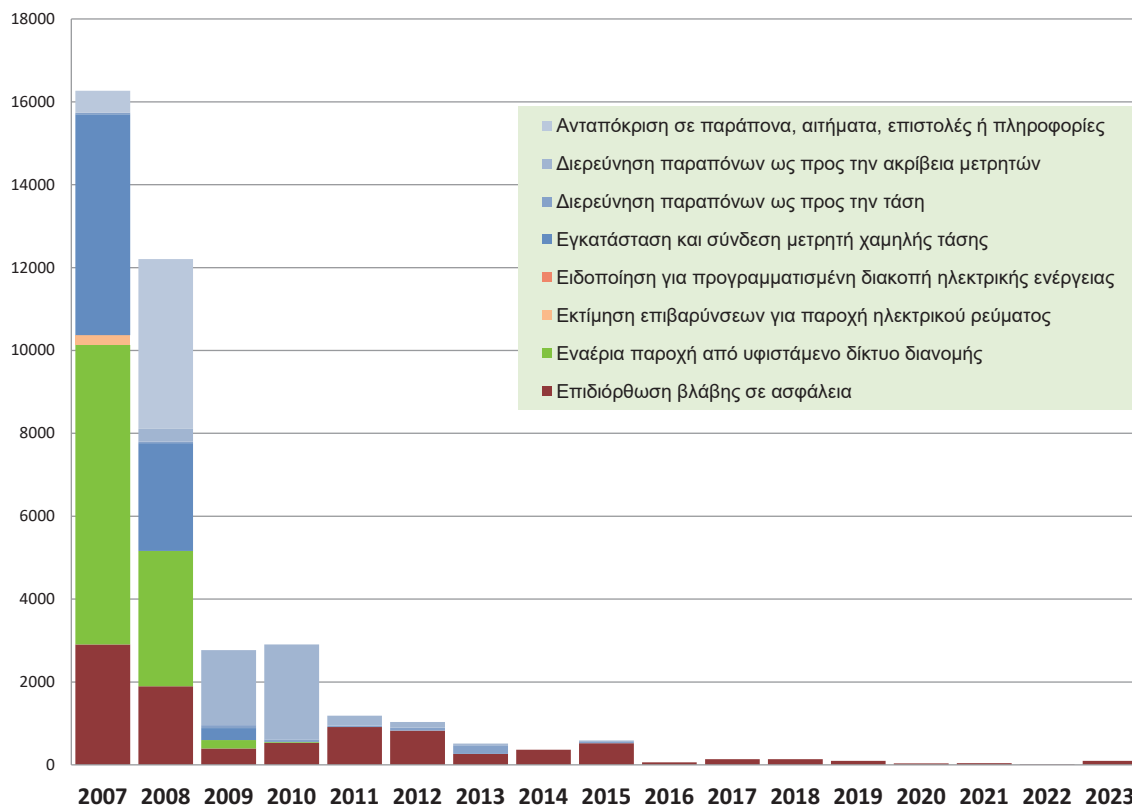
Με βάση τους εν λόγω Κανονισμούς οι «Δείκτες Απόδοσης» ορίζονται ως οι δείκτες προμήθειας ηλεκτρισμού και περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις του Προμηθευτή και του ΙΣΔ, τα δικαιώματα των καταναλωτών, τα πρότυπα απόδοσης και τα ελάχιστα επίπεδα απόδοσης αυτών, καθώς και το πρόστιμο που επιβάλλεται σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης του Προμηθευτή ή/και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.

Στο πλαίσιο εφαρμογής και τήρησης των πιο πάνω προνοιών, παρατίθενται πιο κάτω για κάθε Δείκτη Απόδοσης τα ποσά που έχουν καταβληθεί ως πρόστιμο σε καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ως ΙΣΔ και ως Αδειούχος Προμηθευτής που έχουν καταγραφεί για την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2023 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2023. Επίσης παρουσιάζονται, για σκοπούς σύγκρισης, τα αντίστοιχα αποτελέσματα προηγούμενων ετών.

Δείκτες Απόδοσης Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής

Πρόστιμο που πληρώθηκε από την ΑΗΚ (€) σε καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (ΑΗΚ)

Σχεδιάγραμμα 41 - Δείκτες απόδοσης ΙΣΔ (ΑΗΚ)

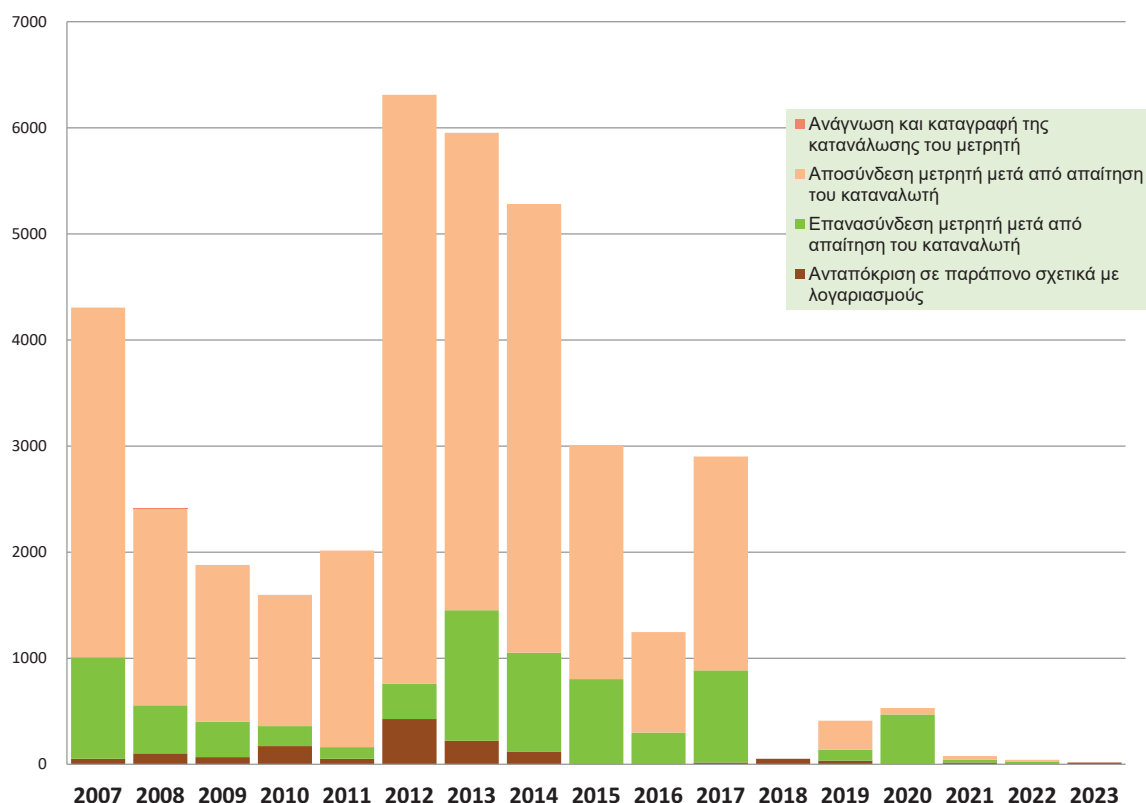
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1 Επιδιόρθωση βλάβης σε ασφάλεια	2905	1896	393	529	914	828	265	367	521	60	137	137	94	34	43	9	94
2 Εγκατάσταση και σύνδεση μετρητή χαμηλής τάσης	5331	2605	290														
3 Εναέρια παροχή από υφιστάμενο δίκτυο διανομής	7227	3264	205	17													
4 Εκτίμηση επιβαρύνσεων για παροχή ηλεκτρικού ρεύματος	239																
5 Ειδοποίηση για προγραμματισμένη διακοπή ηλεκτρικής ενέργειας																	
6 Διερεύνηση παραπόνων ως προς την τάση	34	34	68	68	34	68	205		34								
7 Διερεύνηση παραπόνων ως προς την ακρίβεια μετρητών		308	1811	2289	239	137	31		34								
8 Ανταπόκριση σε παράπονα, αιτήματα, επιστολές ή πληροφορίες	530	4102					17										

Πίνακας 3 - Δείκτες απόδοσης ΙΣΔ (ΑΗΚ)

Δείκτες Απόδοσης Προμηθευτή (ΑΗΚ)

Πρόστιμο που πληρώθηκε από την ΑΗΚ (€) σε καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ ΑΗΚ

Σχεδιάγραμμα 42 - Δείκτες απόδοσης προμηθευτή ΑΗΚ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1 Ανταπόκριση σε παράπονο σχετικά με λογαριασμούς	51	103	68	171	51	427	222	120			17	51	34		17		17
2 Διευθέτηση και τήρηση συναντήσεων																	
3 Επανασύνδεση μετρητή μετά από απαίτηση του καταναλωτή	957	453	333	188	111	333	1230	931	803	299	868		102	470	26	26	
4 Αποσύνδεση μετρητή μετά από απαίτηση του καταναλωτή	3298	1853	1477	1238	1853	5551	4501	4231	2203	948	2015		273	60	34	17	
5 Ανάγνωση και καταγραφή της κατανάλωσης του μετρητή			9														
6 Ανταπόκριση σε παράπονα, αιτήματα, επιστολές ή πληροφορίες																	

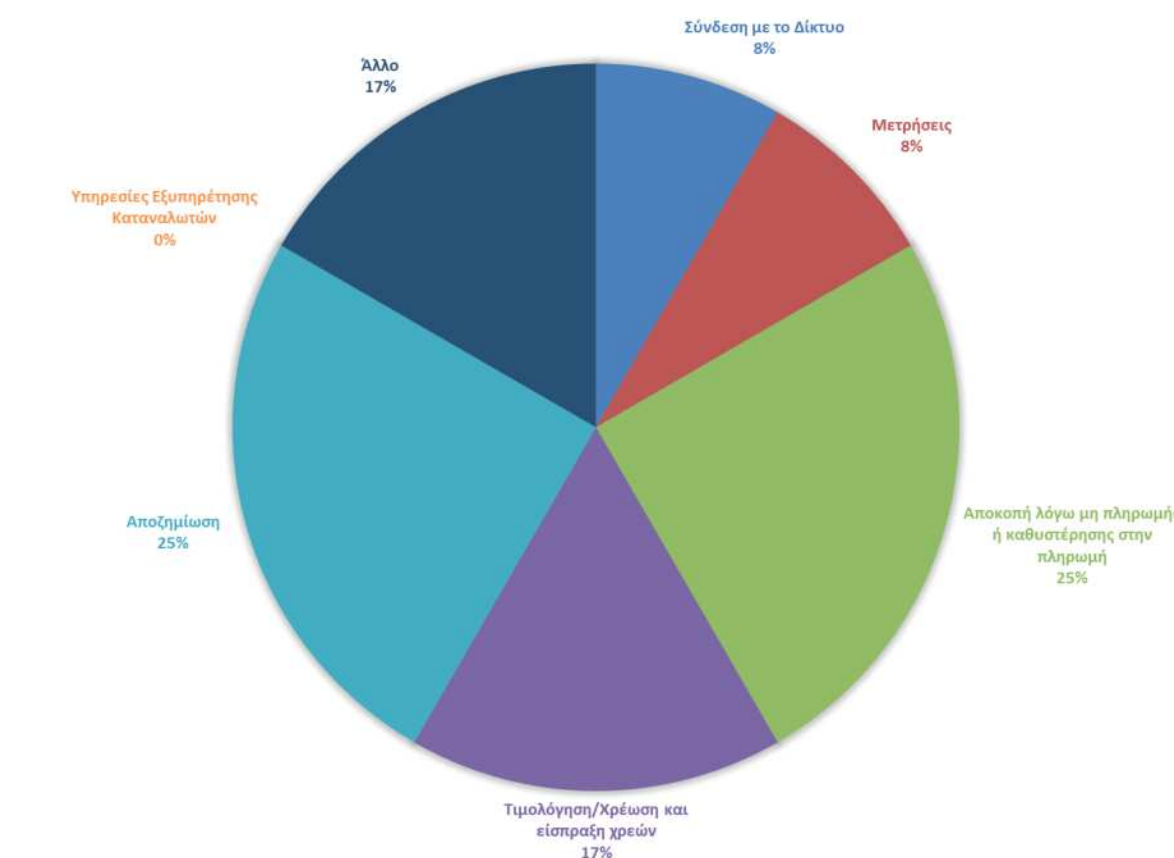
Πίνακας 4 - Δείκτες απόδοσης προμηθευτή ΑΗΚ

* Ο Δείκτης (6) συμπεριλαμβάνεται στον Δείκτη (8) ΙΣΔ

Από τους Πίνακες 4 και 5 και τα Σχεδιαγράμματα 41 και 42 φαίνεται ότι κατά το υπό επισκόπηση έτος αρκετές από τις επιδόσεις της ΑΗΚ τόσο ως ΙΣΔ όσο και ως προμηθευτής, παρουσίασαν βελτίωση σε σχέση με προηγούμενες χρονιές και ως εκ τούτου θεωρούνται ικανοποιητικές.

Παράπονα που υποβλήθηκαν στη ΡΑΕΚ

Στο Σχεδιάγραμμα 43 που ακολουθεί αναλύονται το είδος και ο αριθμός των παραπόνων που υποβλήθηκαν στη ΡΑΕΚ κατά το 2023. Σημειώνεται ότι όλα τα παράπονα έχουν εξεταστεί και οι καταναλωτές έχουν ενημερωθεί σχετικά.

Σχεδιάγραμμα 43 - Παράπονα που υποβλήθηκαν στη ΡΑΕΚ κατά το 2023

7 ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΡΑΕΚ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

Ανώτερη Διοίκηση	98
Έκθεση Διαχείρισης της Ανώτερης Διοίκησης	2 - 3
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή	4 - 6
Κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων	7
Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	8
Κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης	9
Κατάσταση των ταμειακών ροών	10
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις	11 - 43
Πρόσθετες πληροφορίες στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων	44 - 48

ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ανώτερη Διοίκηση: Δρ. Ανδρέας Πουλλικκάς Πρόεδρος (Παραιτήθηκε στις 31/10/2024)
Φίλιππος Φιλίππου Αντιπρόεδρος
Νεόφυτος Χατζηγεωργίου Μέλος

Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή: Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές: VGDA Accountants Limited
(Ως ανάδοχοι της συμβασης ΕΥ 2/2023, όπου Συντονιστική Αναθέτουσα
Αρχή είναι η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας)
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές
25ης Μαρτίου 35 (Γωνία Κέννεντυ 32)
2ος Όροφος
1087 Λευκωσία, Κύπρος

Λογιστικοί Σύμβουλοι: Alliot Partellas Kiliaris Ltd
Εγκεκριμένοι Λογιστές
Στροβόλου 77 Strovolos Center, Γραφείο 201
2018 Στρόβολος
Λευκωσία, Κύπρος

Νομικοί Σύμβουλοι: Ορφανίδης, Χριστοφίδης & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε.
Θεμιστοκλή Δέρβη 41, Hawaii Tower
Γραφεία 301 303, 3ος όροφος
1066 Λευκωσία, Κύπρος

Στέλιος Αμερικάνος & Σία Δ.Ε.Π.Ε.
Λεωφ. Δημοσθένη Σεβέρη 12
Γραφείο 601, 6ος Όροφος
1080 Λευκωσία
Κύπρος

Διεύθυνση γραφείου: Αγίας Παρασκευής 20
2002 Στρόβολος, Λευκωσία
Κύπρος

Τραπεζίτες: Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ
Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ
Eurobank Cyprus Ltd
Οργανισμός Χρηματοδότησης Στέγης

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η Ανώτερη Διοίκηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) (η 'Αρχή') υποβάλλει την έκθεσή της μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Κύριες δραστηριότητες και φύση εργασιών της Αρχής

Η ίδρυση της Αρχής πηγάζει από τις υποχρεώσεις της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικός σκοπός της Αρχής είναι η επίβλεψη της λειτουργίας της Αγοράς Ενέργειας (Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου) σε ένα νέο απελευθερωμένο περιβάλλον, χωρίς μονοπώλια.

Ανασκόπηση τρέχουσας κατάστασης, προβλεπόμενες μελλοντικές εξελίξεις και επιδόσεων των δραστηριοτήτων της Αρχής

Η εξέλιξη της Αρχής μέχρι σήμερα, τα οικονομικά της αποτελέσματα και η οικονομική της θέση, όπως παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, θεωρούνται ικανοποιητικά.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει η Αρχή περιγράφονται στις σημειώσεις 6, 7, 29 και 31 των οικονομικών καταστάσεων.

Ανώτερη Διοίκηση

Η Ανώτερη Διοίκηση στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και κατά την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται στη σελίδα 1.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Αρχής, όλα τα υφιστάμενα μέλη της Ανώτερης Διοίκησης διατηρούν το αξίωμά τους. Σύμφωνα με τον περί Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμο Ν. 129(Ι)/2021, άρθρο 6 «Διορισμός, όροι διορισμού, αμοιβής και σύνταξης των μελών της Ανώτερης Διοίκησης» ο διορισμός προσώπου στη θέση του μέλους της Ανώτατης Διοίκησης είναι για περίοδο πέντε έως επτά ετών και περιορίζεται στο ανώτατο όριο των δύο συνεχόμενων θητειών.

Ο Δρ. Ανδρέας Πουλλικκάς, πρώην πρόεδρος, παραιτήθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2024. Ο Φίλιππος Φιλίππου, Αντιπρόεδρος, έχει αναλάβει προσωρινά τα καθήκοντα του Προέδρου.

Λειτουργικό περιβάλλον της Αρχής

Οποιαδήποτε σημαντικά γεγονότα που έχουν σχέση με το λειτουργικό περιβάλλον της Αρχής, περιγράφονται στη σημείωση 29 των οικονομικών καταστάσεων.

Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

Συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Γνωστοποιούνται στη σημείωση 30 των οικονομικών καταστάσεων.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

Οι Ανεξάρτητοι Ελεγκτές, VGDA Accountants Limited, οι οποίοι διορίστηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και τα έτη που θα λήξουν στις 31 Δεκεμβρίου 2024 και 31 Δεκεμβρίου 2025, μετά από προκήρυξη διαγωνισμού από την Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας αφού ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας είναι ο δια νόμου Ανεξάρτητος Ελεγκτής της Αρχής σύμφωνα με τον περι Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμο του 2002 και των μετέπειτα τροποποιήσεων του (Ν.113(I)/2002) ο οποίος παρέχει το δικαίωμα στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας να αναθέτει κατά την κρίση του τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων οποιουδήποτε υπ' αυτού ελεγχόμενου νομικού προσώπου/ οργανισμού σε αδειούχους ελεγκτές ή αδειούχα ελεγκτικά γραφεία.

Με εντολή της Ανώτερης Διοίκησης,

Φίλιππος Φιλίππου
Αντιπρόεδρος

Λευκωσία Κύπρος, 22 Νοεμβρίου 2024

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς την Ανώτερη Διοίκηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (η 'Αρχή'), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 7 μέχρι 43 και αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2023, και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, μεταβολών καθαρής θέσης και των ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν σημαντικές πληροφορίες λογιστικής πολιτικής.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης της Αρχής στις 31 Δεκεμβρίου 2023, και της χρηματοοικονομικής της επίδοσης και των ταμειακών ροών της Αρχής για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων.

Βάση Γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα, περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο 'Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων' της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Αρχή σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών (συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Ανεξαρτησίας), που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Άλλες πληροφορίες

Η Ανώτερη Διοίκηση της Αρχής είναι υπεύνητη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην έκθεση διαχείρισης και στις πρόσθετες πληροφορίες στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στις σελίδες 44 μέχρι 49, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σ' αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες της Ανώτερης Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Ανώτερη Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η Ανώτερη Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η Ανώτερη Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Αρχής να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητά της Αρχής και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η Ανώτερη Διοίκηση προτίθεται να θέσει την Αρχή σε εκκαθάριση ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Ανώτερη Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Αρχής.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- ▶ Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Αρχής.
- ▶ Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από την Ανώτερη Διοίκηση.
- ▶ Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από την Ανώτερη Διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώ-

νουν ουσιώδη αβεβαιότητα σχετικά με τη δυνατότητα της Αρχής να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων, ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Αρχή να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- ▶ Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στην Ανώτερη Διοίκηση θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- ▶ Κατά τη γνώμη μας, η Έκθεση Διαχείρισης έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου και οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση αυτή συνάδουν με τις οικονομικές καταστάσεις.
- ▶ Κατά τη γνώμη μας, και σύμφωνα με την κατανόηση της δραστηριότητας και του περιβάλλοντος της Αρχής που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, δεν εντοπίσαμε οποιοσδήποτε ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για την Ανώτερη Διοίκηση ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Αντώνης Αντωνίου

Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

VGDA Accountants Limited

(Ως ανάδοχοι της σύμβασης ΕΥ 2/2023, όπου Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή είναι η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας)

Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

25ης Μαρτίου 35 (Γωνία Κέννεντυ 32)

2ος Όροφος

1087 Λευκωσία, Κύπρος

22 Νοεμβρίου 2024

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

		2023	2022
	Σημ.	€	€
Εισοδήματα	8	2.453.793	2.120.938
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	9	227.595	89.035
Έξοδα διοίκησης		(2.962.632)	(2.408.026)
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) απομείωσης στα περιουσιακά στοιχεία και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία		9.186	(27.629)
Έλλειμα από εργασίες	10	(272.058)	(225.682)
Έσοδα χρηματοδότησης		73.224	46.122
Έξοδα χρηματοδότησης		(67.024)	(81.524)
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) χρηματοδότησης	13	6.200	(35.402)
Έλλειμα πριν τη φορολογία		(265.858)	(261.084)
Φορολογία	14	(8.231)	(1.686)
Καθαρό έλλειμα για το έτος		(274.089)	(262.770)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα			
<i>Ποσά που δεν θα αναταξινομηθούν στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:</i>			
Αναλογιστικές αυξήσεις ή ζημιές σε σχέδια καθορισμένου ωφελήματος		(184.023)	1.005.291
		(184.023)	1.005.291
<i>Ποσά που θα ή πιθανόν να αναταξινομηθούν στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:</i>			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων Κέρδη/(ζημιές) εύλογης αξίας		154.440	(456.000)
		154.440	(456.000)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα για το έτος		(29.583)	549.291
Συνολικό (Έλλειμα)/Πλεόνασμα για το έτος		(303.672)	286.521

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 μέχρι 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023

		2023	2022
	Σημ.	€	€
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	16	105.833	144.066
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήση	17	1.181.908	1.350.752
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	18	5.777	3.267
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων	19	2.880.390	2.725.950
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	21	355.296	179.763
		4.529.204	4.403.798
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα	20	334.957	197.743
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	22	7.616.922	7.503.225
		7.951.879	7.700.968
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		12.481.083	12.104.766
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ίδια κεφάλαια			
Άλλα αποθεματικά		(109.997)	(264.437)
Συσσωρευμένο πλεόνασμα		6.631.240	7.095.207
Σύνολο αποθεματικών		6.521.243	6.830.770
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	24	1.084.651	1.238.120
Προβλέψεις για άλλες υποχρεώσεις και επιβαρύνσεις	12, 25	2.158.080	1.400.332
		3.242.731	2.638.452
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	26	297.040	184.857
Αναβαλλόμενο εισόδημα	27	2.235.294	2.211.555
Δανεισμός	23	3.436	3.676
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	24	153.468	145.814
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	28	7.720	3.777
Προβλέψεις για άλλες υποχρεώσεις και επιβαρύνσεις	12, 25	20.151	85.865
		2.717.109	2.635.544
Σύνολο υποχρεώσεων		5.959.840	5.273.996
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		12.481.083	12.104.766

Στις 22 Νοεμβρίου 2024, η Ανώτερη Διοίκηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

Φίλιππος Φιλίππου
Αντιπρόεδρος

Νεόφυτος Χατζηγεωργίου
Μέλος

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 μέχρι 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

		Αποθεματικό εύλογης αξίας Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων	Συσσωρευμένο πλεόνασμα	Σύνολο
	Σημ.	€	€	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022		191.563	6.357.557	6.549.120
Συνολικά έσοδα				
Καθαρό έλλειμα για το έτος		-	(262.770)	(262.770)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα για το έτος		(456.000)	-	(456.000)
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος	15	-	(4.871)	(4.871)
Άλλες μεταβολές				
Αναλογιστικό κέρδος έτους		-	1.005.291	1.005.291
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022/ 1 Ιανουαρίου 2023		(264.437)	7.095.207	6.830.770
Συνολικά έσοδα				
Καθαρό έλλειμα για το έτος		-	(274.089)	(274.089)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα για το έτος		154.440	-	154.440
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος	15	-	(5.855)	(5.855)
Άλλες μεταβολές				
Αναλογιστική ζημιά έτους		-	(184.023)	(184.023)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023		(109.997)	6.631.240	6.521.243

Το αποθεματικό εύλογης αξίας επενδύσεων αντιπροσωπεύει συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή της αξίας των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που έχουν αναγνωρισθεί στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, μετά την αφαίρεση των ποσών που καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εάν τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία έχουν πωληθεί ή έχουν απομειωθεί.

Εταιρείες και άλλοι οργανισμοί που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μερίσμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 17% θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι, κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου και λογίζονται κάτοικοι (domiciled) Κύπρου. Από την 1 Μαρτίου 2019, η λογιζόμενη διανομή μερίσματος υπόκειται σε συνεισφορά 1,70% στο Γενικό Σύστημα Υγείας, ποσοστό που αυξήθηκε σε 2,65% από την 1 Μαρτίου 2020, με εξαίρεση την περίοδο από τον Απρίλιο 2020 έως τον Ιούνιο 2020 όταν το ποσοστό ήταν 1,70%. Το ποσό αυτό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μερίσμα που ήδη διανεμήθηκε για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από την Αρχή.

Στην περίπτωση οργανισμών δημοσίου δικαίου, ο όρος κέρδη περιορίζεται στα πλεονάσματα που προκύπτουν από την διεξαγωγή επιχείρησης. Στην περίπτωση της Αρχής η λογιζόμενη διανομή υπολογίστηκε στους εισπρακτέους τόκους.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 μέχρι 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

		2023	2022
Σημ.		€	€
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
	Έλλειμμα πριν τη φορολογία	(265.858)	(261.084)
	Αναπροσαρμογές για:		
16	Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	40.213	40.049
17	Απόσβεση περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	168.844	168.844
18	Απόσβεση προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή	2.355	1.633
	Κέρδη εύλογων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(175.533)	(67.675)
	Αναλογιστική (ζημιά)/κέρδος	(184.023)	1.005.291
	(Κέρδη από αναστροφή απομείωσης)/χρέωση για απομείωση στην αξία των μετρητών και αντίστοιχων μετρητών	22 (9.186)	27.795
20	Κέρδη από αναστροφή απομείωσης των εμπορικών εισπρακτέων	-	(166)
13	Πιστωτικά μερίσματα	(5.287)	-
13	Πιστωτικούς τόκους	(67.937)	(46.122)
13	Χρεωστικούς τόκους	59.113	56.863
		(437.299)	925.428
Μεταβολές στο κεφάλαιο κινήσεως:			
	Αύξηση στα εισπρακτέα ποσά	(137.214)	(85.847)
	Αύξηση/(μείωση) στις άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	240	(3.052)
	Αύξηση στους εμπορικούς και άλλους πιστωτές	111.700	39.387
	Αύξηση στο αναβαλλόμενο έσοδο	23.739	112.856
25	Αύξηση/(μείωση) στις προβλέψεις	692.034	(900.629)
	Μετρητά που προήλθαν από εργασίες	253.200	88.143
	Φορολογία που (πληρώθηκε)/επιστροφή φόρων	(4.288)	623
	Καθαρά μετρητά που προήλθαν από εργασίες	248.912	88.766
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
18	Πληρωμή για αγορά άυλων περιουσιακών στοιχείων	(4.865)	(4.900)
16	Πληρωμή για αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	(1.980)	(16.036)
	Είσπραξη τόκων	67.937	46.122
	Είσπραξη μερισμάτων	5.287	-
	Καθαρά μετρητά που προήλθαν από επενδυτικές δραστηριότητες	66.379	25.186
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
	Αποπληρωμές υποχρεώσεων από μισθώσεις	(203.937)	(199.485)
	Πληρωμή τόκων	(988)	(7.990)
	Πληρωμή αμυντικής εισφοράς σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος	(5.855)	(4.871)
	Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(210.780)	(212.346)
	Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	104.511	(98.394)
	Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους	7.503.225	7.629.414
	(Κέρδη από αναστροφή απομείωσης)/χρέωση για απομείωση στην αξία των μετρητών και αντίστοιχων μετρητών	9.186	(27.795)
22	Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους	7.616.922	7.503.225

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 μέχρι 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

1. Σύσταση και κύριες δραστηριότητες

Χώρα σύστασης

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) (η 'Αρχή') συστάθηκε στην Κύπρο στις 21 Ιανουαρίου 2004 ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, με βάση τον Νόμο Ν.122(Ι)/2003 ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον Νόμο Ν.129(Ι)/2021. Την ίδια ημερομηνία και με τον ίδιο Νόμο ιδρύθηκε και λειτουργεί το Γραφείο της Αρχής σαν χωριστή νομική προσωπικότητα. Η Αρχή προΐσταται, εποπτεύει και ασκεί έλεγχο στο Γραφείο της Αρχής. Το εγγεγραμμένο γραφείο της είναι στην Αγίας Παρασκευής 20, 2002 Στρόβολος, Λευκωσία, Κύπρος. Οι οικονομικές καταστάσεις αφορούν στη Αρχή και στο Γραφείο της Αρχής.

Κύριες δραστηριότητες

Η ίδρυση της Αρχής πηγάζει από τις υποχρεώσεις της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικός σκοπός της Αρχής είναι η επίβλεψη της λειτουργίας της Αγοράς Ενέργειας (Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου) σε ένα νέο απελευθερωμένο περιβάλλον, χωρίς μονοπώλια.

2. Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις απαιτήσεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως έχει τροποποιηθεί με την εκτίμηση σε εύλογη αξία.

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από την Ανώτατη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών της Αρχής. Επίσης, απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εσόδων και εξόδων κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά έτους. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση των Μελών της Ανώτερης Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

3. Υιοθέτηση καινούργιων ή αναθεωρημένων προτύπων και διερμηνειών

Κατά το τρέχον έτος, η Αρχή υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες της και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2023. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές της Αρχής.

4. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές

Οι ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σ' αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

Η Διεύθυνση επιδιώκει να μη μειώσει την κατανοήσιμότητα αυτών των οικονομικών καταστάσεων αποκρύπτοντας ουσιώδεις πληροφορίες με επουσιώδεις πληροφορίες. Ως εκ τούτου, μόνο ουσιώδεις πληροφορίες λογιστική πολιτικής γνωστοποιούνται, κατά περίπτωση, στις σχετικές σημειώσεις γνωστοποιήσεων.

Έσοδα

Αναγνώριση και επιμέτρηση

Τα έσοδα απεικονίζουν το ποσό του ανταλλάγματος, το οποίο η Αρχή εκτιμά ότι δικαιούται έναντι της μεταβίβασης των υποσχόμενων αγαθών και υπηρεσιών σε πελάτες, εξαιρουμένων των ποσών τα οποία έχει εισπράξει για λογαριασμό τρίτων (π.χ. ΦΠΑ). Η Αρχή περιλαμβάνει στην τιμή συναλλαγής ένα ποσό που αφορά μεταβλητό αντάλλαγμα ως αποτέλεσμα των εκπτώσεων που πιθανόν να δοθούν, μόνο στο βαθμό στο οποίο υπάρχει αυξημένη πιθανότητα να μην προκύψει σημαντική αναστροφή στο ποσό του συσσωρευμένου εσόδου που έχει αναγνωρισθεί όταν εξαλειφθεί στη συνέχεια η αβεβαιότητα που σχετίζεται με το μεταβλητό αντάλλαγμα. Οι εκτιμήσεις για το ύψος των εκπτώσεων που θα δοθούν βασίζονται στη σωρευμένη προηγούμενη εμπειρία της Αρχής με παρόμοια συμβόλαια και στις προβλεπόμενες πωλήσεις προς τους πελάτες.

Η Αρχή αναγνωρίζει τα έσοδα όταν τα μέρη έχουν εγκρίνει τη σύμβαση (γραπτώς, προφορικά ή σύμφωνα με άλλες συνήθεις επιχειρηματικές πρακτικές) και έχουν δεσμευτεί να εκτελέσουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους, η οικονομική οντότητα μπορεί να προσδιορίσει τα δικαιώματα κάθε μέρους αναφορικά με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν, η οικονομική οντότητα μπορεί να προσδιορίσει τους όρους πληρωμής για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν, η σύμβαση έχει εμπορική υπόσταση (ήτοι ο κίνδυνος, ο χρόνος ή το ποσό των μελλοντικών ταμειακών ροών της οικονομικής οντότητας αναμένεται να μεταβληθούν ως αποτέλεσμα της σύμβασης) και είναι πιθανό η οικονομική οντότητα να εισπράξει το αντάλλαγμα που δικαιούται έναντι των αγαθών και υπηρεσιών που θα μεταβιβαστούν στον πελάτη και όταν συγκεκριμένα κριτήρια πληρούνται για κάθε μία από τις συμβάσεις της Αρχής με πελάτες.

Η Αρχή βασίζει τις εκτιμήσεις της σε ιστορικά αποτελέσματα λαμβάνοντας υπόψη το είδος του πελάτη, το είδος της συναλλαγής και τις ιδιαιτερότητες της κάθε συμφωνίας. Προκειμένου να εκτιμήσει πόσο πιθανό είναι να εισπραχθεί ένα ποσό ανταλλάγματος, η οικονομική οντότητα εξετάζει μόνο την ικανότητα και την πρόθεση του πελάτη να καταβάλει το ποσό του ανταλλάγματος όταν αυτό καταστεί απαιτητό.

Οι εκτιμήσεις των εσόδων, των κόστων ή της προόδου προς την πλήρη εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης αναθεωρούνται σε περίπτωση αλλαγής των συνθηκών. Οποιοσδήποτε αυξήσεις ή μειώσεις που μπορεί να προκύψουν στις εκτιμήσεις απεικονίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων κατά την περίοδο στην οποία οι περιστάσεις που οδήγησαν στην αναθεώρηση γίνονται γνωστές στην Ανώτερη Διοίκηση.

Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης

Η Αρχή εκτιμά κατά πόσο συμβόλαια τα οποία εμπεριέχουν την παροχή μίας σειράς αγαθών ή υπηρεσιών περιλαμβάνουν μία ή περισσότερες υποχρεώσεις εκτέλεσης (ήτοι, διακριτές υποσχέσεις μεταβίβασης για παροχή αγαθών/υπηρεσιών) και επιμερίζει την τιμή συναλλαγής σε κάθε υποχρέωση εκτέλεσης σύμφωνα με τη σχετική αυτοτελή τιμή πώλησης. Ένα αγαθό ή μία υπηρεσία προς τον πελάτη είναι διακριτή εάν ο πελάτης μπορεί να ωφεληθεί από το αγαθό ή την υπηρεσία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλους πόρους οι οποίοι είναι άμεσα διαθέσιμοι στον πελάτη (δηλαδή το αγαθό ή η υπηρεσία έχει τη δυνατότητα να είναι διακριτό/ή) και η υπόσχεση της Αρχής να μεταβιβάσει το αγαθό ή την υπηρεσία στον πελάτη μπορεί να προσδιορισθεί χωριστά από άλλες υποσχέσεις που εμπεριέχονται στη σύμβαση (ήτοι το αγαθό ή η υπηρεσία είναι διακριτό/ή στο πλαίσιο της σύμβασης.)

Το έσοδο επιμετράται σύμφωνα με το αντάλλαγμα το οποίο η Αρχή εκτιμά ότι δικαιούται βάσει του συμβολαίου με τον πελάτη και εξαιρεί ποσά που έχουν εισπραχθεί για λογαριασμό τρίτων. Η Αρχή αναγνωρίζει το έσοδο όταν μεταβιβάζει τον έλεγχο ενός αγαθού ή μίας υπηρεσίας στον πελάτη.

► **Έσοδα από τέλη**

Το εισόδημα από τέλη αποτελείται από την αξία τιμολόγησης για τέλη που αφορούν την χορηγία αδειών. Έσοδα από τα τέλη αναγνωρίζονται με βάση την χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται η σχετική άδεια χορηγήσεων.

► **Έσοδα από τόκους**

Έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται όταν είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Αρχή και το ποσό του εσόδου μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Τα έσοδα από τόκους καταχωρούνται βάσει μιας χρονικής αναλογίας σε σχέση με το ανεξόφλητο κεφάλαιο και το κατάλληλο πραγματικό επιτόκιο.

► **Πιστωτικά μερίσματα**

Τα μερίσματα εισπράττονται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα κέρδη στα αποτελέσματα όταν αποδειχθεί το δικαίωμα της Αρχής να τα εισπράξει. Αυτό ισχύει ακόμα και όταν πληρώνονται από τα κέρδη προ εξαγοράς, εκτός και αν το μέρισμα αντιπροσωπεύει καθαρά ανάκτηση μέρους του κόστους μιας επένδυσης. Σε αυτή την περίπτωση, το μέρισμα αναγνωρίζεται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα εάν σχετίζεται με μια επένδυση που επιμετράται σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων.

Ωφελήματα υπαλλήλων

Η Αρχή λειτουργεί σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος και θα χρηματοδοτείται όπως και στη Δημόσια Υπηρεσία, δηλαδή μέσω του ετήσιου προϋπολογισμού της Αρχής. Τα ωφελήματα πληρώνονται στην αφυπηρέτηση, τον θάνατο ή την αποχώρηση από την υπηρεσία. Το ποσό του ωφελήματος εξαρτάται από την διάρκεια της υπηρεσίας και από το επίπεδο των αποδοχών.

Η Αρχή και οι υπάλληλοι της συνεισφέρουν στο Κυβερνητικό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση τους μισθούς των υπαλλήλων. Επιπρόσθετα, η Αρχή παρέχει στο προσωπικό της, ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού υπό μορφή εφάπαξ ποσού βάσει σχεδίου αφυπηρέτησης, το οποίο είναι καθορισμένου ωφελήματος. Οι συνεισφορές της Αρχής διαγράφονται στην περίοδο που σχετίζονται και περιλαμβάνονται στις παροχές προσωπικού. Η Αρχή δεν έχει οποιαδήποτε νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για να πληρώσει επιπλέον συνεισφορές εάν το σχέδιο δεν κατέχει αρκετά περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους υπαλλήλους τα ωφελήματα που αναλογούν στις υπηρεσίες τους κατά τη διάρκεια της τρέχουσας και προηγούμενων χρήσεων.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων και το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος υπολογίζονται ετήσια με την αναλογιστική μέθοδο προβολής μονάδας (projected unit credit method). Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές προκύπτουν από αλλαγές στο επιτόκιο με το οποίο προεξοφλούνται οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές για ωφελήματα και άλλων αναλογιστικών παραδοχών. Στις δαπάνες της Αρχής αναγνωρίζεται το μη καταχωρημένο αναλογιστικό κέρδος ή ζημιά στην αρχή του έτους.

Έσοδα χρηματοδότησης

Τα έσοδα χρηματοδότησης περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους που υπολογίζονται με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου.

Έξοδα χρηματοδότησης

Χρεωστικοί τόκοι και άλλα έξοδα δανεισμού διαγράφονται στα αποτελέσματα όπως πραγματοποιούνται.

Φορολογία

Τα τέλη που εισπράττει η Αρχή σύμφωνα με τον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς, στα πλαίσια της άσκησης του εποπτικού της ρόλου, δεν αποτελούν εισόδημα που εμπίπτει στο άρθρο 5(1)(α) του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου και δεν υπόκεινται σε φορολογία. Το ίδιο ισχύει και για τις κυβερνητικές χορηγίες που έχουν ληφθεί για να μπορέσει η Αρχή να εξασκήσει τον εποπτικό της ρόλο. Εισοδήματα από ενοίκια ή οποιεσδήποτε άλλες πηγές, υπόκεινται σε φορολογία με συντελεστή 12.5% και σε αμυντική εισφορά, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων που προνοούνται στη Νομοθεσία.

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και περιουσιακά στοιχεία υπολογίζονται με βάση το ποσό που αναμένεται ότι θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί από τις φορολογικές αρχές χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που είχαν θεσπισθεί ή ουσιαστικά θεσπισθεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς.

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Τα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις οποιεσδήποτε συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο ώστε να διαγραφεί το κόστος του κάθε στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης χρήσης του. Τα ετήσια ποσοστά απόσβεσης είναι τα ακόλουθα:

	%
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	20
Εξοπλισμός γραφείου	10
Οχήματα	20
Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός	10
Βιβλία	10

Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη χρήση αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

Όπου η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ποσό ανάκτησης, αυτή μειώνεται αμέσως στο ποσό της ανάκτησης.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στα αποτελέσματα στην περίοδο που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στην αξία του περιουσιακού στοιχείου όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Αρχή μεγαλύτερα από αυτά που αρχικά αναμένονταν σύμφωνα με την αρχική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου. Οι σημαντικές ανακαινίσεις αποσβένονται κατά τη διάρκεια της υπόλοιπης ωφέλιμης ζωής του σχετικού περιουσιακού στοιχείου.

Ένα στοιχείο των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν δεν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη συνεχή χρήση του περιουσιακού στοιχείου. Το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει κατά την πώληση ή την απόσυρση ενός στοιχείου των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εισπράξεων των πωλήσεων και τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Αναβαλλόμενο έσοδο

Το αναβαλλόμενο έσοδο περιλαμβάνει εισπράξεις έναντι εσόδων που αφορούν μεταγενέστερη οικονομική περίοδο.

Λογισμικά προγράμματα

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με ξεχωριστά λογισμικά προγράμματα που ανήκουν στην Αρχή και που αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Μετέπειτα, τα λογισμικά προγράμματα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση στην αξία. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν την απόδοση των λογισμικών προγραμμάτων πέραν από τις αρχικές προδιαγραφές κεφαλαιοποιούνται. Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων χρεώνονται στα αποτελέσματα στην περίοδο που προκύπτουν. Τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο σε περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη. Η απόσβεση αρχίζει όταν τα λογισμικά προγράμματα είναι διαθέσιμα προς χρήση.

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση ή τη διάθεση του. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου, υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εισπράξεων των πωλήσεων και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται.

Μισθώσεις

Κατά την έναρξη ισχύος της σύμβασης, η Αρχή εκτιμά εάν η σύμβαση είναι, ή εμπεριέχει, μίσθωση. Μία σύμβαση είναι, ή εμπεριέχει, μία μίσθωση όταν η σύμβαση μεταβιβάζει το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωριζόμενου περιουσιακού στοιχείου για μια χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος. Για να εκτιμήσει εάν η σύμβαση μεταβιβάζει το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωριζόμενου περιουσιακού στοιχείου, η Αρχή εκτιμά εάν:

- ▶ η σύμβαση συγκαταλέγει τη χρήση ενός αναγνωριζόμενου περιουσιακού στοιχείου συνήθως το αναγνωριζόμενο περιουσιακό στοιχείο προσδιορίζεται ρητά ή μέσω έμμεσου προσδιορισμού και πρέπει να είναι φυσικά διακριτό ή να αντιπροσωπεύει ουσιαστικά όλη την ικανότητα ενός φυσικά διακριτού περιουσιακού στοιχείου. Εάν ο προμηθευτής διατηρεί το ουσιαστικό δικαίωμα υποκατάστασης του περιουσιακού στοιχείου, τότε το περιουσιακό στοιχείο δεν προσδιορίζεται.
- ▶ η Αρχή έχει το δικαίωμα να αποκτήσει ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου καθ' όλη την περίοδο χρήσης, και
- ▶ η Αρχή έχει το δικαίωμα να κατευθύνει τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου. Η Αρχή έχει αυτό το δικαίωμα όταν έχει τα δικαιώματα λήψης αποφάσεων που είναι πιο σημαντικά για την αλλαγή του τρόπου και του σκοπού χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Σε σπάνιες περιπτώσεις όπου η απόφαση για το πώς και για ποιο σκοπό χρησιμοποιείται το περιουσιακό στοιχείο είναι προκαθορισμένη, η Αρχή έχει το δικαίωμα να κατευθύνει τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου εάν:
 - ♦ η Αρχή έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης του περιουσιακού στοιχείου, ή
 - ♦ η Αρχή σχεδίασε το περιουσιακό στοιχείο με τρόπο που προκαθορίζεται για ποιο σκοπό θα χρησιμοποιηθεί.

Κατά την έναρξη ή την επανεξέταση μιας σύμβασης που περιέχει στοιχείο μίσθωσης, η Αρχή κατανέμει το αντάλλαγμα του συμβολαίου σε κάθε μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο με βάση τις σχετικές αυτοτελείς τιμές. Ωστόσο, για τις μισθώσεις γης και κτιρίων στις οποίες είναι μισθωτής, η Αρχή έχει επιλέξει να μη διαχωρίζει τα μη μισθωμένα στοιχεία και να αντιμετωπίζει λογιστικά τα στοιχεία μίσθωσης και μη μίσθωσης ως ενιαίο μισθωτικό στοιχείο.

Η Αρχή ως μισθωτής

Η Αρχή αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου και μια υποχρέωση μίσθωσης κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης. Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου αποτιμάται αρχικά στο κόστος, το οποίο περιλαμβάνει το αρχικό ποσό της υποχρέωσης μίσθωσης προσαρμοσμένο για τυχόν πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν κατά ή πριν από την ημερομηνία έναρξης, καθώς και κάθε αρχικό άμεσο κόστος και εκτίμηση του κόστους αποσυναρμολόγησης και απομάκρυνσης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου ή επαναφοράς του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου ή του χώρου στον οποίο βρίσκεται, μείον οποιαδήποτε κίνητρα μίσθωσης έχουν εισπραχθεί.

Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου αποσβένεται στη συνέχεια με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης από την ημερομηνία έναρξης μέχρι την ημερομηνία λήξης της ωφέλιμης ζωής του δικαιώματος χρήσης του περιουσιακού στοιχείου ή το τέλος της μίσθωσης. Οι εκτιμώμενες ωφέλιμες ζωές των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης καθορίζονται στην ίδια βάση με αυτή των ακινήτων και εξοπλισμού. Επιπρόσθετα, το δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου ελέγχεται περιοδικά για τυχόν ζημιές απομείωσης και προσαρμόζεται για ορισμένες επαναμετρήσεις της υποχρέωσης μίσθωσης.

Η υποχρέωση από τη μίσθωση αρχικά επιμετράται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων τα οποία παραμένουν ανεξόφλητα κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης. Τα μισθώματα προεξοφλούνται με το διαφορικό επιτόκιο της μίσθωσης, εφόσον μπορεί να καθοριστεί εύκολα. Εάν αυτό το επιτόκιο δεν μπορεί να καθοριστεί εύκολα, η Αρχή χρησιμοποιεί το διαφορικό επιτόκιο της Αρχής.

Τα μισθώματα που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης της μίσθωσης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- ▶ σταθερά μισθώματα, περιλαμβανομένων άλλων μισθωμάτων που ουσιαστικά θεωρούνται ως σταθερά,
- ▶ τα κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία εξαρτώνται από ένα δείκτη ή ένα επιτόκιο, τα οποία αρχικά επιμετρώνται με χρήση του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της περιόδου μίσθωσης.
- ▶ τα ποσά τα οποία αναμένεται να καταβληθούν για την εγγυημένη υπολειμματική αξία, και
- ▶ την τιμή άσκησης οποιουδήποτε δικαιώματος αγοράς εάν είναι σχετικά βέβαιο ότι η Αρχή θα ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα, τα μισθώματα που είναι πληρωτέα σε οποιαδήποτε προαιρετική περίοδο παράτασης, εάν είναι σχετικά βέβαιο ότι η Αρχή θα ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα ανανέωσης της σύμβασης, και την καταβολή χρηματικών ποινών για πρόωρο τερματισμό συμβάσεων, εκτός εάν είναι σχετικά βέβαιο ότι η Αρχή δεν θα τερματίσει πρόωρα οποιαδήποτε σύμβαση.

Η υποχρέωση από χρηματοδοτική μίσθωση αποτιμάται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Αναπροσαρμόζεται όταν υπάρχει μεταβολή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων που προκύπτουν από μεταβολή του δείκτη ή του επιτοκίου, εάν υπάρχει μεταβολή στην εκτίμηση της Αρχής για το ποσό που αναμένεται να καταβληθεί στο πλαίσιο εγγύησης υπολειμματικής αξίας ή αν η Αρχή αλλάξει αξιολόγηση για το εάν θα ασκήσει μια επιλογή αγοράς, παράτασης ή τερματισμού μιας σύμβασης μίσθωσης.

Όταν η υποχρέωση μίσθωσης αναπροσαρμόζεται κατ' αυτόν τον τρόπο, πραγματοποιείται αντίστοιχη προσαρμογή στη λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης του περιουσιακού στοιχείου ή καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν η λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης του περιουσιακού στοιχείου έχει ήδη μηδενισθεί.

Η Αρχή παρουσιάζει τα περιουσιακά στοιχεία που δεν πληρούν τον ορισμό της επένδυσης σε ακίνητα στα "Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός" στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις παρουσιάζονται στα “δάνεια και χρηματοδοτήσεις” στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας

Η Αρχή έχει επιλέξει να μην αναγνωρίζει τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και τις υποχρεώσεις μισθώσεων για βραχυπρόθεσμες μισθώσεις που έχουν διάρκεια μίσθωσης 12 μηνών ή λιγότερο και για μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων με χαμηλή αξία (δηλ. για εξοπλισμό πληροφορικής, εξοπλισμό γραφείου κτλ.). Η Αρχή αναγνωρίζει τα μισθώματα που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις ως έξοδο με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Απομείωση στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία με αόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία τους. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται ελέγχονται για απομείωση στην αξία, όταν γεγονότα ή μεταβολές στις περιστάσεις δείχνουν πως η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για τη διαφορά της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού του περιουσιακού στοιχείου. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της εύλογης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον έξοδα πώλησας και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα μικρότερα επίπεδα για τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές, αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός της υπεραξίας, τα οποία έχουν υποστεί απομείωση ελέγχονται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Ταξινόμηση

Η Αρχή ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις πιο κάτω κατηγορίες επιμέτρησης:

- ▶ Αυτά που επιμετρούνται μετέπειτα σε εύλογη αξία (είτε μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων ή μέσω των αποτελεσμάτων), και
- ▶ Αυτά που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

Η ταξινόμηση και η μετέπειτα επιμέτρηση των χρεωστικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από (i) το επιχειρηματικό μοντέλο της Αρχής για τη διαχείριση του σχετικού χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και (ii) τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Κατά την αρχική αναγνώριση η Αρχή μπορεί να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα χρεωστικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που κατά τα άλλα πληροί τις απαιτήσεις για αποτίμηση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εάν αυτό απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια λογιστική αντιστοιχία που διαφορετικά θα προέκυπτε.

Για επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν κατέχονται για εμπορία, η ταξινόμηση θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο η Αρχή προσδιόρισε αμετάκλητα κατά την αρχική αναγνώριση για να λογιστεί η μετοχική επένδυση σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων. Ο προσδιορισμός αυτός γίνεται ανά επένδυση.

Όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Για τα περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία, τα κέρδη και ζημιές θα αναγνωριστούν είτε στα αποτελέσματα ή στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα. Για επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν διακρατούνται για εμπορία, αυτό θα εξαρτηθεί στο κατά πόσο η Αρχή έκανε μια αμετάκλητη επιλογή κατά την αρχική αναγνώριση για να λογιστεί η μετοχική επένδυση σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Αναγνώριση και Παύση Αναγνώρισης

Όλες οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν παράδοση εντός του χρονικού πλαισίου που ορίζεται από τον κανονισμό ή από τη σύμβαση αγοράς ('αγορές και πωλήσεις με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης') αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι η ημερομηνία κατά την οποία η Αρχή δεσμεύεται να παραδώσει ένα χρηματοοικονομικό μέσο. Όλες οι αγορές και πωλήσεις αναγνωρίζονται όταν η Αρχή καταστεί μέρος στις συμβατικές διατάξεις του μέσου.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν λήξει ή έχουν μεταφερθεί και η Αρχή έχει μεταφέρει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Επιμέτρηση

Κατά την αρχική αναγνώριση, η Αρχή επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε εύλογη αξία και επιπλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου που δεν είναι σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, το κόστος συναλλαγής που σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση αναγνωρίζεται μόνο εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας και της τιμής συναλλαγής η οποία μπορεί να αποδειχθεί από άλλες παρατηρήσιμες τρέχουσες συναλλαγές στην αγορά με το ίδιο μέσο ή από μια τεχνική αποτίμησης των οποίων τα στοιχεία εισαγωγής περιλαμβάνουν μόνο στοιχεία από παρατηρήσιμες αγορές.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ενσωματωμένα παράγωγα λαμβάνονται υπόψη στην ολότητα τους όταν καθορίζεται κατά πόσο οι ταμειακές τους ροές αποτελούν αποκλειστικά αποπληρωμές κεφαλαίου και τόκων.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - απομείωση - πρόβλεψη αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ΑΠΖ

Η Αρχή αξιολογεί σε μελλοντική βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για χρεόγραφα (περιλαμβανομένων δανείων) που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος και σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων και με την έκθεση που προκύπτει από δανειακές δεσμεύσεις και συμβάσεις χρηματοοικονομικής εγγύησης. Η Αρχή επιμετρά την ΑΠΖ και αναγνωρίζει πρόβλεψη για πιστωτική ζημιά σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η αποτίμηση των ΑΠΖ αντικατοπτρίζει: (i) ένα αμερόληπτα καθορισμένο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων ποσό που καθορίζεται από την αξιολόγηση μιας σειράς πιθανών εκβάσεων, (ii) τη διαχρονική αξία του χρήματος και (iii) λογικές και βάσιμες πληροφορίες οι οποίες είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια και αφορούν παρελθόντα γεγονότα, τρέχουσες συνθήκες και προβλέψεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μειώνεται μέσω της χρήσης ενός λογαριασμού πρόβλεψης, και το πόσο της ζημιάς αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στις 'καθαρές ζημιές απομείωσης σε χρηματοοικονομικά και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία'. Μετέπειτα ανακτήσεις των ποσών για τα οποία είχε προηγουμένως αναγνωριστεί πιστωτική ζημιά πιστώνονται στο ίδιο στοιχείο της κατάστασης αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων.

Τα χρεόγραφα που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος παρουσιάζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης καθαρά από την πρόβλεψη για ΑΠΖ. Για δανειακές δεσμεύσεις και συμβάσεις χρηματοοικονομικής εγγύησης, αναγνωρίζεται μία ξεχωριστή πρόβλεψη για ΑΠΖ ως υποχρέωση στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Για χρεόγραφα σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων, μια πρόβλεψη για ΑΠΖ αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα και επηρεάζει τα κέρδη ή ζημιές εύλογης αξίας που αναγνωρίζονται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα παρά τη λογιστική αξία αυτών των μέσων.

Η μεθοδολογία απομείωσης που εφαρμόζει η Αρχή για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται από τον τύπο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που εκτιμάται για απομείωση. Πιο συγκεκριμένα:

Για εμπορικά εισπρακτέα και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων εμπορικών εισπρακτέων και συμβατικών περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνουν σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης, και εισπρακτέα από μισθώσεις η Αρχή εφαρμόζει την απλοποιημένη μέθοδο που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9, η οποία επιβάλλει την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου κατά την αρχική του αναγνώριση.

Για όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απομείωση με βάση το ΔΠΧΑ 9, η Αρχή εφαρμόζει την γενική προσέγγιση το μοντέλο απομείωσης τριών σταδίων. Η Αρχή εφαρμόζει το μοντέλο απομείωσης τριών σταδίων, με βάση τις αλλαγές στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό μέσο που δεν είναι πιστωτικά απομειωμένο κατά την αρχική αναγνώριση ταξινομείται στο Στάδιο 1.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο Στάδιο 1 επιμετρούν τις ΑΠΖ τους σε ένα ποσό ίσο με το ποσοστό των ΑΠΖ κατά τη διάρκεια ζωής που προκύπτει από τυχόν γεγονότα αθέτησης πληρωμής μέσα στους επόμενους 12 μήνες ή μέχρι τη λήξη της σύμβασης, εάν είναι πιο νωρίς ('ΑΠΖ 12 μηνών'). Εάν η Αρχή επιβεβαιώσει μία σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο ('ΣΑΠΚ') μετά την αρχική αναγνώριση, το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται στο Στάδιο 2 και οι ΑΠΖ επιμετρώνται με βάση τις ΑΠΖ καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του, δηλαδή μέχρι τη λήξη της σύμβασης λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες προπληρωμές, εάν υπάρχουν ('ΑΠΖ κατά τη διάρκεια ζωής'). Ανατρέξτε στη σημείωση 6, παράγραφος Πιστωτικού κινδύνου, για την περιγραφή του πώς η Αρχή καθορίζει το πότε έχει συμβεί μια ΣΑΠΚ. Εάν η Αρχή καθορίσει ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι πιστωτικά απομειωμένο, το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται στο Στάδιο 3 και οι ΑΠΖ επιμετρώνται ως ΑΠΖ καθ' όλη τη διάρκεια ζωής. Ο ορισμός της Αρχής για τα πιστωτικά απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία και ο ορισμός της αθέτησης επεξηγείται στη σημείωση 6, παράγραφος Πιστωτικού κινδύνου.

Επιπρόσθετα, η Αρχή αποφάσισε να χρησιμοποιήσει την απαλλαγή αξιολόγησης χαμηλού πιστωτικού κινδύνου για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επενδυτικής κλάσης. Ανατρέξτε στη σημείωση 6, παράγραφος Πιστωτικού κινδύνου για την περιγραφή του πώς η Αρχή καθορίζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία χαμηλού πιστωτικού κινδύνου.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Επαναταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά μέσα επαναταξινομούνται μόνο όταν η Αρχή τροποποιεί το επιχειρηματικό μοντέλο για τη διαχείριση αυτών των περιουσιακών στοιχείων. Η επαναταξινόμηση έχει μελλοντική επίδραση και ξεκινά από την πρώτη περίοδο αναφοράς ακολούθως της αλλαγής.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Διαγραφή

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται, πλήρως ή εν μέρει, όταν η Αρχή έχει εξαντλήσει όλες τις πρακτικές μεθόδους ανάκτησης και έχει αποφασίσει ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Η διαγραφή αντιπροσωπεύει ένα γεγονός διαγραφής. Η Αρχή μπορεί να διαγράψει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εξακολουθούν να υπόκεινται σε δραστηριότητες επιβολής όταν η Αρχή επιδιώκει την ανάκτηση συμβατικών οφειλών, ωστόσο δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - Τροποποίηση

Η Αρχή μερικές φορές επαναδιαπραγματεύεται ή τροποποιεί τις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Η Αρχή αξιολογεί κατά πόσο η τροποποίηση των συμβατικών ταμειακών ροών είναι σημαντική, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων τους ακόλουθους παράγοντες: οποιουσδήποτε νέους συμβατικούς όρους που επηρεάζουν σημαντικά το προφίλ κινδύνου του περιουσιακού στοιχείου (πχ μερίδιο κέρδους ή απόδοση με βάση το μετοχικό κεφάλαιο), σημαντική αλλαγή στο επιτόκιο, αλλαγή νομίμα-

τος, νέα εξασφάλιση ή πιστωτική ενίσχυση που επηρεάζει σημαντικά τον πιστωτικό κίνδυνο που συνδέεται με το περιουσιακό στοιχείο ή σημαντική παράταση δανείου όταν ο οφειλέτης δεν έχει οικονομικές δυσκολίες.

Εάν οι τροποποιημένοι όροι διαφέρουν σημαντικά, τα δικαιώματα από τις ταμειακές ροές από το αρχικό περιουσιακό στοιχείο λήγουν και η Αρχή διαγράφει το αρχικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και αναγνωρίζει ένα νέο περιουσιακό στοιχείο σε εύλογη αξία. Η ημερομηνία επαναδιαπραγμάτευσης θεωρείται ως η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης για σκοπούς υπολογισμού μεταγενέστερης απομείωσης, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού κατά πόσο έχει συμβεί ένα ΣΑΠΚ. Η Αρχή επίσης αξιολογεί κατά πόσο ένα νέο δάνειο ή χρεόγραφο πληροί το κριτήριο ΣΑΠΚ. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του αρχικού περιουσιακού στοιχείου που διαγράφηκε και της εύλογης αξίας του νέου σημαντικά τροποποιημένου περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Σε μια κατάσταση όπου η επαναδιαπραγμάτευση οφειλόταν σε οικονομικές δυσκολίες του αντισυμβαλλομένου και σε αδυναμία εκτέλεσης των αρχικά συμφωνημένων πληρωμών, η Αρχή συγκρίνει τις αρχικές και αναθεωρημένες αναμενόμενες ταμειακές ροές για να αξιολογήσει κατά πόσο οι κίνδυνοι και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου έχουν διαφοροποιηθεί σημαντικά ως αποτέλεσμα της συμβατικής τροποποίησης. Εάν οι κίνδυνοι και τα οφέλη δεν αλλάξουν, το τροποποιημένο περιουσιακό στοιχείο δεν διαφέρει ουσιαστικά από το αρχικό περιουσιακό στοιχείο και η τροποποίηση δεν οδηγεί σε διαγραφή. Η Αρχή υπολογίζει εκ νέου την ακαθάριστη λογιστική αξία προεξοφλώντας τις τροποποιημένες συμβατικές ταμειακές ροές με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο και αναγνωρίζει το κέρδος ή ζημιά τροποποίησης στα αποτελέσματα.

Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Για σκοπούς της κατάστασης των ταμειακών ροών, τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις στην τράπεζα και τραπεζικά παρατραβήγματα. Στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, τα τραπεζικά παρατραβήγματα περιλαμβάνονται στο δανεισμό στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αναγνωρίζονται σε αποσβεσμένο κόστος επειδή: (i) κατέχονται για είσπραξη συμβατικών ταμιακών ροών και οι ταμειακές αυτές ροές αντιπροσωπεύουν ΑΠΚΤ, και (ii) δεν ταξινομούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ταξινόμηση ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Αυτά τα ποσά γενικά προκύπτουν από συναλλαγές εκτός των συνήθων λειτουργικών εργασιών της Αρχής. Διακροτούνται με σκοπό να συλλεχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές τους και οι ταμειακές ροές τους αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων. Κατά συνέπεια, αυτά επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον την πρόβλεψη για απομείωση. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εάν αυτά οφείλονται μέσα σε ένα έτος ή λιγότερο (ή κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, εάν είναι μεγαλύτερος). Αν όχι, παρουσιάζονται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Ταξινόμηση ως εμπορικά εισπρακτέα

Τα εμπορικά εισπρακτέα είναι ποσά που οφείλονται από πελάτες για πώληση εμπορευμάτων ή παροχή υπηρεσιών κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών. Εάν η είσπραξη αναμένεται σε ένα χρόνο ή λιγότερο (ή κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, εάν είναι μεγαλύτερος), ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα εμπορικά εισπρακτέα αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον πρόνοιας για απομείωση της αξίας.

Τα εμπορικά εισπρακτέα αναγνωρίζονται αρχικά στο ποσό της άνευ όρων αντιπαροχής εκτός και αν περιλαμβάνουν σημαντικά στοιχεία χρηματοδότησης, στην οποία περίπτωση αναγνωρίζονται σε εύλογη αξία. Η Αρχή κατέχει τα εμπορικά εισπρακτέα με σκοπό να συλλέξει τις συμβατικές ταμειακές ροές και επομένως τα επιμετρά σε μεταγενέστερο στάδιο σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα εμπορικά εισπρακτέα εναπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9. Η Αρχή εφαρμόζει την απλοποιημένη μέθοδο του ΔΠΧΑ 9 για την αποτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών η οποία χρησιμοποιεί μια πρόνοια για απομείωση στην αξία όλων των εμπορικών εισπρακτέων κατά τη διάρκεια ζωής τους. Ανατρέξτε στη σημείωση 6, παράγραφος Πιστωτικού κινδύνου.

Τα εμπορικά εισπρακτέα διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Οι δείκτες ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία είσπραξης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτυχία ενός οφειλέτη να συμ-μετάσχει σε σχέδιο αποπληρωμής με την Αρχή και την αποτυχία να καταβάλει συμβατικές πληρωμές για περίοδο μεγαλύτερη των 180 ημερών λόγω καθυστέρησης.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις- κατηγορίες αποτίμησης

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και ταξινομούνται μετέπειτα στην κατηγορία αποσβεσμένου κόστους, εκτός από (i) χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων : αυτή η ταξινόμηση ισχύει για παράγωγα, χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που διακρατούνται για εμπορεία (π.χ. βραχυπρόθεσμες θέσεις σε τίτλους) , ενδεχόμενες αντιπαροχές που ανα-γνωρίζονται από ένα αγοραστή σε μια συνένωση επιχειρήσεων και άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που καθορίζονται ως τέτοιες κατά την αρχική αναγνώριση και (ii) χρηματοοικονομικές συμβάσεις εγγύησης και δανειακές δεσμεύσεις.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παύουν να αναγνωρίζονται όταν η υποχρέωση έχει απαλλαχτεί ή ακυρωθεί ή λήξει.

Υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες

Οι υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες αρχικά επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και μεταγενέ-στερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις - τροποποιήσεις

Μια ανταλλαγή μεταξύ της Αρχής και των αρχικών δανειστών των χρεωστικών μέσων με ουσιαστικά διαφο-ρετικούς όρους, καθώς επίσης και ουσιώδεις τροποποιήσεις των όρων και των συνθηκών των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, λογίζονται ως τερματισμός της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Οι όροι θεωρούνται ουσιαστικά διαφορετικοί, αν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τελών που καταβλήθηκαν μετά την αφαίρεση τυχόν αμοιβών που εισπράχθηκαν προεξοφλημένη με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, είναι τουλάχιστον 10% διαφορετική από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμει-ακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση. Επιπρόσθετα, άλλοι παράγοντες όπως το νόμισμα στο οποίο είναι εκφρασμένο το μέσο, μεταβολές του τύπου του επιτοκίου, νέα χαρακτηριστι-κά μετατροπής που επισυνάπτονται στο μέσο και αλλαγή στις συμφωνίες δανείου λαμβάνονται επίσης υπόψη.

Εάν μια ανταλλαγή των χρεωστικών μέσων ή τροποποίηση των όρων λογίζεται ως εξόφληση, οποιοδήποτε κόστος ή αμοιβή αναγνωρίζεται ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς από την εξόφληση. Αν η ανταλλαγή ή η τροποποίηση δεν λογίζεται ως εξόφληση, οποιοδήποτε κόστος ή αμοιβή προκύψει αναπροσαρμόζει τη λογιστι-κή αξία της υποχρέωσης και αποσβένεται καθ' όλη την υπόλοιπη διάρκεια της τροποποιημένης υποχρέωσης.

Οι τροποποιήσεις των υποχρεώσεων που δεν έχουν ως αποτέλεσμα την εξόφληση λογιστικοποιούνται ως μεταβολή της εκτίμησης χρησιμοποιώντας τη συσσωρευτική μέθοδο κάλυψης, με οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά να αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, όταν υπάρχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν και υπάρχει η πρόθεση είτε διακα-νονισμού του καθαρού υπολοίπου, είτε είσπραξης του ποσού της απαίτησης με ταυτόχρονη εξόφληση της

υποχρέωσης. Αυτό δεν συμβαίνει κατά κανόνα με κύριες συμφωνίες συμψηφισμού, και τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις παρουσιάζονται συνολικά στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Προπληρωμές

Οι προπληρωμές αποτιμώνται σε κόστος μείον προβλέψεις για απομείωση. Μια προπληρωμή ταξινομείται ως μακροπρόθεσμη όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που σχετίζονται με την προπληρωμή αναμένεται να αποκτηθούν μετά από ένα έτος ή όταν η προπληρωμή σχετίζεται με ένα περιουσιακό στοιχείο το οποίο θα χαρακτηριστεί ως μακροπρόθεσμο κατά την αρχική αναγνώριση. Οι προπληρωμές για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων μεταφέρονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μόλις η Αρχή αποκτήσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου και είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στην Αρχή. Οι λοιπές προπληρωμές αποσβένονται στα αποτελέσματα όταν εισπράττονται τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που αφορούν τις προπληρωμές. Εάν υπάρχει ένδειξη ότι δεν θα ληφθούν τα περιουσιακά στοιχεία, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που σχετίζονται με προπληρωμή, η λογιστική αξία της προπληρωμής καταγράφεται αναλόγως και μια αντίστοιχη ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Αρχή έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση που προκύπτει από προηγούμενα γεγονότα, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης, και το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Όταν η Αρχή αναμένει η πρόβλεψη να αποπληρωθεί, για παράδειγμα με βάση ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, η αποπληρωμή αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο μόνο όταν η αποπληρωμή είναι σχεδόν βεβαία.

Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αντιπροσωπεύουν ποσά τα οποία είναι πληρωτέα πέραν των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς.

Συγκριτικά ποσά

Όπου χρειάζεται τα συγκριτικά ποσά αναπροσαρμόζονται για να συνάδουν με τις μεταβολές στην παρουσίαση του τρέχοντος έτους.

5. Νέες λογιστικές ανακοινώσεις

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων πρότυπα και Διερμηνείες που δεν είχαν τεθεί ακόμη σε εφαρμογή. Μερικά από αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλα ακόμη. Η Ανώτερη Διοίκηση αναμένει ότι η υιοθέτηση αυτών των προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς σε μελλοντικές περιόδους δεν θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής.

6. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Αρχή εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής αγοράς, κίνδυνο επιτοκίου, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας, άλλους κινδύνους τιμών αγοράς και κίνδυνο απώλειας φήμης που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει. Η πολιτική που εφαρμόζει η Αρχή στη διαχείριση των κινδύνων, ώστε να τους ελέγχει, εξηγείται πιο κάτω:

6.1 Κίνδυνος τιμής αγοράς

Η Αρχή εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής αγοράς μετοχικών τίτλων λόγω επενδύσεων που κατέχονται από την Αρχή και ταξινομούνται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, είτε ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων, είτε ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η Αρχή δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών αγαθών.

6.2 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες της Αρχής είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από μεταβολές στα επιτόκια της αγοράς, εφόσον η Αρχή δεν έχει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία που να φέρουν τόκο. Η Αρχή εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου αναφορικά με το μη βραχυπρόθεσμο δανεισμό της. Ο δανεισμός σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει την Αρχή σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός σε σταθερά επιτόκια εκθέτει την Αρχή σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά την εύλογη αξία. Η Διεύθυνση της Αρχής παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Κατά την ημερομηνία παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων, η ανάλυση των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε σχέση με τα επιτόκια ήταν:

	2023	2022
	€	€
Χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	<u>7.644.592</u>	<u>7.503.225</u>
	<u>7.644.592</u>	<u>7.503.225</u>
Ανάλυση ευαισθησίας		

Η αύξηση των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες στις 31 Δεκεμβρίου 2023 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/(μείωση) στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα οι τιμές συναλλάγματος παραμένουν σταθεροί. Σε περίπτωση μείωσης των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	Αποτελέσματα	
	2023	2022
	€	€
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου	<u>76.446</u>	<u>75.032</u>
	<u>76.446</u>	<u>75.032</u>

6.3 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ένα μέρος σε ένα χρηματοπιστωτικό μέσο να προκαλέσει οικονομική ζημία στο άλλο μέρος επειδή δεν εκπληρώνει κάποια υποχρέωση. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, συμβατικές ταμειακές ροές από χρεόγραφα που μεταφέρονται σε αποσβεσμένο κόστος και που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω των άλλων συνολικών εσόδων και που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ευνοϊκά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς χρεώστες, περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων και δεσμευτικών συναλλαγών και συμβατικών περιουσιακών στοιχείων.

(i) Διαχείριση κινδύνων

Ο πιστωτικός κίνδυνος διαχειρίζεται σε ομαδική βάση. Για τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, η Αρχή έχει θεσπίσει πολιτικές βάσει των οποίων η πλειοψηφία των τραπεζικών υπολοίπων τηρούνται σε ανεξάρτητα αξιολογούμενα μέρη με ελάχιστο βαθμό φερεγγυότητας [“C”].

Εάν πελάτες είναι αξιολογημένοι από ανεξάρτητο μέρος, τότε η Αρχή χρησιμοποιεί αυτές τις αξιολογήσεις. Διαφορετικά, εάν δεν υπάρχει ανεξάρτητη αξιολόγηση, η Αρχή εκτιμά την πιστωτική ποιότητα του πελάτη, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική του κατάσταση, προηγούμενες εμπειρίες και άλλους παράγοντες. Ξεχωριστά πιστωτικά όρια και πιστωτικοί όροι ορίζονται με βάση την πιστωτική ποιότητα του πελάτη σύμφωνα με όρια που καθορίζονται από την Ανώτερη Διοίκηση. Η χρήση των πιστωτικών ορίων παρακολουθείται σε συνεχή βάση. Οι πωλήσεις σε πελάτες διευθετούνται σε μετρητά ή χρησιμοποιώντας πιστωτικές κάρτες.

Δεν υπάρχουν σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, είτε μέσω έκθεσης σε μεμονωμένους πελάτες, σε συγκεκριμένους βιομηχανικούς κλάδους ή/και περιφέρειες.

Οι επενδύσεις της Αρχής σε χρεόγραφα θεωρούνται επενδύσεις χαμηλού κινδύνου. Οι αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας των επενδύσεων παρακολουθούνται για υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας.

Αυτές οι πολιτικές επιτρέπουν στην Αρχή να μειώσει σημαντικά τον πιστωτικό κίνδυνο.

(ii) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Αρχή διαθέτει τους ακόλουθους τύπους χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στο μοντέλο της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς:

- ▶ απαιτήσεις από εμπορικές δραστηριότητες
- ▶ χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων
- ▶ μετρητά και αντίστοιχα μετρητών
- ▶ πιστωτικές δεσμεύσεις

Η μεθοδολογία απομείωσης που εφαρμόζει η Αρχή για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται από τον τύπο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που εκτιμάται για απομείωση. Πιο συγκεκριμένα:

- ▶ Για εμπορικά εισπρακτέα η Αρχή εφαρμόζει την απλοποιημένη μέθοδο που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9, η οποία επιβάλλει την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ’ όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου κατά την αρχική του αναγνώριση.
- ▶ Για όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απομείωση με βάση το ΔΠΧΑ 9, η Αρχή εφαρμόζει την γενική προσέγγιση το μοντέλο απομείωσης τριών σταδίων. Η Αρχή εφαρμόζει το μοντέλο απομείωσης τριών σταδίων, με βάση τις αλλαγές στον πιστωτικό κίνδυνο από την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που δεν είναι πιστωτικά απομειωμένο κατά την αρχική αναγνώριση ταξινομείται στο Στάδιο 1. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο Στάδιο 1 αναγνωρίζουν τις ΑΠΖ τους σε ένα ποσό ίσο με το ποσοστό των ΑΠΖ κατά τη διάρκεια ζωής που προκύπτει από τυχόν γεγονότα αθέτησης πληρωμής μέσα στους επόμενους 12 μήνες ή μέχρι τη λήξη της σύμβασης, εάν είναι πιο νωρίς (“ΑΠΖ 12 μηνών”). Εάν η Αρχή παρατηρήσει μία σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο (“ΣΑΠΚ”) από την αρχική αναγνώριση, το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται στο Στάδιο 2 και οι ΑΠΖ επιμετρώνται με βάση τις ΑΠΖ καθ’ όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, δηλαδή μέχρι

τη λήξη της σύμβασης αλλά λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες προπληρωμές, εάν υπάρχουν (‘‘ΑΠΖ καθ’ όλη τη διάρκεια ζωής’). Εάν η Αρχή καθορίσει ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι πιστωτικά απομειωμένο, το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται στο Στάδιο 3 και η ΑΠΖ επιμετρείται ως ΑΠΖ καθ’ όλη τη διάρκεια ζωής.

Οι ζημιές απομείωσης παρουσιάζονται ως καθαρές ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών και συμβατικών περιουσιακών στοιχείων στα λειτουργικά κέρδη. Οι επακόλουθες ανακτήσεις ποσών που είχαν προηγουμένως διαγραφεί πιστώνονται στο ίδιο στοιχείο όπου είχαν αρχικά παρουσιαστεί.

Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Η Αρχή εξετάζει την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης κατά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου και κατά πόσο υπήρξε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου σε συνεχή βάση καθ’ όλη την περίοδο αναφοράς. Για να εκτιμηθεί για το εάν υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, η Αρχή συγκρίνει τον κίνδυνο αθέτησης που συνέβη στο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο κατά την ημερομηνία αναφοράς με τον κίνδυνο αθέτησης κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης. Η εκτίμηση λαμβάνει υπόψη τις διαθέσιμες λογικές και υποστηρικτικές πληροφορίες που αφορούν το μέλλον. Συγκεκριμένα ενσωματώνονται οι ακόλουθοι δείκτες:

- ▶ Εσωτερική πιστοληπτική ικανότητα
- ▶ Εξωτερική πιστοληπτική ικανότητα (εφόσον είναι διαθέσιμο)
- ▶ πραγματικές ή αναμενόμενες σημαντικές δυσμενείς αλλαγές στις επιχειρηματικές, χρηματοοικονομικές ή οικονομικές συνθήκες, οι οποίες αναμένεται να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στην ικανότητα του δανειολήπτη/αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του
- ▶ πραγματικές ή αναμενόμενες σημαντικές μεταβολές στα λειτουργικά αποτελέσματα του δανειολήπτη/αντισυμβαλλόμενου
- ▶ σημαντικές αυξήσεις του πιστωτικού κινδύνου σε άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα του ιδίου δανειολήπτη/αντισυμβαλλόμενου
- ▶ σημαντικές μεταβολές στην αξία των εξασφαλίσεων που υποστηρίζουν την υποχρέωση ή στην ποιότητα των εγγυήσεων τρίτων ή των πιστωτικών βελτιώσεων
- ▶ σημαντικές αλλαγές στην αναμενόμενη απόδοση και συμπεριφορά του δανειολήπτη/αντισυμβαλλόμενου, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στην κατάσταση πληρωμής του αντισυμβαλλόμενου στην Αρχή και των μεταβολών στα αποτελέσματα εκμετάλλευσης του δανειολήπτη/αντισυμβαλλόμενου.

Μακροοικονομικές πληροφορίες (όπως τα επιτόκια της αγοράς ή οι ρυθμοί ανάπτυξης) ενσωματώνονται ως μέρος του εσωτερικού μοντέλου αξιολόγησης. Τα ιστορικά ποσοστά ζημιών προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες για τους μακροοικονομικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ικανότητα των πελατών να διακανονίζουν τις απαιτήσεις. Η Αρχή έχει προσδιορίσει το ΑΕΠ και το ποσοστό ανεργίας των χωρών στις οποίες πωλεί τα αγαθά και τις υπηρεσίες της ως τους πιο σημαντικούς παράγοντες και προσαρμόζει ανάλογα τα ιστορικά ποσοστά ζημιών βάσει των αναμενόμενων μεταβολών στους παράγοντες αυτούς. Δεν σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στις τεχνικές εκτίμησης ή στις παραδοχές κατά την περίοδο αναφοράς.

Ανεξάρτητα από την πιο πάνω ανάλυση, η σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου τεκμηριώνεται εάν ο οφειλέτης είναι σε καθυστέρηση άνω των 30 ημερών για την καταβολή της συμβατικής πληρωμής.

Χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος

Η Αρχή αποφάσισε να χρησιμοποιήσει την απαλλαγή από την αξιολόγηση χαμηλού πιστωτικού κινδύνου για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επενδυτικού βαθμού. Η Ανώτερη Διοίκηση θεωρεί ότι ο “χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος” για τα εισηγμένα ομόλογα είναι μια πιστοληπτική αξιολόγηση επενδυτικού βαθμού με τουλάχιστον έναν σημαντικό οργανισμό αξιολόγησης. Άλλα μέσα θεωρούνται ως μέσα με χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο όταν έχουν χαμηλό κίνδυνο αθέτησης υποχρέωσης και ο εκδότης έχει ισχυρή ικανότητα να ανταποκριθεί βραχυπρόθεσμα στις συμβατικές υποχρεώσεις ρευστότητας.

Αθέτηση εξόφλησης

Η αθέτηση εξόφλησης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου είναι όταν ο αντισυμβαλλόμενος δεν έχει προβεί σε συμβατικές πληρωμές εντός 90 ημερών από την ημερομηνία λήξης της οφειλής.

Διαγραφή

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης, όπως όταν ο οφειλέτης δεν έχει συνάψει σχέδιο αποπληρωμής με την Αρχή. Η Αρχή κατατάσσει ένα χρεωστικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για διαγραφή όταν ο οφειλέτης δεν καταβάλλει συμβατικές πληρωμές μεγαλύτερες από 180 ημέρες καθυστέρησης. Σε περίπτωση διαγραφής χρεογράφων, η Αρχή συνεχίζει να ασκεί δραστηριότητες επιβολής του νόμου για να προσπαθήσει να ανακτήσει την απαιτούμενη απαίτηση. Όταν οι ανακτήσεις πραγματοποιηθούν, αυτές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Η έκθεση της Αρχής σε πιστωτικό κίνδυνο για κάθε κατηγορία (περιουσιακού στοιχείου/μέσου) που υπόκειται στο αναμενόμενο μοντέλο πιστωτικής ζημιάς ορίζεται παρακάτω:

Εμπορικά εισπρακτέα και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία

Η Αρχή εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η οποία χρησιμοποιεί ένα επίδομα αναμενόμενης ζημιάς καθ’ όλη τη διάρκεια ζωής για όλα τα εμπορικά εισπρακτέα (περιλαμβανομένων των εμπορικών εισπρακτέων με σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης), και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία.

Για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, τα εμπορικά εισπρακτέα και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία έχουν ομαδοποιηθεί με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου και τις ημέρες καθυστέρησης. Τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία αφορούν μη πραγματοποιηθείσες εργασίες που δεν έχουν εκτελεστεί και έχουν ουσιαστικά τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου με τους ίδιους τύπους συμβάσεων. Ως εκ τούτου, η Αρχή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα αναμενόμενα ποσοστά ζημιάς για εμπορικά εισπρακτέα αποτελούν μια δίκαιη προσέγγιση των ποσοστών ζημιάς για τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία.

Τα αναμενόμενα ποσοστά ζημιάς βασίζονται στα προφίλ πληρωμών των πωλήσεων για την περίοδο 36 μηνών πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2023 ή την 1 Ιανουαρίου 2023 αντίστοιχα και στις αντίστοιχες ιστορικές ζημιές που σημειώθηκαν κατά την περίοδο αυτή. Τα ιστορικά ποσοστά ζημιών προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες για τους μακροοικονομικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ικανότητα των πελατών να διακανονίζουν τα εισπρακτέα. Η Αρχή έχει προσδιορίσει το ΑΕΠ και το ποσοστό ανεργίας των χωρών στις οποίες πωλεί τα αγαθά και τις υπηρεσίες της ως τους πιο σημαντικούς παράγοντες και προσαρμόζει ανάλογα τα ιστορικά ποσοστά ζημιών βάσει των αναμενόμενων μεταβολών στους παράγοντες αυτούς.

Η Αρχή πάντα επιμετρά την ζημιά αποτίμησης για εμπορικές απαιτήσεις σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ’ όλη την διάρκεια ζωής.

Δεν υπήρχαν σημαντικά εμπορικά εισπρακτέα και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία που διαγράφηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου που υπόκεινται σε δραστηριότητες εκτέλεσης.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος, χρεόγραφα που κρατούνται σε εύλογη αξία μέσω των άλλων συνολικών εσόδων

Όλες οι επενδύσεις σε χρεόγραφα που κρατούνται σε εύλογη αξία μέσω των άλλων συνολικών εσόδων και σε αποσβεσμένο κόστος θεωρείται ότι έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο και η πρόβλεψη ζημιάς που αναγνωρίστηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου περιορίστηκε συνεπώς στις αναμενόμενες ζημιές 12 μηνών. Ανατρέξτε στην παραπάνω ενότητα για την περιγραφή του τρόπου με τον οποίο η Αρχή προσδιορίζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία χαμηλού πιστωτικού κινδύνου.

Δεν υπήρχαν σημαντικές επενδύσεις σε χρεόγραφα που κρατούνται σε εύλογη αξία μέσω των άλλων συνολικών εσόδων και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος που διαγράφηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου που υπόκεινται σε δραστηριότητες εκτέλεσης.

Η Αρχή δεν κατέχει καμία εγγύηση ως ασφάλεια για οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος και επενδύσεις σε χρεόγραφα που κρατούνται σε εύλογη αξία μέσω των άλλων συνολικών εσόδων.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Η Αρχή αξιολογεί, σε ομαδική βάση την έκθεσή της σε πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τα μετρητά στην τράπεζα. Η αξιολόγηση αυτή λαμβάνει υπόψη τις αξιολογήσεις από εξωτερικά ιδρύματα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και τις εσωτερικές αξιολογήσεις εάν δεν είναι διαθέσιμες εξωτερικές αξιολογήσεις.

Τραπεζικές καταθέσεις σε τράπεζες “Επενδυτικού βαθμού” θεωρούνται χαμηλού πιστωτικού κινδύνου.

Τα ακαθάριστα λογιστικά ποσά που ακολουθούν αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση της Αρχής σε πιστωτικό κίνδυνο για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022:

Εσωτερική πιστοληπτική ικανότητα της Αρχής	Εξωτερική πιστοληπτική ικανότητα του οίκου Moody's	2023 €	2022 €
Εξυπηρετούμενο	Baa3	5.134.189	4.451.719
Εξυπηρετούμενο	B1	-	3.051.506
Εξυπηρετούμενο		<u>2.482.740</u>	<u>-</u>
Σύνολο		<u>7.616.929</u>	<u>7.503.225</u>

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε τρεχούμενους λογαριασμούς αναμένεται να είναι περίπου 0, εκτός εάν η τράπεζα υπόκειται σε ελέγχους διακίνησης κεφαλαίου. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε λογαριασμούς καταθέσεων υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη δημοσιευμένα PDs των Moody's και ένα LGD μεταξύ 40 60% όπως δημοσιεύεται από την ECB.

Η Αρχή δεν κατέχει καμία εγγύηση ως ασφάλεια για οποιαδήποτε από τα μετρητά στην τράπεζα.

Δεν υπήρχαν σημαντικά μετρητά στην τράπεζα που διαγράφηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου που υπόκεινται σε δραστηριότητες εκτέλεσης.

(iii) Καθαρές ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών και συμβατικών περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίζεται μέσα στα αποτελέσματα

Κατά τη διάρκεια του έτους, τα ακόλουθα κέρδη/(ζημιές) αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα σε σχέση με τα απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία:

Απομείωση ζημιών	2023	2022
	€	€
Χρέωση για απομείωση στην αξία των μετρητών και αντίστοιχων μετρητών	-	(43.726)
Αντιλογισμός απομείωσης αξίας των μετρητών και αντίστοιχων μετρητών	9.186	15.931
Αντιλογισμός απομείωσης αξίας εμπορικών εισπρακτέων	-	166
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) απομείωσης στα περιουσιακά στοιχεία και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	9.186	(27.629)

(iv) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

(v) Πιστωτικές δεσμευτικές υποχρεώσεις

Ο πρωταρχικός σκοπός αυτών των μέσων είναι να διασφαλιστεί ότι τα κεφάλαια είναι διαθέσιμα σε έναν οφειλέτη, όπως απαιτείται. Οι εγγυήσεις που αντιπροσωπεύουν αμετάκλητες διαβεβαιώσεις ότι η Αρχή θα προβεί σε πληρωμές σε περίπτωση που ο αντισυμβαλλόμενος δεν μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι τρίτων, φέρουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο με τα δάνεια εισπρακτέα. Οι δεσμεύσεις για τη χορήγηση πίστωσης αντιπροσωπεύουν τις μη χρησιμοποιημένες μερίδες αδειών για την παροχή πίστωσης με τη μορφή δανείων ή εγγυήσεων. Όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο για δεσμεύσεις για την παροχή πίστωσης, η Αρχή ενδέχεται να εκτεθεί σε ζημιά σε ποσό ίσο με το σύνολο των αχρησιμοποίητων αναλήψεων υποχρεώσεων, εάν τα αναξιοποίητα ποσά αναληφθούν. Η Αρχή παρακολουθεί τη λήξη των δεσμεύσεων που σχετίζονται με την πίστωση, επειδή οι πιο μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις έχουν γενικά μεγαλύτερο βαθμό πιστωτικού κινδύνου από τις βραχυπρόθεσμες δεσμεύσεις.

6.4 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν η λήξη των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Η Αρχή εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως η διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων περιουσιακών στοιχείων με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν την αναμενόμενη χρονολογική λήξη των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Αρχής. Οι πίνακες έχουν ετοιμαστεί με βάση τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και βάσει της ενωρίτερης ημερομηνίας κατά την οποία η Αρχή μπορεί να υποχρεωθεί να πληρώσει.

31 Δεκεμβρίου 2023	Λογιστική αξία €	Συμβατικές ταμειακές ροές €	Εντός 3 μηνών €	Μεταξύ 3 και 12 μηνών €	1 2 έτη €	2 5 έτη €	Πέραν των 5 ετών €
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	1.238.119	1.238.119	-	153.468	337.494	586.755	160.402
Τραπεζικά παρατραβήγματα	3.436	3.436	3.436	-	-	-	-
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	280.931	280.931	280.931	-	-	-	-
	1.522.486	1.522.486	284.367	153.468	337.494	586.755	160.402

31 Δεκεμβρίου 2022	Λογιστική αξία	Συμβατικές ταμειακές ροές	Εντός 3 μηνών	Μεταξύ 3 και 12 μηνών	1 2 έτη	2 5 έτη	Πέραν των 5 ετών
---------------------------	-------------------	---------------------------------	------------------	-----------------------------	---------	---------	---------------------

	€	€	€	€	€	€	€
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	1.383.934	1.383.934	-	145.814	317.974	552.340	367.806
Τραπεζικά παρατραβήγματα	3.676	3.676	3.676	-	-	-	-
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	168.433	168.433	168.433	-	-	-	-
	1.556.043	1.556.043	172.109	145.814	317.974	552.340	367.806

6.5 Άλλοι κίνδυνοι τιμών αγοράς

Το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον που επικρατεί στην Κύπρο και διεθνώς ενδέχεται να επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τις δραστηριότητες της Αρχής. Έννοιες όπως ο πληθωρισμός, η ανεργία και εξέλιξη του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) είναι άμεσα συνυφασμένες με την οικονομική πορεία της κάθε χώρας και οποιαδήποτε μεταβολή αυτών καθώς και του εν γένει οικονομικού περιβάλλοντος δύναται να προκαλέσει αλυσιδωτές αντιδράσεις σε όλους τους τομείς επηρεάζοντας ανάλογα την Αρχή.

6.6 Κίνδυνος απώλειας φήμης

Ο κίνδυνος αυτός απορρέει από αρνητική δημοσιότητα όσον αφορά τις εργασίες της Αρχής, που είτε αληθινή είτε ψευδής, μπορεί να προκαλέσει μείωση της πελατειακής βάσης της, μείωση των εσόδων και νομικές αγωγές εναντίον της Αρχής. Η Αρχή εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου αυτού.

Εκτίμηση εύλογων αξιών

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Αρχής είναι περίπου οι ίδιες, όπως και τα ποσά που παρουσιάζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές βασίζεται στις χρηματιστηριακές τιμές την ημερομηνία αναφοράς. Η χρηματιστηριακή τιμή που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει η Αρχή είναι η τιμή πλειοδότησης. Η κατάλληλη χρηματιστηριακή τιμή για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είναι η τρέχουσα τιμή ζήτησης.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές καθορίζονται χρησιμοποιώντας διάφορες μεθόδους αποτίμησης αξιών. Η Αρχή χρησιμοποιεί διάφορες μεθόδους αποτίμησης αξιών όπως μεθόδους προεξοφλημένων ταμειακών ροών και κάνει υποθέσεις με βάση τις συνθήκες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς.

7. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις, κρίσεις και παραδοχές

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Ανώτερη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών της Αρχής. Επίσης, απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εσόδων και εξόδων κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά έτους. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Ανώτερης Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά σύμφωνα με τις περιστάσεις.

Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και παραδοχές

Η Αρχή κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως ισούνται με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανό να προκαλέσουν ουσιώδεις αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω.

► Μισθώσεις

Η Αρχή έχει ένα εκτελεστέο δικαίωμα παράτασης της μίσθωσης για τρία χρόνια. Η Αρχή έχει αξιολογήσει εάν το δικαίωμα παράτασης είναι μάλλον βέβαιο να ασκηθεί λαμβάνοντας υπόψιν τους όρους του συμβολαίου και κατέληξε ότι το δικαίωμα παράτασης δεν είναι μάλλον βέβαιο να ασκηθεί.

► Ποσό πληρωτέο με εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας

Η Αρχή αρχικά υπολογίζει και αναγνωρίζει τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν στο πλαίσιο εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας ως μέρος της υποχρέωσης μίσθωσης. Τυπικά, η αναμενόμενη υπολειμματική αξία κατά την έναρξη της μίσθωσης είναι ίση ή μεγαλύτερη από το εγγυημένο ποσό και συνεπώς η Αρχή δεν αναμένει να πληρώσει οτιδήποτε βάσει των εγγυήσεων.

Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς, οι αναμενόμενες υπολειμματικές αξίες επανεξετάζονται για να αντικατοπτρίζουν τις πραγματικές υπολειμματικές αξίες που επιτεύχθηκαν σε συγκρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και τις προσδοκίες σχετικά με τις μελλοντικές τιμές.

► Υπολογισμός της πρόβλεψης ζημιάς

Κατά την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών η Αρχή λαμβάνει υπόψιν του λογική και βάσιμη πληροφόρηση που αφορά το μέλλον, η οποία βασίζεται σε παραδοχές για τη μελλοντική κίνηση διαφόρων οικονομικών παραγόντων και την αλληλοεπίδραση αυτών.

Η ζημιά σε περίπτωση αθέτησης είναι μία εκτίμηση της ζημιάς που θα προκύψει σε περίπτωση αθέτησης και βασίζεται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και αυτών που αναμένεται να εισπραχθούν, λαμβάνοντας υπόψιν τυχόν ταμειακές ροές από εξασφαλίσεις και συμβατικές ενισχύσεις που αποτελούν μέρος των συμβατικών όρων και δεν αναγνωρίζονται χωριστά.

Η πιθανότητα αθέτησης είναι βασικός παράγοντας στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η πιθανότητα αθέτησης είναι μία εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης για μία δεδομένη περίοδο και ο υπολογισμός της περιλαμβάνει ιστορική πληροφόρηση, εκτιμήσεις και εκτιμήσεις των μελλοντικών συνθηκών.

Σημαντικές εκτιμήσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών της Αρχής

► Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η πρόβλεψη ζημιάς για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία βασίζονται σε παραδοχές σχετικά με τους κινδύνους αθέτησης και των αναμενόμενων ζημιών. Η Αρχή χρησιμοποιεί την κρίση για να κάνει αυτές τις υποθέσεις και να επιλέξει τις εισροές για τον υπολογισμό της απομείωσης, με βάση το ιστορικό της Αρχής στο παρελθόν, τις υπάρχουσες συνθήκες της αγοράς καθώς και εκτιμήσεις των μελλοντικών εκτιμήσεων στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Λεπτομέρειες σχετικά με τις βασικές παραδοχές και τις εισροές που χρησιμοποιήθηκαν παρατίθενται στη σημείωση 6, παράγραφος Πιστωτικού κινδύνου.

► Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς

συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των επενδύσεων, το ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης όπου είναι αναγκαίο. Η Αρχή κάνει αυτές τις παραδοχές βασιζόμενη σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα.

► **Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων**

Ο έλεγχος για απομείωση διεξάγεται με την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να προκύψουν από τη χρήση των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χρησιμοποιώντας ένα προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανάκλα τις παρούσες εκτιμήσεις της αγοράς και τους κινδύνους που σχετίζονται με το περιουσιακό στοιχείο. Όταν δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί η ανακτήσιμη αξία ενός επί μέρους περιουσιακού στοιχείου, η Αρχή εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο.

► **Απομείωση άυλων περιουσιακών στοιχείων**

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος αγοράς τους και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους. Για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται από συνενώσεις επιχειρήσεων, ως κόστος αγοράς θεωρείται η εύλογη τους αξία κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστη ζωή ελέγχονται για απομείωση τουλάχιστο μία φορά ανά έτος. Ο έλεγχος αυτός διεξάγεται με την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να προκύψουν από τη χρήση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, χρησιμοποιώντας ένα προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανάκλα τις παρούσες εκτιμήσεις της αγοράς και τους κινδύνους που σχετίζονται με το περιουσιακό στοιχείο. Όταν δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί η ανακτήσιμη αξία ενός επί μέρους περιουσιακού στοιχείου, η Αρχή εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο.

► **Ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων**

Η Ανώτερη Διοίκηση αξιολογεί τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων σε κάθε περίοδο αναφοράς και τα αναθεωρούν, εάν είναι απαραίτητο, έτσι ώστε οι ωφέλιμες ζωές να αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των περιουσιακών στοιχείων στην Αρχή. Ωστόσο, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν λόγω της τεχνολογικής απαξίωσης, της κακής χρήσης και άλλων παραγόντων που δεν είναι εύκολα προβλέψιμα.

► **Προβλέψεις**

Το ποσό που αναγνωρίζεται για προβλέψεις υπολογίζεται με βάση την προηγούμενη εμπειρία της Ανώτερης Διοίκησης και τις μελλοντικές προσδοκίες της Αρχής. Ωστόσο, το πραγματικό αποτέλεσμα μπορεί να διαφέρει από αυτό.

8. Εισοδήματα

Ανάλυση εσόδου	2023	2022
	€	€
Ετήσια τέλη	2.265.320	1.945.247
Τέλη παροχής υπηρεσιών	188.473	175.691
	2.453.793	2.120.938

9. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

	2023	2022
	€	€
Κέρδη εύλογων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	175.533	67.676
Διάφορα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	52.062	21.359
	227.595	89.035

10. Πλεόνασμα από εργασίες

	2023	2022
	€	€
Το (έλλειμα) από εργασίες αναφέρεται μετά τη χρέωση των πιο κάτω κονδυλίων:		
Απόσβεση προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή (περιλαμβάνεται στα "Έξοδα διοίκησης ") (Σημ. 18)	2.355	1.633
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 16)	209.057	208.893
Κόστος προσωπικού συμπεριλαμβανομένων και των Συμβούλων υπό την εκτελεστική τους ιδιότητα (Σημ. 11)	2.140.071	1.620.417
Αμοιβή ελεγκτών τρέχοντος έτους	3.084	3.082
Αμοιβή ελεγκτών προβλέψεις προηγούμενων ετών	(2.000)	(10.000)

11. Παροχές προσωπικού

	2023	2022
	€	€
Μισθοί	1.452.975	1.305.118
Κοινωνικές επιβαρύνσεις	249.754	204.156
Συντάξεις	25.123	-
Έξοδα βάσει σχεδίου αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος (Σημ. 12)	412.219	111.143
	2.140.071	1.620.417

12. Ωφελήματα υπαλλήλων

Η Αρχή παρέχει στο προσωπικό της ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού υπό μορφή εφάπαξ ποσού βάσει σχεδίου αφυπηρέτησης, το οποίο είναι καθορισμένου ωφελήματος. Πολιτική της Αρχής είναι η διενέργεια ανεξάρτητης αναλογιστικής εκτίμησης των υποχρεώσεων για την παροχή ωφελημάτων αφυπηρέτησης κάθε χρόνο.

Η πλέον πρόσφατη ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 με βάση τις πιο κάτω υποθέσεις:

	2023	2022
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3.42%	3.83%
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	3.42%	3.83%
Πληθωρισμός	2.50%	2.50%
Γενική αύξηση μισθών	0.00%	0.50%
Ολική αύξηση μισθών	1.667% + κλίμακα για προαγωγές και προ-σαυξήσεις	1.75% + κλίμακα για προαγωγές και προ-σαυξήσεις
Ποσοστό αύξησης συντάξεων	1.667%	1.50%
Αύξηση συντάξεων κοινωνικών ασφαλίσεων	2.50%	2.50%
Αύξηση βασικών ασφαλιστέων αποδοχών	2.50%	2.50%
Πίνακας θνησιμότητας	60% του PA90 για άνδρες και 65% του PA90 για γυναίκες	60% του PA90 για άνδρες και 65% του PA90 για γυναίκες

Κατά τη διάρκεια του έτους ποσό €412.219 (2022: €111.143) έχει επιβαρύνει τα αποτελέσματα σύμφωνα με την πιο πάνω αναλογιστική εκτίμηση. Το ποσό που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα αναλύεται ως ακολούθως:

Ανάλυση εσόδου	2023	2022
	€	€
Κόστος Τρέχουσας Υπηρεσίας	61.750	81.084
Καθαρή Δαπάνη Τόκου	68.758	30.059
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα - αναθεώρηση προηγούμενου έτους	281.711	-
	412.219	111.143

Κίνηση αποθεματικών προβλέψεων για υποχρεώσεις σχεδίου αφυπηρέτησης όπως περιλαμβάνεται στα λοιπά στοιχεία παθητικού:

Ανάλυση εσόδου	2023	2022
	€	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	1.486.197	2.386.826
Πρόβλεψη για το έτος	412.219	111.143
Αναλογιστική Ζημιά/(Κέρδος) στην υποχρέωση	278.036	(1.005.291)
Πληρωμές ωφελημάτων	(29.530)	(25.416)
Εισφορές μελών	31.309	18.935
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	2.178.231	1.486.197

Η υπολογιζόμενη αναλογιστική θέση στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν ως εξής:

Ανάλυση εσόδου	2023	2022
	€	€
Αξία υποχρεώσεων σχεδίου	2.178.231	1.486.197
Αποθεματικά προβλέψεων για υποχρεώσεις σχεδίου στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	2.178.231	1.486.197

13. Έσοδα/(έξοδα) χρηματοδότησης

	2023	2022
	€	€
Πιστωτικοί τόκοι	67.937	46.122
Πιστωτικά μερίσματα	5.287	-
Έσοδα χρηματοδότησης	73.224	46.122
Πάνω σε συμβόλαια ενοικιαγοράς	(58.910)	(51.363)
Τόκοι πληρωτέοι	(203)	(5.500)
Διάφορα έξοδα χρηματοδότησης	(7.911)	(24.661)
Έξοδα χρηματοδότησης	(67.024)	(81.524)
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) χρηματοδότησης	6.200	(35.402)

14. Φορολογία

	2023	2022
	€	€
Αμυντική εισφορά	8.231	1.686
Χρέωση έτους	8.231	1.686

Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι εισπρακτέοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 30%.

Τα τέλη που εισπράττει η Αρχή σύμφωνα με τον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς, στα πλαίσια της άσκησης του εποπτικού της ρόλου, δεν αποτελούν εισόδημα που εμπίπτει στο άρθρο 5(1)(α) του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου και δεν υπόκεινται σε φορολογία. Το ίδιο και για τις κυβερνητικές χορηγίες που έχουν ληφθεί για να μπορέσει η Αρχή να εξασκήσει τον εποπτικό της ρόλο. Εισοδήματα από ενοίκια ή οποιεσδήποτε άλλες πηγές, υπόκεινται σε φορολογία με συντελεστή 12.5% και σε αμυντική εισφορά, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων που προνοούνται στη Νομοθεσία.

Ο φόρος επί των αποτελεσμάτων της Αρχής πριν τη φορολογία διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας ως εξής:

	2023	2022
	€	€
Έλλειμα πριν τη φορολογία	(265.858)	(261.084)
Φόρος υπολογιζόμενος με τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας	(33.232)	(32.636)
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	91.607	48.873
Φορολογική επίδραση εκπτώσεων και εσόδου που δεν υπόκεινται σε φορολογία	(58.375)	(16.237)
Αμυντική εισφορά τρέχοντος έτους	8.231	1.686
Χρέωση φορολογίας	8.231	1.686

15. Μερίσματα

Ανάλυση εσόδου

	2023	2022
	€	€
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος	5.855	4.871
	5.855	4.871

Τα μερίσματα που λογίζονται ότι πληρώνονται σε πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου και λογίζονται κάτοικοι (domiciled) Κύπρου υπόκεινται σε εισφορά για την άμυνα με ποσοστό 17%.

16. Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές €	Εξοπλισμός γραφείου €	Οχήματα €	Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός €	Βιβλία €	Σύνολο €
Κόστος						
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	225.325	124.596	24.968	120.555	6.287	501.731
Προσθήκες	12.051	3.045	-	390	550	16.036
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022/ 1 Ιανουαρίου 2023	237.376	127.641	24.968	120.945	6.837	517.767
Προσθήκες	-	-	-	1.980	-	1.980
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	237.376	127.641	24.968	122.925	6.837	519.747
Αποσβέσεις						
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	128.175	86.306	24.968	88.854	5.347	333.650
Επιβάρυνση για το έτος	28.884	6.101	-	4.859	207	40.051
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022/ 1 Ιανουαρίου 2023	157.059	92.407	24.968	93.713	5.554	373.701
Επιβάρυνση για το έτος	28.860	6.101	-	5.055	197	40.213
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	185.919	98.508	24.968	98.768	5.751	413.914
Καθαρή λογιστική αξία						
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	51.457	29.133	-	24.157	1.086	105.833
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022	80.317	35.234	-	27.232	1.283	144.066

17. Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήση

	Κτίρια €
Κόστος	
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	803.630
Προσαρμογή περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	715.966
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022/ 1 Ιανουαρίου 2023	1.519.596
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	1.519.596
Αποσβέσεις	
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	370.906
Επιβάρυνση για το έτος	168.844
Προσαρμογή περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	(370.906)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022/ 1 Ιανουαρίου 2023	168.844
Επιβάρυνση για το έτος	168.844
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	337.688
Καθαρή λογιστική αξία	
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	1.181.908
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022	1.350.752

Ποσά αναγνωρισμένα στα αποτελέσματα:

	2023	2022
	€	€
Έξοδα αποσβέσεων από δικαιώματα χρήσης	168.844	168.844
Πάνω σε συμβόλαια ενοικιαγοράς	(58.910)	(58.910)

18. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Λογισμικά προγράμματα €
Κόστος	
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	16.841
Προσθήκες	4.900
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022 / 1 Ιανουαρίου 2023	21.741
Προσθήκες	4.865
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	26.606
Αποσβέσεις	
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	16.841
Αποσβέσεις για το έτος (Σημ. 10)	1.633
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022 / 1 Ιανουαρίου 2023	18.474
Αποσβέσεις για το έτος (Σημ. 10)	2.355
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	20.829
Καθαρή λογιστική αξία	
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	5.777
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022	3.267

19. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων

	2023 €	2022 €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	2.725.950	3.181.950
Ποσό επανεκτίμησης που μεταφέρεται στα ίδια κεφάλαια	154.440	(456.000)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	2.880.390	2.725.950

	Κόστος		Εύλογη αξία	
	2023	2022	2023	2022
	€	€	€	€
Ομόλογα	2.990.387	2.990.387	2.880.390	2.725.950
	2.990.387	2.990.387	2.880.390	2.725.950

Λεπτομέρειες των επενδύσεων είναι ως ακολούθως:

	2023 €	2022 €
Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας	2.880.390	2.725.950
	2.880.390	2.725.950

20. Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα

	2023	2022
	€	€
Εμπορικά εισπρακτέα	166.236	59.397
Προκαταβολές και προπληρωμές	114.250	104.059
Δεδουλευμένα έσοδα	54.471	32.328
Άλλα εισπρακτέα	-	1.959
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	334.957	197.743

Η Αρχή δεν αναγνώρισε ζημιά για την απομείωση των εμπορικών εισπρακτέων κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €).

Η Αρχή δεν κατέχει οποιεσδήποτε εξασφαλίσεις σε σχέση με τα εμπορικά εισπρακτέα.

Η έκθεση της Αρχής σε πιστωτικό κίνδυνο και ζημιές απομείωσης αναφορικά με εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις γνωστοποιείται στη σημείωση 6 των οικονομικών καταστάσεων.

21. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

	2023	2022
	€	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	179.763	112.088
Μεταβολή στην εύλογη αξία	175.533	67.675
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	355.296	179.763
Μείον μη κυκλοφορούν μέρος	(355.296)	(179.763)

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αντιπροσωπεύουν 105.743 Μετοχές Τάξης Α ονομαστικής αξίας €0.10 εκάστη της Bank of Cyprus Holdings Public Ltd.

Οι πιο πάνω μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και Χρηματιστήριο Αξιών Λονδίνου και στις 31 Δεκεμβρίου 2023 η εύλογη αξία τους ήταν €3,36 ανά μετοχή (2022: €1,70 ανά μετοχή).

Στην κατάσταση των ταμειακών ροών, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στη ροή μετρητών από εργασίες ως μέρος των μεταβολών στο κεφάλαιο κίνησης. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, οι μεταβολές στις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καταχωρούνται στα έσοδα εργασιών.

22. Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο

Τα τραπεζικά υπόλοιπα αναλύονται ως ακολούθως:

	2023	2022
	€	€
Μετρητά στο ταμείο	6.870	197
Τρεχούμενοι λογαριασμοί	2.800.995	4.230.720
Καταθέσεις προθεσμίας	4.843.597	3.316.034
Συσσωρευμένη πρόβλεψη για απομείωση μετρητών και αντίστοιχων μετρητών	(34.540)	(43.726)
	7.616.922	7.503.225

Για σκοπούς της κατάστασης των ταμειακών ροών, τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών περιλαμβάνουν:

	2023	2022
	€	€
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	2.773.325	4.187.191
Τραπεζικά παρατραβήγματα (Σημ. 23)	(3.436)	(3.676)
	<u>2.769.889</u>	<u>4.183.515</u>

Η έκθεση της Αρχής σε πιστωτικό κίνδυνο και ζημιές απομείωσης αναφορικά με μετρητά και αντίστοιχα μετρητών γνωστοποιείται στη σημείωση 6 των οικονομικών καταστάσεων.

23. Δανεισμός

	2023	2022
	€	€
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	-	-
Τραπεζικά παρατραβήγματα (Σημ. 22)	<u>3.436</u>	<u>3.676</u>

24. Υποχρεώσεις από μισθώσεις

	2023	2022
	€	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	1.383.934	445.663
Αποπληρωμές	(203.940)	(199.485)
Τόκος	58.125	63.823
Αναθεωρήσεις		1.073.933
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	<u>1.238.119</u>	<u>1.383.934</u>

	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων	Τόκοι	Κεφάλαιο	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων	Τόκοι	Κεφάλαιο
	2023	2023	2023	2022	2022	2022
	€	€	€	€	€	€
Εντός ενός έτους	205.470	52.002	153.468	203.940	58.126	145.814
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	1.246.029	161.378	1.084.651	1.451.499	213.379	1.238.120
	<u>1.451.499</u>	<u>213.380</u>	<u>1.238.119</u>	<u>1.655.439</u>	<u>271.505</u>	<u>1.383.934</u>

Όλες οι υποχρεώσεις μισθώσεων είναι εκφρασμένες σε Ευρώ.

25. Προβλέψεις για άλλες υποχρεώσεις και επιβαρύνσεις

	Προβλέψεις για συντάξεις
	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	2.386.826
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα	111.143
Πληρωμές ωφελημάτων	(25.416)
Εισφορές μελών	18.935
Αναλογιστική ζημιά	(1.005.291)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2022 / 1 Ιανουαρίου 2023	1.486.197
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα	130.508
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα αναθεώρηση προηγούμενου έτους	366.855
Πληρωμές ωφελημάτων	(20.661)
Εισφορές μελών	31.309
Αναλογιστικό κέρδος	278.036
Αναθεώρηση αναλογιστικής ζημιάς προηγούμενου έτους	(94.013)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	2.178.231

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2023	2022
	€	€
Προβλέψεις που θα χρησιμοποιηθούν μετά από δώδεκα μήνες	2.158.080	1.400.332
Προβλέψεις που θα χρησιμοποιηθούν εντός δώδεκα μηνών	20.151	85.865

26. Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

	2023	2022
	€	€
Εμπορικοί πιστωτές	12.039	19.609
Προκαταβολές πελατών	32.930	14.477
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	-	1.006
Επιστροφή χορηγίας εκπαίδευσης προσωπικού	79.162	49.203
Οφειλόμενα έξοδα	9.107	9.400
Άλλοι πιστωτές	156.800	85.144
Αμυντική εισφορά πάνω σε λογιζόμενη διανομή πληρωτέα	5.855	4.871
Αμυντική εισφορά πάνω σε ενοίκια πληρωτέα	1.147	1.147
	297.040	184.857

27. Αναβαλλόμενο εισόδημα

Προκαταβολές πελατών

2023	2022
€	€
2.235.294	2.211.555
2.235.294	2.211.555

28. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Έκτακτη εισφορά για την άμυνα

2023	2022
€	€
7.720	3.777
7.720	3.777

29. Λειτουργικό περιβάλλον της Αρχής

Η γεωπολιτική κατάσταση στην Ανατολική Ευρώπη κορυφώθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 2022 με την έναρξη της διαμάχης μεταξύ της Ρωσίας και της Ουκρανίας. Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων η διαμάχη μεγαλώνει καθώς η στρατιωτική δραστηριότητα συνεχίζεται. Επιπρόσθετα της επίδρασης των γεγονότων σε οντότητες που έχουν δραστηριότητες στην Ρωσία, Ουκρανία ή την Λευκορωσία ή που έχουν επιχειρηματικές σχέσεις με εταιρείες σε αυτές τις χώρες, η διαμάχη επηρεάζει όλο και περισσότερο τις οικονομίες και τις χρηματοοικονομικές αγορές παγκοσμίως επιδεινώνοντας τις συνεχιζόμενες οικονομικές προκλήσεις.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η Ελβετία, το Ενωμένο Βασίλειο και άλλες χώρες επέβαλαν μια σειρά περιοριστικών μέτρων (κυρώσεων) κατά της Ρωσικής και Λευκορωσικής κυβέρνησης, διαφόρων εταιρειών και συγκεκριμένων ατόμων. Οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν περιλαμβάνουν πάγωμα περιουσιακών στοιχείων και απαγόρευση διάθεσης κεφαλαίων στα συγκεκριμένα άτομα και οντότητες. Επιπρόσθετα, ταξιδιωτικοί περιορισμοί στα άτομα στα οποία επιβλήθηκαν οι κυρώσεις εμποδίζουν την είσοδο ή διέλευση τους στις σχετικές περιοχές. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει εφαρμόσει τα περιοριστικά μέτρα των Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ταχεία επιδείνωση της διαμάχης στην Ουκρανία μπορεί να οδηγήσει στην πιθανότητα περεταίρω κυρώσεων στο μέλλον.

Η αυξανόμενη αβεβαιότητα σε σχέση με την παγκόσμια προσφορά εμπορευμάτων λόγω της διαμάχης μεταξύ της Ρωσίας και Ουκρανίας ενδέχεται να διαταράξει ορισμένες παγκόσμιες εμπορικές ροές και να ασκήσει σημαντική πίεση για την αύξηση των τιμών των εμπορευμάτων και του κόστους εισροών όπως παρατηρήθηκε στις αρχές Μαρτίου του 2022. Οι προκλήσεις για τις εταιρείες δύναται να περιλαμβάνουν την διαθεσιμότητα κεφαλαίων για την διασφάλιση πρόσβασης σε πρώτες ύλες, την ικανότητα χρηματοδότησης επιπρόσθετων πληρωμών και τον αυξημένο κίνδυνο μη εκτέλεσης συμβατικών υποχρεώσεων.

Η σύγκρουση Ισραήλ Γάζας έχει κλιμακωθεί σημαντικά μετά τη μεγάλη επίθεση της Χαμάς στις 7 Οκτωβρίου. Εταιρείες με σημαντικές θυγατρικές, δραστηριότητες, επενδύσεις, συμβατικές ρυθμίσεις ή κοινοπραξίες στην περιοχή του πολέμου ενδέχεται να εκτεθούν σημαντικά. Οι οντότητες που δεν έχουν άμεση έκθεση στο Ισραήλ και τη Λωρίδα της Γάζας είναι πιθανό να επηρεαστούν από τη συνολική οικονομική αβεβαιότητα και τις αρνητικές επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία και στις μεγάλες χρηματοπιστωτικές αγορές που προκύπτουν από τον πόλεμο. Αυτή είναι μια ασταθής περίοδος και κατάσταση, ωστόσο η Αρχή δεν εκτίθεται άμεσα. Η Διεύθυνση θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά την κατάσταση και να λαμβάνει τις κατάλληλες ενέργειες όταν και εάν χρειαστεί.

Οι επιπτώσεις στην Αρχή εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την φύση και διάρκεια των αβέβαιων και μη προβλέψιμων γεγονότων, όπως είναι η περεταίρω στρατιωτική δράση, επιπρόσθετα περιοριστικά μέτρα και η αντίδραση των παγκόσμιων χρηματοοικονομικών αγορών στις συνεχείς εξελίξεις.

Οι οικονομικές επιπτώσεις της τρέχουσας κρίσης στην παγκόσμια οικονομία και στις συνολικές επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν μπορούν να εκτιμηθούν με εύλογη βεβαιότητα σε αυτό το στάδιο λόγω του ρυθμού επέκτασης της διαμάχης και του υψηλού επιπέδου αβεβαιότητας που προκύπτει από την αδυναμία να προβλεφθεί αξιόπιστα το αποτέλεσμα.

Η Αρχή δεν έχει άμεση έκθεση στην Ρωσία, την Ουκρανία και την Λευκορωσία και ως εκ τούτου δεν αναμένει σημαντική επίπτωση από την άμεση έκθεση σε αυτές τις χώρες.

Η Διεύθυνση έχει εξετάσει τις ιδιαίτερες συνθήκες και τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται η Αρχή και έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει σημαντική επίπτωση στη κερδοφορία της Αρχής. Το συμβάν δεν αναμένεται να έχει άμεσο ουσιαστικό αντίκτυπο στις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Αρχής.

30. Συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου ο οποίος ιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον Νόμο Ν.122 (Ι) του 2003, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον Νόμο Ν.129 (Ι)/2021.

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη είναι ως ακολούθως:

	2023	2022
	€	€
Εντός ενός έτους	234.958	269.167
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	178.332	184.144
	413.290	453.311

33. Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

Όπως αναφέρεται στη σημείωση 29, η γεωπολιτική κατάσταση στην Ανατολική Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή παραμένει έντονη με τη συνέχιση της διαμάχης μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας και τη σύγκρουση Ισραήλ Γάζας. Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, οι διαμάχες βρίσκονται σε εξέλιξη καθώς οι στρατιωτικές επιχειρήσεις συνεχίζονται και επιβάλλονται επιπλέον κυρώσεις.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή στις σελίδες 4 μέχρι 6

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

		2023	2022
	Σελίδα	€	€
Εισοδήματα			
Ετήσια τέλη		2.265.320	1.945.247
Τέλη παροχής υπηρεσιών		188.473	175.691
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης			
Διάφορα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης		52.062	21.359
Κέρδη εύλογων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		175.533	67.676
Αντιλογισμός απομείωσης αξίας των μετρητών και αντίστοιχων μετρητών		9.186	15.931
Αντιλογισμός απομείωσης αξίας εμπορικών εισπρακτέων		-	166
		2.690.574	2.226.070
Λειτουργικά έξοδα			
Έξοδα διοίκησης	45	(2.962.632)	(2.408.026)
		(272.058)	(181.956)
Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης			
Χρέωση για απομείωση στην αξία των μετρητών και αντίστοιχων μετρητών		-	(43.726)
Έλλειμα από εργασίες		(272.058)	(225.682)
Έσοδα χρηματοδότησης	46	73.224	46.122
Έξοδα χρηματοδότησης	46	(67.024)	(81.524)
Καθαρό πλεόνασμα για το έτος πριν τη φορολογία		(265.858)	(261.084)

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

	2023	2022
	€	€
Έξοδα διοίκησης		
Αμοιβή Ανώτερης Διοίκησης	326.504	265.022
Μισθοί προσωπικού	1.151.594	1.040.096
Κοινωνικές ασφάλισεις κλπ.	208.390	165.702
Ιατροφαρμακευτικά ταμεία Γενικό Σύστημα Υγείας	41.364	38.454
Έξοδα βάσει σχεδίου αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος	412.219	111.143
Δημοτικοί φόροι	1.060	1.060
Ηλεκτρισμός	27.968	32.016
Καθαριότητα και υδατοπρομήθεια	27.940	26.961
Ασφάλιστρα	2.331	2.523
Επιδιορθώσεις και ανακαινίσεις	3.348	4.635
Διάφορα έξοδα	377	352
Τηλεφωνικά και ταχυδρομικά	836	1.069
Γραφική ύλη και εκτυπωτικά	8.281	6.345
Συνδρομές και εισφορές	21.603	25.794
Εφημερίδες και περιοδικά	-	23
Συντήρηση εξοπλισμού	1.540	1.400
Εκπαίδευση προσωπικού	75.880	82.343
Προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή	25.703	26.812
Έξοδα πιστοποιήσεως εγγράφων	-	1.470
Αμοιβή ελεγκτών τρέχοντος έτους	3.084	3.082
Αμοιβή ελεγκτών προβλέψεις προηγούμενων ετών	(2.000)	(10.000)
Δικηγορικά έξοδα	17.477	17.495
Άλλα επαγγελματικά δικαιώματα	325	2.173
Έξοδα ταξιδιών εξωτερικού	79.270	16.581
Οδοιπορικά εσωτερικού και έξοδα διαμονής	245	29
Μη επιστρεπτέο ΦΠΑ	51.851	66.387
Φιλοξενία	8.105	11.124
Έξοδα οχημάτων	1.250	31.523
Μεταφορικά	420	701
Έξοδα συμβουλευτικών υπηρεσιών	227.103	194.058
Ανακοινώσεις Δημοσιεύσεις	4.142	5.617
Διάφορα επιδόματα και έξοδα παραστάσεων	20.910	20.910
Έξοδα εκδηλώσεων	600	3.100
Ενοίκιο χώρου στάθμευσης	1.500	1.500
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	2.355	1.633
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων	209.057	208.893
	2.962.632	2.408.026

ΕΣΟΔΑ/ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

	2023	2022
	€	€
Έσοδα χρηματοδότησης		
Τόκοι από τράπεζες	22.937	1.122
Άλλοι πιστωτικοί τόκοι	45.000	45.000
Πιστωτικά μερίσματα	5.287	-
	73.224	46.122
Έξοδα χρηματοδότησης		
Τόκοι πληρωτέοι		
Πάνω σε συμβόλαιο ενοικιαγοράς	58.910	51.363
Πάνω σε συμβόλαιο ενοικιαγοράς	58.910	51.363
Πάνω σε τραπεζικά παρατραβήγματα	12	5.377
Τόκοι φόρων	191	123
Διάφορα έξοδα χρηματοδότησης		
Δικαιώματα τραπεζών	7.663	21.990
Διάφορα άλλα έξοδα χρηματοδότησης	248	2.671
	67.024	81.524

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

	Έσοδα	Ποσοστό	Αμυντική Εισφορά
	€		€ σεντ
ΤΟΚΟΙ			
Τόκοι για τους οποίους δεν έχει γίνει παρακράτηση αμυντικής εισφοράς στην πηγή	45.000	3%	1,350.00
Τόκοι για τους οποίους έχει γίνει παρακράτηση αμυντικής εισφοράς στην πηγή	22.937	30%	6,881.10
	67.937		8.231,10
ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ ΣΤΟ ΤΕΠ			8.231,10

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

	Σελίδα	€	€
Ζημιά ως η κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	44		(265.858)
Πλέον:			
Αποσβέσεις		211.412	
Τόκοι αναφορικά με λειτουργικές μισθώσεις (ως αυτές ερμηνεύονται για τον εκμισθωτή)		58.910	
Τόκοι φόρων		191	
Άλλα έξοδα που δεν επιτρέπονται		<u>462.345</u>	
			<u>732.858</u>
			467.000
Μείον:			
Εκπτώσεις για ετήσια φθορά	47	209.057	
Κέρδη εύλογων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		175.533	
Αντιλογισμός απομείωσης αξίας των μετρητών και αντίστοιχων μετρητών		9.186	
Μερίσματα εισπρακτέα		5.287	
Πιστωτικοί τόκοι		<u>67.937</u>	
			<u>(467.000)</u>
Καθαρό φορολογητέο κέρδος έτους			<u>-</u>

